DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Zeynep SALMAN İÇLİ
Koordinatörlüğünde

KPSS 2024

Eğitim Bilimleri

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

Soru Bankası

REHBERLİK ve ÖZEL EĞİTİM

Özgün Bilgiler | Yorum Soruları

ÖSYM'nin Değişen Soru Tarzlarına Uygun Hazırlanmıştır!

Tüm Seçenekler Açıklanarak Hazırlanan Konu Özeti de Sağlayan Soru Bankası

YouTube Videolarına Erişmek için QR kodu Tara

İNDEKS AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

REHBERLİĞE GİRİŞ

TEST-1 7
ÇÖZÜMLER 11
TEST-2 13
ÇÖZÜMLER 17

REHBERLİK İLKELERİ MODELLERİ VE TARİHÇESİ

TEST-3 19
ÇÖZÜMLER 23
TEST-4 26
ÇÖZÜMLER 30
TEST-5 33
ÇÖZÜMLER 37

REHBERLİK HİZMETLERİ

TEST-6 39
ÇÖZÜMLER 44
TEST-7 47
ÇÖZÜMLER 51
TEST-8 53
ÇÖZÜMLER 57
TEST-9 59
ÇÖZÜMLER 63
TEST-10 66
ÇÖZÜMLER 71

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

REHBERLİK TÜRLERİ

TEST-11 74
ÇÖZÜMLER 79
TEST-12 82
ÇÖZÜMLER 86
TEST-13 89
ÇÖZÜMLER 93
TEST-14 95
ÇÖZÜMLER 98

BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ

TEST-15 100
ÇÖZÜMLER 105
TEST-16 108
ÇÖZÜMLER 114
TEST-17 118
ÇÖZÜMLER 123
TEST-18 126
ÇÖZÜMLER 131
TEST-19 134
ÇÖZÜMLER 139

İLETİŞİM, ÖRGÜT VE PERSONEL ÖZEL EĞİTİM

TEST-20 143
ÇÖZÜMLER 147
TEST-21 149
ÇÖZÜMLER 153
TEST-22 156
ÇÖZÜMLER 159

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

1. **Türkiye'de rehberlik hizmetleri ilk olarak hangi öğretim kademesinde uygulanmaya başlamıştır?**

A) Okul öncesi

B) İlköğretim

C) Ortaöğretim

D) Yükseköğretim

E) Halk eğitim

2. Kendini gerçekleştiren bireyler geçmişin pişmanlıklarına takılı kalmak ya da gelecek kaygısı ile yaşamak yerine anı yaşayan ve o anın değerini bilen insanlardır.

Bu açıklama Carl Rogers'a ait olan aşağıdaki kavramlardan hangisi ile daha iyi açıklanabilir?

A) Organizmaya güven

B) Tam fonksiyonda bulunma

C) Kendini gerçekleştirme

D) Yaşantıya açık olma

E) Varoluşsal biçimde yaşama

3. **Bir ortaöğretim okulunda öğrencilere boş zaman etkinlikleri sunma, aşağıdaki öğrenci kişilik hizmetlerinden hangisinin kapsamında yer alır?**

A) Özel eğitim hizmetleri

B) Rehberlik hizmetleri

C) Sosyal yardım hizmetleri

D) Özel yetiştirme hizmetleri

E) Sosyal - kültürel hizmetler

4. 18 yaşındaki Murat üniversiteyi yeni kazanmıştır. Gittiği üniversitede yaklaşık bir ay geçmesine rağmen bir arkadaş çevresi edinemeyen Murat, kendini oldukça mutsuz hissetmektedir. Arkadaş çevresi edinmek isteyen Murat, artık insanlarla tanışmaya ve onlarla konuşmaya önem vermeye başlamıştır.

Murat'ın bu davranışı Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre öncelikle hangi ihtiyacı karşılamaya yöneliktir?

A) Fizyolojik

B) Kendini gerçekleştirme

C) Güvenlik

D) Sevgi - Ait olma

E) Saygı – Statü

5. **Aşağıdakilerden hangisi öğrenci kişilik hizmetlerinin amaçları arasında yer almaz?**

A) Eğitim-öğretim faaliyetlerinin öğrenci özelliklerine göre şekillenmesini sağlamak

B) Eğitimdeki verim ve kaliteyi artırmak

C) Öğrencilerin tüm yönleriyle bir bütün olarak gelişmelerini sağlamak

D) Öğrencilere kazandırılması gereken yeterlilikleri kazandırmak için araç gereç temin etmek

E) Öğrenciler arası bireysel farklılıklara eğitimde önem vermek

6. Bir lisede beden eğitimi öğretmeni olarak görev yapan Şenay Hanım, Bazı öğrencilerin beden eğitimi dersine eşofmanları olmadan geldiğini görmüştür. Öğrencilerle görüşen Şenay Hanım, ailelerinin maddi durumlarının zayıf olduğunu ve bu nedenle eşofman alamadıklarını öğrenince durumu okul idaresi ile paylaşmıştır. İlgili kurumlarla görüşen okul müdürü çocukların eğitimlerine daha iyi bir şekilde devam edebilmeleri için burs almalarını sağlamıştır.

Şenay Hanım'ın ve okul idaresinin girişimleri ile çocukların eğitimlerine daha iyi bir şekilde devam edebilmeleri için burs almalarının sağlanması, aşağıda verilen öğrenci kişilik hizmetlerinden hangisinin kapsamında yer almaktadır?

A) Sosyokültürel hizmetler

B) Sosyal yardım hizmetleri

C) Rehberlik hizmetleri

D) Yöneltme hizmeti

E) Özel yetiştirme hizmetleri

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. **Çağdaş eğitim ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Bireylerin sadece zihinsel eğitimine ağırlık vermiş olmak çağdaş eğitimle bağdaşmaz.

B) Çağdaş eğitim uygulamaları öğrenci odaklıdır ancak sadece öğrenci ile sınırlı değildir.

C) Herkese hitap edebilecek bir programla okullarda bireylerin bilişsel yönden üst düzeyde gelişimi sağlanmaktadır.

D) Ruhsal uyumu her ne olursa olsun her birey değerlidir.

E) Bireylerin kişisel problemlerini de dikkate alarak bireysel gelişimi ön planda tutmak gereklidir.

8. Bir ilköğretim okulunda rehber öğretmen olarak görev yapan Meltem Hanım, okulundaki öğrencilerden normal gelişim gösteren Cenk'i, başarısı diğer arkadaşlarına göre yüksek ve zekâsı ile dikkat çektiği gerekçesiyle okuldaki proje bölümü kayıt ve kaynak odasından yararlanması için desteklemiştir. Bu sayede Cenk'in kapasitesini tam olarak kullanabileceğini ileri sürmüştür. Meltem Hanım bir diğer öğrencisi olan Cengiz'e ise birtakım testler uygulayarak Cengiz'in öğrenme güçlüğü yaşadığını belirlemiş ve kaynaştırma eğitimine tabi tutulmasına karar vermiştir. Ancak Cengiz, kendisinin öğrenme güçlüğü yaşamadığını ve kaynaştırma eğitimine tabi olmak istemediğini, bunun çok aşağılayıcı bir durum olduğunu söylemiştir.

Bu durum sonucu Cenk ve Cengiz'e sunulan öğrenci kişilik hizmetleri (ÖKH) ve Cengiz'e sunulması gereken rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Cenk'e Sunulan (ÖKH)	Cengiz'e Sunulan (ÖKH)	Cengiz'e Sunulması Gereken Rehberlik Hizmeti
A)	Özel Yetiştirme	Özel Eğitim	Psikolojik Danışma
B)	Özel Eğitim	Özel Yetiştirme	Bireyi Tanıma
C)	Özel Eğitim	Özel Eğitim	Bilgi Toplama ve Yayma
D)	Özel Eğitim	Özel Eğitim	Psikolojik Danışma
E)	Özel Eğitim	Özel Yetiştirme	Psikolojik Danışma

9. Sibel, son zamanlarda annesine sürekli midesinin ağrıdığını söyleyerek öğrenim gördüğü kreşe gitmek istemediğini söylemektedir. Bunun üzerine annesi Buket Hanım, Sibel'i doktora götürmüştür. Sağlık merkezinde yapılan tahliller sonucunda kızının herhangi bir fiziksel rahatsızlığı bulunmadığını öğrenen Buket Hanım, Sibel'in okul rehber öğretmeni ile görüşmeyi düşünmüştür. Bu görüşmenin ardından Sibel'i bir süreliğine gözlemleyen okul rehber öğretmeni onun arkadaşlarının fiziksel saldırılarına maruz kaldığı için okula gitmek istemediğini fark etmiştir.

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre, Sibel'in okula gitmeyi istememesinin sebebi aşağıdaki ihtiyaçlardan hangisi ile açıklanır?

A) Fizyolojik

B) Güvenlik

C) Sevgi – Ait olma

D) Saygı – Statü

E) Kendini gerçekleştirme

10. I. Bireyin çevresindeki imkânları tanıması
II. Çevresel faktörlere dayalı olarak bireyin gizil güçlerini geliştirmesi
III. Bireyin kendini tanıması, anlaması ve kabul etmesi
IV. Bireyin çevresine uyum sağlaması
V. Bireyin kendini gerçekleştirmesi

Rehberliğin bu amaçları belli bir sıra hâline getirilirse en uygun sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) III, IV, I, II, V
B) I, III, IV, II, V
C) III, II, I, IV, V
D) III, I, IV, II, V
E) II, III, I, IV, V

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

11. I. Matematik öğretmenine, ailesiyle sürekli çatışma yaşadığından bahseden ve bu yüzden kendini çok kötü hissettiğini belirten Melih, artık intihar etmeyi bile düşündüğünü dile getirmiştir. Bunun üzerine öğretmen bu durumu gerekli kişilere bildireceğini Melih'e söylemiştir.

II. Okul rehber öğretmeni ona uygun olduğunu düşündüğü için Ali'ye istemediği bir mesleği seçmesi noktasında ısrarcı olmuştur.

III. Lise müdürü Muhsin Bey, başka bir lisede uygulanan etkinliklerin kendi okulunda uygulanmadığını ve bu etkinliklerin okulunda uygulanması için okul psikolojik danışmanına görev vermiştir.

IV. Sınıf rehber öğretmeni Aylin Hanım sınıfın rehberlik planını hazırlarken sadece okul rehberlik planını dikkate almıştır.

V. Alan seçimi yapmak isteyen Burcu'ya sırasıyla yetenek ve ilgi testi uygulanmış ve sonuçları birlikte yorumlanmıştır.

Yukarıdaki verilen durumlardan hangileri rehberlik anlayışına ters düşmez?

A) I ve IV B) I ve V C) II ve V
D) I, III ve V E) II, IV ve V

12. I. Rehberlik hizmetleri bireyin gelişmesini ve uyumunu sağlamaya yöneliktir.

II. Bu yardım sistemli ve profesyonel düzeyde verilmelidir.

III. Rehberlik hizmetleri sorunun olduğu anda verilerek sorunun çözümü sağlanır ve böylece herhangi bir süreç işletilmeden sorun çözülmüş olur.

IV. Rehberlik hizmetleri bireye dönük değil topluma dönüktür.

V. Rehberlik hizmetleri bir süreç gerektirir.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri rehberlik tanımlarının ortak noktalarındandır?

A) I, II ve III B) I, III ve IV C) II, IV ve V
D) I, II ve V E) II, III ve V

13. **Aşağıdakilerden hangisi kendini gerçekleştirmiş bir bireyin özellikleri arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Otokontrol mekanizması gelişmiş içten denetimli bireylerdir.

B) Derin ilişkiler kurdukları az sayıda dostları bulunmaktadır.

C) Kendisinden ve çevresinden gelen uyarıları gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi algılar.

D) Savunma mekanizması kullanmaya ihtiyaç duymaz ve kullanmaz.

E) Başkalarının ve içine girdiği koşulların farkında olarak kendini nasıl ifade edeceğini özgürce seçer.

14. **Aşağıdakilerden hangisi öğrenci kişilik hizmetlerinin hedefleri arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Öğrencilerin tercih aşamasında kendilerine uygun kararlar alabilmelerini ve böylece sağlıklı bir şekilde yönlendirilmelerini sağlamak

B) Öğrenmelerinin önündeki sağlık sorunları veya maddi imkânsızlıklar gibi sorunları ortadan kaldırmak

C) Öğrencilerin bireysel farkındalıklarının gelişmesine ve olumlu benlik algısının oluşturulmasına yardımcı olmak

D) Okuldan arta kalan zaman dilimlerini kendileri için daha faydalı ve verimli bir şekilde kullanmalarına olanak sağlamak

E) Önceden belirlenmiş belli alanlara yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılmasını sağlamak

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

15. Aşağıdakilerden hangisi öğrenci kişilik hizmetlerinin en temel amacıdır?

A) Öğrencilerin duyuşsal alanla ilgili yaşadıkları sorunlarının çözümüne yardımcı olmak

B) Öğrencilerin boş zamanlarını daha verimli bir şekilde geçirmelerine olanak sağlamak

C) Öğrencilerin bir bütün hâlinde her yönüyle gelişmesine yardımcı olmak

D) Öğrencilerin burs, barınma ve ulaşım gibi ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamak

E) Resim veya müzik gibi alanlarda yeteneği olan öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda gelişmesine olanak sağlamak

16. Aşağıdakilerden hangisi öğrenci kişilik hizmetleri bünyesinde yer alan rehberlik hizmetlerinin en önemli amacıdır?

A) Öğrencilerin okul ya da meslek seçimlerinde doğru kararlar almasına yardımcı olmak

B) Yaşadığı sorunların çözümünde özerk davranışlar göstermesini sağlamak

C) Bireylerin toplumun beklentilerine uygun nitelikli kişiler olarak yetişmesini sağlamak

D) Bireyin kendini tanımasını ve farkındalığının güçlenmesini sağlamak

E) Bireylerin ihtiyaç duydukları konularda bilgilenmelerini sağlamak

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ayşe Hanım, eşiyle yaşadığı sorunları çözebilmek adına profesyonel bir yardım almak için bir psikolojik danışmanla görüşür. Psikolojik danışmana "Eşimle birbirimizi severek evlendik ama maalesef şu an için mutlu bir evliliğimizin olduğunu söylemek çok güç. Boşanmayı düşünüyorum ama bir mesleğim ya da kazancım olmadığı için iki çocuğuma bakabileceğimi düşünmüyorum. Bu yüzden mutsuz bir evliliği sürdürmek ne kadar doğru onu da bilmiyorum ancak bundan başkada çarem yok sanırım." demiştir.

17. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre, Ayşe Hanım'ın evliliği sürdürmekten başka çaresinin olmadığını düşünmesine sebep olan durum aşağıdaki ihtiyaç basamaklarından hangisi ile daha iyi açıklanabilir?

A) Ait olma ve sevgi

B) Fizyolojik

C) Saygı ve statü

D) Güvenlik

E) Merak-bilme ve anlama

18. Horowitz'in dörtlü bağlanma modeli göz önüne alındığında Ayşe Hanım'ın aşağıdaki bağlanma türlerinden hangisine sahip olduğu söylenebilir?

A) Kaçınmacı korkulu

B) Kaçınmacı kayıtsız

C) Saplantılı (kaygılı)

D) İkircikli (dirençli)

E) Güvensiz kaçınan

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. Rehberlik hizmetleri ülkemizde ilk olarak eğitsel rehberlik kapsamında, yöneltmenin ağırlıklı olduğu **ortaöğretim** kademelerinde uygulanmaya başlanmıştır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

2. **Varoluşsal Biçimde Yaşama:** Kendini gerçekleştiren bireyler geçmişin pişmanlıklarına takılı kalmak ya da gelecek kaygısı ile yaşamak yerine anı yaşayan ve o anın değerini bilen insanlardır. Birey gelecekte ne olacağının kaygısını yaşayan ve geçmişin pişmanlıklarına takılı olarak yaşamı sürdüren bir birey ise varoluşsal biçimde yaşamıyor demektir.

Yaşantılara Açık Olma: Yaşantılara açık olan bireyler, kendisinden ve çevresinden gelen uyarıları gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi algılarlar. Herhangi bir başarısızlık anında bahaneler üretmek ve hatayı başkalarında aramak yerine öz eleştiri yapabilir ve kendi eksiklerini gerçekçi bir şekilde algılayabilir. Kendisine yönelik davranışları da gerçekçi bir şekilde irdeler ve gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi yorumlar.

Organizmaya Güven: Bireyin harekete geçmek için gereken desteği kendinden alması ve başarabileceğine güven duymasıdır. Kendisinin doğru kararlar alabileceğine, güçlüklerin üstesinden gelebileceğine ve başarabileceğine inanır. Birey başkalarının desteğine ihtiyaç duyuyor ve başkalarının yönlendirmesi ile hareket ediyorsa organizmaya güven noktasında sorun yaşıyor demektir.

Tam Fonksiyonda Bulunma: İnsanların var olan kapasitelerini en üst düzeyde kullanabilmeleri, alıcılarını öğrenme için son raddeye kadar açmalarıdır. Başka bir ifade ile tam fonksiyonda olan bireyler tam kapasite ile yaşar, duyar, algılar ve düşünür.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

3. Sosyal-kültürel hizmetlerin en temel amacı bireyin sosyalleşmesini sağlamaktır. Bu doğrultuda boş zamanları değerlendirici etkinlikler, ilgi alanlarına yönelik tiyatro, gezi, sinema, sportif turnuvalar, kompozisyon ve şiir yarışmaları, bahar şenlikleri düzenleme gibi etkinlikleri kapsamaktadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

4. Bir gruba ait olma, insanlar tarafından kabul edilme, benimsenme, sevme ve sevilme gibi sosyal ihtiyaçlardır. Arkadaş çevresi edinmek isteyen Murat'ın artık insanlarla tanışmaya ve onlarla konuşmaya önem vermeye başlaması Maslow'a göre ait olma-sevgi ihtiyacını doyurma isteğinden kaynaklanmaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

5. Öğrenci kişilik hizmetleri eğitim-öğretim faaliyetlerinin öğrencilerin sahip olduğu özellikleri göz önüne alarak tasarlanmasına yardımcı olur. Böylece eğitimin verimini ve kalitesini artırdığı gibi öğrencilerin de sadece bilişsel yönleri ile değil tüm yönleriyle gelişmesine zemin hazırlar. Bu doğrultuda bireysel farklılıkların da göz önüne alınmasına yardımcı olur. "D" seçeneğinde belirtilen "gerekli araç gereçleri temin etmek" öğrenci kişilik hizmetlerinin değil yönetim boyutunun görevleri arasında yer alır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

6. Sosyal yardım hizmetleri, öğrencilerin belli bir refah seviyesine gelebilmesini, böylece öğretimden daha iyi yararlanmalarını amaçlar. Bu doğrultuda;

-Barınma hizmeti sunma,

-Beslenme hizmetleri,

-Ulaşım hizmetleri sunma,

-Part time iş imkânı sunma,

-Burs imkânı sunma gibi çalışmalar yapılmaktadır.

Şenay Hanım'ın ve okul idaresinin çabaları ile ailelerinin maddi durumu düşük olan öğrencilere burs imkânının sunulması sosyal yardım hizmetleri kapsamında değerlendirilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

7. Çağdaş eğitimde bireylerin sadece bilişsel yönden gelişmeleri değil bunun yanında duyuşsal ve psikomotor yönden de gelişmeleri esas alınmaktadır. Bu hedefe ulaşabilmek tek bir yönteme ya da tek bir programa bağlı kalınarak hareket etmekle mümkün değildir. Öğretim programlarını ve kullanılan etkinlikleri çeşitlendirmek bu hedefe ulaşabilmek adına daha doğru bir davranış olacaktır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

8. Normal gelişim seyrinin dışında ilerleme gösteren (üstün zekâlı, fiziksel engeli olan, öğrenme güçlüğü gösteren gibi) bireylere özel eğitim hizmeti sunulur. Bu nedenle Cenk üstün zekâlı olması, Cengiz ise öğrenme güçlüğü çekmesi nedeniyle **özel eğitime** ihtiyaç duymaktadır. Cengiz bu durumu kabullenemediği ve kendi ile barışık olamadığı için psikolojik danışma hizmeti alması izlenecek en doğru yol olacaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

9. Güvenlik ihtiyacı basamağında yer alan bireyler, zarar göreceklerini düşündükleri her türlü girişimden uzak durma eğilimi göstermelerinin yanı sıra sahip olduklarını kaybetmemek ve geleceklerini garanti altına almak adına da adım atmaktadırlar. Sibel'in şiddete uğrayacağını düşündüğü için okula gitmek istememesi kendini güvence altına almaya çalıştığını gösterir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

10. Rehberliğin amaçlarına yönelik doğru sıralama aşağıdaki gibi olmalıdır;

III. Bireyin kendini tanıması, anlaması ve kabul etmesi

I. Bireyin çevresindeki imkânları tanıması

IV. Bireyin çevresine uyum sağlaması

II. Çevresel faktörlere dayalı olarak bireyin gizil güçlerini geliştirmesi

V. Bireyin kendini gerçekleştirmesi

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

11. II. öncülde yer alan ifadede "Rehberlik hizmetlerinde demokratik bir anlayış söz konusudur." ilkesine aykırı bir durum vardır.

III. öncül ise "Rehberlik hizmetleri her okulun amaç ve ihtiyaçlarına göre farklılık gösterir." ile çelişmektedir.

IV. öncül ise "Rehberlik hizmetlerinin temelinde birey yer alır." ilkesi ile çelişmektedir. Çünkü sunulacak hizmetlerde bireyi merkeze alabilmek adına hazırlanacak rehberlik programları bireylerin sorunları, ilgi ve ihtiyaçları üzerine inşa edilmelidir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

12. Rehberlik hizmetleri için yapılan tanımlara bakıldığında pek çoğunun ortak yönleri olduğu görülmektedir. Bunları,

- Rehberlik hizmetleri; planlı, programlı, bilimsel ve profesyonel bir hizmettir.
- Psikolojik bir yardım hizmetidir.
- Rehberlik hizmetleri süreklidir ve her yerdedir.
- Rehberlik hizmetlerinin özünde birey vardır.
- Temelinde bireyin kendini gerçekleştirmesi hedefi yer almaktadır.

şeklinde sıralayabiliriz.

Bu doğrultuda I, II ve V. öncüller doğru bilgi içermektedir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

13. Kendini gerçekleştiren bireyler,

- Otokontrol mekanizması gelişmiş içten denetimli bireylerdir.
- Derin ilişkiler kurdukları az sayıda dostları bulunmaktadır.
- Kendisinden ve çevresinden gelen uyarıları gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi algılarlar.
- Başkalarının ve içine girdiği koşulların farkında olarak kendini nasıl ifade edeceğini özgürce seçer.

Bunların yanında kendini gerçekleştiren bireyler her insan gibi hata yapabilir ve bunun sonucunda savunma mekanizması kullanmaya ihtiyaç duyabilir. Bu nedenle "D" seçeneği doğru bir bilgi değildir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

14. Öğrenci kişilik hizmetleri çağdaş eğitimin temelini oluşturan en önemli boyuttur. Geleneksel eğitimin ihmal ettiği ve cevap veremediği diğer gereksinimlere cevap verebilmeyi sağlar. Bünyesinde barındırdığı sağlık, sosyal yardım, rehberlik, sosyokültürel hizmetler ile özel eğitim ve özel yetiştirme hizmetleri sayesinde öğrenmenin önündeki engelleri ortadan kaldırarak ve öğrencilerin gereksinimlerini karşılayarak onların öğretim hizmetinden en iyi şekilde yararlanmasını sağlar. Önceden belirlenmiş belli alanlara yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılması ise öğrenci kişilik hizmetlerinin değil öğretim hizmetinin amacıdır. Öğrenci kişilik hizmetleri öğretim hizmetinin bu amacına ulaşabilmesi için öğrencilere bir nevi fırsat ve imkân eşitliği sağlamaktadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

15. Öğrenci kişilik hizmetlerinin;

- Öğrencilerin duyuşsal alanla ilgili yaşadıkları sorunlarının çözümüne yardımcı olmak
- Öğrencilerin boş zamanlarını daha verimli bir şekilde geçirmelerine olanak sağlamak
- Öğrencilerin burs, barınma ve ulaşım gibi ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamak
- Resim veya müzik gibi alanlarda yeteneği olan öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda gelişmesine olanak sağlamak

gibi amaçları vardır ancak en temel amacı ise öğrencilerin bir bütün hâlinde her yönüyle gelişmesine yardımcı olmaktır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

16. Soruda belirtilen seçenekler rehberlik hizmetlerinin benimsediği amaçlar içerisinde yer almaktadır ancak soru kökünde bizlere "en önemli amacın" ne olduğu sorulmaktadır. Bu doğrultuda rehberlik hizmetlerinin öncelikli hedefi bireyin kendini tanımasını sağlamaktır. Bireyin kendini tanımasını sağlamak adına bireye sunulması gereken öncelikli rehberlik hizmeti ise "bireyi tanıma" hizmeti olmalıdır. Çünkü bireyi tanıma hizmetinin de öncelikli hedefi bireyin kendisini tanımasını sağlamaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

17. Ait olma–sevgi basamağında yer alan insanlar bir gruba ait olma, insanlar tarafından kabul edilme, benimsenme, sevme ve sevilme gibi sosyal ihtiyaçları karşılama isteği duyarlar. Ayşe Hanım evli ve iki çocuğu olmasına rağmen hâlâ sevdiğini ve sevildiğini hissedemediği için yakınlık duygusunu kazanamamış ve hâlâ ait olma sevgi ihtiyacını doyuramamıştır. Ancak soru kökünde bizden istenen bu değildir. Bu mutsuz evliliği yine de sürmeye devam etmesinin sebebinin hangi ihtiyaçtan kaynaklandığı sorulmuştur. Ayşe Hanım'ın çocuklarının ve kendisinin geçimini sağlayabileceği bir mesleğin ve kazancının olmadığını vurgulaması bu evliliği devam ettirmesinde güvenlik ihtiyacının baskın geldiğini göstermektedir. Amaç var olan imkânların devamlılığını güvence altına almaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

18. Horowitz'e göre korkulu bağlanmaya sahip olan bireylerin hem kendilerine hem de karşısındaki insanlara bakış açısı olumsuzdur. Kendilerini ve başkalarını sevgiye layık ve değerli bulmazlar. Ayşe Hanım'ın evliliği sonlandırdığında hem çocuklarının hem de kendi gereksinimlerini karşılayabilecek bir gelirinin olmamasından dolayı kendi ayakları üzerinde duramayacağını düşünmesi kendisine olan bakış açısının olumsuz olduğunu göstermektedir. Eşiyle yaşadığı sorunlardan dolayı evliliği bitirmeyi düşünmesi aslında eşine karşı bakış açısının olumlu olmadığını gösterir. Bu durumda Ayşe Hanım'ın bağlanma türünün kaçınmacı korkulu bağlanma olduğu anlaşılmaktadır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

1. **Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre aşağıdakilerden hangisi karşılandıkça giderek azalan gereksinimler arasında yer almaz?**

A) Fizyolojik ihtiyaçlar

B) Güvenlik

C) Ait olma ve sevgi

D) Saygı ve statü

E) Merak-bilme ve anlama

2. **Aşağıdakilerden hangisi rehberlik hizmetleri ile ilgili doğru bir ifadedir?**

A) Rehberlik hizmetleri bireye yol gösteren bir yardım hizmetidir.

B) Problemli öğrencilere yönelik olarak uygulanan, problem çözme odaklı bir hizmettir.

C) Rehberlik hizmetleri bireye ve topluma karşı sorumludur.

D) Rehberlik hizmetleri bireylerin duyuşsal yönleri ile ilgilenir.

E) Eğitim kademeleri boyunca sunulan profesyonel bir yardım hizmetidir.

3. I. Kendisinden ve çevresinden gelen uyarıları gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi algılarlar.

II. Herhangi bir başarısızlık anında bahaneler üretmek ve hatayı başkalarında aramak yerine öz eleştiri yapabilir ve kendi eksiklerini gerçekçi bir şekilde algılayabilirler.

III. Harekete geçmek için gereken desteği kendinden alır ve başarabileceğine güven duyar.

Yukarıda belirtilen özelliklerden hangileri yaşantıya açık olan bireylerin özellikleri arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III E) Yalnız III

4. İnsanların var olan kapasitelerini en üst düzeyde kullanabilmeleri, alıcılarını öğrenme için son raddeye kadar açmaları

Carl Rogers'a göre bu ifadeler aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

A) Organizmaya güven

B) Tam fonksiyonda bulunma

C) Kendini gerçekleştirme

D) Yaşantıya açık olma

E) Varoluşsal biçimde yaşama

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

5. **Aşağıdakilerden hangisi kendini gerçekleştiren bireylerin özelliklerinden biri değildir?**

A) Problem odaklı bireylerdir.

B) Kültürlenmeye karşı direnç gösterirler.

C) Değişime açık ve açık fikirli bireylerdir.

D) Yalnız kalabilme gücüne sahiptirler.

E) Topluma uyumu temele almaktadırlar.

6. Beden eğitimi öğretmeni Ahmet Bey, bir grup öğrencinin beden eğitimi derslerinde sürekli futbol oynamak istediklerini ve bu spor dalıyla uğraşmaktan zevk aldıklarını fark etmiştir. Öğrencilerinin bu alanda yoğun ilgisi olmasına rağmen profesyonel bir eğitim alamadıkları için kendilerini geliştiremediklerini görmüştür. Öğrencileri ile görüşen Ahmet Bey daha sonra okul müdürü Rahmi Bey ile de görüşerek çocuklara bu alanda destek olmak için kolları sıvamıştır.

Beden eğitimi öğretmeni Ahmet Bey'in bu doğrultuda öğrencilerinin yeteneklerini geliştirebilmek adına yapmayı düşündüğü çalışmalar aşağıda belirtilen öğrenci kişilik hizmetlerinden hangisinin kapsamında yer almaktadır?

A) Sosyokültürel hizmetler

B) Özel eğitim

C) Rehberlik hizmetleri

D) Yöneltme hizmeti

E) Özel yetiştirme hizmetleri

7. Ayşe Öğretmen bu yıl göreve başlamıştır. Görev yaptığı okulu ve bulunduğu bölgeyi çok sevmektedir. Ancak ilerleyen zamanlarda görev yaptığı okulda çok büyük bir yangın meydana gelir. Ayşe Öğretmen bu yangından hafif yaralarla kurtulur ancak öğretmen arkadaşlarından ve öğrencilerinden birçoğunu bu yangında kaybeder. Yaşanan bu olay sonucu büyük bir üzüntü içerisinde olan Ayşe Öğretmen, görev yapmaya tekrar başladığı anlarda böyle bir olayın tekrar meydana gelebileceği hissi ile tedirginlik yaşar ve bir an önce görev yaptığı okuldan tayin isteyerek bu tedirginlikten kurtulmayı amaçlar.

Ayşe Öğretmen'in yaşanan yangın olayından sonra tedirginlik içerisinde olması Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre hangi ihtiyacının karşılanamadığından kaynaklanmaktadır?

A) Saygı – Statü

B) Fizyolojik

C) Güvenlik

D) Sevgi – Ait olma

E) Estetik – Sanat

8. Maslow'a göre her insan kendini gerçekleştirme güdüsü ile dünyaya gelir. Yaşam boyunca insanlar arasında bulunabilecek tek ortak nokta da budur. Bu tanımdan yola çıkarak her insan kendini gerçekleştirme potansiyeliyle dünyaya geliyorsa o zaman bu insanların hepsinin ortak yaşantılardan geçmesi gerekliliği yanlış bir ifade olacaktır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemine vurgu yapılmıştır?

A) Yaşantılara açık olma

B) Varoluşsal biçimde yaşama

C) İdeal benliği oluşturma

D) Öz kavramını geliştirme

E) Demokratik değerlere sahip olma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9. Uzun yıllardır bir özel şirkette yönetici olarak görev yapan ve emekli olan Latife Hanım, maddi sorunları olmasa da emekliliğe uyum sağlamada zorlanmıştır. Çocukların ikisini de evlendiren Latife Hanım, sadece eşiyle birlikte yaşamaktadır. Bir şeylerle uğraşmak istese de uğraş verdiği işler kısa sürede tamamlandığı için kendini boşlukta hisseder. Bu nedenle uzun zamandır hep merak ettiği doğa olaylarıyla ilgili araştırma yapmaya karar verir. Bilim teknik dergilerine abone olur ve hayatın dengesini sağlayan doğa olaylarını incelemeye ve öğrenmeye başlar.

Latife Hanım'ın sergilediği bu davranış, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre hangi ihtiyacı gidermeye yöneliktir?

A) Ait olma ve sevgi

B) Estetik ve zevk

C) Bilme ve anlama

D) Saygı ve statü

E) Güvenlik

10. Öğrenci kişilik hizmetleri, öğrencilerin öğretim faaliyetlerinden en etkili bir şekilde faydalanabilmesini sağlamak ve kendilerini tüm yönleriyle bir bütün olarak geliştirebilmeleri için uygun ortamlar oluşturmaktır.

Bireylere sunulan aşağıdaki hizmetlerden hangisi öğrenci kişilik hizmeti kapsamında yer almaz?

A) Selin'in geçirmekte olduğu gribal enfeksiyon nedeni ile medikoya başvurması

B) Serbest zamanını değerlendirmek isteyen Salih'in okulda açılan resim kursuna katılması

C) Ekonomik durumu iyi olmayan Duygu'ya okul tarafından burs bağlanması

D) Arkadaşlarının oldukça gerisinde kalan ve öğrenme güçlüğü olan Ahmet için bireyselleştirilmiş eğitim programının hazırlanması

E) Fen bilgisi dersinin daha etkili işlenmesi için laboratuvar malzemelerinin okul yönetimi tarafından temin edilmesi

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

11. Lise 1. sınıf öğrencisi Kemal, okulda oluşturulacak basketbol takımı seçmelerine katılmış ancak elenmiştir. Bu duruma çok üzülen Kemal'i gören öğretmeni Kemal'e "Niçin bu kadar üzülüyorsun, bir dahaki sefere bu seçmeleri kazanabilirsin." demesine rağmen Kemal, "Bu takıma girmeyi çok istiyordum. Çünkü bütün arkadaşlarım o takımda. Şimdi beni dışlayacaklar." demiştir.

Kemal'in bu ifadesi Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre hangi ihtiyacının engellendiğine yöneliktir?

A) Ait olma B) Ekonomik C) Saygınlık D) Güvenlik E) Estetik

12. Özel bir bankada müdür olarak görev yapan Ömer Bey hafta içi işlerinin yoğunluğundan oldukça sıkılmaktadır. Bu konuyu arkadaşıyla görüşen Ömer Bey, arkadaşının tavsiyesiyle hafta sonlarını geçirebilmek için şehir dışında bir hobi bahçesi alır. Hafta sonlarını bu bahçede geçirerek sebze yetiştirir ve çiçekçilikle uğraşır.

Ömer Bey'in hafta sonlarını hobi bahçesinde geçirmek istemesi Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre hangi ihtiyacı karşılamaya yöneliktir?

A) Fizyolojik B) Saygınlık C) Estetik D) Güvenlik E) Ait olma

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

13 ve 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eğitim fakültesi mezunu Erhan, KPSS'ye hazırlanmak için bir kursa yazılmıştır. Bu kursta Pınar isimli bir öğrenciye âşık olmuştur. Erhan duygularını Pınar'a anlatsa da Pınar, önünde geleceğini ilgilendiren çok önemli bir sınav olduğu için böyle bir süreci olumsuz etkileyecek bir durumdan uzak durmak istediğini söylemiş ve Erhan'ın teklifini geri çevirmiştir. Erhan o günden itibaren artık dershaneye sadece Pınar'ı görmek için gelmeye başlamıştır.

13. **Erhan'ın durumu göz önüne alındığında onun Erikson'a göre aşağıdaki evrelerden hangisinin krizini başarıyla aşmaya çalıştığı söylenebilir?**

A) Girişimciliğe karşı suçluluk

B) Yakınlığa karşı uzaklık

C) Kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası

D) Üretkenliğe karşı durgunluk

E) Başarıya karşı aşağılık

14. **Maslow'un ihtiyaçlar piramidine göre, Pınar aşağıdaki basamaklardan hangisine yönelik ihtiyacı doyurmaya çalışmaktadır?**

A) Güvenlik

B) Fizyolojik ihtiyaçlar

C) Ait olma – sevgi

D) Saygı – statü

E) Kendini gerçekleştirme

15. İlim bilmektir
İlim kendini bilmektir
Sen kendini bilmezsen
Ya nice okumaktır

Yunus Emre'ye ait olan yukarıdaki dörtlüğün, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisindeki hangi basamağı vurguladığı söylenebilir?

A) Bilme ve anlama

B) Saygı - statü

C) Fizyolojik ihtiyaçlar

D) Ait olma ve sevgi

E) Güvenlik

16. **Aşağıdakilerden hangisi kendini gerçekleştirme sürecinde olan bir bireyin sahip olması gereken özellikler arasında yer almaz?**

A) Ayşe'nin olayları değerlendirirken sadece kendi deneyimlerini ön planda tutması

B) Sevda'nın kendini gerçekçi bir gözle anlamaya çalışması

C) Ahmet'in kendisi ve başkaları hakkında olumlu düşüncelere sahip olması

D) Cenk'in kendisine ve çevresine karşı bir mizah anlayışının olması

E) Esra'nın güçlü olduğu yönleri kadar zayıf olan yönlerini de kabul etmesi

17. "Uzun zamandır gerçek hayatın başlamasını bekliyordum. Fakat her zaman karşıma bir engel, ödenmesi gereken bir borç, yapılması gereken bir hizmet, çözülmesi gereken bir problem çıktı. Sonra hayat başlayacaktı. Sonunda anladım ki bu engeller benim hayatımın bir parçasıydı." **diyen bir kişi insancıl kurama göre, insan yaşamında aşağıdakilerden hangisinin eksikliğine vurgu yapmıştır?**

A) Problem merkezli olma

B) İçten geldiği gibi davranma

C) Varoluşsal biçimde yaşama

D) Demokratik karakter yapısına sahip olma

E) Başkalarıyla yoğun ilişkiler kurma

18. **Bir insanın hatalarından dolayı aşırı derecede suçluluk duymaması, kendinden utanmaması, bunları kabul edip kişiliğinin bir parçası olarak kabul etmesi aşağıdaki kavramlardan hangisi ile en iyi açıklanır?**

A) İçten denetimli olma

B) Benlik ülküsü

C) Öz yeterlilik

D) Kendini kabul

E) Mizah anlayışı

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Maslow'a göre temel ihtiyaçlar birey tarafından karşılandıkça bu ihtiyaçlara olan talep de giderek azalacaktır. Üst düzey ihtiyaçlar karşılandıkça ise bunlara olan talep artmaya devam edecektir. Buna göre fizyolojik, güvenlik, ait olma-sevgi, saygı-statü ihtiyaçları karşılandıkça azalan ihtiyaçlardır. Bu durumda "E" seçeneğinde verilen merak-bilme ve anlama ihtiyacı ise karşılandıkça artmaya devam edecek olan ihtiyaçlar arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Rehberlik hizmeti bireye yol değil yollar gösteren bir yardım hizmetidir. Bireyin sadece duyuşsal yönüyle değil tüm yönleriyle ilgilenir ve yaşam boyu uygulanır. Sadece problemli bireylere yönelik değil tüm bireylere yönelik olarak sunulur. Rehberlik hizmetleri bireyin kendini tanıması ve doğuştan getirmiş olduğu gizil güçlerini üst düzeyde geliştirebilmesi noktasında bireye, nitelikli ve sağlıklı bireyler kazandırabilmek adına da topluma karşı sorumludur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Carl Rogers'a göre yaşantılara açık olan bireyler,

- Kendisinden ve çevresinden gelen uyarıları gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi algılarlar.
- Herhangi bir başarısızlık anında bahaneler üretmek ve hatayı başkalarında aramak yerine öz eleştiri yapabilir ve kendi eksiklerini gerçekçi bir şekilde algılayabilirler.
- Kendisine yönelik davranışları da gerçekçi bir şekilde irdeler ve gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi yorumlar.

III. öncülde belirtilen ifade organizmaya güven özelliği ile açıklanmaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. **Yaşantılara Açık Olma:** Yaşantılara açık olan bireyler, kendisinden ve çevresinden gelen uyarıları gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi algılarlar. Herhangi bir başarısızlık anında bahaneler üretmek ve hatayı başkalarında aramak yerine öz eleştiri yapabilir ve kendi eksiklerini gerçekçi bir şekilde algılayabilirler. Kendisine yönelik davranışları da gerçekçi bir şekilde irdeler ve gerçeği çarpıtmadan olduğu gibi yorumlar.

Organizmaya Güven: Bireyin harekete geçmek için gereken desteği kendinden alması ve başarabileceğine güven duymasıdır. Kendisinin doğru kararlar alabileceğine, güçlüklerin üstesinden gelebileceğine ve başarabileceğine inanır. Birey başkalarının desteğine ihtiyaç duyuyor ve başkalarının yönlendirmesi ile hareket ediyorsa organizmaya güven noktasında sorun yaşıyor demektir.

Varoluşsal Biçimde Yaşama: Kendini gerçekleştiren bireyler geçmişin pişmanlıklarına takılı kalmak ya da gelecek kaygısı ile yaşamak yerine anı yaşayan ve o anın değerini bilen insanlardır. Birey gelecekte ne olacağının kaygısı yaşayan ve geçmişin pişmanlıklarına takılı olarak yaşamı sürdüren bir birey ise varoluşsal biçimde yaşamıyor demektir.

Tam Fonksiyonda Bulunma: İnsanların var olan kapasitelerini en üst düzeyde kullanabilmeleri, alıcılarını öğrenme için son raddeye kadar açmalarıdır. Başka bir ifade ile tam fonksiyonda olan bireyler tam kapasite ile yaşar, duyar, algılar ve düşünür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Kendini gerçekleştiren bireyler,

- Problem odaklı yani insanlığın ve çevresinin sorunlarına karşı duyarlı bireylerdir.
- Değişmeyen hiçbir şeyin olmadığını bilirler. Bu yüzden kendileri de değişime açık bireylerdir.
- Kültürlenmeye karşı direnç gösterirler.
- İnsanlarla iç içe yaşamaktan zevk alan sosyal bireylerdir ancak şartlar gerektirdiğinde yalnız yaşayabilme gücüne de sahiptirler.
- Toplumla uyum içinde olmaya çalışsalar da bu tamamen toplumun beklentilerine göre hareket edecekleri anlamına gelmez. Kararlarını özgürce alabilirler.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Özel yetenekleri olan öğrencileri yetiştirme ve başarısızlık giderici kurslar düzenleme özel yetiştirme hizmetleri kapsamında yer almaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerinin futbola yoğun ilgisi olduğunu ve bu alanda yeteneklerinin de bulunduğunu fark edince onları bu alanda geliştirmek adına çalışmalar yapmayı kararlaştırması özel yetiştirme hizmetleri kapsamında değerlendirilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Ayşe Öğretmen'in yaşamış olduğu bu olay travmatik bir durumdur. Bu durum sonucu Ayşe Öğretmen bir an önce tayin isteyerek bu durumdan kurtulmayı amaçlamaktadır. Ayşe Öğretmen'in bu şekilde davranması Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre güvenlik ihtiyacının tam olarak karşılanmadığını gösterir. Güvenlik ihtiyacı, bireylerin kendi yaşamını tehdit eden unsurlardan uzak tutmak istemesi, emniyette olması ve yarına sağlam bir şekilde umutla bakabilmesiyle açıklanmaktadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

8. Parçaya göre insanların yaşamları boyunca tek ortak noktalarının kendini gerçekleştirme güdüsüyle dünyaya gelmeleri olduğundan bahsedilmiştir. Bu ifadeye göre bireylerin kişilikleri birbirinden farklıdır, açıklamasına ulaşılabilir. Hümanistik anlayışa göre her birey tektir, eşsizdir. Bu yüzden bireylerin "özü"ne duyulan saygıdan bahsedilebilir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

9. Latife Hanım, uzun zamandır hep merak ettiği doğa olaylarıyla ilgili araştırma yapmaya karar verir. Bilim teknik dergilerine abone olur ve hayatın dengesini sağlayan doğa olaylarını incelemeye ve öğrenmeye başlar. Latife Hanım'ın sergilemiş olduğu bu davranış Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre bilme–anlama ihtiyacını gidermeye yöneliktir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

10. Öğrenci kişilik hizmetleriyle ulaşılmak istenen amaç, öğrencilere etkili bir şekilde öğrenme ortamı sağlamak ve öğrencilerin tüm yönleriyle gelişmeleri için uygun ortam yaratmaktır.

Bu hizmet kapsamında; sağlık hizmeti, sosyal yardım hizmeti, sosyal–kültürel hizmetler, özel eğitim / özel yetiştirme hizmeti ve rehberlik hizmeti yer almaktadır. Seçenekleri incelediğimiz zaman A seçeneğindeki ifadenin sağlık, B seçeneğindeki ifadenin sosyal–kültürel, C seçeneğindeki ifadenin sosyal yardım ve D seçeneğindeki ifadenin özel eğitim hizmeti kapsamında olduğu görülmektedir. Ancak E seçeneğinde yer alan ifade öğrenci kişilik hizmetleri kapsamında değil yönetim hizmeti kapsamındadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

11. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi incelendiğinde Kemal'in "Bu takıma girmeyi çok istiyordum. Çünkü bütün arkadaşlarım o takımda. Şimdi beni dışlayacaklar." ifadesi ile ait olma ihtiyacını karşılamaya çalıştığına ulaşılabilir. Ait olma ihtiyacında olan bireyler; sevmek, sevilmek, onaylanmak, kabul edilmek isterler. Bu ihtiyaçları gidermek için yapılan her şey sevgi-ait olma ihtiyacına yöneliktir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

12. Soruda Ömer Bey'in hafta sonlarını şehir dışında bir hobi bahçesinde geçirdiğinden bahsedilmektedir. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre Ömer Bey'in karşılamaya çalıştığı bu ihtiyaç estetik ihtiyacıdır. Estetik–sanat ihtiyacı: bireylerin yaşamdan zevk alarak yaşamaya çalışması ve yaratıcılıklarını kullanmak istemesidir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

13. Erhan üniversite mezunu, KPSS'ye hazırlanan bir öğretmen adayıdır. Yaş itibarı ile de yakınlığa karşı uzaklık evresindedir. Bu evrenin krizini olumlu atlatabilmek için Pınar'a arkadaşlık teklif etmiştir. Ancak Pınar, bu teklifi bazı gerekçeler sunarak geri çevirmiştir. Dolayısı ile Erhan bu yüzden hâlâ bu evrede kazanılması gereken yakınlık duygusunu kazanamamıştır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

14. Pınar, Erhan'ın teklifini önünde geleceğini yakından ilgilendiren bir sınav olması nedeniyle reddetmiştir. Dolayısıyla Pınar geleceğinde rahat bir hayat sürmek ve yarınlarını garanti altına almak için sınavına daha çok önem vermektedir. Bu durum Pınar'ın güvenlik basamağının ihtiyacını doyurmaya çalıştığını gösterir. Fizyoloji olmamasının nedeni şu an hâlâ buna dair bir ihtiyaca soruda değinilmemesidir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

15. Maslow'a göre "merak, bilme ve anlama" basamağındaki bireyler; bilimle uğraşmayı, merak ettiği konularla ilgili araştırma yapmayı, öğrenme arzusunu doyuma ulaştırmayı severler ve bu doğrultuda kitap okumak ve araştırıp bilgi toplamak gibi uğraşlara yönelirler.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

16. Kendini gerçekleştirme sürecinde olan bir birey sadece kendi deneyimlerini göz önünde bulundurmaz. Çevresinde, bu yaşantı ile ilgili deneyim sahibi olan kişilerin fikirlerinden veya deneyimlerinden de yararlanmak önemlidir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

17. Varoluşsal biçimde yaşam: Geçmişin pişmanlıklarına takılıp kalmadan ya da geleceğin kaygılarıyla uğraşmadan "an"ı yaşama, yaşanılan "an"ı verimli geçirmedir. Buna göre soruda geçen ifadeler dikkate alındığında varoluşsal biçimde yaşamanın eksikliğine vurgu yapıldığı söylenebilir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

18. Bir insanın kendini olumlu ve olumsuz yönleriyle tanıması, bunları kişiliğinin bir parçası olarak kabul etmesi gerekir. Açıklama kendini kabul ile doğrudan ilişkilidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

1. Sınıf öğretmeni Mustafa Bey, alan seçimi yapmak isteyen öğrencisine "Mutlaka sayısal alanı tercih etmelisin. Bu alanda iş bulma şansın daha yüksek. Seni tanıdığım kadarıyla zaten diğer alanlardaki derslere pek ilgin yok." demiştir. Mustafa Öğretmen böylelikle öğrencisinin sayısal alanı tercih etmesini sağlamıştır.

Mustafa Öğretmen'in bu davranışı aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisine aykırıdır?

A) Rehberliğin temelinde demokratik ve insancıl bir anlayış vardır.

B) Rehberlik hizmetleri tüm öğrencilere yöneliktir.

C) Rehberlik hizmetlerinde gönüllülük esastır.

D) Rehberlik hizmetleri her okulun amaç ve ihtiyaçlarına göre değişiklik gösterir.

E) Rehberlik hizmetleri iş birliği gerektirir.

2. **Aşağıdakilerden hangisi kapsamlı PDR programının özelliklerinden biridir?**

A) Okuldaki öğretim programından ayrıştırılmış bir programdır.

B) Kapsamlı PDR programından yaşam boyu yararlanılır.

C) Problemli öğrencilere ağırlıklı olarak sunulan bu program, öğrencilerin topluma uyum sağlamasını amaçlar.

D) Programda yer alan etkinlikler kesinlikle değiştirilmez.

E) Psikolojik danışmanın görevlerinden çok programın içeriği önemlidir.

3. I. Eğitim programında rehberlik saatinin yer almasını sağlamıştır.

II. Günümüzde kullanılan çeşitli bireyi tanıma tekniğinin geliştirilmesine temel oluşturmuştur.

III. Bireyin özellikleri ile mesleklerin gereklilikleri arası ilişkiler kurarak bu iki bilginin uzlaştırılması sonucu mesleki yönlendirmeler yapmıştır.

IV. Bireyin tüm yönleriyle bir bütün olarak gelişmesini sağlamayı amaçlamıştır.

Bu cümlelerde özelliği verilmeyen rehberlik modeli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gelişimsel model

B) Karar vermeye yardımcı model

C) Eğitimle kaynaştırılmış model

D) Klinik model

E) Parsons model

4. Okul müdür yardımcısı Musa Bey, okulun rehberlik öğretmeni Osman Bey'den kendi öğrencilerinden biri ile yaptığı psikolojik danışma süreci ile ilgili bazı bilgileri istemiştir. Fakat Osman Bey, bu bilgileri Musa Bey'e veremeyeceğini çünkü bunun öğrencinin rehberlik servisine olan güvenini zedeleyeceğini söylemiştir.

Osman Bey'in, okul müdür yardımcısının istediği bilgileri ona veremeyeceğini bildirmesi aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisine uygun davrandığını gösterir?

A) Rehberlik, öğrenciyi merkeze alan bir eğitim sistemini öngörür.

B) Rehberlik hizmetleri, yararlanmak isteyen her bireye sunulur.

C) Rehberliğin temelinde insan hak ve sorumlulukları ile yakından ilgili demokratik ve insancıl bir anlayış vardır.

D) Rehberlik dıştan zorlamaya değil; iş birliğine, rehberlik sürecine katılmaya yönelik olup bireyin kendi kendisini yönetmesine destek sağlamayı içerir.

E) Rehberlik hizmetlerinde gizlilik esastır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

5. Bir sınıf öğretmeni, sınıfında yapacağı rehberlik uygulamaları ile ilgili olarak okul psikolojik danışmanı ile görüşmekte ve onun desteğini almaktadır. Okul psikolojik danışmanından aldığı bilgiler doğrultusunda sınıfında uygulayacağı rehberlik etkinliklerini düzenlemiştir.

Sınıf öğretmeninin sergilemiş olduğu bu davranış aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisi ile açıklanır?

A) Rehberliğin temelinde demokratik ve insancıl bir anlayış vardır.

B) Rehberlik hizmetlerinde gönüllülük esastır.

C) Rehberlik hizmetleri ortak bir anlayış ve iş birliği gerektirir.

D) Rehberlik hizmetleri öğretimle birbirini tamamlar.

E) Rehberlik hizmetleri sistematik olarak sunulur.

6. Okul müdürü Adnan Bey, diğer bir okulda öğretmen olan arkadaşının yanına ziyarete gitmiştir. Ziyaret esnasında arkadaşı, Adnan Bey'e okuldaki rehberlik uygulamalarından bahsetmiştir ve Adnan Bey, arkadaşına kendi okulundaki rehberlik servisinin bu tür uygulamaları yapmadığını söylemiştir.

Adnan Bey'in bu söylemi aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisi ile çelişmektedir?

A) Rehberlik hizmetleri merkezinde öğrenci yer alır.

B) Rehberlik uygulamaları gönüllülük gerektirir.

C) Rehberlik hizmetleri her okulun amaç ve ihtiyaçlarına göre değişiklik gösterir.

D) Rehberlik uygulamalarında iş birliği esastır.

E) Rehberlik hizmetleri tüm öğrencilere yöneliktir.

7. **Aşağıdakilerden hangisi rehberliğin gelişmesini sağlayan psikolojik temeller kapsamında değerlendirilemez?**

A) İlerlemeci eğitim anlayışının benimsenmesi

B) Kişilik gelişimi

C) Bireysel nitelik farklılıkları

D) Psikometrideki gelişmeler

E) Benlik gelişimi

8. Ergenlik dönemi içerisindeki bireyler genellikle anne-babalarıyla anlaşmazlıklar yaşarlar. Bu anlaşmazlıkların temel kaynağı aradaki yaş farkı ve bu yaş farkının fazla olması ile olaylara bakış açısındaki farklılıklardır.

Bu durum rehberliğin gelişimine etki eden aşağıdaki durumlardan hangisi ile açıklanır?

A) Bireysel farklılıklar

B) Kültür boşluğu

C) Kuşak çatışması

D) Yabancılaşma

E) Benlik gelişimi

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9. Aşağıda geleneksel rehberlik yaklaşımı ile gelişimsel rehberlik yaklaşımı arası farklar verilmiştir.

Yapılan bu karşılaştırmada aşağıdaki seçeneklerden hangisi yanlıştır?

	Geleneksel Yaklaşım	Gelişimsel Yaklaşım
A)	Görev yönelimlidir.	Hedef yönelimlidir.
B)	Uzman odaklıdır.	Öğretmen odaklıdır.
C)	Zaman çizelgesiyle sınırlıdır.	Program bütünlüğü içerisindedir.
D)	Tepkiseldir.	Yaratıcı ve esnektir.
E)	Öğretimle kaynaştırılmıştır.	Öğretimden ayrıştırılmıştır.

10. İlköğretim öğrencisi Esin'in annesi okula giderek okul psikolojik danışmanıyla görüşür. Psikolojik danışmana, kızının hiç ders çalışmadığını ve sınavlardan çok düşük notlar aldığını söyler. Esin'in arkadaşı Dilek'in ne kadar başarılı bir öğrenci olduğunu ve kızının Dilek'ten başarı anlamında çok geride kaldığını belirten anne, psikolojik danışmandan kızına yardım etmesini ister.

Esin'in annesinin bu yaklaşımının aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisine ters düştüğü söylenebilir?

A) Rehberlikte süreklilik esastır.

B) Rehberlik hizmetleri iş birliği gerektirir.

C) Rehberlik hizmetlerinde gönüllülük esastır.

D) Rehberlik hizmetleri topluma karşı sorumludur.

E) Rehberlik hizmetlerinde bireysel farklara saygı esastır.

11. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri kapsamında ilk ve orta dereceli okullarımızda, 2006 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde geliştirilen "kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programları" uygulanmaya başlamıştır.

Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programlarının hazırlanması ya da yürütülmesine ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Programlar hazırlanırken okul rehber öğretmeninin (psikolojik danışman) rolü ve görevlerinden çok programın içeriği üzerinde odaklanılmıştır.

B) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı yaşam boyu devam eden bir programdır.

C) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı okuldaki öğretim programlarıyla bağlantılı ve etkileşim içindedir.

D) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının bir amacı da yaşam kariyer gelişimini desteklemektir.

E) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı "okul rehberlik ve psikolojik danışma programı" değil, bu programın bir parçasıdır.

12. Okulun rehber öğretmeni olan Gülçin Hanım, arkadaşları ile uyum problemleri yaşayan bir öğrencisi ile öğrenci istememesine karşın bir psikolojik danışma süreci başlatmıştır. Ancak öğrencisi danışma sürecinde direnç gösterdiği için danışma süreci başarıya ulaşamadan sona ermiştir.

Danışma sürecinin başarısızlıkla sonuçlanmasında aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

A) Rehberlik hizmeti verirken öğrencileri her yönüyle tanımak gerekir.

B) Rehberlikte gizlilik esastır.

C) Rehberlik hizmetlerinde gönüllülük esastır.

D) Rehberlik, eğitimin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçasıdır.

E) Rehberlik hizmetleri; planlı, programlı, örgütlenmiş bir biçimde ve profesyonel bir düzeyde sunulmalıdır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

13 ve 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sınıf rehber öğretmeni Aylin Hanım, lise son sınıfa giden ve sınavlara hazırlanan öğrencisi Bade'nin ders başarılarının giderek düştüğünü, kendisini arkadaşlarından soyutladığını ve devamsızlık yapmaya başladığını fark etmiştir. Bunun üzerine Bade'yi okul rehber öğretmeni ile görüşmesi noktasında teşvik etmiş ancak Bade bu fikre sıcak bakmamıştır.

13. "Rehberlik hizmetlerinde gönüllülük esastır." **ilkesi kapsamında sınıf rehber öğretmeninin izlemesi gereken en doğru yol aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?**

A) Arkadaşlarından Bade ile görüşmelerini ve bu konuda kendisini bilgilendirmelerini isterse

B) Bade'yi okul rehber öğretmeni ile görüşmeye ikna etmeye çalışırsa

C) Rehberlik servisini Bade'nin bu durumu hakkında bilgilendirerek devreye girmelerini isterse

D) Rehberlik servisi ile görüşmeyi kabul etmediği için Bade'ye kendisi yardım etmeye çalışırsa

E) Bu gelişmeler hakkında okul müdürünü bilgilendirirse

14. **Sınıf rehber öğretmeni Aylin Hanım'ın öğrencisi Bade okul rehber öğretmeni ile görüşmeyi kabul etmediği hâlde ona bir şekilde yardım etmeyi sürdürmesi aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisi ile daha iyi açıklanır?**

A) Rehberlik hizmetleri; planlı, programlı, örgütlenmiş bir biçimde ve profesyonel bir düzeyde sunulmalıdır.

B) Rehberlik hizmetleri hem bireye hem de topluma karşı sorumludur.

C) Rehberlik hizmetlerinde ortak bir anlayış ve iş birliği esastır.

D) Rehberlik hizmetlerinde demokratik ve insancıl bir anlayış söz konusudur.

E) Rehberlikte gizlilik esastır.

15 ve 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sınıf rehber öğretmeni Sena Hanım, düzenlenen veli toplantısında öğrencilerinin içinde bulundukları gelişim dönemi nedeniyle ilgilerinin değişken olduğunu ve bu nedenle de LGS sonrasında yapılacak tercihlerde yanlış bir yönlendirme olmaması adına velilerin karar aşamasında daha etkin bir rol alması gerektiğini dile getirmiştir.

15. **Sınıf rehber öğretmeni Sena Hanım'ın temele almaya çalıştığı ancak uygulamada hata yaptığı rehberlik ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rehberlik hizmetlerinde ortak bir anlayış ve iş birliği esastır.

B) Rehberlik hizmetleri hem bireye hem de topluma karşı sorumludur.

C) Rehberlik hizmetlerinde gizlilik esastır.

D) Rehberlik hizmetleri eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır.

E) Rehberlik hizmetleri her okulun amaç ve ihtiyacına göre farklılık gösterir.

16. **Sınıf rehber öğretmeni Sena Hanım'ın karar aşamasında velilerin daha aktif bir şekilde rol alması gerektiğini düşünmesi aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisi ile çelişen bir tutumdur?**

A) Rehberlik hizmetlerinde bireyi her yönüyle tanımak esastır.

B) Rehberlik hizmetleri hem bireye hem de topluma karşı sorumludur.

C) Rehberlik hizmetlerinde demokratik ve insancıl bir anlayış söz konusudur.

D) Rehberlik hizmetleri eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır.

E) Rehberlik hizmetleri her okulun amaç ve ihtiyacına göre farklılık gösterir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. "Rehberlik hizmetlerinin temelinde demokratik bir anlayış vardır." ilkesine göre rehber öğretmenlerden beklenen davranış öğrencilerinin yeteneklerine ve ilgi alanlarına uygun seçenekler belirlemek, bu seçenekler hakkında öğrencilerini bilgilendirmek ve doğru kararlar alabilmeleri noktasında onları cesaretlendirmektir. Bu doğrultuda sınıf rehber öğretmeni Mustafa Bey'in öğrencisine sayısal alanı tercih etmesi noktasında tavsiyede bulunması rehberlik hizmetlerindeki demokratik anlayışa ters düşmektedir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

2. Kapsamlı PDR programı;

- Gelişimsel rehberlik modelini temel almaktadır.
- Okul rehberlik programıyla bağlantılı ve etkileşim hâlindedir.
- Tüm öğrencilere yöneliktir ve öğrenciyi merkeze alır.
- Temelde geliştirici ve önleyici işlev olmak üzere krize müdahale edici ve iyileştirici işlevlerin toplamıdır.
- Ardışık ve esnek bir yapıdadır.
- Program hazırlanırken temele öğrenci ihtiyaçları alınır.
- Her aşamasında ekip çalışmasını gerektirir.
- **Psikolojik danışmanın görevlerinden çok programın içeriği daha önemlidir.**
- Okul rehberlik programı değil onun bir parçasıdır.
- Uzmanlık istemeyen sınıf etkinliklerin uygulanmasından sınıf rehber öğretmenleri sorumludur.
- Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının yapısını oluşturan insan gelişimine bakış açısı, öğrencilerin ihtiyaç duyduğu yaşam kariyer gelişimi olarak ifade edilmektedir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

3. I. Eğitim programında rehberlik saatinin yer almasını sağlayan model "Eğitimle Kaynaştırılmış Model"dir.

II. Bireyin derinlemesine incelenmesine ve bu doğrultuda günümüzde kullanılan çeşitli bireyi tanıma tekniklerinin geliştirilmesine temel oluşturan model "Klinik Model"dir.

III. Bireyin özellikleri ile mesleklerin gereklilikleri arası ilişkiler kurularak bu iki bilginin uzlaştırılması sonucu mesleki yönlendirmeler yapan rehberlik modeli "Parsons Model"dir.

IV. Bireyin tüm yönleriyle bir bütün olarak gelişmesini sağlamayı amaçlayan rehberlik modeli ise "Gelişimsel Rehberlik Modeli"dir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

4. Rehberlik hizmetlerinin başarıya ulaşabilmesi ve bireyin kendisini danışmana açabilmesi için danışan ve danışman arasında güvene dayalı sağlıklı bir ilişki (**Rapport Kurma**) tahsis edilmesi oldukça önemlidir. Güvene dayalı sağlıklı bir ilişkinin kurulabilmesinde gizlilik ilkesinin rolü oldukça önemlidir. Bireyi tanıma hizmetinden elde edilen bilgilerin mahremiyeti göz önüne alınmalı, kimseyle paylaşılmamalı ve bireye de bunun güvencesi verilmelidir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

5. Rehberlik hizmetlerindeki verimliliğin artırılması adına bireyin gelişimi ile ilgili olan herkes ile ortak bir anlayış ve iş birliği içerisinde çalışmak büyük bir öneme sahiptir. Bu doğrultuda okul rehber öğretmeni kendisi ile iş birliği yapacak bireyleri uygulamış olduğu müşavirlik hizmeti sayesinde daha bilinçli hâle getirir. Böylece kurulan iş birliği sayesinde rehberlik hizmetlerinin bütün öğrencilere ulaşması ve bu sayede uygulanan hizmetlerin verimliliğinin artırılması sağlanmış olur. Soruda sınıf öğretmeninin, okul rehber öğretmeninden almış olduğu yardımla kendi sınıfında uygulayacağı rehberlik hizmetlerini düzenlemesi bu çalışmaların ortak bir anlayış ve iş birliği içerisinde geliştiğinin göstergesidir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranley.org

6. Rehberlik hizmetlerinde değişmeyen tek şey benimsenen rehberlik ilkeleridir. Bunun dışında uygulanacak bütün rehberlik hizmetleri ve tercih edilecek etkinlikler her okulun amaç ve ihtiyaçlarına göre yeniden şekillenir. Bunun temelinde yatan en önemli etken öğrencilerin gelişim dönemlerinin, sahip oldukları gelişimsel özellikleri, ilgi ve ihtiyaçlarının farklılık göstermesidir. Soruda da belirtildiği gibi Adnan Bey'in kendi okulundaki rehberlik servisinin yaptığı uygulamaların farklılık gösterdiğini ifade etmesi de rehberlik hizmetlerinin her okulun amaç ve ihtiyacına göre değişiklik göstermesinden kaynaklanmaktadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

7. Psikolojik temeller,

- Bireysel farklılıklara verilen öneminin artması
- Psikometri alanındaki gelişmeler
- Psikoloji alanında bilgi birikiminin artması
- İnsanların hissettiği duygulara verilen önemin artması
- Kişilik (benlik) gelişimi

gibi durumlardır. İlerlemeci eğitim anlayışının benimsenmesi ise felsefi temeller ile ilgili bir durumdur.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

8. Ergenlik dönemindeki bireylerin anne ve babalarıyla anlaşmazlık yaşamalarının en büyük sebebi aralarındaki kuşak farklılığıdır. Bu nedenle yaşanan dönemlerin olanaklarının veya problemlerinin farklı olması aradaki anlaşmazlığı da körüklemektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

9.

GELENEKSEL MODEL	GELİŞİMSEL MODEL
Problemli bireylere yöneliktir.	Tüm bireylere yöneliktir.
Temelleri "danışma kuramları"na dayanmaktadır.	Temeli "gelişim psikolojisi kuramları"na dayanmaktadır.
Uzman odaklı olarak yürütülür. Bu nedenle ortak bir anlayışı ve iş birliğini sağlamak zordur.	Öğretmen odaklı olarak yürütülür. Bu nedenle ortak bir anlayışı ve iş birliğini sağlamak daha kolaydır. (Müşavirlik)
Tek başına uzman, her öğrenci ile gerektiği gibi ilgilenemeyeceği için ancak problemli bireylerle ilgilenebilir. Bu durum krize müdahale ve iyileştirici işlevi ön plana çıkarır.	Uzmanın yanı sıra diğer görevlilerle iş birliği yapılacağı için iş yükü azalan rehber öğretmen önleyici ve geliştirici işlevlerini daha fazla ön plana çıkarabilecektir.
Ortaya çıkan sorunlara müdahale ettiği için tepkisel bir modeldir.	Problem ortaya çıkmadan önlemeye yönelik adımlar atıldığı için yaratıcı ve esnektir.
Eğitsel, mesleki ve kişisel problemlere çözüm aranır.	Eğitsel, mesleki ve kişisel gelişime destek olunur.
Görev yönelimli bir modeldir.	Hedef yönelimli bir modeldir.
Var olanı korur ve sürdürür.	Var olanı geliştirir.
Öğretimden ayrıştırılmıştır.	Öğretim ile kaynaştırılmıştır.
Daha çok bilgi verme ve yönelтme üzerine odaklanılmıştır.	Bireyin her yönüyle gelişmesi amaçlanmıştır.
Nihai amaç bireyin kendini gerçekleştirmesini sağlamaktır.	Nihai amaç bireyin yaşam kariyerini ve kalitesini artırmaktır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

10. Her bireyin kişiliği, ilgisi, yeteneği vs. kendisine hastır. Bu nedenle her bireye sunulması gereken rehberlik hizmeti de farklılık gösterecektir. Sorunlar aynı olsa da kimi bireye bu sorunun çözümünde bireysel danışmanlık yapılırken kimisi ise grupla danışmanlığa alınabilir.

Esin'in annesinin kızını Dilek ile kıyaslaması ve bu konuda psikolojik danışmandan yardım talep etmesi "Rehberlik hizmetlerinde bireysel farklara saygı esastır." ilkesi ile çelişen bir durumdur.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

11. Kapsamlı PDR programları hazırlanırken okul rehber öğretmeninin (psikolojik danışman) rolü ve görevlerinden çok programın içeriği üzerinde odaklanılmıştır ve okuldaki öğretim programlarıyla bağlantılı ve etkileşim içindedir. Bu programların bir amacı da yaşam kariyer gelişimini desteklemektir. Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı "okul rehberlik ve psikolojik danışma programı" değil, bu programın bir parçasıdır. Ancak kapsamlı PDR programı yaşam boyu değil eğitim kademeleri boyunca devam eden bir programdır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

12. Rehberlik hizmetleri, bireylerin iç dünyasına yönelik çalışmaları barındırdığı için bu alandaki değişimin istendik yönde gerçekleşebilmesi için **bireyin bu yardımı alma konusunda istekli olması** gerekmektedir. Birey, kendisine sunulacak rehberlik hizmetlerini alma konusunda gönüllü olmadığı sürece bu yardımın başarıya ulaşması mümkün değildir. Bu doğrultuda birey asla rehberlik hizmetlerini alması noktasında **zorlanmamalı** ve **baskı altına alınmamalıdır**.

Bu nedenle Gülçin Hanım'ın çabaları sonuç vermemiştir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

13. Sınıf rehber öğretmenleri kendilerini aşan bir durum ile karşı karşıya geldiklerinde bireye müdahale etmek yerine onu okul rehber öğretmeni ile görüşmesi noktasında teşvik etmeli ancak asla bu konuda ısrarcı olmamalıdır. Bireyi ikna etmeye çalışmak ya da ona baskı uygulamak doğru bir adım değildir ve rehberlik hizmetlerinin amacına ulaşmasını engeller. Böyle bir durumda eğer birey okul rehber öğretmeni ile görüşmeyi kabul etmez ise bu kez sınıf rehber öğretmenlerinin, okul rehber öğretmenlerinden bireyle görüşmesini talep etmesi doğru bir adım olacaktır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

14. Sınıf rehber öğretmenleri kendisini aşan bir durumda bireyin okul rehber öğretmeni ile görüşmesini sağlamalıdır. Bu noktada birey okul rehber öğretmeni ile görüşmeyi kabul etmediği hâlde okul rehber öğretmenine giderek rehberlik servisinin bireyle görüşmesini talep etmesi ve bu şekilde hâlâ bireye yardım etmeye çalışması "Rehberlik hizmetlerinin hem bireye hem de topluma karşı sorumludur." ilkesi ile açıklanabilecek bir durumdur.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

15. Rehberlik hizmetlerinin başarıya ulaşabilmesi için bireyin gelişimi ile ilgili herkesle iş birliği oluşturulmalı ve ortak bir anlayış sağlanmalıdır. Bu doğrultuda bireylerin kendilerine en uygun mesleğe yönlendirilmeleri aşamasında velilerin de görüşlerine yer verilmesi önemli bir adımdır. Ancak verilecek karar her zaman bireyin kendisine ait olmalıdır. Soruda velilerin bu aşamada daha etkin bir rol alması gerektiği görüşüne yer verilmiştir. Bu durum "Rehberlik hizmetlerinde ortak bir anlayış ve iş birliği esastır." ilkesinin yanlış uygulanmış olduğunu gösterir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

16. "Rehberlik hizmetlerinde demokratik ve insancıl bir anlayış söz konusudur." ilkesi kapsamında bireye seçenekler sunmak ve seçme hakkı tanımak önemlidir. Demokratik olmanın bir gereği olarak birey seçenekler içerisinden kendisine uygun olduğunu düşündüğünü yine kendisi seçmeli ve karar aşamasında söz sahibi olmalıdır. Rehber öğretmen ise bu noktada velileri daha etkin kılmaya çalıştığı için bu ilkeye aykırı hareket etmiştir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Okul müdürü Ali Bey, öğretim sürecinin başında düzenlemiş olduğu toplantıda öğretmenlere ve rehberlik servisine seslenerek "Okulumuzdaki rehberlik çalışmalarının nitelikli ve verimli bir şekilde sürdürülebilmesi için burada görevli olan her bireyin sorumluluk alması ve rehberlik servisi ile eş güdüm hâlinde çalışması gerekir." demiştir.

Okul müdürünün yapmış olduğu bu açıklama aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisi ile daha yakından ilgilidir?

A) Rehberlik hizmetlerinde demokratik ve insancıl bir anlayış söz konusudur.

B) Rehberlik hizmetleri hem bireye hem de topluma karşı sorumludur.

C) Rehberlik hizmetleri tüm bireylere yöneliktir.

D) Rehberlik hizmetleri; planlı, programlı, bilimsel ve profesyonel bir hizmettir.

E) Rehberlik hizmetlerinde ortak bir anlayış ve iş birliği esastır.

2. Sınıf rehber öğretmeni Haluk Bey, okul rehber öğretmeniyle (psikolojik danışman) eş güdüm içerisinde sınıfındaki öğrencilerine otobiyografi tekniğini uygular. Elde ettiği sonuçları okul rehber öğretmeniyle paylaşan Haluk Bey problemi olan öğrencilerin belirlenmesini ve bu öğrencilerin sorunlarına yönelik yapılacak çalışmalarda okul rehber öğretmenine yardımcı olacağını söyler. Bunun üzerine okul rehber öğretmeni, otobiyografi sonuçlarını değerlendirir ve öğrencilerden bazılarının aileleriyle çok ciddi sorunlar yaşadığını tespit eder. Okul rehber öğretmeni ise Haluk Bey'den, sınıfına giderek öğrencilerini rehberlik servisine yönlendirmesini ister. Haluk Bey ise aileleriyle sorunları olan öğrencilerin isimlerini sınıfta söyleyerek bu öğrencilerin bir an önce rehberlik servisi ile görüşmeleri gerektiği bildirir ve bu öğrencileri rehberlik servisine gönderir.

Bu durum sonucu yapılan çalışmada aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangilerine uygun davranılmadığı söylenebilir?

A) Gönüllülük – İş birliği

B) Demokratiklik – Profesyonellik

C) Gizlilik – Profesyonellik

D) Gönüllülük – Gizlilik

E) Demokratiklik – İş birliği

3. Bir okulda görev yapmakta olan Nuray Hanım, yaptığı çalışmalar sonucunda öğrencilerinden bazılarının son zamanlarda çok sık devamsızlık yaptığını belirlemiştir. Bu öğrencileri belirleyen Nuray Hanım, onlara birtakım teknikler uygulamış ve devamsızlık yapma nedenlerini belirlemiştir. Devamsızlık yapan öğrencileri bu konuda bilgilendirerek devamsızlık sorununu ortadan kaldırmaya çalışmıştır.

Bu durumda Nuray Hanım'ın aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisine uygun davranmadığı söylenebilir?

A) Öğrencilerin özerkliği desteklenmemiştir.

B) Sunulan hizmetlerin gizlilik ilkesine aykırı olduğu söylenebilir.

C) Tüm öğrencilere yönelik bir çalışma yapılmamıştır.

D) Demokratiklik ilkesi benimsenmemiştir.

E) Toplumsal sorumluluk ilkesi önemsenmemiştir.

4. Hastaneye giden Berrin Hanım, muayene sonuçlarına göre hasta olduğunu ve mutlaka ameliyat olması gerektiğini öğrenir. Ancak Berrin Hanım, hastalığının ameliyat olacak kadar kötü bir durumda olmadığını söyler ve ameliyat olmakla ilgili herhangi bir şey yapmaz.

Hümanistik yaklaşıma göre Berrin Hanım'ın aşağıdaki ilkelerden hangisine uygun davranmadığı söylenir?

A) Demokratik değerlere sahip olma

B) Yaşantılara açık olma

C) Daha varoluşsal biçimde yaşama

D) Organizmaya güven duyma

E) Olumlu benlik algısına sahip olma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

5. Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programları bütün okullarda eğitimin bütünleyici bir parçasıdır. Bu program okul öncesinden 12. sınıf sonuna kadar tüm öğrencilerin belirlenmiş ihtiyaçları ve bu ihtiyaçları gidermeye yönelik çalışmalardan oluşur. Çalışmalar psikolojik danışmanlar tarafından organize edilir ve öğretmenlerin, velilerin, yöneticilerin desteği ile yürütülür. Gelişimsel nitelikli olan bu program dört boyuttan oluşmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının bireysel planlama boyutu içerisinde yer alan hizmetlerden biri değildir?

A) Psikolojik danışma

B) Yöneltme ve yerleştirme

C) İzleme

D) Bireyi tanıma

E) Bilgi toplama ve yayma

6. **Bir okul psikolojik danışmanı aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilerse rehberlik ilkelerinden gizlilik ilkesine aykırı davranmamış olur?**

A) Öğrenciler hakkında elde ettiği bilgileri hiçbir koşulda başkalarıyla paylaşmamak

B) Sürdürmüş olduğu psikolojik danışmanlık süreci hakkında okul yönetimine bilgiler vermek

C) Uyguladığı problem tarama listesinden elde ettiği sonuçları okuldaki öğretmenlerle paylaşarak öğretmenlerin öğrencileri tanımasına yardımcı olmak

D) Psikolojik danışmanlık sürecinde ailesinden fiziksel şiddet gördüğünü söyleyen öğrenciye önceden bilgi vererek durumu yetkili kurumlara iletmek

E) Öğrencilerin aileleriyle ilgili yazmış oldukları otobiyografileri veli toplantısında velilerle paylaşarak aile içi yaşanan çatışmaları engellemeye çalışmak

7. **Aşağıdakilerden hangisi gelişimsel rehberlik programında öğrencilere kazandırılması gereken yeterliliklerden biri değildir?**

A) Kendini tanıma ve kabul

B) Kişiler arası ilişkiler

C) Otoriteyi kabul ve itaat

D) Eğitsel ve mesleki gelişim

E) Okula ve çevreye uyum

8. Günümüzde benimsenen gelişimsel rehberlik anlayışındaki bakış açısı birçok noktada geleneksel rehberlik anlayışından farklılık göstermektedir.

Buna göre geleneksel ve gelişimsel rehberlik modellerine göre aşağıdaki karşılaştırmalardan hangisi yanlıştır?

A) Geleneksel model var olan durumu korumayı ve sürdürmeyi hedeflerken gelişimsel model ise var olan durumu geliştirebilecek çalışmalar yapmayı planlar.

B) Geleneksel modelde rehberlik hizmetleri öğretim hizmetlerinden ayrıştırılmışken gelişimsel anlayışta ise rehberlik hizmetleri öğretim hizmetlerini tamamlayıcı niteliktedir.

C) Geleneksel rehberlik anlayışı daha çok görev yönelimli olmayı benimserken gelişimsel rehberlik anlayışı ise hizmet yönelimli olmayı benimsemektedir.

D) Geleneksel yaklaşımda sunulan rehberlik hizmetleri öğretmen odaklı olarak uygulanmaktayken gelişimsel rehberlik anlayışında ise uzman odaklı olarak uygulanmaktadır.

E) Gelişimsel model gelişmeyi sağlayıcı ve kolaylaştırıcı bir programı benimsemekteyken geleneksel model ise kriz odaklı yardımla ön plana çıkmaktadır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

9. **Aşağıdakilerden hangisi rehberlik ilkelerine uygun bir davranış değildir?**

A) Zararlı madde kullanımına yönelik yapılan çalışmalarda sadece madde bağımlılığı olan öğrencilere değil diğer öğrencilere de rehberlik hizmetleri sunulmalıdır.

B) Rehberlik hizmetlerini yürütme görevi sadece psikolojik danışmanlara ait olmamakla birlikte okuldaki bütün personeli ilgilendiren bir sorumluluktur.

C) Psikolojik yardıma ihtiyaç duyan bir öğrenciyi rehberlik servisine yönlendirmede ısrarcı olmamak, ikna edici bir tutum sergilememek gerekmektedir.

D) Öğrenci hakkında elde edilen bilgiler her ne olursa olsun öğrenciden başkasıyla paylaşılmamasına dikkat edilmelidir.

E) Öğrencilerle iletişim kurarken onlara karşı empatik bir şekilde yaklaşılmalı, sempati ve özdeşime dayalı bir iletişimden kaçınılmalıdır.

10. Rehberlik hizmetlerinin temelinde insan hak ve sorumluluklarına dayalı demokratik ve insancıl anlayış yer almaktadır. Rehberlik hizmetleri ile bireyler özgür bir ortamda kendi gizil güçlerini tanımaları, kendilerini anlamaları, bilgi, beceri ve performanslarını sonuna kadar geliştirerek kendilerini gerçekleştirmeleri amaçlanmaktadır.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi rehberlik hizmetleri için benimsenen temel ilkelerle çelişmektedir?

A) Her öğrenci kendisi için en uygun seçimi yapma hakkına sahiptir.

B) Öğrenciler arası bireysel farklılıkları ortaya çıkararak öğrenci özelliklerine uygun eğitim hizmetleri şekillendirilmelidir.

C) Bir okulda sunulan rehberlik çalışmalarının sistemli bir şekilde ve iş birliği içerisinde sunulması için öncelikli sorumluluk okul müdürüne aittir.

D) Öğrencilerin paylaştığı bilgilerin gizliliğini korumak önemlidir ancak hayati durumlarla karşılaşıldığı zaman, elde edilen bilgiler yetkili kişi ya da kurumlarla paylaşılmalıdır.

E) Öğrencileri eleştirmeden, yargılamadan kabul etmek önemlidir. Bu yüzden öğrencilerin her türlü görüşlerine değer verilmeli ve ortaya atılan görüşler olduğu gibi kabul edilmelidir.

11. Rehberlik hizmetini sunan bireylerin, öğrencilerin eğitsel ve mesleki seçeneklere yönelmelerine, geleceğe yönelik sağlıklı bir plan oluşturmalarına yardımcı olabilecek birtakım çalışmaları sunmaları gerekmektedir.

Bu bilgiye göre yapılan çalışmalar kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının ögelerinden hangisinde yer almaktadır?

A) Sistem desteği

B) Bireysel planlama

C) Grup rehberliği

D) Müdahale hizmetleri

E) Rehberlik müfredatı

12. Rehberlik dersinde aile içi şiddet olayından bahseden sınıf rehber öğretmeni, şiddete maruz kalma durumu ile bildiklerini kendisi ile paylaşmalarını istemiştir. Ders sonrasında bir öğrencisi rehber öğretmenin yanına gelerek arkadaşı Murat'ın aile içi şiddete maruz kaldığını ve Murat'ın bunu söylemekten çekindiğini belirtmiştir. Bunun üzerine Murat'ın yanına giden rehber öğretmen Murat'ın vücuduna bakmak istemiş ancak Murat, böyle bir şeye izin vermemiştir. Rehber öğretmen, Murat'ın bu tepkisi karşısında durumu okul yönetimine iletmiş ve Murat'ın ailesi ile irtibata geçerek olayı onlarla paylaşmıştır.

Bu açıklamaya göre rehberlik ilkeleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Sınıf rehber öğretmeninin vücuduna bakmak istemesine Murat'ın izin vermemesi gönüllülük ilkesine aykırıdır.

B) Murat'ın arkadaşının yaşanan olayı sınıf rehber öğretmeniyle paylaşması toplumsal sorumluluk ilkesine aykırıdır.

C) Sınıf rehber öğretmeninin aile içi şiddet olayı ile ilgili açıklamaları özerklik ilkesine aykırıdır.

D) Sınıf rehber öğretmeninin durumu okul yönetimi ile paylaşması ve aile ile paylaşması gizlilik ilkesine aykırıdır.

E) Sınıf rehber öğretmeninin Murat'a yardımcı olmak istemesi rehberlik hizmetlerinde bireysel sorumluluk ilkesine aykırıdır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

13. Aşağıdakilerden hangisi gelişimsel rehberlik modelinden önce ülkemizde uygulanan geleneksel rehberlik modelinin özelliklerinden biri değildir?

A) Kriz odaklılık

B) Öğretimden ayrışıklık

C) Görev yönelimlilik

D) Öğretmen odaklılık

E) Zaman çizelgesi ile sınırlılık

14. İlköğretim ve ortaöğretim kurumları sınıf rehberlik programı günümüz rehberlik anlayışının temel parçasıdır. Bu programla öğrencilere içinde bulundukları dönemin yeterlilikleri kazandırılmaya çalışılmakta ve yaşanacak gelişimsel krizlerin sağlıklı atlatılması amaçlanmaktadır. Sınıf rehberlik programı içerisinde öğrenci gelişimini destekleyen çeşitli etkinlikler yer almaktadır.

Bu etkinliklerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi beklenemez?

A) Programda yer alan etkinlikler uygulanabilir olmalıdır.

B) Sınıf etkinlikleri içerisinde uzmanlık isteyen etkinlikler okul rehber öğretmeni ya da rehberlik araştırma merkezinden gelen uzmanlarca uygulanmalıdır.

C) Program kapsamındaki etkinlikler okul türüne, öğrenci ihtiyaçlarına göre farklı etkinlikler kullanılabilir.

D) Bu program okul rehberlik ve psikolojik danışmanlık programının aynısıdır ve birlikte yürütülmelidir.

E) Programda yer alan kazanımlar ve bu kazanımların işleniş sırası değiştirilmemelidir.

15. Okul çağındaki öğrencilerin özellikleri her zaman diliminde aynı olmayacaktır. Sahip olunan özellikler, içinde bulunulan döneme özgüdür ve zamanla bu özellikler değişiklik gösterir. Bir dönemde elde edilen özellikten yola çıkılarak başka zaman dilimlerine ait yorumlamalar yapılması sakıncalıdır. Örneğin bir öğrenci ilköğretim yıllarında matematik öğretmeni olmayı çok isterken ortaöğretim yıllarında bu isteği değişiklik gösterebilir.

Bu bilgiler doğrultusunda okul rehberlik servislerinin aşağıdaki yer alan ilkelerden hangisine uygun davranması en doğrudur?

A) Öğrencileri tüm yönleriyle tanımak ve bir bütün olarak geliştirmek amaçtır.

B) Rehberlik hizmetini sunanlarda ortak bir anlayış ve fikir birlikteliği oluşturmak önemlidir.

C) Bireyi tanıma hizmetleri sadece sorunu olanlara değil tüm öğrencilere ulaşmalıdır.

D) Öğrenciyi tanıma hizmetleri belli bir döneme ait değil sürekli olmalıdır.

E) Okullarda uygulanan hizmetler öğrenci ihtiyaçlarına göre değişiklik göstererek esnek bir yapıda olmalıdır.

16. Aşağıdakilerden hangisi gelişimsel rehberlik yaklaşımının uygulamaya dönük yönünü oluşturan kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının özelliklerinden biridir?

A) Bu program diğer bir ifadeyle okul rehberlik programıdır.

B) Psikolojik danışmanın görevleri yerine programın içeriği daha önemlidir.

C) Bu programın amacı problemli öğrencileri temele alarak onlara yardımcı olmaktır.

D) Rehberlik müfredatında yer alan etkinlikleri yürütmek okul psikolojik danışmanlarının görevidir.

E) Yaşam boyu kazandırılması gereken yeterlilikler bu programda yer almaktadır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Rehberlik hizmetlerinin başarıya ulaşabilmesi için bireyin gelişimi ile ilgili herkesin **ortak bir anlayışa sahip olması ve iş birliği** yapması gerekir. Bir okulda sadece psikolojik danışmanın sorumluluk alması ile rehberlik hizmetlerinin başarıya ulaşması mümkün değildir. **Okul rehber öğretmeninin** (psikolojik danışma) yanı sıra **sınıf rehber öğretmenleri, diğer öğretmenler, müdür, müdür yardımcısı** ve **veliler** de bu iş birliğinde yer almalıdır. Ortak bir anlayışın ve iş birliğinin sağlanabilmesi için bireyin gelişimi ile ilgili ve ekip hâlinde çalışacak herkesin öncesinde okul rehber öğretmeni tarafından **müşavirlik hizmeti** ile eğitilmesi şarttır. Böylece uzmanlık gerektiren sorunların dışında görev alabilecekler ve bu iş birliği ile rehberlik hizmetlerinin daha başarılı olmasında rol oynayacaklardır.

   Bu nedenle okul müdürü Ali Bey'in yapmış olduğu konuşma da bu ilkenin önemini vurgulamaktadır.

   *Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

2. Verilen örnek durumda öğrencilerde var olabilecek bir problem durumunu tespit etmek amacıyla okul rehber öğretmeniyle eş güdüm içerisinde sınıf rehber öğretmeninin öğrencilerine otobiyografi tekniğini uyguladığından bahsedilmektedir. Otobiyografi tekniğini uygulamak herhangi bir uzmanlık gerektirmezken bu tekniği yorumlamak tamamen uzmanlık ister ve sadece psikolojik danışmanlar tarafından yorumlanması yapılır. Soruda, tekniği uygulayan sınıf öğretmeni iken yorumlamayı yapan kişi psikolojik danışman olduğu için profesyonellik ilkesinin ihlali söz konusu değildir. Aynı şekilde Haluk Bey'in, okul rehber öğretmeniyle eş güdüm içerisinde çalışması iş birliği ilkesine uygun hareket edildiğini gösterir. Öğrencilerin yapacakları seçimlere herhangi bir müdahalenin olduğundan bahsedemeyiz ve bu yüzden demokratiklik ilkesinin ihlali söz konusu değildir. Ancak seçeneklere baktığımız zaman D seçeneğinde yer alan ilkelerden ikisinin de ihlali söz konusudur. Haluk Bey'in aileleriyle problem yaşayan öğrencileri sınıfta söylemesi gizlilik ilkesine ve bu öğrencilerin bir an önce rehberlik servisine gitmeleri için onları rehberlik servisine göndermesi ise gönüllülük ilkesine uygun davranılmadığını gösterir. Problemi olan öğrencilerin problemlerini başka kişilere anlatmak ve öğrencileri rehberlik yardımını almaları için onları zorlamak rehberlik anlayışına aykırı bir durumdur.

   *Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

3. Nuray Hanım'ın devamsızlık sorunuyla baş edebilmek için birtakım teknikler uyguladığından bahsedilmektedir. Soruda Nuray Hanım'ın hangi rehberlik ilkesine uygun davranmadığı sorulmaktadır. Nuray Hanım bu çalışmayı yaparken sadece okula devamsızlık yapan öğrencilerle ilgilenmiş ve sadece onları bilgilendirmiştir. Bu durumda rehberlik hizmetleri sadece problemli öğrencilere değil, tüm öğrencilere yöneliktir, ilkesinin ihlali söz konusudur. Diğer ilkelerin herhangi bir şekilde ihlalinden bahsedilemez.

   *Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

4. **Demokratik değerlere sahip olma;** bireyin, diğer insanlara saygı duyması, diğer kişilerin seçme özgürlüğüne müdahale etmemesi ile açıklanır. Demokratik değerlere sahip birey aynı şekilde kendi seçme özgürlüğüne de müdahale edilmesini istemez.

   Giderek daha varoluşsal bir biçimde yaşama; Rogers'a göre her dakika tam olarak yaşama isteğidir. Savunma hâlinde olmayan bir kimse için her dakika yeni bir andır.

   Yaşantılara giderek daha fazla açık olma; bir kimse eğer organizmadan veya çevreden gelen her türlü uyaranı, hiçbir sansüre tabi tutmadan, yani bozmadan, çarpıtmadan veya ayıklamadan olduğu gibi algılıyorsa o zaman yaşantılara açık insandır.

   Organizmaya daha fazla güvenme, bireylerin herhangi bir durumda organizmasından gelen uyarıcılara önem vermesi ve en iyi davranışa götürecek bir yol olarak organizmasına güvenmesidir.

   Olumlu benlik algısına sahip olma, bireylerin kendileriyle ilgili algılarının olumlu olması durumudur. Bir bireyin kendisini insanlarla iletişim kurabilen, başarılı, saygılı v.b değerleri kendisinde algılaması bu duruma örnek olarak verilebilir.

   Verilen bu açıklamalara göre Berrin Hanım'ın hastalığını kabul etmemesi, gerçekleri çarpıtarak algıladığını gösterir. Berrin Hanım; olanı olduğu gibi değil, olmasını istediği gibi görmektedir. Bu ifade Berrin Hanım'ın yaşantılara açık olmadığını, aksine yaşantılara kapalı olduğunu gösterir.

   *Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

5. KPDR programının boyutlarından biri olan bireysel planlamada; öğrencilerin eğitsel ve mesleki geleceklerini sağlıklı bir şekilde planlamalarına ve kendilerini tanımalarına yönelik öğrencilere yardım etme sürecidir.

   Bireysel planlamada yer alan hizmetler:

   - Bireyi tanıma
   - Bilgi verme
   - Yöneltme ve yerleştirme
   - İzleme

   Görüldüğü üzere bu hizmetler arasında psikolojik danışma hizmeti yer almamaktadır.

   *Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

6. Psikolojik danışma esnasında veya başka yöntemlerle öğrenci hakkında elde edilen özel ve önemli bilgilerin öğrencilerden habersiz başkalarıyla paylaşılmaması gerekir. Aksi takdirde gizlilik ilkesi ihlal olur ve öğrencilerin rehberlik servisine olan güvenleri zedelenecektir. Ancak öğrencinin kendi yaşamını veya başkalarının yaşamını tehdit edecek ciddi bir durumla karşılaşılırsa bu durum vakit kaybetmeden yetkili kişi ya da kurumlarla paylaşılmalıdır. Fakat gizlilik ilkesi ihlal edilmeyecekse bu paylaşımın yapılacağı hakkında öğrenci önceden haberdar edilmelidir. Öğrenci önceden bilgilendirilerek yaşanan bu paylaşım gerekli kişilere ya da kurumlara bildirilebilir. Bu uygulama rehberliğin gizlilik ilkesine aykırı değildir.

   *Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. Gelişimsel rehberlik programı rehberlik müfredatı, bireysel planlama, müdahale hizmetleri ve sistem desteği olmak üzere 4 boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar içerisinde öğrencilere birtakım yeterlilikler kazandırmayı sağlayan çalışma rehberlik müfredatıdır. Rehberlik müfredatı bünyesinde yer alan ve öğrencilere kazandırılmaya çalışılan yeterlilik alanlarını inceleyelim. Bu yeterlilikler:

- Kendini kabul
- Okula ve çevreye uyum
- Kişiler arası ilişkiler
- Eğitsel başarı
- Eğitsel ve mesleki gelişim
- Toplum ve aile
- Güvenli ve sağlıklı yaşam

Seçenekleri incelediğimiz zaman bu yeterlilikler içerisinde olmayan ifade "otoriteyi kabul ve itaat"tir. Otoriteyi kabul etme ve itaat etme, gelişimsel rehberlik programında kazandırılmaya çalışılan bir yeterlilik olamaz. Bunun yerine bireylerin kendilerini geliştirmelerine ve kendilerini gerçekleştirmelerine yardım süreci olarak gelişimsel rehberlik modeli geliştirilmiştir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

8. Geleneksel ve gelişimsel rehberlik anlayışları arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibidir.

GELENEKSEL YAKLAŞIM İLE GELİŞİMSEL YAKLAŞIM ARASINDAKİ FARKLAR	
Geleneksel Yaklaşım	**Gelişimsel Yaklaşım**
Kriz odaklı yardım	Gelişmeyi sağlayıcı ve kolaylaştırıcı
Bilgi verme ve yöneltme çerçevesinde odaklanma	Tüm gelişim alanlarına yönelik yeterlilik kazandırma
Görev yönelimli	Hedef yönelimli
Tepkisel	Yaratıcı ve esnek
Zaman çizelgesiyle sınırlı	Program bütünlüğü içerisinde
Uzman odaklı	Öğretmen odaklı
Var olanı korur ve sürdürür. Yapılandırılmamış	Var olanı değerlendirir ve geliştirir. Ölçülebilir hedef davranışlar
Öğretimden ayrıştırılmış	Öğretimle kaynaştırılmış
Problemli öğrencilere yönelik	Tüm öğrencilere yönelik

Karşılaştırma tablosundan da anlaşılacağı üzere geleneksel anlayış "D" seçeneğinde belirtilenin aksine uzman odaklıdır. Bu hizmetlerin sadece uzman bireyler tarafından yürütülmesi gerekir, fikri bu görüşte etkili olmuştur. Gelişimsel rehberlik anlayışı ise iş birliği esasına dayandığı için öğretmen odaklıdır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

9. **A seçeneğinde** yer alan "Zararlı madde kullanımına yönelik yapılan çalışmalarda sadece madde bağımlılığı olan öğrencilere değil diğer öğrencilere de rehberlik hizmetleri sunulmalıdır." ifadesi doğrudur. Çünkü rehberlik hizmetleri sadece sorun yaşayan öğrencilere değil tüm öğrencilere yöneliktir.

B seçeneğinde yer alan "Rehberlik hizmetlerini yürütme görevi sadece psikolojik danışmanlara ait olmamakla birlikte okuldaki bütün personeli ilgilendiren bir sorumluluktur." ifadesi doğrudur. Rehberlik çalışmalarını yürütmede ortak bir anlayış ve iş birliği ilkesi önemlidir.

C seçeneğinde yer alan "Psikolojik yardıma ihtiyaç duyan bir öğrenciyi rehberlik servisine yönlendirmede ısrarcı olmamak, ikna edici bir tutum sergilememek gerekmektedir." ifadesi doğrudur. Rehberlik yardımı almak isteyen öğrencileri rehberlik servisine yönlendirirken gönüllülük ilkesine uygun davranılmalıdır.

D seçeneğinde yer alan "Öğrenci hakkında elde edilen bilgiler her ne olursa olsun öğrenciden başkasıyla paylaşılmamasına dikkat edilmelidir." ifadesi yanlıştır. Öğrenciler hakkında elde edilen bilgilerin gizliliği korunmalıdır. Ancak öğrenci veya bir başkası için elde edilen bilgiler sonucu hayati bir durum söz konusu olduğu anlaşılırsa bu bilgiler yetkili kurum ya da kişilerle paylaşılabilir.

E seçeneğinde yer alan "Öğrencilerle iletişim kurarken onlara karşı empatik bir şekilde yaklaşılmalı, sempati ve özdeşime dayalı bir iletişimden kaçınılmalıdır." ifadesi doğrudur. Öğrenciyi anlayıcı bir tutum sergilemek için onunla empati kurmak önemlidir. Ancak öğrenciyle sempati ve özdeşim kurmak onun duygu ve düşüncelerini anlamamızı olumsuz etkiler ve yanlış değerlendirmelere bizleri götürebilir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

10. Soruda rehberlik ilkeleri ile çelişen ifade sorulmaktadır. Seçenekler incelendiği zaman A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan ifadeler doğrudur. Ancak E seçeneğindeki ifade yanlıştır. Öğrencileri eleştirmeden yargılamadan kabul etmek önemlidir ancak her türlü görüşü olduğu gibi kabul etmek hatalıdır. Koşulsuz kabul ilkesine göre her insan özü itibarıyla iyidir. İnsanların kişilikleri olduğu gibi kabul edilmelidir. Ancak bu görüş her davranışı olduğu gibi kabul edebileceğimiz anlamına gelemez.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

11. Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı 4 boyuttan oluşmaktadır.

1. Rehberlik Müfredatı (Grup Rehberliği): Rehberlik müfredatı okul öncesinden ortaöğretim son sınıfa kadar olan kazanımları ve kazanımları gerçekleştirmeyi sağlayan grup etkinliklerini kapsar. Bu etkinlikler her sınıf düzeyinde belirlenen içeriği öğrencilere kazandırmaya yöneliktir ve grup rehberliği şeklinde öğrencilere sunulur.

2. Bireysel Planlama: Öğrencilerin eğitsel ve mesleki geleceklerini sağlıklı bir şekilde planlamalarına, kendilerini tanımalarına ve anlamalarına yönelik öğrencilere yardım etme sürecidir. Bu süreç içerisinde öğrencilerin kendi ilgi, yetenek ve becerilerini değerlendirebilecekleri, geleceğe yönelik plan ve projeler geliştirebilmelerini sağlayıcı etkinlikler gerçekleştirilir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

3. Müdahale Hizmetleri: Öğrencilerin kişisel, mesleki ve eğitsel gelişimlerinde karşılaştıkları problemleri ve acil ihtiyaçlarına karşı olumsuz etkilenen öğrencilere sunulan yardım hizmetleridir.

4. Sistem Desteği; Diğer üç hizmetin (Rehberlik Müfredatı, Bireysel Planlama ve Müdahale Hizmetleri) etkili bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli olan program ve personel destekleme sürecidir. Soruda verilen ifadeye göre öğrencilerin eğitsel ve mesleki seçeneklere yönelmelerine, geleceğe yönelik sağlıklı bir plan oluşturmalarına yardımcı olabilecek birtakım çalışmaları sunmaları bireysel planlama boyutunda sürdürülen çalışmalardır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

12. Aile içi şiddet olayı ile karşılaşan sınıf rehber öğretmeni bu durumu öğrenmek için Murat'ın vücuduna bakmak istemiştir. Ancak öğrencinin izin vermemesi sonucu durumu okul müdürüne ileterek aile ile irtibata geçen sınıf rehber öğretmeni rehberliğin gizlilik ilkesine aykırı davranmıştır. Diğer ifadelerde ise rehberlik ilkelerine herhangi bir aykırılık yoktur.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

13.

GELENEKSEL YAKLAŞIM İLE GELİŞİMSEL YAKLAŞIM ARASINDAKİ FARKLAR	
Geleneksel Yaklaşım	**Gelişimsel Yaklaşım**
Kriz odaklı yardım	Gelişmeyi sağlayıcı ve kolaylaştırıcı
Bilgi verme ve yöneltme çerçevesinde odaklanma	Tüm gelişim alanlarına yönelik yeterlilik kazandırma
Görev yönelimli	Hedef yönelimli
Tepkisel	Yaratıcı ve esnek
Zaman çizelgesiyle sınırlı	Program bütünlüğü içerisinde
Uzman odaklı	Öğretmen odaklı
Var olanı korur ve sürdürür	Var olanı değerlendirir ve geliştirir
Yapılandırılmamış	Ölçülebilir hedef davranışlar
Öğretimden ayrıştırılmış	Öğretimle kaynaştırılmış
Problemli öğrencilere yönelik	Tüm öğrencilere yönelik

Tablo incelendiğinde öğretmen odaklılık geleneksel rehberlik modelinin bir özelliği değildir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

14. İlköğretim ve ortaöğretim kurumları sınıf rehberlik programında (KPDR) dikkat edilmesi gereken bazı kurallar vardır.

Bu kurallar aşağıdaki gibidir:

- Gelişimsel rehberlik modelini temel almaktadır.
- Okul rehberlik programıyla bağlantılı ve etkileşim hâlindedir.
- Tüm öğrencilere yöneliktir ve öğrenciyi merkeze alır.
- İyileştirici, kriz yönelimli, önleyici ve geliştirici anlayışın toplamıdır.
- Öğrencilerin gelişim görevlerini kazanmalarını ve gelişimsel krizleri sağlıklı bir şekilde atlatmalarını hedefler.
- Ardışık ve esnek bir yapıdadır.
- Program hazırlanırken temele öğrenci ihtiyaçları alınır.
- Her aşamasında ekip çalışmasını gerektirir.
- Psikolojik danışmanın görevlerinden çok programın içeriği daha önemlidir.
- **Okul rehberlik programı değil onun bir parçasıdır.**
- Uzmanlık istemeyen sınıf etkinliklerin uygulanmasından sınıf rehber öğretmenleri sorumludur.
- Okul öncesinden 12. sınıfın sonuna kadar olan tüm öğrencileri kapsayan bir programdır. Bu yüzden bu program yaşam boyu değildir.

Seçenekler incelendiğinde D seçeneğinde yer alan bu program okul rehberlik ve psikolojik danışmanlık programının aynısıdır, ifadesi yanlıştır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

15. Soruda öğrencilerin sahip olduğu özelliklerin o döneme özgü olduğundan ve özelliklerin belli zaman dilimlerine göre değişkenlik gösterebileceğinden bahsedilmektedir. Bu sebeple öğrenciyi tanıma hizmeti sürekli olmalıdır. Çünkü bireyler sürekli bir değişim içerisindedir. Bunu belirleyebilmek için birey tanıma hizmetlerinden sürekli olarak faydalanılmalıdır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

16. Kapsamlı Rehberlik Programının Temel Özellikleri:

- Gelişimsel rehberlik modelini temel almaktadır.
- Okul rehberlik programıyla bağlantılı ve etkileşim hâlindedir.
- Psikolojik danışmanın görevlerinden çok programın içeriği daha önemlidir.
- Uzmanlık istemeyen sınıf etkinliklerinin uygulanmasından sınıf rehber öğretmenleri sorumludur.
- Tüm öğrencilere yöneliktir ve öğrenciyi merkeze alır.
- Öğrencilerin gelişim görevlerini kazanmalarını ve gelişimsel krizleri sağlıklı bir şekilde atlatmalarını hedefler.
- Ardışık ve esnek bir yapıdadır.
- Program hazırlanırken temele öğrenci ihtiyaçları alınır.
- Her aşamasında ekip çalışmasını gerektirir.
- Okul rehberlik programı değil onun bir parçasıdır.
- Okul öncesinden 12. sınıfın sonuna kadar olan tüm öğrencileri kapsayan bir programdır. Bu yüzden bu program yaşam boyu değildir.

Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının özelliklerini incelediğimizde doğru seçeneğin B seçeneğinde yer alan "Psikolojik danışmanın görevleri yerine programın içeriği daha önemlidir." ifadesi olduğuna ulaşırız.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://tanitey.org

1. Bir ilköğretim okulunda görev yapmaya başlayan okul rehber öğretmeni Sait Bey, öğrencilerin rehberlik ihtiyaçlarını belirlemek için birtakım anketler ve problem tarama listeleri uygulamıştır. Bu bireyi tanıma tekniklerinin uygulanmasının ardından öğrencilerinin daha çok mesleki alanda rehberliğe ihtiyaç duyduğunu fark etmiş ve bu durum üzerine okul rehberlik programını buna göre düzenlemiştir.

Sait Bey'in bu girişimi, aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisiyle daha yakından ilgilidir?

A) Rehberlik hizmetlerinde gönüllülük esastır.

B) Rehberlik hizmetlerinde bireysel farklılıklara saygı esastır.

C) Rehberlik hizmetlerinin merkezinde öğrenciler vardır.

D) Rehberlik hizmetleri her okulun amaç ve ihtiyacına göre yeniden düzenlenir.

E) Rehberlik hizmetlerinde bireyi tüm yönleriyle tanımak esastır.

2. Tıp fakültesinde okumak isteyen Ferhat, rehber öğretmenle görüştüğünde babasının onun gibi avukat olmasını ve iyi bir gelir elde etmesini istediğini söylemiştir. Küçüklüğünden beri doktor olma hayalleri kuran Ferhat, babasını da üzmek istememektedir. Avukatlıkla hiçbir ilgisi olmayan Ferhat, bu mesleği istemese de babasının kalbini kırmamak için uğraşsa da artık üzerindeki bu baskıdan bunaldığını söylemiştir.

Ferhat'ın babasının ona, avukat olması yönünde baskı yapması aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisine doğrudan aykırıdır?

A) Rehberlik hizmetlerinin merkezinde öğrenciler vardır.

B) Rehberlik hizmetlerinde bireyin tüm yönleriyle tanınması esastır.

C) Rehberlik hizmetlerinde özerklik esastır.

D) Rehberlik hizmetlerinde ortak bir anlayış ve iş birliği esastır.

E) Rehberlik hizmetleri okulun amaç ve ihtiyaçlarına göre değişim gösterir.

3. Öğrencilerle ilgili genel birtakım bilgilerin yer aldığı dosyalara öğrenci gelişim dosyası ya da toplu dosya denilmektedir. Toplu dosyalar okulda rehber öğretmenler tarafından muhafaza edilir ancak bunlara bilgi aktarılmasında en büyük sorumluluk sınıf rehber öğretmenlerine aittir. Öğrenciler herhangi bir okuldan diğerine nakil gittiğinde bu öğrencilerin toplu dosyalarını nakil gittikleri okullara iletmek ya da nakil gelen öğrencilerin dosyalarını nakil geldikleri okuldan istemek okul müdürlerinin görevidir.

Buna göre başka bir okula nakil giden öğrencilerin gittikleri okula toplu dosyalarının iletilmesi aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisiyle daha yakından ilgilidir?

A) Gizlilik

B) Gönüllülük

C) Demokratiklik

D) Süreklilik

E) Esneklik

4. Okul rehber öğretmeni Emine Hanım, kendisine uygun bir alan seçimi yapmakta zorlanan Seda'ya yardım etmeye çalışmaktadır. Seda seçeceği alanın ileride istediği bir meslek için engel oluşturup oluşturmayacağını merak etmektedir. Bunun üzerine Emine Hanım, öğrencisine bir yetenek testi uygulamıştır. Uyguladığı bu test sonuçlarına göre Seda'nın sayısal alanı seçmesinin daha uygun olacağını belirtmiştir.

Buna göre Emine Hanım'ın göz ardı ettiği rehberlik ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rehberlik hizmetleri tüm öğrencilere yöneliktir.

B) Rehberlik hizmetlerinde gönüllülük esastır.

C) Rehberlik hizmetlerinde ortak bir anlayış ve iş birliği esastır.

D) Rehberlik hizmetlerinde gizlilik esastır.

E) Rehberlik hizmetleri uygulanırken öğrenciyi büyün yönleriyle tanımak esastır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5. Eğitim ve öğretim alanında çağdaş anlayışın ön plana çıkmasıyla birlikte geleneksel eğitim ve bu anlayışa uygun etkinliklerde terk edilmeye başlamış ve eğitim hizmetinin artık değişen ihtiyaçlara ve yeni gelişmelere uyum sağlayacak düzeye gelmesi sağlanmıştır. Bu durum aynı zamanda rehberlik hizmetinin ne yönde gelişmesi gerektiğini de ortaya koymuştur. Dolayısıyla rehberliği ortaya çıkaran psikolojik, felsefi sosyokültürel ve ekonomik nedenler belirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi rehberliğin gelişmesini hızlandıran "sosyokültürel" etkenlerden biridir?

A) Geleneksel aileden çekirdek aileye geçilmesi

B) Eğitimde bireysel farklılıkların dikkate alınması

C) Bireyin duygusal yönüne verilen önemin artması

D) Öğrenci merkezli eğitim anlayışının oluşması

E) İlerici ve demokratik eğitim anlayışının benimsenmesi

6. "Rehberliğin temelinde demokratik ve insancıl anlayış bulunur." **ilkesinin en doğru açıklaması aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Okullarda demokratik ortam sağlanmalıdır. Yönetimsel kararlara rehber öğretmenler de katılmalıdır.

B) Rehberlik, demokrasiye inanan bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

C) Demokraside herkes farklı düşüncelere sahiptir. Rehberlik bunların içinden en doğrusunu bulmaya bireyleri yöneltir.

D) Demokrasi bireye özgürlükler verir. Bunların yanlış kullanılmaması için bireyin yönlendirilmesi gerekir.

E) Demokraside seçimler vardır. Rehberlik ise bireyin kendisi için en uygun seçimler yapmasına yardımcı olmalıdır.

7. Babasıyla yaşadığı bir sorunu öğretmenine anlatan öğrenci, sınıf rehber öğretmeninden babasıyla konuşmasını ve kendisine aşağılayıcı sözler söylememesi için ona uyarıda bulunmasını istemektedir.

Bu durumda sınıf rehber öğretmeni aşağıdakilerden hangisini yaparsa özerklik ilkesine uygun davranarak öğrenciye yardım etmiş olur?

A) Babasını görüşmeye çağırıp onunla konuşursa

B) Rehberlik servisinin hazırladığı etkili iletişim broşürlerini öğrenciyle eve gönderirse

C) Babasının evdekilerle ilişkisini araştırıp onu tanımaya çalışırsa

D) Öğrenciye bu konuda eğitim verip babasıyla kendisinin konuşmasını önerirse

E) Öğrencinin babasını, iletişimle ilgili veli eğitimlerine davet ederse

8. Bazı anne babalar toplumun ideal kişi kavramını ve önemli değer yargılarını önemseyerek çocukları için ulaşılması gereken bir seviye saptarlar. Çocuklar da bu beklentilere cevap verebilmek için kendi özlerini inkâr etmeye ve bastırmaya çalışırlar.

İnsancıl psikologların bu durumu aşağıdaki gerekçelerden hangisine dayanarak eleştirmeleri beklenir?

A) İnsanların özleri aslında iyidir.

B) İnsanların özleri değişebilir.

C) İnsanların özleri birbirinden farklıdır.

D) İnsanların özlerinde sayısız özellik bulunur.

E) İnsanların özlerindeki istenmedik özellikler ortadan kaldırılabilir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. İlköğretim 7. sınıf öğretmeni Selma Hanım, sınıfa bu yıl katılan öğrencisi Seda'nın ailesinden şiddet gördüğünü fark eder. Okul çıkışında Selma Hanım, Seda ile konuşur ve okul rehber öğretmeniyle görüşmesini ister. Seda ise bu konuda konuşmak istemez ve rehberlik servisine gitmek istemediğini Selma Hanım'a bildirir.

Selma Hanım aşağıdakilerden hangisini yaparsa gönüllülük ilkesine aykırı davranmadan Seda'ya yardım etmiş olur?

A) Sıra arkadaşına sorunu anlatır, ondan birlikte Seda'yı ikna etmek için yardım isteyebilir.

B) Rehberlik servisine gitmezse ailesiyle konuşmak zorunda kalacağını söyleyebilir.

C) Rehber öğretmenden öğrenciyle görüşmesini isteyebilir.

D) Seda'yı rehberlik servisine götürüp rehber öğretmene sorunu anlatabilir.

E) Seda'yı zorlamaz, sorununu anlatacağı ve rehber öğretmenle görüşmek isteyeceği güne kadar bekler.

10. Bu yıl sınıf rehber öğretmeni olarak görevlendirilen Serdar Bey, rehberlik saatinde öğrencilere "sosyometri" formlarını dağıtır ve öğrencilerden sıra arkadaşlarına göstermeden bu formdaki sorulara yanıt vermelerini ister. Ancak bazı öğrencilerin uygulamaya katılmadıklarını görür.

Bu durumda, Serdar Bey gönülsüz öğrencilere aşağıdakilerden hangisini yaparsa gönüllülük ilkesine en uygun davranmış olur?

A) Katılmayan öğrencileri uygulama dışında tutup çalışmaya katılmadıklarını uygulama formunda belirtirse

B) Çalışmanın amacına ulaşamayacağını söyleyerek bu öğrencileri ikna etmeye çalışırsa

C) Çalışmaya katılmayı isteyinceye kadar etkinliği bir süreliğine ertelerse

D) Gönülsüz davranmalarının altında yatan nedenlerin araştırılması için okul rehberlik servisine öğrencileri sevk ederse

E) Bu uygulamaya katılırlarsa bir sonraki derse kadar bahçede vakit geçirebileceklerini öğrencilere söylerse

11. **Bir psikolojik danışman, aşağıdaki davranışlardan hangisini gösterirse psikolojik danışma ve rehberliğin temel ilkelerinden olan "gizlilik" ilkesine uygun davranmış olur?**

A) Uyarıcı madde kullanan öğrencileri önceden haberdar ederek durumlarına ilişkin ailelerine haber vermek

B) Etkili bir öğretim ortamı sağlanması amacıyla öğrencilerin kişisel gelişim dosyalarındaki özel bilgileri okuldaki öğretmenlerle paylaşmak

C) Sınıf rehber öğretmenine, öğrencisini daha iyi tanıyabilmesi için öğrenciyle sürdürdüğü psikolojik danışma oturumlarının içeriğine ilişkin bilgi vermek

D) Şiddete karşı önlem alınması amacıyla mağdur öğrencilerin yazdıkları otobiyografileri müdüre göstermek

E) Güvenlerini zedelememek için hiçbir koşulda öğrencilere ait özel bilgileri başkalarıyla paylaşmamak

12. **Aşağıdakilerden hangisi, rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde sınıf rehber öğretmenlerinin görevleri arasında yer almaz?**

A) Öğrenci gelişim dosyalarının tutulmasında okul psikolojik danışmanıyla iş birliği yapmak

B) Okul müdürünün vereceği diğer görevleri yapmak

C) Rehberlik derslerindeki uygulamaları gerçekleştirmek

D) Yıl boyunca yapmış olduğu rehberlik çalışmalarının raporunu rehberlik servisine iletmek

E) Öğrenciler hakkında elde ettiği özel bilgileri diğer öğretmenlerle paylaşmak

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

13. İlköğretim 4. sınıf öğrencisi Büşra, okul rehber öğretmenine babasının kendisine cinsel tacizde bulunduğunu ayrıntılarıyla anlatır. Ayrıca olanları annesine de söylediğini fakat annesinin kendisine inanmadığını söyler.

Bu durumda okul rehber öğretmeninin öncelikle yapması gereken davranış aşağıdakilerden hangisidir?

A) Babasıyla yüzleştirerek Büşra'nın söylediklerinin doğruluğunu araştırma

B) Ensest vaka olarak tanımlanan bu durumu derinlemesine incelemeye başlama

C) Gizliliği sürdürerek Büşra'ya, psikolojik danışma hizmetini sunma

D) Babasını okula davet ederek gözdağı verme

E) Müdürle görüşüp emniyetle irtibata geçme

14. Mustafa Kemal Atatürk bir söyleşisinde, eğitime yaklaşımını şöyle ortaya koyar: "Çocuklar serbestçe konuşmaya, düşündüklerini ve duygularını olduğu gibi ifade etmeye teşvik edilmelidir. Böylece onların hem hatalarını düzeltme imkânı bulunur hem de ileride yalancı ve ikiyüzlü olmalarının önüne geçilmiş olur. Aynı zamanda onların temiz yüreklerinde yurt, ulus, aile ve yurttaş sevgisiyle beraber doğruya, iyiye ve güzel şeylere karşı sevgi ve ilgi uyandırmaya çalışmalıyız. Bence bunlar çocuk terbiyesinde, ana kucağından en yüksek eğitim ocaklarına kadar her yerde, her zaman üzerinde durulacak önemli noktalardır." Atatürk'ün vurguladığı eğitimle ilgili temel görüşlerden bazılarıyla rehberlik ilkeleri arasında benzerlikler vardır.

Atatürk'ün bu görüşüne göre aşağıdakilerden hangisi rehberlik ilkelerine uygun değildir?

A) Rehberlik, öğrencinin her yönüyle gelişmesine ve kendini gerçekleştirmesine yardımcı olur.

B) Rehberlik, demokratik ve insancıl anlayışa dayalıdır.

C) Rehberlik hizmetleri hem bireye hem de topluma karşı sorumludur.

D) Rehberliğin amacı, hataların düzeltilmesiyle sağlıklı kişilik gelişimine yardımcı olmaktır.

E) Rehberlik hizmetlerinde, öğrenci merkezli bir eğitim sistemi gerektirir.

15. **Aşağıdaki görüşlerden hangisi rehberlik ilkelerine uygundur?**

A) Gönüllü olmalarını beklemek yerine, rehberlik yardımı almaları için öğrencileri ikna etmek gerekebilir.

B) Öğrenciye acımak, onunla özdeşleşmek ya da ona sempati ile yaklaşmak, empati kurulmasını engelleyebilir.

C) Kararsızlık yaşamaları durumunda seçenekleri sınırlandırarak öğrencilerin doğru seçimler yapmaları sağlanabilir.

D) Bir okulda okul rehber öğretmeni yoksa deneyimli bir sınıf rehber öğretmeni rehberlik hizmetlerini yürütebilir.

E) Okul rehber öğretmeni bir öğrencinin annesiyle yaşadığı sorunları çözebilmesi için öğrencisi adına annesiyle görüşebilir.

16. **Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programlarının hazırlanması ya da yürütülmesine ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Programlar hazırlanırken okul rehber öğretmeninin (psikolojik danışman) rolü ve görevlerinden çok programın içeriği üzerinde odaklanılmıştır.

B) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programları gelişimsel rehberlik modeline dayanmaktadır.

C) Programın içeriğindeki sınıf etkinliklerinin yürütülmesinden okul rehber öğretmeni sorumludur.

D) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı okuldaki öğretim programlarıyla bağlantılı ve etkileşim içindedir.

E) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı "okul rehberlik ve psikolojik danışma programı" değil, bu programın bir parçasıdır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

1. Okul rehber öğretmenlerinin RAM'ın gönderdiği çerçeve programlar üzerinde kendi okulundaki öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre değişiklik yapması "Rehberlik hizmetleri her okulun amaç ve ihtiyacına göre değişiklik gösterir." ilkesiyle doğrudan ilişkilidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

2. Rehberlik hizmetlerinde özerklik esastır, ilkesine göre rehberlik hizmetleri birey adına problemi çözmez sadece çözmeye yardımcıdır. Birey adına karar almaz ve ihtiyaçları karşılamaz. Bunun yerine bunların nasıl yapılacağına dair beceri kazandırır. Soruda babasının oğlu adına karar alması da bu ilkeye aykırılık göstermektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

3. Rehberlik hizmetleri ve bireyi tanıma teknikleri süreklilik arz etmelidir. Bu doğrultuda herhangi bir okuldan nakil giden öğrencinin toplu dosyasının nakil gittiği okula iletilmesi bu hizmetlerin yarım kalmaması içindir. Aynı zamanda diğer okuldaki rehber öğretmenlerin, öğrencinin öncesine dair gelişmelerinden de haberdar olması için önemlidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

4. Yöneltme ve yerleştirme hizmeti uygulanırken öğrencinin sağlıklı bir şekilde yönlendirilebilmesi ve kendisine en uygun alanı seçip doğru kararlar verebilmesinin sağlanması için bireyin mümkün olduğunca her yönüyle tanınması gerekir. Ancak soruda Emine Hanım öğrencisine sadece yetenek testi uygulayarak bu hizmeti sonlandırdığı için bireyi her yönüyle tanıma ilkesini yerine getirmemiştir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

5. **Sosyolojik Temeller (Toplumsal Temeller) Hızlı Değişimler Sonucu Topluma Uyumun Güçleşmesi**

- Bilim ve teknolojideki değişimler
- İnanç ve değerlerdeki değişimler
- Nüfus artışı ve göçün etkisi
- Toplumlar arası kültürel etkileşimin artması
- Kuşaklar arası çatışmalar
- Kültüre yabancılaşma
- Maddi kültür ile manevi kültür arası oluşan kültür boşluğu
- Psikolojik yardıma duyulan ihtiyacın artması
- Suç işleme oranındaki artış
- Aile Yapısının ve Fonksiyonunun Değişimi
- Geleneksel aileden çekirdek aileye geçiş
- Ailenin fonksiyonunun bazılarının okula aktarılması
- Çocuk eğitiminde ailenin rolünü etkileyen çevresel etmenlerin artması
- Kadının çalışma hayatına katılması
- İş yaşamındaki değişiklikler
- Kalkınmada nitelikli insan gücü gereğinin anlaşılması
- Toplumsal iş yaşamındaki değişiklikler
- Meslek çeşidinin artması ile meslek seçiminin zorlaşması

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

6. Demokrasi denilince akla seçme özgürlüğü gelmektedir. Rehberlikte esas olan, bireylerin bu seçme özgürlüklerini kullanabilmelerine yardımcı olmaktır. Birey adına seçim yapılmaz ve karar verilmez. Bireyin kendi seçimlerini kendisinin yapması daha uygundur.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

7. Özerklik; öğrencilerin kendi ayakları üzerinde durabilmesini sağlamak, kendi problemleriyle baş edebilen bireyler yetiştirmekle ilgilidir. Seçenekler arasında en uygun açıklama, bireye bu konuda eğitim vererek babasıyla kendisinin bu sorununu konuşmasını sağlamak olacaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

8. Bireysel farklılıklar dikkate alındığı zaman her bireyi belli bir şekle sokmaya çalışmak yersizdir. Ailelerin de çocuklarının özelliklerini dikkate almadan onlardan istenilen kişi olmaları için çaba sarf etmelerini beklemeleri, bireysel farklılıklara saygı ilkesiyle çelişecektir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

9. Soruda Seda'nın ailesi tarafından şiddet gördüğünden bahsedilmektedir. Sınıf öğretmeni bu durumu fark eder ve Seda'nın okul rehber öğretmeniyle görüşmesini ister. Seda ise bu durumla ilgili konuşmak istemez ve rehberlik servisine gitmek istemediğini söyler. Bu durumda seçenekler arasında yapılması gereken en uygun davranış rehber öğretmenden Seda ile görüşmesini istemektir. Çünkü rehberlik hizmetlerinde öğrenci rehberlik yardımı alması konusunda zorlanamaz, ikna edilmeye çalışılamaz. Seda'nın sorununu anlatacağı günü beklemek de uygun değildir. Çünkü hiçbir zaman sorununu anlatmayabilir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

10. Serdar Bey'in, uygulamaya katılmak istemeyen öğrencileri uygulama dışında tutarak diğer öğrencilere "sosyometri" tekniğini uygulaması uygun olacaktır. Rehberlik hizmetlerinde gönüllülük esastır, bireyi tanımak amacıyla kullanılan teknikler zorla uygulanamaz. Teknikleri uygulamak için birey ikna edilmeye çalışılamaz.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

11. Gizlilik ilkesine aykırı davranmak istemeyen bir kimse öğrenci hakkında elde ettiği bilgileri eğer başka kişi ya da kişilerle paylaşmak zorunda ise mutlaka öğrenciyi bu paylaşım hakkında önceden bilgilendirmelidir. Bu yüzden A seçeneğindeki uygulama doğru olarak karşımıza gelmektedir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

12. Öğretmenler, öğrencileri hakkında birtakım bilgiler elde edebilirler. Bu bilgiler arasında yer alan özel ve önemli bilgilerin öğrenciden habersiz başka kişi ya da kişilerle paylaşılması gizlilik ilkesine aykırıdır. Bu yüzden bir öğretmenin öğrenciler hakkında elde ettiği özel bilgileri öğrenciden habersiz olarak diğer öğretmenlerle paylaşması doğru değildir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

13. Soruda geçen durum aile içi cinsel istismar (ensest) vakasıdır. Okul rehber öğretmeni kendisine, babasının tacizde bulunduğunu ayrıntılarıyla anlatan Büşra'nın durumunu vakit geçirmeden gerekli mercilere bildirmelidir. Toplumsal bir suç teşkil eden bu olayda okul rehber öğretmeninin müdürle görüşüp emniyeti bilgilendirmesi uygun olacaktır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

14. Atatürk'ün bu görüşünde öğrencileri tüm yönleriyle geliştirmeye, onların kendilerini gerçekleştirmesine yardımcı olmaya, öğrenciyi merkeze alan bir hizmet sunmaya, rehberliğin demokratik ve insancıl bir anlayış teşkil etmesine, hizmetleri sunarken bireysel ve toplumsal sorumluluğu göz önünde bulundurma ilkelerine yer verilmiştir. Ancak rehberlik hizmetlerinde bireylerin hatalarını düzeltmek diye bir anlayış yoktur. Çünkü rehberlik hata düzeltmez, bireylerin hatalarını görmelerini ve bireylerin kendi hatalarını kendilerinin düzeltmesine yardımcı olur. Bu soruda Atatürk'ün görüşlerine yer verilmemiş olsa bile yine doğru cevap C seçeneği olacaktır. Çünkü rehberlik ilkeleri arasında "Rehberliğin amacı, hataların düzeltilmesiyle sağlıklı kişilik gelişimine yardımcı olmaktır." diye bir ilke yer almamaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

15. "A" seçeneğindeki ifade rehberliğin gönüllülük ilkesine uygun değildir. Rehberlik hizmetlerinden yararlanmada gönüllülük esastır. C seçeneğindeki ifade seçme özgürlüğü ilkesine uygun değildir. Rehberliğin amacı bireylerin seçeneklerini sınırlandırmak değil, özgürlüğünü kullanabilmesi için seçenekleri algılayabilmesine ve doğru tercihler yapmasına yardımcı olmaktır. D seçeneği rehberliğin profesyonellik ilkesine uygun değildir. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri; sistemli, programlı ve profesyonel bir biçimde sunulacak hizmetlerdir. E seçeneğindeki ifade ise özerklik ilkesine uygun değildir. Rehberlikte amaç bireyin yerine kararlar vermek ya da onun yerine sorunlarını çözmek değildir. B seçeneğindeki ifadeye bakacak olursak rehberlik ilkelerine uygun bir ifadeyle karşılaşırız. Yardım alan kişiye elbette koşulsuz saygı ve koşulsuz kabul gösterilmelidir. Ancak bu onunla aynı duyguları paylaşma anlamına gelmez. Sempati, özdeşim ve acıma empatiyi engeller.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

16. A, B, D ve E seçeneklerindeki ifadeler doğrudur. C seçeneğinde ise sınıf etkinliklerinin yürütülmesinden sadece psikolojik danışmanlar sorumlu değildir, uygulamalar bir ekip çalışmasını gerektirir. Uzmanlık istemeyen etkinlikleri sınıf rehber öğretmenleri uygularken uzmanlık isteyenleri ise okul psikolojik danışmanları uygular. Uygulamaların çoğunluğu uzmanlık istemeyen etkinlikler olmasından dolayı sınıf etkinliklerini uygulama görevi sınıf rehber öğretmenlerinin de denilebilmektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

1. Lise 2. sınıf öğrencisi Buğra son zamanlarda oldukça içine kapanmış ve kimseyle iletişime geçmemeye başlamıştır. Bu durumu fark eden okul rehber öğretmeni Buğra'yı odasına davet eder ve ona bu durumu sorar. Gerçekleştirilen görüşme esnasında Buğra, kız arkadaşıyla kavga ettiklerini ve kız arkadaşının kendisinden ayrıldığını söyler. Daha sonra Buğra, bu olayın katlanılmaz bir durum olduğunu ve artık yaşamanın bir anlam ifade etmediğini okul rehber öğretmenine söyleyerek odayı terk eder.

Bu durumda okul rehber öğretmeninin sergilemesi gereken en uygun davranış aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buğra'nın kız arkadaşı ile irtibata geçerek ondan Buğra ile tekrar görüşmesini sağlamak

B) Bu dönem ergenlik dönemi sayıldığı için görmezden gelmek ve bu durumu bir süreliğine izlemek

C) Buğra'nın bu şekilde davranmasının sebebini araştırmak için Buğra'nın arkadaşlarından yardım istemek

D) Buğra'ya bu konuyu daha detaylı konuşmaları için isterse bireysel psikolojik danışma hizmetini sunabileceğini söylemek

E) Buğra'nın ailesini ve okul yönetimini bir an önce bilgilendirerek Buğra'nın gerekli kurumlara sevk edilmesini sağlamak

2. Sınıf rehber öğretmeni Sevda Hanım, sınıfında ders başarıları düşük olan öğrencileri belirlemek amacıyla okul psikolojik danışmanından yardım ister. Okul psikolojik danışmanı öğrencilere birtakım testler uygulayarak başarısız olan öğrencileri tespit eder. Bunun sonucunda okul psikolojik danışmanı öğrencilerin başarısızlık sebebini araştırarak başarısızlığı giderici bir program oluşturur. Program öğrencilere belli bir süre uygulandıktan sonra bu öğrencilerin derslerdeki başarısında gözle görülür bir değişiklik meydana gelmiştir.

Psikolojik danışmanın başarısız öğrencileri belirlemek için birtakım testler uygulaması aşağıdaki hizmetlerden hangisinin kapsamında değerlendirilir?

A) Yöneltme ve yerleştirme

B) Araştırma ve değerlendirme

C) İzleme ve değerlendirme

D) Bilgi toplama ve yayma

E) Müşavirlik

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Psikolojik danışman Turgay Bey son yıllarda öğrencilerin sosyal ortamlara girmekte zorlandıklarının, başkaları tarafından aşağılanma, küçük düşürülme endişesiyle bir şey söylemekten ve yapmaktan kaçındıklarını belirlemiştir. Bu durumla ilgili okul çapında bir çalışma yaparak öğrencilerin bu davranışlarını geliştirmek istediğini okul yönetimine bildirmiştir. Psikolojik danışman Turgay Bey, öncelikle öğrencilerinin bu davranışlarına ne derecede sahip olduklarını birkaç ölçek sayesinde belirlemiş ve gönüllü olan öğrencilerle bu çalışmaya başlamıştır. Çalışmasını gönüllü olan öğrencilerden 8'iyle haftada bir kez olmak üzere yaklaşık 11 hafta devam etmeyi kararlaştırmıştır. Aynı zamanda okul yönetimi ve velileri öğrencilerin bu durumlarına karşı yanlış bir tutum sergilememeleri için bilgilendirmiş ve onlardan da gerekli desteği almıştır.

3. **Turgay Bey'in yürüttüğü bu çalışmanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Antisosyal davranışı ortadan kaldırma

B) Sorun çözme becerisindeki eksikliği giderme

C) Empati becerisini geliştirme

D) Özgeci davranışlar geliştirme

E) Sosyal fobiyi ortadan kaldırma

4. **Turgay Bey'in yapmış olduğu bu çalışma aşağıda verilen hizmetlerden,**

I. Oryantasyon

II. Müşavirlik

III. Yöneltme ve yerleştirme

IV. Araştırma ve değerlendirme

V. Psikolojik danışma

VI. İzleme ve değerlendirme

Turgay Bey'in yaptığı bu çalışma ile yukarıda verilen hizmetlerin hangilerinden yararlandığı söylenir?

A) I ve IV B) II ve V C) II, III ve VI D) II, IV ve V E) IV, V ve VI

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://tanitey.org

5. Okullarımızda rehberlik sistemi ile ilgili zaman zaman sorunlar yaşanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunları ortadan kaldırmaya yönelik bir çalışma olamaz?

A) Her okulda en az bir psikolojik danışman olmasını sağlamak

B) Öğretmenler, yöneticiler, veliler arasında ortak bir anlayışı geliştirmek

C) Hizmetlerin devam edebilmesi için psikolojik danışman olmayan okullarda diğer öğretmenlerin bu görevi yerine getirmesini sağlamak

D) Rehberlik programıyla ilgili yenilikleri, değişiklikleri takip etmek, bilgi ve beceri kazanmak için düzenlenen seminerlere katılmak

E) Yapılan hizmetlerin merkezine öğrenciyi almak

6. Okul rehber öğretmeni Cevdet Bey, 9. sınıf öğrencilerine ilgi ve yetenek testi uygulayarak onların alan seçimine yardımcı olmak istemektedir. Testleri uygulayarak öğrenci özelliklerini belirleyen Cevdet Bey öğrencilerine gidebilecekleri alanları, alanlar içerisinde yer alan dersleri ve bu alanlardan mezun olduktan sonra yönelebilecekleri üniversite bölümlerini öğrencilerine tanıtmıştır. Yapmış olduğu bilgilendirme sonucu öğrencilerinin alan seçimine yardımcı olan Cevdet Bey, öğrencileri 10. sınıfa başladıktan bir müddet sonra yaptığı çalışmaların etkili olup olmadığını belirlemek için öğrencileri ile görüşmüş, onların ders başarılarını takip etmiştir.

Cevdet Bey'in öğrencileriyle görüşmesi ve onların ders başarılarını takip etmesi aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisinin kapsamında yer alır?

A) Bireyi tanıma

B) Yöneltme ve yerleştirme

C) İzleme

D) Bilgi toplama ve yayma

E) Psikolojik danışma

7. İlköğretim 8. sınıf öğrencisi Arda, babasının işi nedeniyle sürekli okul değiştirmekte ve gittiği okullarda arkadaşları ile uyum sorunu yaşamaktadır.

Arkadaşlarıyla iş birliği içerisinde çalışmakta zorlanan, onlarla sürekli kavga eden Arda'ya aşağıdaki hizmetlerden hangisi sunulmalıdır?

A) Psikolojik danışma

B) Araştırma ve değerlendirme

C) Müşavirlik

D) Oryantasyon

E) Sevk

8. Okul psikolojik danışmanı Erkan Bey, sınıf öğretmenlerinin öğrencilerine kırıcı davrandıklarını, onların kişiliklerini hedef alan eleştirilerde bulunduklarını belirlemiştir. Öğretmenlerin bu tutumu yüzünden öğrenci devamsızlıklarının arttığını ve öğrencilerin derslere katılmada isteksiz kaldıklarını belirleyen Erkan Bey, okul yönetimi ile iletişime geçerek öğretmenlerle bir toplantı düzenlenmesini okul yönetiminden talep etmiştir.

Erkan Bey'in düzenleyeceği bu toplantı aşağıda yer alan rehberlik hizmetlerinden hangisinin kapsamında değerlendirilebilir?

A) Müşavirlik

B) Psikolojik danışma

C) Çevre ile ilişkiler

D) Veli ile ilişkiler

E) Grup rehberliği

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9-11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Üniversite 1. sınıf öğrencisi Meltem, mediko-sosyalde görev yapan psikolojik danışmanla gerçekleştirdiği görüşme esnasında "Bulunduğum şehre bir türlü alışamadım. Üniversiteye başlayalı yaklaşık iki ay oldu. Ancak halen bu şehri, üniversiteyi, sınıf arkadaşlarımı kabullenemiyorum. Nerede o lisedeki arkadaş ortamım, o yıllardaki yaşantım..." ifadelerine yer vermiştir. Psikolojik danışman ise ona yardımcı olabileceğini belirterek bir süre onunla psikolojik danışmanlık seansları şeklinde görüşebileceğini bildirir. Belli bir müddet sonra Meltem, artık bu problemini yendiğini bu sebeple psikolojik danışmanlık seanslarını sonlandırmak istediğini söyler ve psikolojik danışmanla birlikte seanslara son verirler. Psikolojik danışman, Meltem'e iletişim bilgilerini verir ve ondan da iletişim bilgilerini kendisine vermesini ister.

9. Psikolojik danışman, Meltem'in söylediklerine aşağıdaki ifadelerden hangisiyle karşılık verirse onunla etkili bir empati kurmuş olur?

A) Başına gelen bu olaylar yüzünden çok sinirlisin.

B) Ailenin bu yaşananlara sebep olduğunu düşünüyorsun.

C) Yeni arkadaşlarının olmaması ve yeni ortamına alışamaman beni bir hayli üzdü.

D) Bu durumdan nasıl kurtulacağını bilmiyorsun.

E) Çok farklı bir şehirle ve üniversite ortamıyla karşılaşmandan dolayı eski yaşamını özlüyorsun.

10. Meltem'in bu problemlerinin oluşmasında aşağıdaki hizmetlerden hangisinin yeterli bir şekilde sunulmadığı söylenebilir?

A) Müşavirlik

B) Oryantasyon

C) Bireyi tanıma

D) Yöneltme ve yerleştirme

E) Bilgi toplama ve yayma

11. Psikolojik danışmanın Meltem'e iletişim bilgilerini vermesi ve onun da iletişim bilgilerini istemesi aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisiyle açıklanabilir?

A) İzleme

B) Refere

C) Çevre ile ilişkiler

D) Müşavirlik

E) Psikolojik danışma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

12. Okul rehber öğretmeni Melek Hanım, rehberlik araştırma merkezinde stajyerliğini tamamladıktan sonra bir ilköğretim okulunda görevlendirilir. İlk zamanlarda öğrencilerle iletişime geçmekte zorlanan Melek Hanım, uzun yıllardır ilköğretim okullarında görev yapmakta olan tecrübeli meslektaşı Dilan Hanım'dan yardım talep eder.

Melek Hanım'ın öğrencilerle iletişime geçmekte zorlanmasına karşılık Dilan Hanım'ın ona yardımda bulunması aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanır?

A) Sosyodrama

B) Bireysel rehberlik

C) Süpervizyon

D) Atılganlık eğitimi

E) Sosyal beceri geliştirme eğitimi

13. Bir okulda görev yapmakta olan sınıf rehber öğretmeni Necla Hanım, okuluna ikinci dönem nakil yoluyla gelen öğrencilere okulu tanıtmış, sınıf geçme yönetmeliği, derse giriş çıkış saatleri ve disiplin kuralları hakkında bilgi vermiştir. Bu çalışmadan belli bir müddet sonra yaptığı uygulamaların ne derece etkili olduğunu belirlemek isteyen Necla Hanım öğrencilere çeşitli teknikler uygulayarak öğretmenlerden elde ettiği görüşlerden de faydalanmıştır.

Necla Hanım'ın yaptığı bu çalışma aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisinin kapsamında değerlendirilebilir?

A) Araştırma ve değerlendirme

B) Yöneltme ve yerleştirme

C) Müşavirlik

D) Bilgi toplama ve yayma

E) İzleme ve değerlendirme

14. Yükseköğreniminde güzel sanatlar bölümünü seçerek resim öğretmeni olmak isteyen Zeynep, ailesinin baskısı yüzünden tıp fakültesini seçmek zorunda kalmıştır. Bu durum sonucu oldukça huzursuz olan Zeynep, son zamanlarda agresif tepkiler sergilemeye başlamış ve sağlığı bozulma düzeyine gelmiştir.

Bu durumu fark eden sınıf rehber öğretmeninin Zeynep'e sunması gereken hizmet ve bu problemi ortadan kaldırmaya yönelik sunulan çalışmaların yer aldığı problem alanı aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla yer almaktadır?

A) Psikolojik danışma – Kişisel

B) Yöneltme – Eğitsel

C) Sevk – Kişisel

D) Müşavirlik – Mesleki

E) Bireyi tanıma – Kişisel

15. Okullarda verilen psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin son yıllarda önemi giderek artmaktadır. Artık günümüzde sorunlu davranışlarla ilgilenen rehberlik hizmetleri yerine öğrencilerde olumlu özellikleri geliştirici etkinliklere ağırlık verilmektedir. Böylelikle sorun durumlarıyla karşılaşılmadan bazı olumsuzlaların engellenmesi de amaçlanmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri ile amaçlanan hedefler arasında yer almaz?

A) Psikolojik sağlamlığı artırmak

B) Öğretmenlerin öğrencilerine ilişkin beklenti düzeylerini artırmak

C) Bireylerin sağlıklarını koruyucu davranışlar kazanmasını sağlamak

D) Bireylerde olumlu benlik algısı geliştirmek

E) Sosyalleşme ve girişimcilik özelliklerini kazandırmak

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

16. Bir sınıf rehber öğretmeni, öğrencilerinin özellikleri hakkında bilgi toplamak istemektedir. Ancak öğrencilerden elde edeceği bilgilerin daha detaylı ve gerçekten özel bilgiler olmasına özen göstermektedir. Öğrencilerinin özelliklerini nedenleri ile elde etmek isteyen öğretmen hangi teknikten yararlanacağını belirleyememiştir. Bu sebeple okul rehber öğretmeninden yardım almaya karar verir. Okul rehber öğretmeni ise sınıf rehber öğretmenine yardımcı olacağını ve önerdiği tekniğin yorumlanmasını kendisinin yapacağını belirterek sınıf rehber öğretmenine bir teknik önerir.

Okul rehber öğretmeninin sınıfta uygulayacağı bu teknik için sınıf rehber öğretmenine yardımcı olması aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisinin kapsamında değerlendirilir?

A) Oryantasyon

B) Müşavirlik

C) Süpervizyon

D) Çevre ile ilişkiler

E) Bilgi toplama ve yayma

17 ve 18. soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

Tarık, ilköğretim 8. sınıf öğrencisidir. Annesinin mesleği dolayısıyla sürekli okul değiştirmek zorunda kalmıştır. Nakil yoluyla geldiği son okulunda yeterince arkadaşlık kuramayan ve okul içerisinde yalnız kalan Tarık'ın ders başarısında da bir hayli düşüş göze çarpmaktadır. Tarık'ın başarısının düşmesine üzülen annesi bu soruna çözüm bulabilmek için okul rehberlik servisine başvurmuştur. Rehber öğretmen bu konuda yapılması gerekenleri ve aileye düşen görevleri Tarık'ın annesiyle paylaşmıştır.

17. **Bu durumda, okul rehber öğretmeninin aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilemesi ve sunacağı çalışmanın kapsamında yer aldığı rehberlik türü doğru olarak verilmiştir?**

	Davranış	Rehberlik türü
A)	Tarık'ın durumunu bir süreliğine göremezden gelmek	Eğitsel
B)	Tarık'ın annesinden bir süreliğine okula çocuklarıyla birlikte gelip gitmelerini söylemek	Kişisel – Sosyal
C)	Tarık'ın bu duruma alışması için ona üstesinden gelebileceği sorumluluklar vermek	Mesleki
D)	Tarık'ın okuldaki sosyal faaliyetlere yönlendirmek ve gerekli durumlarda psikolojik danışmanlık sunmak	Eğitsel
E)	Tarık'ın ailesine bu durumla ilgili seminer vermek	Kişisel – Sosyal

18. **Tarık'ın annesiyle görüşen okul rehber öğretmeninin, aileye düşen görevler hakkında bilgiler vermesi aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisinin kapsamındadır?**

A) Çevre ve veli ile ilişkiler

B) Araştırma ve değerlendirme

C) Grupla psikolojik danışmanlık

D) Oryantasyon

E) Konsültasyon

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Buğra'nın yaşadığı bu olan onun için travmatik bir durumdur. Bu yüzden bu tür olaylarda zaman kaybetmeden gerekli mercilerle irtibata geçerek olumsuz bir olayla karşılaşılması engellenmelidir. Bu davranış gizlilik ilkesine aykırı bir durum değildir çünkü gizlilik ilkesi hayati durumlar söz konusu olduğu anlarda bireyin önceden haberdar edilerek ilgili birimlerin bilgilendirilmesini gerektirmektedir. Yani böyle bir durumda atılan bu adım gizlilik ilkesini ihmal etmek demek değildir. Hayati durumlarda zaman kaybetmeden olayı çözüme ulaştırmaya çalışmak önemlidir. Bu yüzden Buğra'nın kız arkadaşıyla irtibata geçmek, Buğra'nın arkadaşlarından yardım talep etmek, isterse ona bireysel psikolojik danışma hizmeti sunabileceğini söylemek zaman kaybına sebebiyet verebilecektir. Ergenlik döneminde bu ve benzeri birtakım davranışlarla karşılaşılabilir. Bu zamanlarda eğer hayati bir durum söz konusu ise yaşanan olay her ne olursa olsun asla görmezden gelinemez. Buğra'nın ailesi ve okul yönetimiyle irtibata geçilmeli ve bu sorun çözüme kavuşturulmalıdır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

2. Soruda başarısız öğrencileri belirlemek amacıyla öğrencilere birtakım testler uygulandığından bahsedilmektedir. Uygulanan bu testler sayesinde öğrencilerin sahip oldukları özellikler belirlenebilmekte ve bu çalışmalar araştırma ve değerlendirme hizmetleri kapsamında değerlendirilmektedir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

3. • Antisosyal davranış; başkaları tarafından hoş karşılanmayan, başkalarına karşı kırıcı olan davranışlardır. Antisosyal davranış, insanların yaşam kalitesi üzerinde rahatsızlık verici, sıkıntı yaratıcı ya da can sıkıcı olabilecek tüm davranışları içerir.

• Sorun çözme becerisinde eksiklik, bireylerin karşılaştıkları sorunları çözme gayretinde bulunmamaları ve sorundan kaçınmalarıdır. Bu bireyler karşılaştıkları sorunlarla mücadele edemezler ve bunun yerine sorundan kurtulmak için genellikle sorunlardan uzaklaşmayı tercih ederler.

• Empati; bir kişinin kendi bakış açısını kaybetmeden kendisini karşındaki bireylerin yerine koyması, onların hissettiği duygu ve düşünceleri anlamaya çalışmasıdır. Empatide objektiflik önemlidir. Birey kendisini karşısındaki bireyin yerine koyarken asla objektifliğini yitirmemelidir.

• Özgeci davranış, herhangi bir şekilde ödül beklentisi olmadan bir başkasına yardım etme davranışıdır. "İyilik yap denize at." kavramı özgeci davranışla açıklanabilir. Bireylerin ben merkezci düşüncelerinin önüne geçmede, başkalarının düşüncelerini anlama yönünde gelişmeleri için geliştirilmeye çalışılan davranış biçimidir.

• Sosyal fobi, bireylerin sosyal ortamlardan korktuğu ve kaçındığı bir davranıştır. Sosyal fobisi olan kişiler kalabalık ortamlara girdikleri zamanlarda hatta ortama girmeden önce yüksek düzeyde kaygı yaşarlar. Sosyal etkileşimden kendilerini geride tutarlar.

Soruda verilen özellikler incelendiği zaman yaşanan bu sorunun sosyal fobiyle ilişkili olduğu görülmektedir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

4. Turgay Bey'in yapmış olduğu bu çalışmada yer alan hizmetleri inceleyelim.

• Müşavirlik hizmeti bu çalışmada yer almaktadır. Çünkü Turgay Bey, okul yönetimi ve velileri öğrencilerin bu durumlarına karşı yanlış bir tutum sergilememeleri için bilgilendirmiş ve onlardan da gerekli desteği almıştır.

• Araştırma ve değerlendirme hizmetinde yararlanılmıştır. Turgay Bey, öğrencilerinin bu davranışlarına ne derecede sahip olduklarını birkaç ölçek sayesinde belirlemiştir. Bu çalışma araştırma ve değerlendirme hizmetinden yararlanıldığını gösterir.

• Psikolojik danışma hizmeti de bu çalışma kapsamında yer almaktadır.

• Turgay Bey, gönüllü olan öğrencilerle bu çalışmaya başlamıştır. Çalışmasını gönüllü olan öğrencilerden 8'iyle haftada bir kez olmak üzere yaklaşım 11 hafta devam etmiştir. Bu ifade psikolojik danışma hizmetinden yararlanıldığını gösterir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

5. Rehberlik hizmetlerinin sekteye uğramaması için iş birliği içerisinde çalışılması son derece önemlidir. Ancak bu iş birliği için okullarda görevli bir psikolojik danışman olmalı ve hizmetlerin profesyonel bir şekilde yürütülmesi sağlanmalıdır. Ancak psikolojik danışmanın olmadığı okullarda diğer öğretmenlerin psikolojik danışmanın görevlerini yerine getirmeye çalışması profesyonellik ilkesine aykırıdır ve bu yüzden C seçeneğindeki ifade yanlıştır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

6. İzleme hizmeti, sunulan hizmetlerin bir devamı gibi düşünülebilir. Bu yönüyle rehberliğin süreklilik ilkesini yerine getirir. Yöneltme ve yerleştirme sürecinin sonucu ne olmuştur? Psikolojik danışma yardımı alan öğrencide bu hizmetin sonucu beklenen değişiklik gerçekleşmiş midir? Oryantasyon hizmetleri öğrencilere ne ölçüde yararlı olmuştur? Okul içinde bir eğitici kola yerleştirdiğimiz öğrenci ya da okul dışında yarı zamanlı işe yerleştirdiğimiz öğrenci o konuma ne derece uyum sağlamıştır? Bütün bu durumların izlenip değerlendirilmesi yapılan hizmetlerin etkinliğini anlamak, gerekiyorsa yardım hizmetlerini sürdürmek veya yeni düzenlemeler yapmak için gerekir. Soruda ise Cevdet Bey, öğrencilerini 10. sınıfa başladıktan sonra yaptığı çalışmaların etkili olup olmadığını belirlemeye çalışmıştır. Yapılan bu çalışma izleme hizmeti kapsamında yer alır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. Soruda Arda'nın, okul değişikliği yüzünden uyum sorunu yaşadığından bahsedilmektedir. Uyum sorunu ile ilgili sunulacak hizmet psikolojik danışmadır.

Psikolojik danışma hizmetinden,

Benlik algısı olumsuz olan

Kendini değersiz, başarısız ya da yalnız hisseden

İletişim sorunu yaşayan

Karşı cinsle problem yaşayan

Ailevi problemleri olan

Kendi özelliklerine uygun seçimler yapamayan

Seçim aşamasında dışsal baskılar yüzünden kararsızlık yaşayan

Bağımlı kişilik özelliğine sahip

Kaygı, korku ve stres yaşayan

Davranış problemleri olan

Uyum sorunları yaşayan, (Uyum sorunu oluşmadan önce oryantasyon sunulur.)

Öz güveni ve öz saygısı düşük olan

Kendini daha iyi tanımak ve anlamak isteyen kişiler yararlanabilir

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Okul psikolojik danışmanı Erkan Bey, öğretmenlerin öğrencilere yönelik olumsuz tutumlarını ortadan kaldırmak amacıyla bir toplantı düzenlemek istemektedir. Bu toplantıda öğretmenlerle fikir alışverişi yaparak ortak bir anlayış etrafında toplanmayı amaçlamaktadır. Yapılan bu çalışmalar müşavirlik hizmeti kapsamında değerlendirilir. Psikolojik danışma; öğrencilerin kendilerini tanımaları, kabul etmeleri ve kendilerini gerçekleştirmeleri için sunulan profesyonel bir yardımdır. Çevre ile ilişkilerde amaç; okulu çevreye tanıtmak ve öğrencilere daha iyi yardımda bulunabilmek için çevredeki kurumları tanımaktır. Veli ile ilişkiler ise öğrenci yetenekleri, başarıları, gelişimi ve okulda sunulan hizmetler hakkında velileri bilgilendirmektir. Grup rehberliği ise birey sayısına göre rehberlik türlerinden biri olup birden fazla kişiye aynı anda ihtiyaç duyulan bir konu hakkında bilgi verme işlemidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Empati, bireylerin objektifliklerini kaybetmeden karşı tarafın duygu ve düşüncelerini anlaması ve karşısındaki bireye anlaşıldığını hissettirmesidir. Ancak bunu yaparken karşıdaki bireyi eleştirmemek, yanlış çıkarımlarda bulunmamak, onu yönlendirmemek gibi durumlara dikkat edilmelidir. Empati cümlesi karşıdaki bireye anlaşıldığı hissini yaşatmalıdır. Soruyu incelediğimiz zaman Meltem, bulunduğu ortama bir türlü alışamadığından bahsetmekte ve söylediklerini "Nerede o lisedeki arkadaş ortamım, o yıllardaki yaşantım..." diyerek tamamlamaktadır. Bu yüzden Meltem'in eski yaşamına özlem duyduğu söylenebilir ve onunla etkili bir empati kurmak isteyen psikolojik danışman "Çok farklı bir şehirle ve üniversite ortamıyla karşılaşmandan dolayı eski yaşamını özlüyorsun." ifadesini kullanabilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Meltem, yeni başladığı üniversiteye alışamadığını, yeni arkadaşlarını ve bulunduğu şehri kabullenemediğinden bahsetmektedir. Bu yüzden Meltem'e; üniversiteyi, bulunduğu şehri ve sınıf ortamını tanıtıcı çalışmalarının yeterli bir şekilde sunulmadığından bahsedilebilir. Yapılması gereken bu çalışmaların yer aldığı hizmet oryantasyondur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Psikolojik danışmanın Meltem'e iletişim bilgilerini vermesi ve onun da iletişim bilgilerini istemesi gerçekleştirilen psikolojik danışma seanslarının takibi için önemlidir. Bu yüzden yapılan çalışmaların devamı niteliğinde olan ve rehberliğin süreklilik ilkesini destekleyen izleme hizmeti kapsamında bir çalışmadan bahsedilebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Melek Hanım'ın karşılaştığı güçlük karşısında tecrübeli bir meslektaşından yardım alması süpervizyon eğitimi ile açıklanır. Süpervizyon, uzmanların kendilerini yetersiz gördükleri konularda kendilerinden daha deneyimli kişilerden aldıkları mesleki destektir. Bu mesleki destek uygulama alanlarındaki karşılaşılan güçlüklerin önüne geçmede çok önemlidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. Necla Hanım, okula nakil yoluyla gelen öğrencilerine oryantasyon çalışmasını sunmuştur. Ancak soruda Necla Hanım'ın sunmuş olduğu oryantasyon çalışmasının etkili olup olmadığını incelemek amacıyla çeşitli araştırmalar yaptığı ve bu hizmetin hangisi olduğu sorulmaktadır. Yapılan bir çalışma sonrasında bu çalışmanın etkili olup olmadığı ile ilgili bize geri bildirim veren hizmet izleme hizmetidir. İzleme hizmeti iki amaca ulaşmamızı sağlar. Bunlar, sunulan hizmetlerin etkiliğini incelemek ve hizmetten yararlanan öğrencilerdeki gelişimi ve değişimi takip etmektir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

14. Zeynep'in yaşamış olduğu problem duyuşsal bir sorundur ve bu sorunu ortadan kaldırmaya yönelik sunulacak çalışmalar kişisel rehberliğin kapsamında olmalıdır. Bir sınıf rehber öğretmeni duyuşsal bir problemle karşı karşıya geldiği zaman, bu probleme müdahale edeceği uzmanlığa sahip olmadığı için öğrenciyi psikolojik danışmanlara yönlendirmesi en uygundur. Bu sebeple A seçeneğindeki yer alan psikolojik danışma hizmetini sınıf rehber öğretmeni sunamaz. Öğrenciyi uzman olan psikolojik danışmana yönlendirme çalışmaları sevk hizmeti kapsamında olacaktır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

15. Okullarda sunulan psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleriyle ulaşılması hedeflenen bazı amaçlar vardır. Bu amaçlardan bazıları bireyin kendisini tanıması, kendini olumlu ve olumsuz özellikleriyle kabul etmesi, çevrelerine uyum sağlamaları ve gizil güçlerini geliştirerek kendilerini gerçekleştirmeleridir. Ancak psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleriyle hedeflenen amaçlar arasında öğretmenlerin öğrencilerine ilişkin beklenti düzeylerini artırmak diye bir hedef yer almamaktadır. Bu hedefin "öğrencilerden kendi seviyelerine uygun bir beklenti" şeklinde olması daha uygundur.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

16. Soruda psikolojik danışmanın sınıf rehber öğretmenine yaptığı yardımın hangi hizmet kapsamında değerlendirileceği sorulmaktadır. Yapılan bu yardımın seçenekler incelendiği zaman müşavirliğin kapsamında olduğu görülmektedir. Bu hizmet ile amaçlanan durum; velilerin, okuldaki öğretmen ve yöneticilerin ortak bir tutuma sahip olmaları ve rehberlik alanında bilgi ve becerilerini artırmalarıdır. Müşavirlik çalışmasını sunmada en önemli görev ise psikolojik danışmanlarındır. Bu çalışma kapsamında psikolojik danışmanlar öğretmenlere gerekli yardımda bulunabilirler.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

17. Soruda öğrencinin yeni geldiği okuluna alışamadığı, arkadaş edinemediğinden bahsedilmektedir. Bu tür durumlar okul değişikliği yapan öğrencilerin başına oldukça sık gelmektedir. Bu tür sorunları çözüme kavuşturmak için öncelikle yapılması gerekenler öğrenciyi sosyal – kültürel faaliyetlere yönlendirmektir. Bu sayede öğrencinin arkadaş edinmesi, yeni ortama alışması daha kolay olabilmektedir. Gerekli görülen durumlarda ise öğrencilere psikolojik danışmanlık da sunulabilir. Yapılan bu çalışmalar ise eğitsel rehberlik kapsamında yer almaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

18. Soruda okul rehber öğretmeninin Tarık'ın problemine yönelik aileye düşen görevler hakkında bilgiler vermesi hangi rehberlik hizmetinin kapsamında olduğu sorulmaktadır. Yapılan bu çalışma konsültasyon (müşavirlik) kapsamındadır. Müşavirlikte amaç ortak bir anlayış ve iş birliği oluşturmaktır. Rehber öğretmenin öğrencinin annesine, aileye düşen görevler hakkında bilgiler vermesi ortak anlayışa yöneliktir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

1. Bir okulda psikolojik danışman olarak görev yapmakta olan Suzan Hanım, öğrencilerin okulda en çok hangi hizmetlerden faydalandığını öğrenmek istemiştir. Bu amaçla öğrencilerinden bilgi toplamak için okulda bir anket uygulamış ve öğrencilerinin %55'inin rehberlik derslerinde verimli çalışma yolları hakkındaki bilgilendirme çalışmalarından faydalandıklarını öğrenmiştir. Ancak öğrencilerin birçoğu, okulda sunulan psikodrama ve sosyodrama gibi etkinliklerin yetersiz olduğu görüşündedir.

Suzan Hanım'ın yaptığı bu çalışma aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisinin kapsamında değerlendirilir?

A) Müşavirlik

B) Araştırma ve değerlendirme

C) Çevre ve veli ile ilişkiler

D) Oryantasyon

E) Bireyi tanıma

2. Okul rehber öğretmeni Seda Hanım öğrencisi Berke'nin uzun süredir devamsızlık yaptığını fark etmiştir. Bunun üzerine Berke'nin ailesini arayıp bilgi almak istemiştir. Ailesi ile yaptığı görüşme sonucunda Berke'nin her sabah "Ben okula gidiyorum." diye evden çıktığını öğrenmiştir.

Bu durum üzerine okul rehber öğretmeninin öncelikle aşağıdakilerden hangisine yer vermesi daha uygundur?

A) Psikolojik danışmanlık

B) Görüşme

C) Oryantasyon

D) İzleme

E) Yöneltme yerleştirme

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İki veya daha fazla kişi ya da gruplar arasında meydana gelen çatışma ve anlaşmazlıkların çözümünde eğitim almış bir diğer akranın görev alarak bu anlaşmazlığı çözmeye çalışması ---- adını alır.

3. **Bu açıklamada boş bırakılan yere aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisi getirilirse daha uygun olacaktır?**

A) Akran eğitimi

B) Akran danışmanlığı

C) Akran ara bulucuğu

D) Akran öğretimi

E) Akran baskısı

4. **Hizmeti uygulayacak akranların öncesinde okul rehber öğretmenlerinden eğitim alması aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisiyle ilgilidir?**

A) Süpervizyon

B) Müşavirlik

C) Oryantasyon

D) Bireyi tanıma

E) Bilgi toplama ve yayma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

5. Sedat, dönem ortasında başka bir okuldan nakil gelmiş ve yeni okulundaki arkadaşlarıyla yeterince uyum sağlayamamıştır. Bunun yanı sıra geldiği okuldaki başarı düzeyi oldukça yüksek olmasına rağmen yeni okulda aynı başarı grafiğini gösterememiştir.

Sedat'a yardımcı olmak isteyen sınıf rehber öğretmeni, aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisini kullanmalıdır?

A) Oryantasyon

B) Psikolojik danışmanlık

C) Araştırma ve değerlendirme

D) Sevk

E) İzleme

6. Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programları bütün okullarda eğitimin bütünleyici bir parçasıdır. Bu program okul öncesinden 12. sınıf sonuna kadar tüm öğrencilerin belirlenmiş ihtiyaçları ve bu ihtiyaçları gidermeye yönelik çalışmalardan oluşur. Çalışmalar psikolojik danışmanlar tarafından organize edilir ve öğretmenlerin, velilerin, yöneticilerin desteği ile yürütülür. Gelişimsel nitelikli olan bu program dört boyuttan oluşmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının bireysel planlama boyutu içerisinde yer alan hizmetlerden biri değildir?

A) Psikolojik danışma

B) Yöneltme ve yerleştirme

C) İzleme

D) Bireyi tanıma

E) Bilgi toplama ve yayma

7 ve 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Nihal, babasının tayininin çıkmasından dolayı ailesiyle birlikte İstanbul'dan Malatya'ya göç etmiştir. Burada yeni bir okula ve yeni arkadaşlara alışmak zorunda kalmıştır. Okula başladıktan bir süre sonra okul rehber öğretmeni, Nihal'in mutsuz olduğunu ve teneffüslerde tek başına vakit geçirdiğini görmüştür. Bunun üzerine onunla görüştüğünde Nihal, kendisini çok yalnız hissettiğini, hiç arkadaşının olmadığını, onların kendisiyle konuşmadığını ve oyunlarına almadıklarını dile getirmiştir.

7. **Bu durumda Nihal'e uygulanması gereken rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Oryantasyon

B) Psikolojik danışmanlık

C) Bireyi tanıma

D) İzleme

E) Müşavirlik

8. **Nihal'e sunulması gereken en uygun rehberlik işlevi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yöneltici

B) Ayarlayıcı

C) Tamamlayıcı

D) Uyum sağlayıcı

E) Aydınlatıcı

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9. **Aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisi diğer rehberlik hizmetlerinin ardından bu hizmetlerin ne derecede verimli olduğunun anlaşılması için kullanılmaktadır?**

A) Oryantasyon

B) Bireyi tanıma

C) İzleme

D) Müşavirlik

E) Psikolojik danışmanlık

10. Ahmet Bey bir üniversiteye hazırlık kursunda rehber öğretmen olarak görev yapmaktadır. Ahmet Bey o yıl sınav sisteminde meydana gelen bir değişiklik neticesinde öğrencilerini kursun konferans salonuna toplamış ve onlara yeni sınav sistemi hakkında bilgi vermiştir.

Ahmet Bey'in bu davranışı aşağıdaki rehberlik hizmeti ve işlevlerinden hangisiyle daha yakından ilgilidir?

A) Oryantasyon – Geliştirici

B) Bilgi toplama ve yayma – Aydınlatıcı

C) Oryantasyon – Önleyici

D) Yöneltme ve yerleştirme – Önleyici

E) Bilgi toplama ve yayma – Çare bulucu

11. **Eğitim-öğretim sisteminde bireysel farklılıkların göz önüne alınmasında ve bu hizmetlerden bütün öğrencilerin yararlanmasının sağlanmasında önemli bir rol oynayan rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bireyi tanıma

B) Geliştirici

C) Bilgi toplama ve yayma

D) Psikolojik danışma

E) Müşavirlik

12. Bir liseye edebiyat öğretmeni olarak atanan Neriman Hanım, dersine girdiği sınıflardan birinin derse katılım konusunda pasif kaldığı ve sürekli disiplin sorunları sergiledikleri yönünde aynı sınıfa derse giren diğer branş öğretmenleriyle bir görüşme gerçekleştirmiştir. Görüşmede diğer branş öğretmenleri Nermin Hanım'a kendilerinin de benzer sorunlar yaşadıklarını dile getirmiştir. Bunun üzerine Nermin Hanım, okul rehber öğretmeniyle görüşür ve durumu anlatır. Okul rehber öğretmeni bu durum karşısında aynı sınıfa derse giren tüm branş öğretmenleriyle bir toplantı yapmaya karar vermiştir. Toplantıda okul rehber öğretmeni öğrencilerin derse katılımlarını artırmak için ne tür etkinlikler düzenleyebileceklerini anlatmış ve birtakım ilkeler benimsemeleri gerektiğini vurgulamıştır.

Okul rehber öğretmeninin yaptığı bu çalışma aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisiyle daha iyi açıklanabilir?

A) Oryantasyon

B) Psikolojik danışmanlık

C) Müşavirlik

D) Yöneltme ve yerleştirme

E) Bilgi toplama ve sunma

13. Eğitim kademelerine göre bazı rehberlik hizmetlerinin daha yoğun ya da daha az uygulandığı görülür.

Buna göre okul öncesi ve ilköğretim I. kademede daha yoğun uygulanan rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Okul öncesi	İlköğretim I. kademe
A)	Psikolojik danışmanlık	Oryantasyon
B)	Müşavirlik	Müşavirlik
C)	Yöneltme ve yerleştirme	Bireyi tanıma
D)	Oryantasyon	Bireyi tanıma
E)	Müşavirlik	Bireyi tanıma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://tanitey.org

14. Sınıf rehber öğretmeni Sevinç Hanım, öğrencisi Cem'in birçok bilgi ve beceri açısından sınıftaki diğer arkadaşlarından geri kaldığını fark etmiş ve onu okul rehber öğretmenine yönlendirmiştir. Okul rehber öğretmeni Murat Bey, Cem'le görüşmesinin ardından onda kendini ifade edebilme, dinleme, dikkat ve konuşma gibi alanlarda beceri eksiği olduğunu görmüştür.

Bu durum karşısında okul rehber öğretmeni Murat Bey'in öncelikle sunması gereken rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Psikolojik danışmanlık

B) Bilgi toplama ve yayma

C) İzleme

D) Sevk

E) Müşavirlik

15. I. Öğrencilere bireysel ya da grupla terapi yapma
II. Okul rehberlik servisinin hazırlamış olduğu testleri uygulamasına yardımcı olma
III. Öğrencilere meslekleri ve üst eğitim kurumlarını tanıtma
IV. Öğretim yılı sonunda sınıfta uygulanan rehberlik hizmetlerine ilişkin faaliyet raporu hazırlama
V. Sınıfa yeni kaydolan öğrencilere uyum sağlayıcı rehberlik işlevini sunma

Sınıf rehber öğretmeni yukarıdaki rehberlik hizmetlerinden hangilerini sunamaz?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) I, III ve IV E) I ve IV

16. Bu rehberlik hizmetinin amacı okuldaki yöneticilerin, öğretmenlerin ve velilerin iş birliği içinde çalışmalarını ve rehberlik alanıyla ilgili yeterli hâle gelmelerini sağlamaktır. Herhangi bir öğrencinin yaşadığı sorunu çözebilmesine yardımcı olmaları için veli ile görüşerek neler yapabileceği hakkında bilgi verilir.

Yukarıdaki açıklamalar rehberlik hizmetlerinden hangisine aittir?

A) Bilgi toplama ve sunma

B) Konsültasyon

C) Sevk (refere)

D) Oryantasyon

E) Çevre ve veli ile ilişkiler

17. Ailesiyle Almanya'da yaşayan Can, annesiyle birlikte Türkiye'ye kesin dönüş yapmış ve yeni bir okula kaydolmuştur. Sınıf rehber öğretmeni Kemal Bey, Can'ın derslerde durgun olduğunu, derse aktif bir şekilde katılmadığını ve arkadaşlarıyla iletişiminin oldukça zayıf olduğunu fark etmiştir. Bir gün okul çıkışı Can'la görüşmüş ve bu görüşme sırasında Can çocukluğunun Almanya'da geçtiğini, bütün arkadaşlarının orada kaldığını, anne ve babasının boşandığını, bu yüzden de annesiyle Türkiye'ye döndüğünü ama henüz yeni ortamına ve okuluna alışamadığı için bu duruma çok üzüldüğünü anlatmıştır.

Bu parça göz önüne alındığında Kemal Bey'in aşağıdakilerden hangisini öncelikle yapması daha uygundur?

A) Can'ın durumunu bir süre daha gözlemleyip sonuçlarını rehber öğretmenle görüşmek

B) Can'ın da onayını alarak onun rehberlik servisiyle görüşmesini sağlamak

C) Önceden eğitim almış iki öğrenciyi Can'ın yeni duruma alışmasını sağlamada yardımcı olmaları için görevlendirmek

D) Can'ın diğer derslerine giren branş öğretmenlerinden görüşlerini almak

E) Okulu tanıtarak sorunlarını çözmeye yardımcı olmak için oryantasyon hizmetini uygulamak

18. Sınıf öğretmeni Cemil Bey, zaman zaman öğrencilerini, ihtiyaçları doğrultusunda okulda ve çevresinde yer alan eğitsel, mesleki ve sosyokültürel etkinlikler hakkında bilgilendirmeye çalışmaktadır.

Cemil Bey'in yapmış olduğu bu çalışma aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden daha çok hangisinin kapsamında yer almaktadır?

A) Oryantasyon

B) Bireyi tanıma

C) Bilgi toplama ve yayma

D) İzleme

E) Araştırma ve değerlendirme

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Suzan Hanım'ın okulunda öğrencilerinin hangi hizmetlerden faydalandığını belirlemek istediğinden bahsedilmektedir. Bu amaçla öğrencilerinden bilgi toplamak için anket uygulanmıştır. Uygulanan bu anket bireyi tanıma hizmeti kapsamında olsa da yapılan bu çalışma bireye kendisini tanıtmak amaçlı değil, okulda sunulan hizmetlerin yeterliliği hakkında bir araştırma çalışmasıdır. Bu yüzden Suzan Hanım'ın yaptığı bu çalışma araştırma ve değerlendirme hizmeti kapsamında değerlendirilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

2. Okul rehber öğretmenleri herhangi bir problemle karşılaştığında nasıl bir müdahale yapacağına karar verebilmek için öncelikle sorunun kaynağını tespit etmelidir. Bunun için seçeneklerde en uygun yol öğrenci ile görüşülmesidir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

3. Akran ara buluculuğu iki veya daha fazla kişi ya da grup arasında meydana gelen anlaşmazlıkların ve görüş ayrılıklarının çözümünde arayı bulacak bir öğrencinin görev yapmasıdır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

4. Okul rehber öğretmenleri kendisinin dışında rehberlik hizmetlerinde görev alacak diğer bütün personeli eğitmelidir. Ortak bir anlayışı ve iş birliğini sağlayabilmek için bu gereklidir. Bunu gerçekleştirebilmek için de müşavirlik hizmetinden yararlanılmalıdır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

5. Sedat'ın yaşadığı uyum sorunları artık psikolojik danışmanlık gerektirmektedir. Çünkü uyum problemleri yaşanmadan önce oryantasyon, yaşandıktan sonra ise psikolojik danışmanlık gerekir. Bu durumda sınıf rehber öğretmeni bu hizmeti yürütemeyeceği için okul rehber öğretmenine sevk etmelidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

6. Bireysel planlama bölümünde yer alan hizmetler şunlardır:

- Bireyi tanıma
- Bilgi toplama ve yayma
- Yöneltme ve yerleştirme
- İzleme

Psikolojik danışmanlık ise müdahale hizmetleri bölümünde yer alır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

7. Nihal, babasının tayini nedeniyle geldiği yeni okulda arkadaşlarıyla yeterince uyum sağlayamamış ve yalnızlık duygusu yaşamaya başlamıştır. Aslında burada sunulması gereken rehberlik hizmeti oryantasyon gibi görünse de artık uyum sorunları başladığı için ve bu sorun da uzmanlık gerektirdiği için psikolojik danışmanlığa ihtiyaç vardır. Çünkü oryantasyon, uyum sorunları başlamadan uygulanmalıdır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

8. Nihal, babasının tayini nedeniyle geldiği yeni okulda arkadaşlarıyla yeterince uyum sağlayamamış ve yalnızlık duygusu yaşamaya başlamıştır. Dolayısı ile Nihal'e sunulması gereken rehberlik işlevi uyum sağlayıcılık olmalıdır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

9. Rehberlik hizmetleri içerisinde dönüt işlevi gören iki tane hizmet bulunmaktadır. Bunlar, araştırma değerlendirme ve izleme hizmetidir. Araştırma değerlendirme hizmeti dolaylı bir hizmet olsa da izleme hizmeti doğrudan bir rehberlik hizmetidir. İzleme hizmeti, bireye herhangi bir rehberlik hizmetinin sunulmasının ardından bireyi gözlemlemeye ve bu rehberlik hizmetlerinin ne kadar faydalı olup olmadığına bakılmasıdır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

10. Ahmet Bey, sınav sistemiyle ilgili meydana gelen değişiklikler hakkında öğrencilerinin herhangi bir sorun yaşamasına meyil vermeden önlem amacıyla önceden bilgi vermeyi amaçlamıştır. Bu konuda öğrencilerinin herhangi bir talebi olmadığı hâlde yeni duruma ve sisteme bir an önce uyum sağlamalarını amaçlamıştır. Dolayısıyla hizmet oryantasyon, işlev ise önleyiciliktir. Seçeneklerde bilgi toplama yayma hizmeti ile aynı anda verildiğinde cevabın bilgi toplama yayma olabilmesi için öğretmenin bu bilgileri öğrencinin talebi üzerine paylaştığının vurgulanması zorunludur.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

11. Bireysel farklılıkların göz önüne alınabilmesi için öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının yanı sıra sorunlarının da ne olduğu bilinmelidir. Bu doğrultuda bireyi tanıma teknikleri etkili bir şekilde uygulanmalı ki bu özelliklerin tespiti yapılsın ve bu doğrultuda uygun öğretim yöntem ya da teknikleri uygulanmış olsun.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

12. Müşavirlik (konsültasyon) hizmetinde temel amaç rehberlik süreci boyunca iş birliği yapılacak personele rehberlik eğitimi verilmesidir. Bu doğrultuda rehberlik eğitimi alan ve rehberliğin ne olduğunu bilen bilinçli kişilerle iş birliğinin sağlanması kolaylaştırılacaktır. Soruda sınıfı disipline etmekte sorun yaşayan öğretmenlere okul rehber öğretmeninin bilgi verdiği görülmektedir, dolayısı ile kurulacak iş birliği için böyle bir bilgi aktarımının yapılması müşavirlik kapsamında değerlendirilir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

13. Okul öncesi ve ilköğretim I. kademede öğrenci velisi ve öğrencinin gelişimi ile ilgili diğer personellerle iletişim kurulması son derece önemlidir. Çünkü bu dönemdeki çocuklar tek başına kendisine sunulan rehberlik hizmetlerini algılama düzeyinde değildirler. Oryantasyon ve diğer rehberlik hizmetleri de bu dönemde yoğun bir şekilde uygulanır ama müşavirlik hizmetleri kadar süreç boyunca süreklilik kazanmaz. Dolayısı ile iki kademede de en yoğun sunulan rehberlik hizmeti müşavirliktir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

14. Öğrenme güçlüğü ve geriliği özel eğitim gerektiren bir durumdur. Soruda bu durumu öncelikle Sevinç Hanım fark etmiştir. Sorun kendisini aştığı için de Cem'i okul rehber öğretmenine yönlendirmiştir. Okul rehber öğretmeni de yine durum kendisini aştığı için ve bireye bir özel eğitim uzmanının müdahalesi gerektiği için bireyi RAM'a sevk etmelidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

15. **Sınıf Rehber Öğretmeninin Görevleri**

1. Sınıfta öğrencilerin genel gelişimlerine elverişli bir ortam yaratmak
2. Öğrencileri gözlemek, tanımak, öğrencileri yeni durumlara alıştırmak, bilgi vermek
3. Okuttukları derslerle ilgili olarak verimli çalışma yöntemleri ile ilgili açıklamalar yapmak
4. Kişisel ve sosyal gelişimlerine yardım etmek

Ayrıca sınıf öğretmenleri,

1. Psikolojik danışma servisince verilen yıllık çalışma planı çerçevesinde kendi sınıfı için yıllık bir çalışma planı hazırlar.
2. Sorumlu olduğu sınıfla ilgili çalışmalarda, iş birliği yaptığı psikolojik danışmana her türlü yardımda bulunur.
3. Problemi tespit edilen öğrencilerle görüşme yapar. Kişisel ve ailevi problemlerinin çözülmesi için gerektiğinde okul yönetimi, öğretmenler ve aileleriyle iş birliği içinde çalışır ve sonuçları psikolojik danışmanla birlikte toplu dosyaya işler.
4. Psikolojik danışmanla iş birliği yaparak seçmeli ders, bölüm, okul, iş ve meslek seçimlerinde öğrencilere yardım eder.
5. Öğrencilerin yetenek ve ilgilerine göre eğitici kol çalışmalarına etkin bir şekilde katılmalarını sağlar.
6. Psikolojik danışmanlarla iş birliği yaparak öğrenciyi tanımak, gerekli bilgileri toplamak için form, fiş, gözlem kartları, anket, test ve benzerlerini uygular; kendisinin yapabileceği değerlendirmeleri yapar ve sonuçları psikolojik danışmanla birlikte öğrenci toplu dosyasına işler.

I. öncül sınıf rehber öğretmeninin yapabileceği bir etkinlik değildir çünkü uzmanlık gerektirir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

16. Müşavirlik (Konsültasyon):

- Rehberlik hizmetlerinin etkililiğini artırabilmek, ortak bir rehberlik anlayışı geliştirmek ve iş birliğini sağlamak için yapılan çalışmalardır.
- Bu hizmet; velilerin, okuldaki öğretmen ve yöneticilerin ortak bir tutuma sahip olmaları ve rehberlik alanında bilgi ve becerilerini artırmaları için rehberlik uzmanının onlara yardımcı olmasıdır.
- Okuldaki rehberlik uzmanının, kendi uzmanlık alanında sahip olduğu bilgi ve becerilerini öğretmen, veli ve yöneticilerin hizmetine sunması, onların bu konuda kendilerini geliştirmelerine yardımcı olması, ortak ve yeterli bir rehberlik anlayışının gelişmesine çaba harcaması müşavirlik hizmetlerinin kapsamına girer.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

17. Sınıf rehber öğretmenleri kişisel rehberlik alanıyla ilgili konularda uzmanlık alanı dışında yer aldığı için müdahale edemezler. Ancak böyle durumlarda gönüllülük ilkesi gereği bireye isterse rehberlik servisiyle arasında görüşme ayarlayabileceğini teklif edebilir. Bu durum sadece hayati tehlikelerin olduğu durumlarda aşılabilir ve böylelikle bireyin onayına bakılmaksızın okul rehber öğretmenine bu durum iletilebilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

18. Bilgi toplama ve yayma hizmetinin amacı, bireyin talebi ve isteği doğrultusunda ihtiyaç duyduğu konularla ilgili bilgi toplayarak onları bu konuda aydınlatmaktır. Bu uygulama öğrencilerin talebi ve isteği doğrultusunda yürütüldüğü için işlev aydınlatıcı olmalıdır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Bir ilköğretim okulunda görev yapan okul rehber öğretmeni Şenay Hanım, 1. sınıf öğretmenleriyle yaptığı görüşme sırasında "Arkadaşlar 1. sınıfa başlayan öğrencilerimizden bazıları ilk defa okul yüzü görüyor ve ailesinden ilk defa ayrılıyor olabilir. Bu yüzden öğrencilerimize karşı sabırlı ve hoşgörülü olmalıyız. Çeşitli oyun ve aktivitelerle onların okula karşı olumlu bir tutum geliştirmelerini sağlamalıyız." demiştir.

Şenay Hanım'ın öğretmenlerle yapmış olduğu bu görüşme hangi rehberlik hizmetiyle ilgilidir?

A) Oryantasyon
B) Müşavirlik
C) Tamamlayıcı
D) Bilgi toplama ve yayma
E) Çevre ve veli ile ilişkiler

2. Ortaöğretim kademesinde görev yapan okul rehber öğretmeni, üniversite sınav hazırlık sisteminde yapılan değişiklikle ilgili kendisinden bilgi talep eden öğrencileri bu sistemle ilgili bilgilendirmek için bir seminer düzenlemiştir.

Okul rehber öğretmeninin bu uygulaması hangi rehberlik hizmeti ve işlevi ile ilgilidir?

Rehberlik Hizmeti	Rehberlik İşlevi
A) Bilgi toplama ve yayma	Önleyici
B) Araştırma ve değerlendirme	Aydınlatıcı
C) Bilgi toplama ve yayma	Aydınlatıcı
D) Bilgi toplama ve yayma	Geliştirici
E) Araştırma ve değerlendirme	Önleyici

3. **Rehberlikte bireyin kendisi hakkında bilgi vermesine dayalı, birden fazla türde puan veren tekniklerin kullanılmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Öğrencilerin başarılarını diğer öğrencilerin başarılarıyla karşılaştırmak
B) Öğrencilerin belli derslerdeki öğrenme miktarlarını ve düzeylerini belirlemek
C) Öğrencinin gelecekte belli bir alanda ne derece başarılı olacağını tahmin etmek
D) Öğrenciye yapılan rehberlik hizmetlerinin etkililiğini ortaya çıkarmak
E) Öğrencinin kendini mümkün olduğunca çok yönlü tanımasını sağlamak

4. **Aşağıdakilerden hangisi bireyi tanıma tekniklerinin uygulanmasında dikkat edilmesi gereken ilkelerden değildir?**

A) Öğrenci ile ilgili bilgi toplamak için mümkün olduğunca çok sayıda teknikten yararlanmak
B) Elde edilen genel sonuçları, öğrencilerin isimleri gizli tutularak diğer sorumlu kişilerle paylaşmak
C) Öğrenci ve okulun ihtiyaçlarına göre gerekli durumlarda psikolojik testler üzerinde değişiklikler yapmak
D) Test sonuçlarını öğrencilere hemen iletmek yerine onların hazır olmalarını beklemek
E) Mevcut bilgilere katkı getirmeyecek teknikleri kullanmaktan kaçınmak

5. Bir okul rehber öğretmeni öğrencilerinden ihtiyaç duyanlara psikolojik danışmanlık sunmuş ve yaptığı uygulamaların ne derece etkili olduğunu araştırmak istemiştir. Bu konuda bilgi toplamak amacıyla bu öğrencilerdeki değişimi belirlemek için gözlem, görüşme gibi tekniklerden yararlanmıştır.

Okul rehber öğretmeninin yaptığı bu çalışma, aşağıdaki hizmetlerden hangisinin kapsamında yer alır?

A) Yöneltme ve yerleştirme
B) Müşavirlik (Konsültasyon)
C) İzleme
D) Bilgi toplama
E) Bilgi verme

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

6. Okul rehber öğretmeni Cengiz Bey, eski mezunlardan bazılarına ulaşarak okulun açıldığı ilk hafta yapılacak etkinliğe davet etmiştir. Mezunlardan şimdi doktor olan Zerrin Hanım ve polis olan İhsan Bey, etkinlik sırasında birer konuşma yapmışlardır. Bu etkinlik esnasında amaç mezunların, okuldaki ilk günlerini yeni kaydolan öğrencilere anlatmalarıdır.

Yapılan bu etkinlik aşağıdaki hizmetlerden hangisinin kapsamında yer almaktadır?

A) Çevre ve velilerle ilişkiler
B) Yöneltme - yerleştirme
C) İzleme
D) Duruma alıştırma (oryantasyon)
E) Müşavirlik (konsültasyon)

7. **Aşağıdaki sorulardan hangisi bir öğrencinin duygularından söz etmesini sağlamada en etkilidir?**

A) Kardeşine karşı bu şekilde düşünmenin sebebi nedir?
B) Bu düşüncelerin seni çok zor duruma düşürdüğünün farkında mısın?
C) Annene karşı olan duygularını daha uygun bir şekilde açıklamanın yollarını düşündün mü?
D) Sen bu durum karşısında neler hissediyorsun?
E) Nasıl bir haksızlığa uğradığını babana söylemeyi düşündün mü?

8. **Aşağıdakilerden hangisini söyleyen bir kişi** "yaşantılara kapalı olma" **olarak tanımlanabilir?**

A) Hasta olduğum zaman işimden izin alır, dinlenirim.
B) Diğer işleri değil de bu işi senin kadar iyi yapamam.
C) Ben hayatta hiçbir şeyden korkmam.
D) Başkalarını değil de onu gördüğümde çok mutlu oluyorum.
E) Yalnız kalmayı istemediğim zamanlarda arkadaşlarımı telefonla arayarak sohbet ederim.

9. Bir sınıf öğretmeni, sınıfında sürekli olarak yalnız, mutsuz ve üzgün olan bir öğrencisine yardım etmek istemektedir.

Bunun için sınıf öğretmeninin aşağıdakilerden hangisini yapması en uygundur?

A) Öğrenciyi okul psikolojik danışmanına yönlendirmek
B) Öğrenci hakkında diğer öğretmenlerden bilgi almak
C) Öğrencinin anne ve babasını okula davet ederek onlarla görüşmeye başlamak
D) Öğrencinin durumunu daha iyi öğrenmek için arkadaşlarıyla konuşmak
E) Öğrenciyi rehberlik araştırma merkezine yönlendirmek

10. Suna, lise son sınıf öğrencisidir. Ailesi çocukluğundan bu yana onun okul öncesi öğretmeni olmasını istemektedir. Suna ise öğretmenleri ileride ne olmak istediğini sorduklarında "Okul öncesi öğretmeni olmak istiyorum." yanıtını vermektedir. Okul psikolojik danışmanı Suna'yla konuşurken; "İlgi ve yetenek testlerinden aldığın puanlar, mühendislik mesleğinin sana daha uygun olduğunu gösteriyor." demiş ve Suna'nın ne düşündüğünü sormuştur. Suna ise "Öğretmenim ben okul öncesi öğretmeni olacağım çünkü aileme söz verdim." diyerek yanıtlamıştır.

Bu durumda Suna'ya ve ailesine yardım ederken okul psikolojik danışmanının hangi tür rehberlik hizmetlerini sunması daha uygundur?

	Suna'ya	Ailesine
A)	Bireyi tanıma	Veli ile ilişkiler
B)	Psikolojik danışma	Müşavirlik
C)	Bireyi tanıma	Çevre ile ilişkiler
D)	Psikolojik danışma	Yöneltme ve yerleştirme
E)	Yöneltme-yerleştirme	Müşavirlik

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

11. I. Öğrenciye kazandırılması gereken yeterlilikleri belirleme

II. Programın etkililiğini ortaya çıkarmak için sonuçları elde etme

III. Okul rehberlik yürütme komisyonunu oluşturma,

IV. Sınıfta ya da bireysel uygulanacak etkinlikleri oluşturma

V. Öğrenci ihtiyaçlarını ortaya çıkarma

VI. Hazırlanan programı uygulama

Yukarıda gelişimsel rehberlik anlayışa uygun olarak geliştirilen okul rehberlik hizmetleri planlama aşamaları verilmiştir.

Okul rehberlik servisi verilen çalışmaları hangi sırayla yaparsa rehberlik hizmetleri planlama aşamalarına en uygun şekilde hareket etmiş olur?

A) III, V, I, IV, VI, II
B) V, I, IV, III, VI, II
C) III, I, IV, V, VI, II
D) I, IV, V, III, VI, II
E) V, III, I, IV, VI, II

12. **Aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisinin öğretim hizmetleri ile daha fazla benzer yönleri vardır?**

A) Bireyi tanıma
B) Yöneltme ve yerleştirme
C) Psikolojik danışma
D) Bilgi toplama ve yayma
E) İzleme

13. İlköğretim son sınıf öğrencisi Didem, oldukça başarılı bir öğrencidir. Ancak ilerleyen zamanlarda ailesinin boşanma kararı aldığını öğrenince derslerindeki başarısı giderek azalmış ve okula devamsızlık yapmaya başlamıştır. Bu durumu öğrenen psikolojik danışman İrem Hanım, Didem'le yaptığı görüşme sonucunda Didem'in kimin yanında kalacağını seçmesi için baskı altında olduğunu belirlemiştir.

İrem Hanım'ın, Didem ve ailesine sırasıyla sunması gereken rehberlik hizmetleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Psikolojik danışma / Veli ile ilişkiler
B) Bireyi tanıma / Müşavirlik
C) Konsültasyon / Psikolojik danışma
D) Bireyi tanıma / Grup rehberliği
E) Psikolojik danışma / Konsültasyon

14. Bir okulda görev yapmakta olan rehber öğretmen Dilek Hanım, bir önceki yıl yürütülen psikolojik danışma hizmetlerinin etkililik düzeyi ile öğretmen, öğrenci, veli ve yöneticilerin rehberlik servisinden beklentileri konulu bir tarama çalışması yapmıştır. Dilek Hanım, ulaştığı bilgileri bu yılki rehberlik programını hazırlarken kullanmak istemektedir.

Okul rehber öğretmeni Dilek Hanım'ın yapmış olduğu bu çalışma aşağıdaki rehberlik hizmetlerinden hangisinin kapsamındadır?

A) Oryantasyon
B) Araştırma – değerlendirme
C) Bireyi tanıma
D) Sevk
E) Bilgi toplama ve yayma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

15. Yedi yaşındaki Ayça için yapılan incelemelerde, Ayça'nın yaşıtlarına oranla daha üstün becerilere sahip olduğu belirlenmiştir. Hatta okula gitmeden okuma yazmayı da öğrenmiştir. Bu yüzden rehberlik servisi, okul idaresi ve Ayça'nın ailesi ile görüşmüş ve sonuçta Ayça'nın okula ikinci sınıftan başlaması kararlaştırılmıştır.

Okula başladığında sınıf öğretmeninin Ayça'ya uygulayacağı öncelikli rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

A) Yöneltme

B) Oryantasyon

C) Bireyi tanıma

D) Konsültasyon

E) Psikolojik danışma

16. Okul rehber öğretmeni Sıla Hanım, sınıf rehber öğretmenleriyle birlikte hareket ederek her şubeden birkaç kişi belirlemişlerdir. Belirlenen bu öğrencilerle bir araya gelerek bir toplantı düzenleyen Sıla Hanım, madde bağımlılığı konulu bir konuşma yapmıştır. Konuşmasında insanların uyuşturucuya nasıl alıştıkları, uyuşturucunun ortaya çıkardığı tehditler ve uyuşturucunun zararlarından bahseden Sıla Hanım, toplantıda yer alan öğrencilerden sınıflarına giderek buradaki öğrendiklerini diğer arkadaşlarına anlatmalarını istemiştir.

Sıla Hanım'ın gerçekleştirmiş olduğu bu etkinlik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akran danışmanlığı

B) Özel arkadaşlık

C) Akran ara buluculuğu

D) Akran eğitimi

E) Özel asistan

17. Okul rehber öğretmeni Tuğrul Bey'in öğrencilerine yönelik yaptığı çalışmalar aşağıda verilmiştir.

I. Dönem başında hazırladığı rehberlik programında okul tanıtımı için akran danışmanlığına yer vermiştir. Bu sayede öğretim programlarında akranlar arası olumlu bağımlılığın gelişmesine katkıda bulunmuştur.

II. Velilere yönelik iletişim seminerleri düzenleyerek velilere iletişim becerilerini kazandırmış, velilerin çocuklarıyla iletişiminin daha sağlıklı ve iyi bir düzeyde olmasını sağlamıştır.

Buna göre Tuğrul Bey'in sunduğu rehberlik hizmetleri ve bu hizmetlerin işlevlerine yönelik aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

	I	II
A)	Plan - program hazırlama Ayarlayıcılık	Veli ile ilişkiler Önleyicilik
B)	Müşavirlik (Konsültasyon) Ayarlayıcılık	Veli ile ilişkiler Yönelticilik
C)	Ataştırma – Değerlendirme İyileştiricilik	Müşavirlik Ayarlayıcılık
D)	Oryantasyon Ayarlayıcılık	Müşavirlik Krize müdahale edicilik
E)	Plan - program hazırlama İyileştiricilik	Çevreyle ilişkiler Tamamlayıcılık

18. İlköğretim 6. sınıf öğrencisi Arda, babasının işi gereği ailesiyle birlikte başka bir yere taşınmıştır. Yeni okuluna pek alışamayan ve arkadaş ilişkilerinde sürekli sorunlar yaşayan Arda'ya sınıf öğretmeni "Arkadaşlarınla iyi geçinmelisin. Onlar gibi davranmazsan eğer seni disiplin kuruluna göndermek zorunda kalabilirim." demiştir.

Bu öğretmenin hümanistik yaklaşım içerisinde yer alan kavramlardan hangisine uygun davranmadığı ve bu öğretmene sunulması gereken rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Saydamlık – Refere

B) Koşulsuz kabul – Veli ile ilişkiler

C) Sempati – Müşavirlik

D) Tam verimlilik – Psikolojik danışma

E) Koşulsuz kabul – Müşavirlik

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Müşavirlik hizmeti, bireyin gelişimiyle ilgili herkesle ortak bir anlayış ve iş birliği kurmak amacıyla okul rehber öğretmenleri tarafından yürütülür. Bu doğrultuda Şenay Hanım okuldaki diğer öğretmenlere okula yeni başlayan öğrencilere karşı nasıl davranmaları gerektiği hakkında bilgi vererek onlarla bu konuda ortak çalışma yürütmeye gayret etmesi bu hizmeti uyguladığının bir göstergesidir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

2. Bilgi toplama ve yayma hizmetinin amacı, bireyin talebi ve isteği doğrultusunda ihtiyaç duyduğu konularla ilgili bilgi toplayarak onları aydınlatmaktır. Soruda Cemil Bey'in farklı konularda elde ettiği bilgileri öğrencilere sunarak onu bilgilendirmeye çalışmasında yer alır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

3. Rehberlikte bireyi tanıma hizmetinin esas amacı, "bireye kendisini tanıtmak"tır. Buna göre, öğrencilerin kendileri hakkında bilgiler verirken çeşitli özellikleri üzerinde düşünmeleri, kendilerini mümkün olduğunca çok yönlü tanımaları amaçlanmaktadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

4. A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan ifadeler doğrudur. Ancak okul ve öğrenci ihtiyaçlarına göre psikolojik testler üzerinde değişiklikler yapılamaz. Çünkü psikolojik testler ,geçerliliği ve güvenirliği hesaplanmış ve standart hâle getirilmiş testlerdir. Bu testlere, bir madde dahi olsa ekleme veya çıkarma yapmak geçerlilik ve güvenirliğin etkilenmesine ve tekrar hesaplanmasına sebebiyet verecektir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

5. Okul rehber öğretmeni sunmuş olduğu psikolojik danışmanın ne derecede etkili olduğunu belirlemek istemektedir. Bunun için çeşitli tekniklerden faydalanmıştır. Yapılan bu çalışmaların yer aldığı hizmet izleme hizmetidir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

6. Mezun olan öğrencilerle irtibata geçme hizmeti, izleme hizmeti kapsamında değerlendirilir. İzleme hizmetinde yapılan çalışmaların etkililiğini belirleme amaçtır. Ancak soruda mezun olan öğrencilerin ne durumda olduklarını takip etmek değil, bu öğrencilerin okulun açıldığı günlerde yeni öğrencilere okuldaki anılarını anlatmalarına yer verilmiştir. Bu yüzden bu etkinliğin gerçekleştirmeye çalıştığı uygulama yeni öğrencilerin okula uyum sağlamalarını kolaylaştırmaktır ve bu yüzden sunulan hizmet de oryantasyon kapsamında yer alacaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

7. Sorunun seçeneklerini değerlendirdiğimizde öğrencinin duygularından söz etmesini sağlamada en etkili olan soru cümlesinin "Sen bu durum karşısında neler hissediyorsun?" sorusu olduğu görülmektedir. Diğer seçeneklerde ise birer yönlendirme ibaresi yer almaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

8. Yaşantılara açık olan birey, içinden ya da çevresinden gelen her türlü uyaranı çarpıtmadan algılamakta, böylelikle kendini algılayıp tanımaktadır. Yaşantılara kapalı olan birey ise uyaranları çarpıtarak algılamaktadır. Buna göre, "Ben hayatta hiçbir şeyden korkmam." diyen birey "Yaşantılara kapalıdır." denilebilir. Çünkü korku duyma, tüm insanların zaman zaman yaşadığı bir duygudur.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

9. Soruda bir öğrencinin sürekli yalnız, mutsuz ve üzgün olmasından bahsedilmiştir. Buna göre öğrencide uzun süredir var olan bir kişisel kaynaklı problem olduğu söylenebilir. Bu durumda yapılması gereken en uygun çalışma, öğrenciyi okul rehber öğretmenine yönlendirmektir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

10. Suna'ya, kendi ilgi ve yeteneklerine aykırı bir meslek seçmek istediği için Suna'ya sunulması gereken hizmet psikolojik danışmadır. Çünkü Suna'nın ailesinin yönlendirmesi sonucu kendini kabulüyle ilgili bir problemi meydana gelmiştir. Aileye ise müşavirlik hizmeti sunulmalıdır. Çünkü ailede var olan yanlış bir tutumun önüne geçmek, öğrenciyle ilgili olan herkesi ortak bir rehberlik anlayışı altında toplamak gerekmektedir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

11. **Okulda yürütülecek rehberlik hizmetlerinin planlaması aşağıdaki aşamaları takip ederek gerçekleştirilir:**

- Okul rehberlik yürütme komisyonunu oluşturma
- Öğrenci ihtiyaçlarını ortaya çıkarma
- Öğrenciye kazandırılması gereken yeterlilikleri belirleme
- Sınıfta ya da bireysel uygulanacak etkinlikleri oluşturma
- Hazırlanan programı uygulama
- Programın etkililiğini ortaya çıkarmak için sonuçları elde etme

Bu doğrultuda sorunun doğru cevabı "A" seçeneği olmalıdır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

12. **Bilgi toplama ve yayma hizmeti:**

- Okul içi programlar
- Sosyokültürel ve eğitsel çalışmalar
- Gidebilecekleri üst eğitim kurumları ve bu kurumlara giriş koşulları
- Seçebilecekleri dersler, üniversiteler, iş ve meslekler
- Verimli ders çalışma teknikleri
- Burs veren kurum ya da kuruluşlar

Ergenlik sorunları gibi konularda öğrencilere ihtiyaç duydukları bilgileri aktararak onların konular hakkında bilgilenmesini sağlar. Bu yönüyle öğretim hizmeti ile en fazla benzerlik gösteren rehberlik hizmeti, bilgi toplama ve yayma hizmetidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. **Psikolojik danışma hizmeti:**

- Benlik algısı olumsuz olan
- Kendini değersiz, başarısız ya da yalnız hisseden
- İletişim sorunu yaşayan
- Karşı cinsle problem yaşayan
- Ailevi problemleri olan
- Kendi özelliklerine uygun seçimler yapamayan
- Bağımlı kişilik özelliğine sahip
- Kaygı, korku ve stres yaşayan
- Davranış problemleri olan
- Uyum sorunları yaşayan
- Öz güveni ve öz saygısı düşük olan
- Kendini daha iyi tanımak ve anlamak isteyen kişiler
- Seçim aşamasında dışsal baskılar yüzünden kararsızlık yaşayan (Mesleki seçimde kararsızlık => Mesleki danışma)

Bireylere sunulması gereken ve uzmanlık gerektiren bir rehberlik hizmetidir.

Soruda belirtilen durum ailevi sorunlar gerektirdiği için psikolojik danışman İrem Hanım öğrencisi Didem'e psikolojik danışma hizmetini, ailesine ise onlarla bu sorunun çözümünde iş birliği yapması gerektiği için müşavirlik hizmeti sunmak zorundadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

14. Rehberlik hizmetleri her zaman gelişmeye ve değişime açık olmalıdır. Bu gelişmenin ve yenilenmenin sağlanmasında en önemli rehberlik hizmeti araştırma ve değerlendirme hizmetidir.

Araştırma ve değerlendirme hizmeti 3 boyuttan oluşur:

- Tüm okul veya bir sınıfta uygulanan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin sonuçlarının incelenmesi ve sene sonunda değerlendirilmesi
- Rehber öğretmenin kendi alanıyla ilgili araştırmalar yapması ve çalışmaları güncellemesi
- Okulu ya da çevresini etkileyen sosyal sorunların incelenmesi ve bu sorunların nedenlerinin belirlenmesi için araştırmalar yapılması

Dilek Hanım, bir önceki yıl yürütülen psikolojik danışma hizmetlerinin etkililik düzeyi ile öğretmen, öğrenci, veli ve yöneticilerin rehberlik servisinden beklentileri konulu bir tarama çalışması yapması ve ulaştığı bilgileri bu yılki rehberlik programını hazırlarken kullanmak istemesi araştırma ve değerlendirme hizmeti kapsamında değerlendirilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

15. Ayça'nın yaşıtlarına oranla daha ileri seviyede olması nedeniyle ailesi ve rehberlik servisi ile de görüşülerek ikinci sınıftan başlatılması kararlaştırılmıştır. Bu noktada Ayça birinci sınıfta okula uyumu için sunulan çalışmalardan muaf kalacaktır. Bu nedenle bu süreci geçirmiş ve okula adapte olmuş, okul kurallarını bilen ve buna uygun hareket eden arkadaşlarının içinde sisteme çabucak uyum sağlayabilmesi adına öncelikle oryantasyon hizmetinin sunulması oldukça büyük bir öneme sahiptir. Aksi hâlde Ayça'nın yaşayacağı uyum sorunları onun okul başarısını ve sosyal gelişimini de olumsuz etkileyecektir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

16. Akran eğitimi, sosyal etkileşim düzeyi ve bilgi donanımı yüksek olan öğrencilerin diğer öğrencilerde bilgi, tutum ve davranış değiştirmek amacıyla yürütülen planlı etkinliklerdir. Akran eğitiminde uzman bir eğitimci olmayan öğrenciler benzer sosyal grupta olan arkadaşlarının öğrenmelerine yardımcı olurlar. Öğretirlerken aynı zamanda öğrenirler. Sıla Hanım'ın toplantıya katılan ve gerekli eğitimi alan öğrencilerden sınıflarına dönerek arkadaşlarını da bu konu hakkında bilgilendirmelerini istemesi akran eğitimi hizmetinin kullanıldığının göstergesidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

17. I. Tuğrul Bey'in dönem başında hazırladığı rehberlik programı "**plan ve program hazırlama**" hizmeti ile ilgili bir çalışmadır. Bu süreçte rehberlik hizmetlerinin plan ve program hazırlayıcılara yol göstermesi ve yardımcı olması "**ayarlayıcı**" işlev ile ilgilidir.

II. Velilerle görüşerek onların sahip olduğu becerileri geliştirmek ve onların yeni beceriler kazanarak gelişmelerine yardımcı olmak "**veli ile ilişkiler hizmeti**" ile ilgilidir. Bu durum velilerin bilinçlenmesini ve ileride bu becerilerin eksikliğinden dolayı yaşanabilecek sorunların da önüne geçilmesini sağladığı için "**önleyici işlev**" ile açıklanır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

18. Bir bireye dili, dini, ırkı, cinsiyeti, mal varlığı, statüsü, başarısı veya mesleği ne olursa olsun herhangi bir ayrıcalık gözetmeksizin sırf insan olduğu için saygı duyulması ve olduğu gibi kabul edilmesidir. Hiç kimse kabul görmesi için değişime zorlanmamalıdır. Öğretmenin, öğrencisi Arda'ya olan yaklaşımı koşulsuz kabul ilkelerine uygun hareket etmediğini göstermektedir. Bu durumda öğretmenin okul rehber öğretmeni tarafından sunulacak müşavirlik hizmeti ile bu konularda bilgilendirilmesi gerekmektedir. Dolayısı ile cevabın "Koşulsuz kabul – Müşavirlik hizmeti" olması gerekmektedir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin tüm okul personeli ve velilerce de benimsenmesini, böylece ortak bir anlayış ve iş birliği sağlanmasını amaçlayarak öğrencilerin gelişimine katkıda bulunmayı ilke edinen rehberlik hizmeti müşavirlik hizmetidir.

Aşağıdakilerden hangisi müşavirlik anlayışı doğrultusunda yapılması gereken çalışmalardan biri değildir?

A) Müşavirlik çalışmalarında amaç, iş birliği yapacak tüm personelde ortak bir tutum oluşturmaktır.

B) Müşavirlik hizmeti sayesinde öğretmenlere sınıf yönetiminde rehberlik etmek, tamamlayıcılık işlevini yerine getiren bir çalışmadır.

C) Müşavirlik hizmeti ile öğrencilere sunulan etkinliklerin verim ve kalitesinin artması beklenir.

D) Olası sorunlar ortaya çıkmadan önce okuldaki personelde uygun bir rehberlik anlayışı geliştirmeye ve önleyicilik işlevinin yerine getirilmesine katkı sağlar.

E) Müşavirlik hizmeti ihtiyaç dâhilinde sınıf rehber öğretmenleri tarafından da sunulabilmektedir.

2. **Aşağıdakilerden hangisi bilgi toplama ve yayma hizmeti kapsamında yürütülecek çalışmalardan biridir?**

A) Bireylerin problem çözme becerilerini geliştirmelerine yardım etmek

B) Bireylerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarını öğrenmeye yönelik çalışmalar yapmak

C) Okul ve çevredeki eğitsel, kültürel, sosyal etkinlikler, olanaklar, kurum ve kuruluşlar hakkında öğrencileri haberdar etmek

D) Öğrencinin kendine uygun sanatsal etkinliklerde bulunmalarını sağlamak

E) Öğrencilerin sağlık taramasından geçirilmesini sağlamak

3. **Aşağıdaki rehberlik servislerinden hangisinde,** "Öğrencinin potansiyelleri ve gizil güçleri belirleme hakkında çalışma" **söz konusudur?**

A) Müşavirlik

B) Bireyi tanıma

C) Bilgi toplama

D) İzleme

E) Yöneltme ve yerleştirme

4. Her okul düzeyinde geçerli olmak üzere, okulu ve yakın çevreyi, okulda ve yakın çevrede bulunan olanakları iyi tanıyan ve bunları kullanan öğrencilerin daha üstün bir gelişme gösterdikleri anlaşılmıştır. Araştırmalar, okulda ve yakın çevrede bulunan her çeşit fırsat ve olanaklardan yararlanan öğrencilerin daha başarılı olduklarını doğrulamaktadır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki hizmetlerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

A) İzleme

B) Oryantasyon

C) Yöneltme ve yerleştirme

D) Müşavirlik

E) Araştırma ve değerlendirme

5. Atatürk Öğretmen Lisesi'nde öğrencilerin ilgileri doğrultusunda farklı sosyokültürel etkinliklerde yer almaları sağlanmıştır. Daha sonra ise okul rehberlik servisi, yapılan çalışmanın amaca ulaşıp ulaşmadığını araştırmıştır.

Bu okulda öğrencilerin ilgilerine göre yönlendirildikleri sosyokültürel etkinliklerde başarılı olup olamadıklarını belirlemeye yönelik yapılacak rehberlik çalışması, psikolojik danışma ve rehberlik hizmet alanlarından hangisiyle ilgilidir?

A) İzleme ve değerlendirme

B) Oryantasyon

C) Bilgi toplama ve yayma

D) Çevre ile ilişkiler

E) Müşavirlik

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

6. I. İlköğretim öğrencisi Bora'nın okuldaki bir grup öğrenci tarafından her sabah tehdit edilerek harçlığının elinden alınması

II. Ortaöğretim öğrencisi Salih'in arkadaşları ile gittiği doğum günü partisinde arkadaşlarının ısrarına dayanamayıp alkol alması

III. İlköğretim öğrencisi Osman'ın okuldan sonra arkadaşlarına sürekli virüslü e-mailler göndermesi

IV. Ortaöğretim öğrencisi Sevgi'nin derslerde sıkıldığı zamanlar masanın üzerine kalemiyle resimler çizmesi

Yukarıdaki verilen durumlar sırasıyla hangi kavramla açıklanır?

	I	II	III	IV
A)	Akran baskısı	Akran zorbalığı	Akran iş birliği	Siber zorbalık
B)	Akran zorbalığı	Akran baskısı	Vandalizm	Siber zorbalık
C)	Akran baskısı	Vandalizm	Akran zorbalığı	Siber zorbalık
D)	Akran zorbalığı	Akran baskısı	Siber zorbalık	Vandalizm
E)	Siber zorbalık	Akran zorbalığı	Akran baskısı	Vandalizm

7. Sigara ve alkol gibi zararlı maddelerin tüketimini engelleme amaçlı olarak bir okulda "Zararlı maddelere hayır!" başlığı altında bir kulüp çalışması başlatılmıştır. Bu çalışma esnasında bilgi sahibi olan öğrencilerden arkadaşlarını bu konu hakkında bilgilendirmeleri istenmiştir.

Yapılan bu çalışmalar aşağıdaki kavramlardan hangisinin kapsamında değerlendirilir?

A) Akran eğitimi

B) Akran ara buluculuğu

C) Grupla rehberlik

D) Akran baskısı

E) Akran zorbalığı

8. **Oryantasyon hizmeti ve psikolojik danışma hizmetinin ortak noktası aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yöneltme işlevini gerçekleştirmeleri

B) Kişisel problemlere yönelik olmaları

C) Uyum sağlayıcılık işlevini sağlamaları

D) Eğitsel konularda ağırlık kazanmaları

E) İki hizmetinde uzmanlık istemesi

9. "Lisedeyken ailevi problemlerim yüzünden rehberlik servisine başvurdum. Rehber öğretmenim eğer istersem bu konuyu aynı sorunu yaşayan sekiz arkadaşla birlikte konuşabileceğimi ve her hafta toplanacağımızı söyledi. Ancak burada konuştuklarımızı dışarıdan birileriyle paylaşmamamı da istedi benden."

Öğrencinin ifadelerine göre aşağıda yer alan rehberlik türlerinden hangisi vurgulanmıştır?

A) Akran danışmanlığı

B) Eğitsel rehberlik

C) Grupla psikolojik danışma

D) Bireysel psikolojik danışma

E) Grupla rehberlik

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

10. Okul rehberlik servisine başvuran Emre'de derin kişilik bozuklukları olduğu fark edilmiştir.

Bu durum sonucu psikolojik danışmanın aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilemesi ve hizmet türlerinden hangisinden yararlanması en uygundur?

	Davranış	Hizmet Türü
A)	Emre'nin ailesini okula çağırmak	Müşavirlik
B)	Emre ile bu durumu ayrıntılarıyla konuşabilmek için görüşmeler düzenlemek	Psikolojik danışma
C)	Emre'yi ve ailesini bilgilendirerek onu bir psikiyatriste yönlendirmek	Sevk
D)	Emre'nin arkadaşlarından Emre'ye yardım etmelerini istemek	Akran danışmanlığı
E)	Emre'nin bu durumunu bir süre gözlemlemek ve bu durumu sınıf rehber öğretmeni ile değerlendirmek	İzleme ve değerlendirme

11. Meslekler hakkında yeterince bilgi sahibi olmadığı tespit edilen ortaöğretim son sınıf öğrencilerine grup rehberliği ile meslekler tanıtılmıştır. Daha sonraları ise meslek seçimi aşamasında olan bu öğrencilere gerekli yardımlarda bulunarak öğrencilerin kendilerine uygun bir meslek seçmeleri sağlanmıştır. Bu hizmeti sunarken ailelerden gerekli desteğin alınabilmesi adı altında toplantılar düzenlenmiş ve aileler bilgilendirilmiştir. En son olarak çeşitli mesleklere yönlendirilen bu öğrenciler, sunulan hizmetlerin verimliliği hakkında bilgi elde etmek için takip edilmişlerdir.

Yapılan bu çalışmaya göre;

I. müşavirlik,

II. mireyi tanıma,

III. izleme,

IV. oryantasyon,

V. yöneltme ve yerleştirme,

VI. bilgi toplama ve yayma

Yukarıda verilen hizmetlerden hangilerine yönelik bir çalışma yoktur?

A) I ve IV B) II ve IV C) II, III ve V D) III, V ve VI E) I, II, IV ve V

12. Okul rehber öğretmeni Şenay Hanım lise 1. sınıf öğrencisi Esra'nın arkadaşlarıyla pek iletişim kurmadığını, yalnız kalmayı daha çok tercih ettiğini görmüş ve bu konuyu Esra ile görüşmüştür. Esra görüşme esnasında arkadaşlarının sürekli olarak kendisini üzdüğünü, sıkı dostluk kurduğu arkadaşlarından bu yüzden ayrılmak zorunda kaldığını ve bu sebeple sınıftaki diğer kişilerle iletişime geçmekten korktuğunu dile getirmiştir.

Bu durum karşısında Şenay Hanım'ın yararlanması gereken hizmet ve bu hizmetin yer aldığı problem alanı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Rehberlik hizmeti	Problem alanı
A)	Refere (Sevk)	Eğitsel rehberlik
B)	Yöneltme	Kişisel rehberlik
C)	Oryantasyon	Eğitsel rehberlik
D)	Psikolojik danışma	Kişisel rehberlik
E)	İzleme	Eğitsel rehberlik

13. Sevda lise 2. sınıfta öğrenim gören bir öğrencidir. Sürekli sınavlara girmekten ve sınav sonucunda başarısız olacağından tedirginlik duymaktadır. Sevda'da belli bir müddet sonra sınav kaygısı oluşmuş ve bu sınav kaygısı artık birtakım kişisel problemlerin oluşmasına da sebep olmuştur. Sevda'yı bu duruma iten sebep ise ailesine başarısız bir sınav sonucu götürmekten çok korkuyor olmasıdır.

Bu durum sonucu okul rehber öğretmeninin Sevda ve Sevda'nın ailesi ile hangi rehberlik hizmetlerini yürütmesi beklenir?

	Sevda	Sevda'nın ailesi
A)	Bireyi tanıma	Müşavirlik
B)	Psikolojik danışma	Müşavirlik
C)	Psikolojik danışma	Veli ile ilişkiler
D)	Araştırma ve değerlendirme	Veli ile ilişkiler
E)	Bireyi tanıma	Çevre ile ilişkiler

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

14. Zehra lise son sınıf öğrencisidir. Kendi özelliklerini tanıyan Zehra, meslekler hakkında bazı bilgiler edinmesine rağmen hâlen hangi mesleği seçeceği konusunda kararsızlık yaşamaktadır. Örneğin, bir gün mühendis olmayı düşünmekte, diğer gün biyolog olmayı istemektedir.

Bu duruma göre Zehra'ya sunulması gereken rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oryantasyon

B) Müşavirlik

C) Mesleki danışma

D) Yöneltme ve yerleştirme

E) Bilgi toplama ve yayma

15. ve 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir lisede görev yapmakta olan okul rehber öğretmeni Sercan Bey öğrencilerine başarı testi uygulayarak akademik başarılarını belirlemiştir. Elde ettiği sonuçlar ile öğrencilerin evde çalışma ortamlarının bulunması arasındaki ilişkiyi inceleyen Sercan Bey, ders başarısı düşük olan öğrencilerin evde çalışma ortamlarının olmadığını tespit etmiştir. Bu verilere göre öğrenci ailelerine yönelik bir çalışma planlayan rehber öğretmen Sercan Bey, öğrencilerin başarılarını artırmak için ailelere konuyla ilgili bir seminer düzenlemeyi ve böylelikle bu öğrencilerinin başarılarını artırmayı planlamaktadır.

15. **Öğrencilerinin akademik başarıları ile evdeki çalışma ortamlarının arasındaki ilişkiyi saptayan rehber öğretmen aşağıdaki hizmetlerin hangisinden yararlanmıştır?**

A) Müşavirlik

B) İzleme ve değerlendirme

C) Çevre ile ilişkiler

D) Araştırma ve değerlendirme

E) Veli ile ilişkiler

16. **Ailelere yönelik sunulan bu çalışmanın rehberliğin hangi işlevine yönelik olduğu söylenebilir?**

A) Tamamlayıcı

B) Geliştirici

C) Önleyici

D) Krize müdahale edici

E) Uyum sağlayıcı

17. Lise 1. sınıf öğrencisi Dilara akademik başarısı yüksek bir öğrencidir. Ancak Dilara'nın anne ve babası mükemmelliyetçi bir tutuma sahip oldukları için Dilara'dan çok şey beklemekte, onun ileride başarılı bir doktor olmasını istemektedirler. Bundan dolayı Dilara'da yetersizlik duygusu baş göstermeye başlamış ve kendine olan güveni zedelenmiştir.

Derslerinde de başarı düşüklüğü yaşamaya başlayan Dilara'ya ve ailesine okul psikolojik danışmanınca sunulması gereken hizmetler aşağıdakilerden hangisidir?

	Dilara'ya	Ailesine
A)	Bireyi Tanıma	Müşavirlik
B)	Bilgi Toplama ve Yayma	Çevre ile ilişkiler
C)	Psikolojik Danışma	Müşavirlik
D)	Yöneltme ve Yerleştirme	Araştırma ve Değerlendirme
E)	Psikolojik danışma	Çevre ile ilişkiler

18. Lise birinci sınıftaki Özlem'in, alan seçmesi gerekmektedir. Özlem'in yetenek, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun alan seçebilmesi için Özlem'e ilgi ve yetenek testleri uygulanmıştır. Testler uygulandıktan sonra Özlem'e kendi özelliklerine uygun alanlar hakkında bilgiler verilmiştir.

Özlem'e yönelebileceği alanlara yönelik tanıtım yapılması aşağıda yer alan rehberlik hizmetlerinden hangisinin kapsamında değerlendirilir?

A) Bilgi toplama ve yayma

B) Bireyi tanıma

C) Oryantasyon

D) İzleme ve değerlendirme

E) Müşavirlik

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1.
- Müşavirlik çalışmalarında amaç okuldaki personelde rehberlik hizmetleri ile ilgili ortak bir tutum oluşturmaktır.
- Müşavirlik hizmeti ile sınıf öğretmenlerine rehberlik edilerek onların sınıf yönetiminde ve öğretim hizmetlerinin sunumunda daha nitelikli bir hâline gelmesi sağlanarak tamamlayıcılık işlevi yerine getirilir.
- Müşavirlik hizmeti ile öğrencilere sunulan etkinliklerin verim ve kalitesinin artması beklenir.
- Birtakım problemler oluşmadan önce okuldaki personelde uygun bir rehberlik anlayışı geliştirmek önleyicilik işlevinin yerine getirilmesine katkı sağlar.

Müşavirlik hizmeti ile ilgili olarak seçeneklerde verilen ifadelerden "E" seçeneğindeki bilgi yanlıştır. Müşavirlik hizmetini sunmak sınıf rehber öğretmenlerinin değil, psikolojik danışmanın görevidir. Müşavirlik hizmetini okuldaki tüm personelin rehberlik alanında eğitilmesi için kullanılır ancak bu hizmeti okul rehber öğretmenleri sunabilir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

2.
- Bireylerin problem çözme becerilerini geliştirmelerine yardım etmek **(Psikolojik danışma)**
- Bireylerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarını öğrenmeye yönelik çalışmalar yapmak **(Bireyi tanıma)**
- Okul ve çevredeki eğitsel, kültürel, sosyal etkinlikler, olanaklar, kurum ve kuruluşlar hakkında öğrencileri haberdar etmek **(Bilgi toplama ve yayma)**
- Öğrencinin kendine uygun sanatsal etkinliklerde bulunmalarını sağlamak **(Yöneltme ve yerleştirme)**
- Öğrencilerin sağlık taramasından geçirilmesini sağlamak **(Öğrenci kişilik hizmetleri)**

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

3. Rehberlik sürecinde bireye ihtiyaç duyduğu en doğru rehberlik hizmetinin ne olduğuna karar verebilmek adına öncesinde bireyin mutlaka yeterince tanınması gerekmektedir. Bireyi tanıma hizmeti sayesinde birey hakkında edinilen bilgilerden yola çıkarak kendisine sunulması gereken rehberlik hizmetinin de ne olacağı daha sağlıklı bir şekilde tespit edilebilmektedir. Bu nedenle bireyi tanıma hizmetinden elde edilen bilgiler psikolojik danışma, bilgi toplama ve yayma, yöneltme ve yerleştirme, izleme ve sevk gibi hizmetler içinde de kullanılacaktır. Bu doğrultuda, "**öğrencinin potansiyelleri ve gizil güçleri belirleme hakkında çalışma**" bireyi tanıma hizmetinin uygulandığını göstermektedir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

4. Oryantasyon hizmeti, bireyin yeni bir duruma ya da yeni bir ortama herhangi bir uyum sorunu yaşamadan bir an önce adapte olmasını sağlamayı amaçlayan bir rehberlik hizmetidir. Bu doğrultuda okulun eğitim programı, ders dışı aktiviteleri, sınıf geçme ve disiplin yönetmelikleri, tarihçesi, fiziksel özellikleri, çevresindeki olanakları, rehberlik servisini ve görevli tüm personeli hakkında gerekli bilgilendirmeler yapılarak bireyin bu ortama ayak uydurması sağlanır. Bunun yanı sıra sınav sistemi, sınıf geçme ve disiplin yönetmeliği alanlarında meydana gelen herhangi bir değişim nedeniyle de oryantasyon hizmetine ihtiyaç duyulur. Sunulan oryantasyon hizmeti sayesinde okulu ve yakın çevreyi, okulda ve yakın çevrede bulunan olanakları iyi tanıyan ve bunları kullanan öğrencilerin daha üstün bir gelişme göstermeleri söz konusu olacaktır. Bu öğrencilerin ders başarısına da olumlu bir şekilde yansıyacaktır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

5.
- İzleme hizmeti, sunulan rehberlik hizmetlerinin ne kadar verimli olduğunun görülmesi adına uygulanan bir dönüt hizmeti olarak da kabul edilen çalışmalardır.
- İzleme hizmeti temelde iki amaca hizmet etmektedir:
  - ✓ Sunulan rehberlik hizmetlerinin etkililiğini, verimliliğini ve kalitesini belirlemek
  - ✓ Hizmetlerden yararlanan öğrencilerdeki değişimi ve gelişmeyi takip etmek

Öğrencilerin ilgilerine göre yönlendirildikleri sosyokültürel etkinliklerde başarılı olup olamadıklarını belirlemeye yönelik yapılacak rehberlik çalışması da izleme hizmeti kapsamında yer almaktadır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

6. İlköğretim öğrencisi Bora'nın okuldaki bir grup öğrenci tarafından her sabah tehdit edilerek harçlığının elinden alınması **(Akran Zorbalığı)**. Ortaöğretim öğrencisi Salih'in arkadaşları ile gittiği doğum günü partisinde arkadaşlarının ısrarına dayanamayıp alkol alması **(Akran Baskısı)**. İlköğretim öğrencisi Osman'ın okuldan sonra arkadaşlarına sürekli virüslü e-mailler göndermesi **(Siber Zorbalık)**. Ortaöğretim öğrencisi Sevgi'nin derslerde sıkıldığı zamanlar masanın üzerine kalemiyle resimler çizmesi **(Vandalizm)**.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

7. Akran eğitimi; sosyal etkileşim düzeyi ve bilgi donanımı yüksek olan öğrencilerin diğer öğrencilerde bilgi, tutum ve davranış değiştirmek amacıyla yürütülen planlı etkinliklerdir. Akran eğitiminde uzman bir eğitimci olmayan öğrenciler benzer sosyal grupta olan arkadaşlarının öğrenmelerine yardımcı olurlar. Öğretirlerken aynı zamanda öğrenirler. Sigara ve alkol gibi zararlı maddelerin tüketimini engelleme amaçlı olarak bir okulda düzenlenen "Zararlı maddelere hayır!" başlığı altında bir kulüp çalışması ile bilgi sahibi olan öğrencilerden arkadaşlarını bu konu hakkında bilgilendirmelerinin istenmesi de akran eğitimi adını almaktadır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

8. Hem oryantasyon hizmetinin hem de psikolojik danışma hizmetinin ortak noktası "uyum sağlayıcı" işlevdir. Oryantasyon hizmeti herhangi bir uyum sorunu yaşanmadan önce bireyin yeni ortama ve yeni duruma bir an önce uyum sağlamasını yardımcı olmayı hedeflerken psikolojik danışma hizmeti ise bireyde var olan uyum sorunlarının ortadan kaldırılması için çaba göstermektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

9.
- Bireyin çevresine karşı saldırgan bir tutuma sahip olması
- Gizlilik gerektiren daha özel durumlarda (Tecavüz, ensest ilişkiye zorlanma gibi)
- Çekingen ve içe kapanık bir kişiliğe sahip olma (Başkalarının önünde kendini ifade edemez.)
- Daha derinlemesine incelenmesi gereken sorunlar söz konusu olduğunda bireysel danışmanlık tercih edilir.

Yukarıda belirtilen durumların dışında bireyin yaşadığı duyuşsal alana dair problemlerin çözümünde "**grupla psikolojik danışma**" hizmeti tercih edilebilir.

Grupla psikolojik danışma hizmetinin avantajları:

- Kısa zamanda çok kişiye yardım sağlanır. Bu yüzden ekonomiktir.
- Empatik anlayışı, hoşgörü ve sorunları paylaşma alışkanlığını geliştirir.
- Benzer problemlere farklı yönden bakabilme becerisi geliştirir.
- Birey; değerli olduğunu, bir gruba ait olduğunu hisseder.
- Birey, başkalarının benzer problemleri çözmede kullanmış oldukları yöntemleri öğrenebilir.

Rehber öğretmenin ailevi sorunları nedeniyle psikolojik danışma hizmetine ihtiyaç duyan öğrencisini benzer sorunlar yaşayan birkaç öğrenci ile beraber danışma seanslarına almak istemesi grupla psikolojik danışma hizmetini uygulamayı amaçladığını gösterir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

10. Psikolojik danışma hizmeti normal davranış bozuklukları ile ilgilenen bir rehberlik hizmetidir. Bireyin göstermiş olduğu sorunlar eğer ileri düzeyde ise ve anormal davranış bozuklukları ise sevk hizmeti ile bir psikiyatra yönlendirilmesi daha sağlıklı bir davranış olacaktır. Okul rehberlik servisinin derin kişilik bozuklukları olan Emre'yi ailesini de bu durum hakkında bilgilendirerek bir psikiyatra sevk etmesi gerekmektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

11. Meslekler hakkında yeterince bilgi sahibi olmadığı tespit edilen ortaöğretim son sınıf öğrencilerine grup rehberliği ile meslekler tanıtılmıştır (**Bilgi toplama ve yayma**). Daha sonraları ise meslek seçimi aşamasında olan bu öğrencilere gerekli yardımlarda bulunarak öğrencilerin kendilerine uygun bir meslek seçmeleri sağlanmıştır (**Yöneltme ve yerleştirme**). Bu hizmeti sunarken ailelerden gerekli desteğin alınabilmesi adı altında toplantılar düzenlenmiş ve aileler bilgilendirilmiştir (**Müşavirlik**). En son olarak çeşitli mesleklere yönlendirilen bu öğrenciler, sunulan hizmetlerin verimliliği hakkında bilgi elde etmek için takip edilmişlerdir (**İzleme**).

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

12. İletişim sorunu olan ve bu yüzden bulunduğu ortamlarda uyum sorunları gösteren bireylere sunulması gereken rehberlik hizmeti psikolojik danışma hizmetidir. Sunulacak bu yardım problem alanları olarak düşünüldüğünde ise kişisel rehberlik alanında yer alacaktır. Dolayısıyla Esra'ya sunulacak rehberlik hizmeti, kişisel rehberlik alanında psikolojik danışma hizmeti olacaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

13. Sevda'nın yaşamış olduğu sorun her ne kadar sınav kaygısı olarak görünse de bunun temelinde ailevi bir baskının olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Zaten problem sadece sınav kaygısı ile kalmamış bazı kişisel problemleri de beraberinde getirmiştir. Böyle bir durumda Sevda'nın kendisine psikolojik danışma hizmeti, ailesine ise Sevda'nın bu sorununu iş birliği içinde çözebilmesine yardımcı olabilmek adına müşavirlik hizmeti sunulmalıdır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

14.
- Yöneltme ve yerleştirme hizmeti bireyin kendi özelliklerine, istek ve ihtiyaçlarına uygun olarak bir **eğitim kurumuna, alana, derse, mesleğe, kısa süreli iş imkânlarına, eğitsel kollara** ve **kulüp faaliyetlerine** yerleşebilmesi için sunulan yardım hizmeti olarak ifade edilmektedir.
- Başka bir ifade ile yöneltme ve yerleştirme hizmeti, bireyin önünde **seçeneklerin olduğu ve karar vermesini gerektiren her durumda** doğru bir karar verebilmesi adına sunulması gereken bir hizmettir.
- Bu hizmet kapsamında bireyin ailesinin de görüşlerine yer verilir ancak yönlendirmede son söz her zaman bireyin kendisine aittir.

Soruda Zehra'nın kendisinin ve mesleklerin hakkında bilgi sahibi olmasına rağmen karar vermekte zorlandığı vurgulanmaktadır. Böyle bir durumda Zehra'nın kendisi için en doğru kararı verebilmesi adına nitelikli bir yöneltme ve yerleştirme hizmeti alması gerekir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. Rehberlik hizmetleri her zaman gelişmeye ve değişime açık olmalıdır. Bu gelişmenin ve yenilenmenin sağlanmasında en önemli rehberlik hizmeti araştırma ve değerlendirme hizmetidir.

Araştırma ve değerlendirme hizmeti 3 boyuttan oluşur:

- Tüm okul veya bir sınıfta uygulanan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin sonuçlarının incelenmesi ve sene sonunda değerlendirilmesi
- Rehber öğretmenin kendi alanıyla ilgili araştırmalar yapması ve çalışmaları güncellemesi
- Okulu ya da çevresini etkileyen sosyal sorunların incelenmesi ve bu sorunların nedenlerinin belirlenmesi için araştırmalar yapılması

Öğrencilerinin akademik başarıları ile evdeki çalışma ortamlarının arasındaki ilişkiyi saptamaya çalışan Sercan Bey bu aşamada "**araştırma ve değerlendirme**" hizmetinden yararlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Tamamlayıcı işlevin **en temel amacı**, eğitim-öğretim hizmetinin tam ve eksiksiz bir şekilde yürütülmesini sağlamaktır. Bu doğrultuda rehberlik ve eğitim hizmetleri birbirinin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçasıdır. Bir öğretmenin sınıf yönetiminde veya öğretim hizmetinde yaşadığı sorunları aşabilmek adına rehberlik servisinden aldığı destek, rehberliğin **tamamlayıcı** işlevidir.

Sercan Bey'in öğrencilerinin başarısını artırmak amacı ile velilere yönelttiği bu çalışmalar tamamlayıcı işlevden yararlanıldığını göstermektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

17. Psikolojik danışma hizmeti:

- Benlik algısı olumsuz olan
- Kendini değersiz, başarısız ya da yalnız hisseden
- İletişim sorunu yaşayan
- Karşı cinsle problem yaşayan
- Ailevi problemleri olan
- Kendi özelliklerine uygun seçimler yapamayan
- Bağımlı kişilik özelliğine sahip
- Kaygı, korku ve stres yaşayan
- Davranış problemleri olan
- Uyum sorunları yaşayan
- Öz güveni ve öz saygısı düşük olan
- Kendini daha iyi tanımak ve anlamak isteyen kişiler
- Seçim aşamasında dışsal baskılar yüzünden kararsızlık yaşayan. (Mesleki seçimde kararsızlık => Mesleki danışma)

Bireylere sunulması gereken ve uzmanlık gerektiren bir rehberlik hizmetidir.

Dilara'da ortaya çıkan yetersizlik duygusu ve beraberinde meydana gelen başarı düşüklüğü medeniyle kendisine psikolojik danışma hizmeti, ailesine ise kızlarına karşı daha doğru bir tutumla yaklaşmayı öğrenmeleri ve rehberlik servisi ile iş birliği sağlamaları adına müşavirlik hizmeti sunulmalıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

18. Yöneltme ve yerleştirme hizmetinin en az hata payı ile en sağlıklı şekilde sonuçlanabilmesi için öncesinde mutlaka **bireyi tanıma ve bilgi toplama ve yayma hizmetinin** uygulanması gerekir.

- "**Bireyi tanıma hizmeti**" ile bireyin yetenek ve ilgi alanları tespit edilerek buna uygun **seçenekler belirlenir**.
- "**Bilgi toplama ve yayma hizmeti**" ile de bu **seçenekler hakkında bireyin bilgilenmesi sağlanır** ve böylece kendisi için en doğru kararı vermesine yardımcı olunur.
- Birey seçenekler arasında kararsız kalsa da onun adına seçeneklerin daraltılması söz konusu değildir. Bu demokrasi ilkesi ile ters düşen bir durum olacaktır. Bu durumda en doğru adım ona karar verme becerisi kazandırmak olacaktır.

Not: Bireyin yöneltilmesi amaçlanan birimler hakkında **sadece bilgilendirilmesi bilgi toplama ve yayma hizmeti** ile ilgiliyken, bireyin bu bilgilendirmenin ardından **seçim yapması ve karar vermesi ise yöneltme ve yerleştirme** hizmeti ile ilgilidir.

Özlem'in seçenekler hakkında bilgilendirilmesi ve bu seçeneklerin kendisine tanıtılması **bilgi toplama ve yayma hizmeti** ile ilgili bir çalışmadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Ortaöğretim son sınıf öğrencisi Arda, gerçekleştirilen bir sınav sonucu çok düşük bir puan aldığını öğrendikten sonra sınıf rehber öğretmeni ile konuşmaya gider. Sınıf rehber öğretmenine "Sınavlarıma bir türlü istediğim gibi hazırlanamıyorum. Son sınavda da çok düşük bir puan aldım. Evde huzur kalmadı. Babam akşamları eve geç gelmeye başladı. Annem ise onun eve gelmesini bekliyor ve gece geç saatlere kadar kavga ediyorlar. Bende bu duruma çok kızıyorum ve bazen sinirlenerek odamdaki eşyalara bile zarar verebiliyorum." demiştir.

Yaşanan bu durum sonucu sınıf rehber öğretmeninin Arda'ya sunması gereken rehberlik hizmeti, bu hizmetin yer aldığı problem alanı ve bu hizmetin yerine getirdiği işlev sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireyi tanıma – Eğitsel – İyileştiricilik

B) Sevk – Kişisel – İyileştiricilik

C) Psikolojik danışma – Eğitsel – Önleyicilik

D) Psikolojik danışma – Kişisel – İyileştiricilik

E) Bireyi tanıma – Kişisel – Krize müdahale

2. Sınıf rehber öğretmeni Sevda Hanım, sınıfında ders başarıları düşük olan öğrencileri belirlemek amacıyla okul psikolojik danışmanından yardım ister. Okul psikolojik danışmanı öğrencilere birtakım testler uygulayarak başarısız olan öğrencileri tespit eder. Bunun sonucunda okul psikolojik danışmanı öğrencilerin başarısızlık sebebini araştırarak başarısızlığı giderici bir program oluşturur. Program öğrencilere belli bir süre uygulandıktan sonra bu öğrencilerin derslerdeki başarısında gözle görülür bir değişiklik meydana gelmiştir.

Psikolojik danışmanın yapmış olduğu bu çalışma aşağıdaki problem alanlarından hangisinin kapsamında yer almaktadır?

A) Mesleki rehberlik

B) Oryantasyon

C) Eğitsel rehberlik

D) Kişisel rehberlik

E) Ayarlayıcı rehberlik

3. ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Esra, liseden mezun olmuş ve üniversiteye giriş sınavlarına hazırlanan bir öğrencidir. Mezun olduğu okulun rehber öğretmeniyle görüşmeye giden Esra, rehber öğretmenin "Hangi üniversite bölümünü seçmek istiyorsun?" sorusuna "Hukuk fakültesine gitmek istiyorum. İyi bir avukat olup insanları ikna etmek, onlara liderlik etmek istiyorum. Bu mesleğin benliğimi ve kişilik özelliklerimi yansıtacak nitelikte olduğunu düşünüyorum." demiştir.

3. **Super'in benlik kuramına göre Esra'nın aşağıdaki mesleki gelişim basamaklarından hangisinde olduğu söylenebilir?**

A) Deneme

B) Geçiş

C) Sınama ve izleme

D) Belirleme

E) Billurlaşma

4. **Holland'ın kişilik tipolojileri kuramına göre Esra'da aşağıdaki kişilik tiplerinden hangisinin baskın olduğu söylenebilir?**

A) Geleneksel

B) Araştırıcı

C) Sanatçı

D) Girişimci

E) Gerçekçi

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5. Bir okulda görev yapmakta olan Nuray Hanım, yaptığı çalışmalar sonucunda öğrencilerinden bazılarının son zamanlarda çok sık devamsızlık yaptığını belirlemiştir. Bu öğrencileri belirleyen Nuray Hanım, onlara birtakım teknikler uygulamış ve devamsızlık yapma nedenlerini belirlemiştir. Devamsızlık yapan öğrencileri bu konuda bilgilendirerek devamsızlık sorununu ortadan kaldırmaya çalışmıştır.

Yapılan bu çalışmada aşağıdaki işlevlerden hangisinin göz ardı edildiği kesinlikle söylenir?

A) İyileştiricilik

B) Önleyicilik

C) Krize müdahale edicilik

D) Ayarlayıcılık

E) Uyum sağlayıcılık

6. Psikolojik danışman Turgay Bey son yıllarda öğrencilerin sosyal ortamlara girmekte zorlandıklarının, başkaları tarafından aşağılanma, küçük düşürülme endişesiyle bir şey söylemekten ve yapmaktan kaçındıklarını belirlemiştir. Bu durumla ilgili okul çapında bir çalışma yaparak öğrencilerin bu davranışlarını geliştirmek istediğini okul yönetimine bildirmiştir. Psikolojik danışman Turgay Bey, öncelikle öğrencilerinin bu davranışlarına ne derecede sahip olduklarını birkaç ölçek sayesinde belirlemiş ve gönüllü olan öğrencilerle bu çalışmaya başlamıştır. Çalışmasını gönüllü olan öğrencilerden 8 tanesiyle haftada bir kez olmak üzere yaklaşık 11 hafta devam etmeyi kararlaştırmıştır. Aynı zamanda okul yönetimi ve velileri öğrencilerin bu durumlarına karşı yanlış bir tutum sergilememeleri için bilgilendirmiş ve onlardan da gerekli desteği almıştır.

Psikolojik danışman Turgay Bey'in yürüttüğü bu çalışma aşağıdaki işlemlerden hangisine yöneliktir?

A) Geliştirici

B) Önleyici

C) İyileştirici

D) Yöneltici

E) Tamamlayıcı

7. Mesleki seçimin uygun bir şekilde olabilmesi için geliştirilen kuramlardan birisi de özellik – faktör kuramıdır. Bu kurama göre seçimde bulunacak bireyin özellikleri tanınmalı, seçilecek mesleklerin özellikleri incelenmeli ve bireyin özelliklerine uygun bir meslek belirlenmelidir.

Özellik – faktör kuramı ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

A) Bireyi tanımada kullanılan testlerin geçerli ve güvenilir olması gerekir.

B) Bu kuram gelişimsel tabanlı kuramlar içerisinde yer alır.

C) Mesleki seçimde bireylerin değer yargılarının belirlenmesi önemlidir.

D) Mesleki seçimde bireyler kişilik tiplerine uygun mesleki çevrede bulunmak isterler.

E) Bireylerin kendilerini algılama biçimlerini uygulamaya koyması mesleki seçimlerde önemlidir.

8. Öğrencilerin ortaöğretim kademesinde bir mesleği seçmesi ile mesleki gelişim sınırlandırılamaz. Mesleki gelişim yaşam boyudur ve öğrencilerin her dönemde yapmaları gereken birtakım görevler vardır. Bireylerin iş ve çalışma dünyasına hazırlanmaları ve aynı zamanda kişisel farkındalıklarını artırmaları önemlidir. Bireylere karar verme, mesleki planlar yapma mesleki doyum sağlamalarına yönelik bilgiler işlenen ünite ve konuların bir parçası hâline gelmelidir. Mesleğe yerleşme aşamasında yaşanan güçlükler, son zamanlarda ortaya çıkan yeni meslek alanları, mesleklerde ilerleme ile ilgili bilgiler öğrencilere planlı ve programlı bir şekilde sunulmalıdır.

Bu bilgiler aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemini vurgulamaktadır?

A) Mesleki danışmanlık

B) Kariyer eğitimi

C) Sosyal beceri kazandırma

D) Atılganlık eğitimi

E) Mesleki olgunluk

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9 ve 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir okuldaki rehberlik servisi tüm sınıflara problem tarama listesi uygulanmış ve elde ettiği sonuçları aşağıdaki grafiğe dökmüştür.

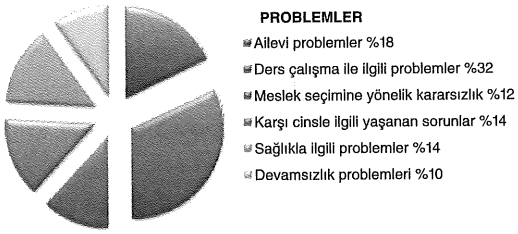

9. Bu grafiğe göre bu okulda <u>en çok</u> ihtiyaç duyulan rehberlik türü problem alanına göre aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kişisel – sosyal

B) Önleyici

C) Eğitsel

D) Mesleki

E) İyileştirici

10. Grafiğe göre aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Ailevi problemlerde öncelikle kişisel–sosyal ve uyum sağlayıcı rehberlikten yararlanılmalıdır.

B) Mesleki rehberlik çalışmaları ile ilgilenmek diğer alanlara göre daha önemsizdir.

C) Devamsızlık problemi olan öğrenciler için öncelikle devamsızlığın altındaki sebepler araştırılmalıdır.

D) Karşı cinsle ilgili yaşanan problemlerde öğrencilere kendilerini ve karşı cinsi tanımalarına yönelik bilgiler verilmelidir.

E) Sağlıkla ilgili sorunlarda öncelikle önleyici olmakla beraber iyileştirici, yönlendirici çalışmalar yapılabilir.

11 ve 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir okul bahçesinde son sınıf öğrenciler arasında silahlı saldırı olayı gerçekleşmiştir. Okul rehberlik servisi okuldaki öğrencilere yaşanan bu olaya yönelik bazı hizmetler sunmuştur. Alt sınıftaki öğrenciler yaşanan bu olaydan aşırı derecede etkilenmişler ve bu öğrencilerin birçoğu okula gitmek istememiştir. Okula gitmek istemeyen öğrencilerden biri de Kemal'dir. Kemal, anne ve babasına bu olay sonucu bir daha okula gitmek istemediğini belirtmiştir. Bunun üzerine Kemal'in anne ve babası okul psikolojik danışmanı Betül Hanım' a çocuklarının okula gitmek istemediğini belirterek Betül Hanım'dan yardım istemişlerdir. Betül Hanım, Kemal'le görüşerek ona okula gitmesi konusunda hiç baskı yapmamış, Kemal'in onayını alarak birkaç arkadaşını evine getirmiştir. Sonraki zamanlarda Kemal'i okul bahçesinde gezdirmiş ve arkadaşları ile okul bahçesinde oyun oynamasını sağlamıştır. Oyundan sonra Kemal'e isterse herhangi bir derse arkadaşlarıyla birlikte girebileceğini söylemiş ve derse giren Kemal artık okula devam etmek istediğini belirtmiştir.

11. Yaşanan bu olay sonucu Betül Hanım'ın alt sınıftaki öğrencilere sunması gereken hizmetin yerine getirdiği işlev aşağıdakilerden hangisidir?

A) İyileştiricilik – Çare buluculuk

B) Önleyicilik

C) Krize müdahale edicilik

D) Geliştiricilik

E) Uyum sağlayıcılık

12. Betül Hanım'ın Kemal'e sunduğu hizmette yararlanmış olduğu psikolojik danışma kuramı ve tekniği aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Davranışçı kuram – Sistematik duyarsızlaştırma

B) Bilişsel kuram – Bıktırma

C) Davranışçı kuram – Kademeli yaklaşma

D) Akılcı duygusal yaklaşım – Atılganlık eğitimi

E) Psikoanalitik kuram – Transferans

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. Ortaöğretim öğrencisi İlknur, etrafındaki insanların kendisiyle ilgili görüşlerinden çok etkilenmektedir. Arkadaşlarıyla birlikte bir kafeye giden İlknur yeni almış olduğu elbiseyi arkadaşlarının beğenmemesi sonucu bir daha giymemiş ve onlar tarafından asla beğenilmeyeceğini düşünmektedir.

İlknur'un yaşamış olduğu sorun ve bu sorunu ortadan kaldırmada yararlanılan çalışmanın yer aldığı problem alanı sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Varoluşsal yaşam – Kişisel

B) Öz güven eksikliği – Eğitsel

C) Olumsuz benlik algısı – Kişisel

D) Öz saygı eksikliği – Gelişimsel

E) Özerklik – Kişisel

14. Okul rehber öğretmeni Cevdet Bey, 9. sınıf öğrencilerine ilgi ve yetenek testi uygulayarak onların alan seçimine yardımcı olmak istemektedir. Testleri uygulayarak öğrenci özelliklerini belirleyen Cevdet Bey öğrencilerine gidebilecekleri alanları, alanlar içerisinde yer alan dersleri ve bu alanlardan mezun olduktan sonra yönelebilecekleri üniversite bölümlerini öğrencilerine tanıtmıştır. Yapmış olduğu bilgilendirme sonucu öğrencilerinin alan seçimine yardımcı olan Cevdet Bey, öğrencileri 10. sınıfa başladıktan bir müddet sonra yaptığı çalışmaların etkili olup olmadığını belirlemek için öğrencileri ile görüşmüş, onların ders başarılarını takip etmiştir.

Okul rehber öğretmenin öğrencilerinin alan seçimlerine yardımcı olmasında aşağıdaki rehberlik işlevlerinden hangisini yerine getirdiği söylenir?

A) Uyum sağlayıcılık

B) Yönelticilik

C) Geliştiricilik

D) Tamamlayıcılık

E) Ayarlayıcılık

15. Bu yıl üniversiteye yeni başlayan Nalan, yeni bir şehir yeni bir ortamla karşılaşmayı kabullenememiştir. Okula devamsızlık yapmaya başlamış ve arkadaşlarıyla iletişime geçmekte zorlandığını söyleyen Nalan, bu durumu üniversite medikosunda görev yapan psikolojik danışmana anlatır. Nalan'la yaptığı görüşmeler sonucunda Nalan'ın sosyal fobi yaşadığını belirleyen psikolojik danışman, isterse psikolojik danışmanlık hizmetinden yararlanabileceğini Nalan'a bildirmiştir.

Psikolojik danışmanın sunacağı psikolojik danışma hizmeti, aşağıdaki problem alanlarından hangisinin kapsamında yer almaktadır?

A) Eğitsel

B) Kişisel / Sosyal

C) Sağlık

D) Mesleki

E) Uyum sağlayıcılık

16. Ortaöğretim son sınıf öğrencisi Cenk'in seçmek istediği mesleklere aşağıdaki gibi yer verilmiştir.

- Biyolog
- Veterinerlik
- Laborantlık
- Ziraat mühendisliği
- Botanik
- Genetik mühendisliği

Holland'ın kişilik tipleri kuramına göre Cenk'in sahip olduğu kişilik tipleri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Girişimci – Geleneksel

B) Sosyal – Gerçekçi

C) Araştırıcı – Sosyal

D) Sanatçı – Geleneksel

E) Gerçekçi – Araştırıcı

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

17. Okul psikolojik danışmanı öğrencilerinden Selin'in arkadaşlarıyla iletişime geçmekte zorlandığını ve çekingen bir öğrenci olduğunu belirlemiştir. Selin'le görüşen psikolojik danışman Selin'e yardımcı olabilmek için birtakım çalışmalar yürütmüş ve Selin'in arkadaş ortamında daha rahat davrandığını ve kendini ifade edebildiğini fark etmiştir.

Okul psikolojik danışmanının Selin'e yardımcı olmak için yürüttüğü çalışmaların yerine getirdiği işlev aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ayarlayıcı

B) İyileştirici

C) Psikolojik danışma

D) Geliştirici

E) Bireyi tanıma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

18. Okul psikolojik danışmanı Erkan Bey, sınıf öğretmenlerinin öğrencilerine kırıcı davrandıklarını, onların kişiliklerini hedef alan eleştirilerde bulunduklarını belirlemiştir. Öğretmenlerin bu tutumu yüzünden öğrenci devamsızlıklarının arttığını ve öğrencilerin derslere katılmada isteksiz olduklarını belirleyen Erkan Bey, okul yönetimi ile iletişime geçerek öğretmenlerle bir toplantı düzenlenmesini okul yönetiminden talep etmiştir.

Erkan Bey'in yapmış olduğu bu çalışmanın aşağıdaki rehberlik işlevlerinden hangisini <u>en çok</u> desteklemesi beklenir?

A) Önleyicilik

B) Ayarlayıcılık

C) Geliştiricilik

D) Yönelticilik

E) Tamamlayıcılık

ÇÖZÜMLER

1. Arda, son zamanlarda ailesinin sürekli olarak kavga ettiğinden ve bu durum sonucu kendisinin de sinirlenerek odasındaki eşyalara zarar verdiğinden bahsetmektedir. Bu durum sonucu Arda'nın bir uzman yardımı alması gerekmektedir ve sınıf rehber öğretmeni bu probleme müdahale edecek uzmanlığa sahip olmadığı için Arda'yı okul psikolojik danışmanına sevk etmelidir. Arda'nın yaşadıklarına göre sunulan bu hizmet kişisel rehberliğin kapsamındadır. Çünkü Arda, öfkesini kontrol edememekte ve yaşanan bu olaydan duygusal olarak etkilenmektedir. Sunulan hizmetin ise yerine getireceği işlev iyileştiriciliktir. İyileştirici işlevde bireylerin kazanmış oldukları olumsuz davranışları ortadan kaldırarak olumluya çevirmek amaçtır. Bu yüzden Arda'nın yaşadığı bu duygusal problemi ortadan kaldırıcı çalışmalara yer vermek gerekir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

2. Sınıf rehber öğretmeninin yapmış olduğu bu çalışmadaki amaç akademik başarısızlık sergileyen öğrencileri belirleyerek bu sorunun önüne geçebilmektir. Yapılan bu çalışmanın problem alanlarından hangisinin kapsamında yer aldığı sorulmaktadır. Problem alanlarına göre rehberlik türleri üç başlık altında toplanmaktadır ve bunlar; eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberliktir. Bu yüzden akademik başarısızlık konusunun bu üç başlık içerisinde aramamız gerekir ve akademik başarısızlık eğitsel rehberliğin kapsamındadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

3. Soruda bahsedilen açıklamalar sonucu Esra'nın, Super'in mesleki gelişim basamaklarından hangisinde yer aldığı sorulmaktadır. Bu yüzden D ve E seçenekleri doğru cevap olamaz. Çünkü belirleme ve billurlaşma basamakları Ginzberg'in mesleki gelişim dönemi basamaklarıdır. Super'e göre; bireylerin meslekleri inceledikleri ve herhangi bir meslek seçmeden önce mesleki deneyim kazandıkları evre "deneme", bireylerin seçtiği meslekte benliğini uygulamaya koyacağı evre "geçiş" ve eğitimini aldığı meslekte kazandığı bilgi ve beceriyi mesleğinde uygulamaya koymak üzere ilk işe başladığı evre "sınama ve izleme" evresidir. Bu yüzden öğrenci benliğini uygulamaya koyacağı evrededir ve bu evre Super'in benlik kuramına göre "geçiş" evresinde olduğunu gösterir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

4. Holland'ın belirlemiş olduğu altı kişilik tipinden "girişimci tip" e sahip bireylerin özellikleri aşağıdaki gibidir:

- İkna kabiliyeti oldukça yüksek bireylerdir.
- İnsanları yönetmeyi seven lider bir kişilik özellikleri vardır.
- Organizasyon becerileri yüksektir.
- Dışa dönük, kendine güvenen, konuşkan bireylerdir.

Girişimci tipe sahip bireyler ise daha çok siyasetçi, satış danışmanı, müşteri temsilcisi, pazarlamacı, emlakçı, menajer, avukat veya reklamcı olmayı tercih ederler. Buna göre Esra'nın "girişimci" tipin özelliklerine sahip olduğu söylenebilir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

5. Nuray Hanım'ın okula devamsızlık yapan öğrencilere yani sadece problemli öğrencilere yönelik bir çalışma düzenlediğinden bahsedebiliriz. Nuray Hanım'ın bu davranışı problem yaşamayan diğer öğrencileri kapsamamaktadır. Önleyicilik, henüz ortaya çıkmamış fakat ortaya çıkması muhtemel olumsuz durumlar hakkında gerekli tedbirleri almaktır. Böylelikle rehberlik hizmetlerinin yerine getirdiği işlevlerden önleyicilik işlevine uygun davranılmadığı söylenebilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

6. İyileştirici rehberlik, öğrencilerin önceden kazanmış oldukları olumsuz davranışları ortadan kaldırarak bunların yerine uygun ve olumlu olan davranışların öğrencilere kazandırılmasını amaçlar. Bireyin eksik ya da hatalı davranışları üzerine odaklanarak bunların tamamlanması işlevini yerine getirir. Turgay Bey'in yapmış olduğu çalışmada da öğrencilerdeki sosyal fobiyi ortadan kaldırma amacı yani olumsuz bir özellikle mücadele amacı vardır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

7. Özellik - Faktör Kuramı: Psikolojik danışman ile birey arasında gerçekleşen görüşme sonucu bireyin sahip olduğu özellikler dikkate alınarak meslek seçimi yapılır.

Parsons tarafından geliştirilen Parsons rehberlik modeli bu kuramın temel ilkelerini oluşturur.

Bu modelin üç boyutu bulunmaktadır:

I. Bireyin İncelenmesi

II. Mesleğin İncelenmesi

III. Bireyin Özellikleriyle Mesleğin Özelliklerinin Eşleştirilmesi

Özetle bu kuram en temel mesleki rehberlik kuramı olarak kabul edilir. Çeşitli ölçme araçları kullanılarak bireyin özelliklerinin belirlenmesi, mesleklerin gerektirdiği niteliklerin belirlenmesi ve bunların uzlaştırılmasına dayanmaktadır. Özellik-faktör kuramında, kullanılan ölçme araçlarının geçerli ve güvenilir olması son derece önemlidir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

8. Kariyer eğitimi, bireyin ileriki yaşamında çalışma dünyasına hazırlanması ya da yaptığı işten daha iyi verim alabilmesi için yapılan eğitimlere verilen isimdir. Kariyer eğitimi; mesleğin öncesini, mesleki seçim anını ve mesleki seçim sonrasını kapsayan geniş bir süreçtir. Soruda yer alan ifade kariyer eğitimi ile açıklanır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

9.
- Ailevi problemler kişisel
- Ders çalışma problemleri eğitsel
- Mesleki problemler mesleki
- Karşı cinsle ilgili problemler kişisel
- Sağlıkla ilgili problemler kişisel
- Devamsızlık problemleri eğitsel

✓ Problemlerin yüzde 46'sı kişisel
✓ Problemlerin yüzde 42'si eğitsel
✓ Problemlerin yüzde 12'si mesleki

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

10. Grafiğe bakıldığında okuldaki mevcut problemlerden en az olanının mesleki alanda olduğu görülmektedir. Ancak bu durum mesleki rehberlik çalışmalarına ihtiyaç duyulmadığını ya da diğer alanlara göre daha önemsiz olduğunu göstermez. Mesleki rehberlik sadece meslek seçimi aşamasında devreye giren bir hizmet değil tüm kademe ve sınıf düzeylerinde kesintisiz olarak verilebilecek bir hizmettir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

11. Soruda okulda yaşanan bir silahlı saldırı olayından bahsedilmektedir. Beklenmedik bir anda ve aniden ortaya çıkan olumsuz durumlar bireylerde krize neden olabilmektedir. Bu olumsuz durumların ortadan kaldırılması için bireylere acil müdahale hizmetleri sunulur ve bireylere psikolojik anlamda destek verilir. Anne babanın ayrılması ya da kaybı, cinsel istismar, şiddete maruz kalma, doğal afetler, intihar girişimi gibi olağanüstü durumlar sonucu oluşan travmatik durumlarda bireylere sunulan acil hizmetler krize müdahale edici rehberliğin kapsamındadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

12. Betül Hanım'ın Kemal'in okula gitmeme isteksizliğine karşı uyguladığı yöntem davranışçı kuram çerçevesinde değerlendirilir. Davranışçı kurama göre, insanın kazandığı olumlu ya da olumsuz davranışların hepsi öğrenme ürünüdür. Davranışların oluşumunda çevre şartları etkilidir. Eğer insan istenmeyen bir davranış kazandıysa bunu sebebi olumsuz çevre şartlarında bu davranışının pekiştirilmesidir. Davranış bozukluklarının tedavisinde bu yaklaşım, olumsuz davranışların ortadan kaldırılarak yerine olumlu davranışların kazandırılmasını öne sürer. Bu amaca ulaşılırken olumlu davranışların pekiştirilmesi, olumsuz davranışların sönmeye tabi tutulması önemlidir. Ancak olumsuz davranışları ortadan kaldırırken ceza yöntemi kullanılmamalıdır. Kullanılan teknik ise sistematik duyarsızlaştırmadır. Psikiyatride korkuların (fobiler) tedavisinde sistematik duyarsızlaştırma olarak adlandırılan bir yöntem kullanılmaktadır. Sistematik duyarsızlaştırmada amaç, korkulan ya da endişe duyulan nesne ile kişiyi kademeli olarak karşı karşıya getirmek ve korkulan nesneyi sıradanlaştırarak kişiyi duyarsızlaştırmaktır. Bu durum genelleştirildiğinde kişinin bazı konularda duyarsızlaşması isteniyorsa kişi sık sık duyarsızlaştırılmak istenen nesne ile karşı karşıya getirilir ve böylelikle kişinin o nesneye duyarsızlaşması sağlanır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

13. İlknur'un yeni aldığı elbiseyi arkadaşlarının beğenmemesi üzerine bir daha giymemesinden hatta onlar tarafından asla beğenilmeyeceğini düşünmesinden bahsedilmektedir. Bu durum İlknur'un olumsuz benlik algısına sahip olmasıyla açıklanır. Olumsuz benlik algısının doğal sonucu özgüven eksikliği problemi olacaktır. Ancak soruda aynı zamanda karşılaşılan bu problemin hangi problem alanında yer aldığı sorulmaktadır. Bu sorunun yer aldığı problem alanı kişisel rehberliktir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

14. Soruda Cevdet Bey'in öğrencilerin alan seçimlerine yardımcı olmak için sunduğu hizmetin yerine getirdiği işlev sorulmaktadır. Sunulan bu hizmetin yerine getirdiği işlev yöneltici işlevdir. Yöneltici işlev; bireyin kişisel niteliklerine uygun alan, ders, okul ve meslek seçmesine yardımcı etkinlikleri içermektedir. Bu yüzden bireye yardımcı olabilmek için ona zamanında rehberlik hizmetlerinden yararlanma olanağı verilmelidir. Böylece bireyin kendine en uygun bir alana yönelmesi ve o alanda başarılı olması mümkündür.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

15. **Kişisel Rehberliğin Kapsamı:**

- Kendini tanıma ve kabul etme
- Sosyal beceriler
- Kişiler arası ilişkiler
- Olumlu sosyal davranış
- Öz güven, öz saygı geliştirme
- Karşı cinsle ilişkiler
- Benlik kavramı
- Aile içi ilişkiler
- İletişim becerileri
- Sorun ve çatışma çözme becerileri
- Karar verme becerileri
- Öfke kontrolü
- Problem çözme ve karar verme becerileri
- Kaygı ve stresle baş etme yolları
- Atılganlık becerisi
- Sorumluluk ve görev bilinci
- Psikolojik sağlamlık
- Özerklik
- Zaman yönetimi becerileri
- Otokontrol becerileri

Nalan'ın, yeni gittiği üniversiteye uyum sorunu yaşadığı belirtilmektedir. Arkadaşlarıyla iletişim problemleri yaşaması, sosyal fobi yaşaması kişisel / sosyal rehberlik kapsamında değerlendirilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

16. Holland'ın belirlemiş olduğu altı kişilik tipi ve bu tiplere uygun görülen meslekler aşağıdaki gibidir.

Gerçekçi (Realistik) Tip: Bu kişiler genellikle el ile yapılan işleri seçerler ve alet-makine ile uğraşmaktan, kas faaliyetlerini kullanmaktan, açık havada çalışmaktan hoşlanırlar. İnsanlarla ilgilenmekten hiç hoşlanmazlar. Ziraat Mühendisi, Beden Eğitimi Öğretmeni, Elektrikçi, Otomobil Tamircileri, Denizciler, Çiftçiler, Veterinerler, Botanikçiler, Bahçıvanlar ve Marangozlar bu kişilik tipine uygun mesleklerdir.

Araştırıcı (Aydın) Tip: Bilimsel araştırmalar, deneysel çalışmalardan hoşlanırlar. Doğal olayları anlamak ve kontrol etmek isterler. Bağımsızdırlar. Analitik ve eleştirel düşünceleri gelişmiştir. Sosyal değildirler. Matematikçi, Biyolog, Kimyager, Tıp Teknisyeni, Doktor, Genetikçi, Fizikçi, Astronot, Bilgisayar Programcısı, Laborantlar, Araştırma Görevlileri daha çok bu kişilik tipine uygundur.

Soruda verilen meslekler incelendiği zaman Cenk'in kişilik tiplerinin Gerçekçi ve Araştırıcı tip olduğu söylenebilir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

17. Soruda, okul psikolojik danışmanının yürüttüğü çalışmaların yerine getirdiği işlev sorulmaktadır. Seçenekleri incelediğimiz zaman rehberliğin temel işlevleri arasında yer alan ayarlayıcı, iyileştirici ve geliştirici işlevlerin bulunduğunu görmekteyiz. Selin'de çekingenlik probleminin olduğu ve arkadaşlarıyla iletişime geçmekte zorlandığından bahsedilmekte ve daha sonra yapılan çalışmalarla bu durumun ortadan kaldırıldığı söylenmektedir. İyileştiricilik işlevinde de esas amaç budur ve bu amaç bireylerde var olan olumsuz özellikleri ortadan kaldırarak olumluya çevirmektir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

18. Öğrencilerin başarılarını artırmak, eğitimdeki kaliteyi maksimum seviyeye getirebilmek için öğretmenlerin rehberlik bilgi ve becerileriyle donatılması önemlidir. Erkan Bey'in, gerçekleştirmek istediği toplantıda bu maç için çaba sarf etmekte olduğu söylenebilir. Rehberlik anlayışına sahip bir öğretmen etkili bir öğrenme ortamı oluşturarak eğitimdeki kalite ve verimi artırır. Bu gerekçenin yerine getirilmesi için rehberlik anlayışını eğitim içerisine tam anlamıyla yansıması gerekmektedir ki bu gereklilik de ancak tamamlayıcılık işlevi ile yerine getirilir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Okulunda meydana gelen deprem sonucu başka bir okula gitmek zorunda kalan Aslı okul rehber öğretmenine şunları söylemiştir: "Diğer okulumda birçok arkadaşım vardı. Ancak bu okula geleli üç ay olmasına rağmen hâlen çok iyi bir arkadaşım yok. Ben eski arkadaşlarımı istiyorum. Zaten böyle giderse bu okulda yalnızlık tek arkadaşım olacak."

1. **Aslı'nın bu söylediklerinden yola çıkarak Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre hangi ihtiyacının doyurulmadığı söylenebilir?**

A) Fizyolojik

B) Güvenlik

C) Sevgi – Ait olma

D) Saygı – Statü

E) Kendini gerçekleştirme

2. **Aslı'nın problemine yönelik okul rehber öğretmeninin (psikolojik danışman) sunması gereken hizmet ve bu hizmetin yerine getirdiği işlev aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Oryantasyon – Uyum sağlayıcılık

B) Bireyi tanıma – İyileştiricilik

C) Bireyi tanıma – Krize müdahale

D) Psikolojik danışma – Uyum sağlayıcılık

E) Oryantasyon - Önleyicilik

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ortaöğretimde görev yapmakta olan psikolojik danışman Mehmet Bey, öğrencilerinin doğru tercihler yapabilmesi için mesleki rehberlik çalışmalarına ağırlık vermiştir. Uyguladığı mesleki rehberlik etkinliklerinde özellik–faktör kuramını temele almayı düşünen Mehmet Bey, bu modele göre yapacağı çalışmaları planlamaya başlamıştır.

3. **Mehmet Bey'in uygulamaya koyacağı özellik–faktör modelinde aşağıdakilerden hangisine öncelikle dikkat etmesi gerekir?**

A) Öğrencilerinin kişilik tiplerini ortaya çıkarma çalışmalarına

B) Mesleki seçimi etkileyen anne – baba tutumlarının belirlenmesine

C) Öğrenci özelliklerini belirlemede kullanacağı tekniklerin geçerlilik ve güvenilirliklerinin yüksek olmasına

D) Öğrencilerinin benlik yapılarını uygulamaya koyacakları alanların neler olduğunun araştırılmasına

E) Toplum tarafından değerli ve geliri saygınlığı yüksek olan mesleklerin araştırılmasına

4. Mehmet Bey yararlanmak istediği özellik–faktör kuramında yapacağı çalışmaları planlarken ilk aşama olarak öğrenci özelliklerini tanımaya önem vermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öğrencilerini tanımada dikkat etmesi gereken noktalardan biri <u>değildir</u>?

A) Bireyin aile geçmişi ve ailenin ekonomik durumu

B) Bireyin fiziksel özellikleri

C) Bireyin ilgi ve yetenekleri

D) Bireyin seçeceği meslek için gerekli eğitim durumu

E) Bireyin akademik başarısı

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Lise öğrencisi Murat, okul rehber öğretmeniyle yaptığı görüşmede şu ifadelere yer vermiştir: "Önceleri hangi mesleği seçeceğimi bilmiyordum. Ancak bu günlerde birçok mesleğin özelliklerinden ortak olarak şu noktalara ulaştım: Benim seçeceğim meslek insanlarla bir arada olacağım bir meslek olsun istiyorum. İnsanları ikna etmek, onlara yardımcı olmak bir meslekte aradığım şeyler hâline geldi. Özgün şeyler oluşturacağım çalışmalar da benim için oldukça önemli. Böylelikle yaptığım işle insanlar tarafından itibar görebilirim ve yaşamımı rahat bir şekilde devam ettirebilirim."

5. Murat'a, Holland'ın kendini değerlendirme envanteri uygulandığı zaman elde edilen puan dağılımının aşağıdakilerden hangisi gibi olması beklenebilir?

	Gerçekçi	Araştırıcı	Sanatçı	Sosyal	Girişimci	Geleneksel
A)	35	18	32	38	16	14
B)	17	15	36	42	37	16
C)	40	46	39	24	23	26
D)	21	24	22	35	37	36
E)	13	38	16	45	18	41

6. Ginzberg'in gelişim kuramına göre Murat'ın aşağıdaki dönemlerden hangisinin içinde yer aldığı söylenebilir?

A) Fantezi

B) Belirleme

C) Değer

D) Yetenek

E) Billurlaşma

7. I. Demokratik toplumun bireyleri sık sık seçim yapma durumunda bırakması sonucu bireylere karar verme becerisi kazandırmak

II. Öfkesini kontrol etmede güçlük yaşayan öğrencilere yardımda bulunarak güvengenlik özelliği kazandırmak

III. Öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmek

IV. Bireysel problemi olan öğrencilerin sorunlarına gruptaki diğer bireylerin çözüm bulmasını sağlamak

V. Öğrencilere yönelebilecekleri sosyal – kültürel etkinlikler hakkında bilgiler sunmak

Yukarıdakilerden hangileri grup rehberliği etkinliği ile ulaşılabilecek hedefler arasında yer almaz?

A) I ve II B) II ve IV C) I, III ve V

D) II, III ve IV E) III, IV ve V

8. Ülkemiz okullarında sınıf mevcutlarının çok kalabalık olması bazı disiplin sorunlarına neden olmaktadır. Bu tür problemlerle çok sık karşıya gelmemek için okullarımızda disiplin kuralları ve uyulması gereken kurallarla ilgili konularda çeşitli çalışmalar yapılmalı böylelikle öğrencilerin sağlıklı bir şekilde gelişmeleri sağlanmalıdır. Okullarda yapılan bu çalışmalarla demokratik bir ortam oluşturulmalı, öğrencilere özgürlüklerinin dengelenmesi amaçlı çalışmalar sunulmalıdır. Yapılan bu çalışmalarla öğrencilere katı kurallar sunmak amacı yoktur.

Okul rehberlik servislerinin bu açıklama ile ilgili uygulamaları gereken rehberlik işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ayarlayıcılık

B) Önleyicilik

C) Yönelticilik

D) İyileştiricilik

E) Geliştiricilik

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9 ve 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oldukça fakir bir aile ortamında yetişen Burcu, ekonomik zorluklar çekmesine rağmen üniversite sınavları için derslerine çok iyi çalışmış ve oldukça yüksek bir puan almıştır. Ancak tercih aşamasına geldiği zaman hangi mesleği seçeceğine bir türlü karar veremeyen Burcu, kendi özelliklerine uygun meslekler seçmek yerine bu mesleklerde başarılı olamayacağını düşünerek daha kolay başarı elde edebileceği ve düşük saygınlığı olan mesleklere yönelmek istemektedir.

9. **Burcu'nun mesleki seçimde yaşadığı problem mesleki seçimini etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisi ile açıklanır?**

A) Ekonomik engeller

B) Değer

C) İlgi

D) Kariyer engelleri

E) Öz yeterlilik inancı

10. **Burcu'ya sunulması gereken rehberlik hizmeti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yöneticilik

B) Araştırma ve değerlendirme

C) Mesleki danışma

D) Eğitsel rehberlik

E) Mesleki rehberlik

11 ve 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir ilköğretim okulunda İngilizce öğretmeni olarak görev yapmakta olan Nihal Hanım, öğrencilerin sosyal çevrelerindeki arkadaş gruplarının etkisinde kalarak zararlı madde alışkanlığı edindiklerini bir gazete haberinden okumuştur. Bunun üzerine okul rehberlik servisi ile bağlantıya geçen Nihal Hanım, rehberlik servisi ile iş birliği içerisinde zararlı madde alışkanlığı olan öğrencilerin belirlenmesini ve henüz böyle bir alışkanlığı edinmemiş öğrencilerin ise bilgilendirilmesini amaçlamışlardır. Okul rehberlik servisi "zararlı maddelerden korunma yolları" başlığı altında bir seminer düzenlemiştir.

11. **Okul rehberlik servisinin yürüttüğü bu çalışmalar ile henüz böyle bir alışkanlığı olmamış öğrencilerin bilgilendirilmesi rehberlik türlerinin hangisinin kapsamında değerlendirilebilir ve yerine getirdiği işlev aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Grup rehberliği - Önleyicilik

B) Bireysel rehberlik - Krize müdahale edicilik

C) Sosyodrama - Geliştiricilik

D) Grupla psikolojik danışma - Önleyicilik

E) Grup rehberliği - İyileştiricilik

12. **Okul rehberlik servisinin zararlı madde alışkanlığı olan öğrencileri belirleme çalışmalarında yararlanacağı hizmet ve belirlenen öğrencilerin bu sorunlarını giderici çalışmaların yerine getirdiği işlev sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde yer almaktadır?**

A) Oryantasyon - Önleyicilik

B) Psikolojik danışma – Krize müdahale edicilik

C) Veli ile ilişkiler - Önleyicilik

D) Araştırma ve değerlendirme - İyileştiricilik

E) Müşavirlik – Tamamlayıcılık

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. Üniversite giriş sınavlarına hazırlanan Seda, çok fazla ders çalışmasına rağmen ve sınavlarda herhangi bir heyecan problemi olmamasına rağmen, deneme sınavlarında istediği puanı alamamaktadır. Bu durumu okul rehberlik servisi ile görüşen Seda'ya rehber öğretmen uygun ders çalışma yöntemini kullanmadığını söylemiştir. Bu durum sonucu sınavı kazanamayacağını düşünen Seda, ilerde çok istediği doktorluk mesleğine ulaşamayacağını düşünür ve ders çalışmayı bırakır.

Ders çalışmayı bırakan ve bunun sebebi olarak sınavda başarılı olamayacağını düşünen Seda'ya sunulacak rehberlik hizmetinin kapsamında yer aldığı rehberlik türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mesleki rehberlik

B) İyileştirici rehberlik

C) Eğitsel rehberlik

D) Kişisel rehberlik

E) Uyum sağlayıcı rehberlik

14. Bir okulda gerçekleştirilen toplantıda öğrencilerin mesleki gelişim süreci ile ilgili söz alan okul psikolojik danışmanı Faruk Bey, "Bu dönem çocuklarda meslek bilincinin oluşmaya başladığı dönemdir. Çocuk bu dönemde çevresindeki insanların farklı uğraşları olduğunu, çeşitli mesleklerin varlığını görmeye ve anlamaya başlar. Kendi özelliklerinin tam olarak farkında olmayan birey özdeşime dayalı seçimler yapar. Bu yüzden öğretmenlerimize çok büyük görevler düşmektedir." demiştir.

Faruk Bey, bu konuşması ile mesleki gelişim sürecinin hangi evresinin önemi üzerinde durmaktadır?

A) Uyanış ve farkında olma

B) Araştırma ve keşfetme

C) Karar verme

D) Hazırlık

E) İşe yerleşme

15. **Ginzberg'in** "Mesleki gelişim süreci geri dönülemez bir süreçtir." **görüşünü eleştiren, bireylerin seçtikleri mesleğin kendilerine uygun olmadıklarını gördüklerinde geri dönüşler yapabileceğini ve mesleğini değiştirebileceğini savunan ve bu doğrultuda mesleki gelişim sürecinin esnek bir yapıya sahip olduğunu öne süren mesleki gelişim kuramı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Super'ın Benlik Kuramı

B) Özellik Faktör Kuramı

C) Psikanalitik Kuram

D) Holland'ın Tipoloji Kuramı

E) Şans Kuramı

16. Eğitim kurumunda görev yapan psikolojik danışmanlar, öğrencilerin sorunlarını, bireysel niteliklerini, ihtiyaçlarını, özlemlerini, gelecekte karşılaşabilecek sorunlarını en iyi tanıyan kişilerdir. Bu nedenle bireyler hakkında elde ettikleri bilgileri, araştırma ve izleme sonuçlarını program yapıcılara sunmalıdırlar. Böylelikle program yapma ve geliştirmeye yönelik yapılacak değişiklikler daha sağlıklı olabilecektir.

Yukarıda yapılan açıklama rehberliğin hangi işleviyle daha çok ilişkilidir?

A) Önleyicilik

B) Geliştiricilik

C) Ayarlayıcılık

D) Kriz yönelimlilik

E) Uyum sağlayıcılık

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

17. Sınıf rehber öğretmeni Nihal Hanım, öğrencilerinden Saliha'nın son zamanlarda ders başarısının oldukça düştüğünü, arkadaşları ile iletişiminin bozulduğunu, daha kavgacı ve hırçın olduğunu gözlemlemiştir. Bunun üzerine Nihal Hanım, Saliha'daki bu değişimin sebebini anlamak ve bu durumu daha ayrıntılı öğrenmek için Saliha'nın annesiyle görüşmüştür. Anne ile yapılan görüşme sonrası Saliha'nın anne ve babasının çok yakın bir zamanda boşandıklarını öğrenmiştir.

Buna göre Nihal Hanım'ın rehberlik servisi tarafından öğrencisine hangi rehberlik türü kapsamında çalışmaların sunulmasını talep etmesi gerekir?

A) Kişisel rehberlik

B) Eğitsel rehberlik

C) Geliştirici rehberlik

D) Tamamlayıcı rehberlik

E) Önleyici rehberlik

18. Grupla psikolojik danışma, bir psikolojik danışmanın 8–12 danışana yönelik gerçekleştirdiği terapötik yardım sürecidir. Grupla psikolojik danışma süreci ile oluşturulan bir grup içinde bireyler arası etkileşim sağlanarak kişinin kendini daha iyi tanımasına, problemlerini daha iyi görmesine ve problemlerine en uygun çözüm yolu bulmasına yardımcı olunmaktadır.

Grupla psikolojik danışma sürecine ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Grupta danışanlara derinlemesine yardım etme olanağı yoktur.

B) Grupla danışmanlıkta gizliliği sağlamak çok zordur.

C) Grupta yer alan bireyler heterojen yapıdaki sorunlarına ortak çözüm yolu bulabilirler.

D) Grup dinamizmi bazı baskın bireyler tarafından olumsuz etkilenebilir.

E) Grupla danışmanlık sürecine katılım gönüllülük esasına dayanır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Aslı, yeni okulunda hiçbir arkadaşının olmadığını, eski arkadaşlarını özlediğini ve böyle giderse hep yalnız kalacağını söylemiştir. Bu durumda Aslı'nın Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre Sevgi – Ait olma ihtiyacını karşılayamadığı söylenebilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Aslı, yeni okuluna alışamadığı için uyum sıkıntısı çekmektedir. Aslı'nın uyum problemlerini ortadan kaldırmak için sunulacak hizmetin yerine getireceği işlev uyum sağlayıcılık işlevi olmalıdır. Seçenekleri incelediğimizde uyum sağlayıcılık işlevini yerine getiren iki hizmet vardır ve bunlar A seçeneğinde oryantasyon hizmeti, D seçeneğinde ise psikolojik danışma hizmetidir. Oryantasyon hizmeti, yeni durumlarla karşılaşan bireylere herhangi bir problem oluşmadan önce yeni durumu tanıtmak ve böylelikle oluşabilecek uyum sorunlarını önlemek amaçlıdır. Ancak soruda Aslı, uyum problemiyle karşılaştığı için cevap oryantasyon olamaz. Uyum problemi ortada ise oluşan bu duyuşsal sorunu ortadan kaldırmada sunulacak hizmet, psikolojik danışma hizmetidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Soruda özellik – faktör modelinde dikkat edilmesi gereken husus sorulmaktadır.

A seçeneğinde yer alan ifadede kişilik tiplerini ortaya çıkarıcı etkinlikler Holland'ın kişilik tipolojisine ait bir çalışmadır.

B seçeneğindeki ifade ise Roe'nin ihtiyaçlar kuramı ile açıklanır. Roe, meslek seçiminde anne – baba tutumlarının çocuklarda meydana getirdiği özellikleri incelemektedir.

D seçeneğindeki ifade Super'in benlik kuramına uygun bir çalışma iken

E seçeneğindeki ifade ise mesleki değer kavramıyla açıklanır. Özellik – faktör kuramı (Parsons model) anlık bir uygulama olduğu için genellikle tek sefere mahsus uygulanan tekniklerin gerçeğe yakın sonuçlar vermesi istenir. Bu yüzden kullanılan tekniklerin geçerliliği ve güvenirliğinin yüksek olması gerekir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. **Özellik – faktör kuramına göre izlenmesi gereken işlem sırası:**

- Bireyi tanıma
- Meslekleri inceleme
- Bireyin özellikleri ile mesleğin özelliklerini eşleştirme, mesleğe yerleştirme

Mesleğin incelenmesinde dikkat edilmesi gereken ifadeler aşağıdaki gibidir.

- Mesleğin gerektirdiği yetenekler
- Meslekte yapılacak işler
- Meslek için gerekli eğitim durumu
- Mesleğe giriş koşulları
- Meslekte yapılacak iş şartları, risk, zaman, iş yeri durumu
- Mesleğin getireceği gelir durumu
- Meslekte kalış süresi
- Mesleğin kazanç durumu
- Meslekte yükselme şartları

Bu ifadeleri incelediğimizde D seçeneğinde yer alan bireyin seçeceği meslek için gerekli eğitim durumu mesleğin incelenmesi aşamasındadır. Diğer seçeneklerde yer alan ifadeler bireyi tanıma aşamasında yer alan özelliklerdir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Murat'ın söylediklerini incelediğimiz zaman, insanları ikna etmek isteğini söylemekte (**Girişimci Tip**), insanlara yardımcı olmak istediğini (**Sosyal Tip**) ve özgün bir şeyler oluşturmak isteği (**Sanatçı Tip**) olduğunu görmekteyiz. Bu durum sonucu Murat'ın Girişimci, Sosyal ve Sanatçı tiplerden elde ettiği puanların yüksek olması gerekmektedir.

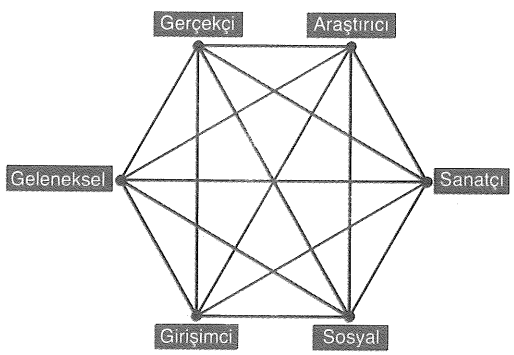

Seçenekleri incelediğimizde B seçeneğindeki yer alan puan değerlerinde bu yüksek puan dağılımını görmekteyiz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Murat'ın, ortaöğretim öğrencisi olması itibarıyla Gerçekçi seçim dönemi (12-18 yaş) içerisinde olduğunu söyleyebiliriz. Gerçekçi seçim dönemi yetenek, ilgi değer ve geçiş olmak üzere 4 alt başlıktan oluşmaktadır. Cevabımız da doğal olarak iki seçenekten birisidir. Murat, seçeceği mesleğin özellikleri hakkında bilgi verirken şu ifadeyi kullanmıştır: "Böylelikle yaptığım işle insanlar tarafından itibar görebilirim ve yaşamımı rahat bir şekilde devam ettirebilirim." Bu ifadeye göre Murat, seçeceği meslekte toplumsal itibarı algılamaya ve mesleğin getirisi gibi etkenlere önem göstermeye başlamıştır. Bu durum değer kavramıyla açıklanır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

7. **I. öncül doğrudur.** Öğrenciler karar verme becerisini kazandırma amacıyla grup rehberliği uygulanabilir.

II. öncül yanlıştır. Bu yanlışlığın sebebi ortada duygusal bir sorun vardır. Bu yüzden bu sorun psikolojik danışma ile giderilebilir.

III. öncül doğrudur. I. öncülde olduğu gibi henüz sorun oluşturmamış bir beceriyi öğrencilere kazandırırken grup rehberliğinden yararlanılabilir.

IV. öncül yanlıştır. Bu ifade rehberlik ilkelerinden özerklik ilkesi ile çelişmektedir. Bireyin problemini yine birey kendisi çözmelidir.

V. öncül doğrudur. Bireylerin gidebilecekleri çeşitli etkinlikler hakkında öğrencileri bilgilendirmek amacıyla grup rehberliğinden yararlanılır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

8. Soruda sınıf mevcudunun çok kalabalık olması nedeniyle bazı problemlerle karşılaşıldığından bahsedilmektedir. Bu problemlerle çok sık karşılaşmamak için yapılan çalışmalar önleyicilik işlevi kapsamında değerlendirilir. Önleyicilik işlevi ile hedeflenen durum, öğrencilerde bazı olumsuz davranışların ortaya çıkmadan engellenmesidir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

9. Soruda Burcu'nun, kendi özelliklerine uygun meslekler seçmek yerine bu mesleklerde başarılı olamayacağını düşünerek daha kolay başarı elde edebileceği ve düşük saygınlığı olan mesleklere yönelmek istediğinden bahsedilmektedir. Bu durum Burcu'nun öz yeterlilik inancının düşük olması ile açıklanır. Yetkinlik Beklentisi (Öz Yeterlik İnancı); bir bireyin, bir işi başarı ile sonlandırabileceğine olan inancıdır. Yani kişinin kendi yetenekleri ile çevresel şartları kontrol altına alarak karşısına çıkan engelleri ortadan kaldırması ve işini başarı ile sonlandırabileceğine inanmasıdır. Bireyin kendini algılama biçimi öz yeterliliğini zamanla şekillendirmektedir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

10. Burcu'nun, tercih aşamasına geldiği zaman hangi mesleği seçeceğine bir türlü karar veremediği söz konusudur. Mesleki seçimde kararsızlık yaşayan Burcu'ya sunulması gereken hizmet mesleki danışmadır.

Not: Soruda yapılacak çalışmaların kapsamında yer aldığı problem alanı sorulsaydı eğer cevap mesleki rehberlik olurdu. Ancak soruda rehberlik hizmeti sorulmakta ve doğru cevap ise mesleki danışma olmaktadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

11. Soruda, okul rehberlik servisinin "zararlı maddelerden korunma yolları" başlıklı bir seminer düzenlediğinden bahsedilmektedir. Bu seminerde esas amacı öğrencileri zararlı maddelerden koruyabilmek ve henüz ortaya çıkmamış problem hakkında öğrencileri önceden bilgilendirmektir. Bu yüzden yürütülen bu çalışmanın yerine getirdiği işlev önleyicilik işlevidir. Böylelikle seçenek sayımız ikiye inmiştir. Psikolojik danışma duyuşsal problem ağırlıklı yürütülen ve öğrencilerin kendilerini tanımaları kabul etmeleri ve kendi problemlerini çözebilecek kapasiteye ulaşmalarını amaçlayan ve son olarak da kendilerini gerçekleştirmelerini amaçlayan bir çalışmadır. Grup rehberliği ise birden fazla kişiye aynı anda hizmet sunan daha çok bilgilendirme yönü ağır basan bir çalışmadır. Bu yüzden öğrencilere "zararlı maddelerden korunma yolları" isimli semineri sunmada en uygun rehberlik türü grup rehberliğidir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

12. Soruda öncelikle zararlı madde alışkanlığı olan öğrencilerin belirlenmesinde yararlanılacak hizmetin hangisi olacağı sorulmaktadır. Bu nedenle araştırma ve değerlendirme hizmeti çerçevesinde yapılacak çalışmaları inceleyelim.

- Tüm okul veya bir sınıfta uygulanan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin sonuçlarının incelenmesi
- Öğrencilerle yürütülen psikolojik danışma hizmetlerinin sonuçlarının değerlendirilmesi
- Öğrencilerin psikolojik yardım ihtiyaçlarının saptanması
- Öğrencilerin başarı durumlarının ve başarı engellerinin incelenmesi
- Okuldan öğrenci, veli ve öğretmenlerin beklentilerinin belirlenmesi
- Grup ve sınıf içi rehberlik çalışmalarının değerlendirilmesi
- Öğrencilerin yaşadıkları çeşitli problemlerin saptanması
- Okulda mezun olan öğrencilerin yöneldiği okullar ve meslekların belirlenmesi
- Öğrenciler arasında sosyal ilişkilerin ve uyum durumlarının incelenmesi
- Okulun tüm olanaklarının kullanımının nasıl olduğunun belirlenmesi

Öğrencilerin yaşadıkları çeşitli problemleri tespit etmede araştırma ve değerlendirme çalışmalarından yararlanılmaktadır.

Not: Zararlı madde alışkanlığı olan öğrencilerin sorunlarını ortadan kaldırma amacıyla sunulacak hizmet hangisidir şeklinde bir soruyla karşılaşmış olsaydık eğer cevabımız psikolojik danışma olurdu. Ancak soruda zararlı alışkanlıkları olan öğrencilerin belirlenmesinde yürütülecek çalışmanın hangi hizmet kapsamında olduğu sorulmaktadır. Soruya devam ettiğimiz zaman belirlenen öğrencilerin sorunlarını gidermede yapılan çalışmaların yerine getirdiği işlev bize sorulmaktadır. Öğrencilerde var olan olumsuz özellikleri ortadan kaldırarak yerine olumlu özellikleri kazandırma çalışmaları iyileştirici işlev kapsamındadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. Eğitsel rehberliğin temel amacı, bireyin bütün yönleriyle kendini gerçekleştirmesine imkân verecek bir gelişme ve öğrenme ortamı oluşturmaktır.

Eğitsel Rehberliğin Kapsamı:

- Öğrencinin okula ve okulun çevresine uyum sağlamasına yardım etmek. (Oryantasyon)
- Öğrenmeyi öğrenme
- Öğrenciye verimli ders çalışma becerilerini kazandırmak
- Öğrencinin akademik başarısızlığına sebebiyet veren faktörleri ortadan kaldırmak
- Öğrencinin okuldaki ders, alan ve üst eğitim kurumu seçimine yardımcı olmak
- Öğrenme stillerini belirlemek
- Öğrencinin eğitsel kol etkinliklerine katılımını sağlamak
- Zamanı etkili kullanma becerisini kazandırmak
- Sınav kaygısı ile baş etmeye yardımcı olmak
- Çalışma ortamını düzenleme becerisi kazandırmak
- Okuma ve öğrenme güçlüğü olan öğrencileri belirlemek ve uygun yardımı almalarını sağlamak
- Üstün yetenekli öğrencileri belirlemek ve ilgili alanlara yönlendirmek
- Öğrencilere mezun olduktan sonra gidebilecekleri üst eğitim kurumlarını tanıtmak
- Dikkat toplama egzersizi yaptırmak
- Hafızayı güçlendirme
- Motivasyonu artırıcı çalışmalar yapmak
- Etkili okuma, ders dinleme ve not tutma becerisi kazandırmak
- Kaynaştırma eğitimindeki öğrencilerin gelişimini izlemek
- Öğrencilerin eğitsel yaşantıları ile meslek yaşantıları arasındaki ilişkiyi fark etmelerini sağlamak

Bu sebeple deneme sınavından istediği puanı alamayan ve bunun sonucu sınavı kazanamayacağını düşünüp ders çalışmayı bırakan Seda'ya sunulması gereken hizmetlerinin kapsamında yer aldığı problem alanı eğitsel rehberliktir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

14. Mesleki gelişim süreci okul öncesinde başlayan bir süreçtir. Faruk Bey; "Bu dönem çocuklarda meslek bilincinin oluşmaya başladığı dönemdir. Çocuk bu dönemde çevresindeki insanların farklı uğraşları olduğunu, çeşitli mesleklerin varlığını görmeye ve anlamaya başlar. Kendi özelliklerinin tam olarak farkında olmayan birey özdeşime dayalı seçimler yapar. Bu yüzden öğretmenlerimize çok büyük görevler düşmektedir." açıklaması ile okul öncesi ve ilkokul kademesine denk gelen uyanış ve farkında olma sürecinden bahsetmektedir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

15. Super, benlik kuramında;

- Mesleki gelişim sürecinin yaşam boyu devam eden bir süreç olduğunu öne sürmüştür.
- Ginzberg'in "Mesleki gelişim süreci geri dönülemez bir süreçtir." görüşünü eleştirmiştir.
- Bireylerin seçtikleri mesleğin kendilerine uygun olmadıklarını gördüklerinde geri dönüşler yapabileceğini ve mesleğini değiştirebileceğini savunur.
- Bu nedenle mesleki gelişim sürecinin esnek bir yapıya sahip olduğu görüşünü ön plana çıkarmaktadır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

16. Rehberliğin bir işlevi de eğitim planlamacılarına ve program yapımcılarına yol göstermektir. Çağdaş eğitim anlayışı bireysel farklılıklara uygun programlar geliştirmeyi gerekli kıldığından okul müfredat programlarının ve rehberlik programlarının hazırlanmasında ve geliştirilmesinde rehberliğin ayarlayıcı yönünün de önemi artmıştır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

17. Soruda Saliha'nın son zamanlarda ders başarısının düştüğü ve bu sebeple arkadaşlarıyla iletişimi bozularak kavgacı ve hırçın bir yapıya büründüğü verilmektedir. Bu sebeple aile ile görüşen öğretmen Saliha'nın çok yakın bir zamanda anne ve babasının boşandığını öğrenmiştir. Bunun üzerine öğretmenin Saliha'ya yardımcı olmak için rehberlik servisi tarafından sunulmasını talep edeceği rehberlik türü kişisel – sosyal rehberliktir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

18. Grupla psikolojik danışmanlıkta dikkat edilmesi gereken birtakım kurallar vardır.

GRUPLA PSİKOLOJİK DANIŞMANIN BİREYLE PSİKOLOJİK DANIŞMAYA GÖRE	
Avantajları	**Dezavantajları**
Kısa zamanda çok kişiye yardım sağlanır. Bu yüzden ekonomiktir.	Gizliliği sağlamak zordur.
Empatik anlayışı, hoşgörü ve sorunları paylaşma alışkanlığını geliştirir.	Derin duyguların incelenmesi çok zordur.
Benzer problemlere farklı yönden bakabilme becerisi geliştirir.	Grup içerisindeki baskın üyeler diğer üyelerin görüşlerini engelleyebilir.
Birey; değerli olduğunu, bir gruba ait olduğunu hisseder.	Grup içerisinde görüş ayrılıklarından dolayı klikler meydana gelebilir.
Birey, başkalarının benzer problemleri çözmede kullanmış oldukları yöntemleri öğrenebilir.	Grupta aşırı derecede kaygılı, saldırgan ve korku içerisinde bireylerin olması grup içi iletişimi olumsuz etkiler.

Soruda A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan ifadeler doğrudur. Ancak grupla psikolojik danışmanlıkta yer alan bireylerin sorunları heterojen değil homojen yani ortak sorunlar olmalıdır. Bu sebeple C seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Meslek seçimine yönelecek bir öğrencinin yeteneğinin olduğu alana gitmesi oldukça önemlidir. İlgi alanlarından ise yeteneği doğrultusunda ilgisinin olduğu alana yönelik yapılan seçimler doğru sonuçlanacaktır.

Buna göre sayısal yeteneği olan bir öğrencinin ilgi alanlarında aşağıdaki meslekler yer almaktadır.

I. Sosyal bilgiler öğretmenliği

II. Ressamlık

III. Doktorluk

IV. Gazetecilik

V. Matematik öğretmenliği

VI. Hukuk

Bu öğrencinin yukarıdaki mesleklerden hangilerini seçmesi yetenek ve ilgileri açısından daha uygundur?

A) I ve VI B) II ve IV C) II ve VI
D) III ve IV E) III ve V

2. Okullarda sunulan rehberlik hizmetleri ile öğrencilerde yaşanan sorunların giderilmesi amaçlanmaktadır. Ancak bu söyleyiş rehberlik hizmetlerinin sadece sorun odaklı olduğu anlamına gelmez. Günümüzde uygulanan kapsamlı psikolojik danışmanlık ve rehberlik programı ile öğrencilere içinde bulundukları dönemin özelliklerine göre o dönemin özellikleri kazandırılmaya çalışılmaktadır. Böylelikle okullarımızda yaşanan bazı sorunlar oluşmadan engellenmekte ve sağlıklı, kendini tanıyan, amaçlarını bilen nesiller oluşturulması amaçlanmaktadır.

Yukarıdaki açıklamalara göre rehberlik işlevlerinden en çok hangisi üzerinde durulmaktadır?

A) Krize müdahale

B) İyileştiricilik

C) Tamamlayıcılık

D) Geliştiricilik

E) Uyum sağlayıcılık

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Üniversite 1. sınıf öğrencisi Aslı, danışman öğretmenine şunları anlatır:

Üniversite sınavına hazırlanırken çok zorlandım. Bir türlü hangi mesleği seçeceğime karar veremiyordum. Ailemle de bu konuyu sürekli konuştuk. Onların söylediği şey ise benim mutlu olacağım ve üretken olacağım bir meslek olmasıydı. Bu ifade o kadar genişti ki bende sürekli kararsızlığa sebep oldu. Ama şu an sınava girdim ve üniversite tercihlerimi yaptım. Ben çevremdeki insanlarla bir aradayken mutlu olduğumu anladım ve artık bunun farkındayım. O insanlara yardımcı olmak, onlarla birlikte bir çaba göstermek benim istediğim şey. Üniversite tercihlerimi de bu doğrultuda yaptım. Şu an burada olmaktan ve bu bölümde öğrenim görmekten çok mutluyum.

3. **Holland'ın tipoloji kuramına göre, Aslı'nın baskın kişilik tipi ve kişilik tipine yönelik meslekler aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

Kişilik tipi	Meslekler
A) Sosyal, Öğretmenlik	– PDR, Hemşirelik
B) Geleneksel, Muhasebeci	– Kütüphaneci,Postacı
C) Sanatçı, Ressam	– Müzisyen, Mimar
D) Girişimci, Pazarlamacı	– Avukat, Borsa uzmanı
E) Araştırıcı, Kimyager	– Biyolog, Doktor

4. **Super'in benlik kuramına göre, yukarıdakileri okul rehber öğretmenine anlatan Aslı, hangi mesleki gelişim basamağında yer almaktadır?**

A) Billurlaşma

B) Sınama ve izleme

C) Geçiş

D) Büyüme

E) Deneme

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5. İlköğretim öğrencisi Ersin, (I) geçirmiş olduğu trafik kazası sonrası okul rehberlik servisinden psikolojik danışmanlık hizmeti almış böylelikle yaşadığı yas ve depresyon sürecini kısa sürede atlatmıştır. (II)Fakat ilerleyen zamanlarda Ersin'e sunulan psikolojik danışmanlık hizmetinin fazla etkili olmadığı anlaşılmış ve Ersin tekrar depresif belirtiler yaşamaya başlamıştır.

Bu parçada numaralandırılmış ifadeler aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

I	II
A) İyileştiricilik	Psikolojik danışmanlık
B) Krize müdahale edicilik	İzleme
C) Tamamlayıcı	Araştırma ve değerlendirme
D) Çare buluculuk	Veli ile ilişkiler
E) Krize müdahale edicilik	Müşavirlik

6. **Bir lisede sevgilisi tarafından terk edilen öğrencinin intihar ettiğine tanık olan bazı öğrencilerin bu durumdan olumsuz etkilendiğini ve bunalıma girdiğini gören okul rehber öğretmeninin bu durum karşısında aşağıdaki rehberlik işlevlerinden hangisine öncelik vermesi gerekir?**

A) Krize müdahale

B) İyileştirici

C) Aydınlatıcı

D) Önleyici

E) Geliştirici

7. Lise son sınıf öğrencisi Ceren, "insan sağlığıyla çok ilgili biriyim. Sağlık sorunlarıyla ilgili önemli kitaplar okudum. Bence bu yüzden ben doktor olabilirim" düşüncesiyle tıp fakültesini tercih etmeye karar vermiştir.

Buna göre Ceren'in meslek seçiminde etkili olan bu durum aşağıdaki mesleki rehberlik kuramcılarından hangisinin görüşleriyle daha yakından ilgilidir?

A) Ginzberg B) Holland C) Super D) Roe E) Parsons

8. Sibel, derslerinde oldukça başarılı bir öğrencidir. Özelliklede sınavlarının olduğu günlerde bir gün öncesinden sabahlara kadar ders çalışmaktadır. Öğretmenlerinin de bu konuda takdir ettiği Sibel, nedense sınav zamanı aşırı derecede heyecanlandığı için başarısız olmakta ve emeğinin karşılığını alamamaktadır. Bu yüzden katıldığı birçok sınavdan başarısızlıkla ayrılan Sibel'in öz güveni ve öz saygısı da giderek zarar görmeye başlamıştır.

Sibel'in durumu göz önüne alındığında ona sunulması gereken problem alanlarına göre rehberlik türü aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

A) Psikolojik danışmanlık

B) Eğitsel rehberlik

C) Bireyi tanıma

D) Kişisel rehberlik

E) Mesleki rehberlik

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9 ve 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mehmet, kendi ilgi ve yeteneklerine uygun olabilecek meslekleri araştırmış ve kendisinin bulduğu meslekle anne ve babasının kendisine uygun gördüğü mesleklerden birini seçmek arasında kalmıştır. Mehmet küçüklüğünden beri anne ve babasının isteklerine bağlı kalmış ve onların sözünden çıkmamıştır. Bu yüzden bugün kendisinin ve ailesinin görüşleri arasında sıkışıp kalmıştır.

9. Mehmet'e sunulması gereken problem alanlarına göre rehberlik türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mesleki rehberlik
B) Eğitsel rehberlik
C) Kişisel rehberlik
D) Psikolojik danışma
E) Yöneltme ve yerleştirme

10. Mehmet'in durumu Erikson'un psikososyal kişilik gelişimi kuramına göre aşağıdaki kavramlardan hangisiyle daha iyi açıklanır?

A) Rol karmaşası
B) Moratoryum
C) Dağınık kimlik
D) İpotekli kimlik
E) Ters kimlik

11 ve 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sena, okula başladığı günden beri anne ve babası tarafından "Bizim kızımız büyüyünce avukat olacak." arzusuyla büyütülmüş, Sena ise bu beklentiye olumlu yanıt vererek anne ve babasının takdirini kazanmaya çalışmıştır. Sena lise son sınıfa geldiğinde öğretmen olduğunda daha başarılı olabileceğini düşünmeye başlamıştır. Sınava girdiğinde ailesinin istediği gibi hukuk fakültesini kazanabilecek puanı almış ancak ailesi ile kendi istekleri arasında karar vermede çok büyük sıkıntılar yaşamıştır. Bu esnada annesinin kendisine "Kızım bak bizim hâlimiz ortada, öğretmen olup da bizim çektiğimiz sıkıntıları çekme avukat olursan rahat yaşarsın." dediği aklına gelmiştir. Sena son olarak ailesinin istediği gibi ileride rahat bir yaşam için hukuk fakültesini seçmiştir.

11. Sena'nın ileride annesinin dediği gibi rahat bir yaşam için hukuk fakültesini seçmesi meslek seçimini etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisiyle daha iyi açıklanır?

A) İlgi
B) Yetenek
C) Değer
D) Öz yeterlilik
E) Psikolojik gereksinimler

12. Sena'nın kendi gönlünden geçen mesleği seçmek yerine ailesini kıramadığı için onların istediği gibi hukuk fakültesini seçmesi kişilik gelişimi kuramlarına göre aşağıdaki kimlik türlerinden hangisine sahip olduğunun göstergesidir?

A) Ters kimlik
B) Başarılı kimlik
C) Gölgelenmiş kimlik
D) Erken bağlanma
E) Moratoryum kimlik

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. Bir liseye edebiyat öğretmeni olarak atanan Neriman Hanım, dersine girdiği sınıflardan birinin derse katılım konusunda pasif kaldığı ve sürekli disiplin sorunları sergiledikleri yönünde aynı sınıfa derse giren diğer branş öğretmenleriyle bir görüşme gerçekleştirmiştir. Görüşmede diğer branş öğretmenleri Nermin Hanım'a kendilerinin de benzer sorunlar yaşadıklarını söylemiştir. Bunun üzerine Nermin Hanım, okul rehber öğretmeniyle görüşür ve durumu anlatır. Okul rehber öğretmeni bu durum karşısında aynı sınıfa derse giren tüm branş öğretmenleriyle bir toplantı yapmaya karar vermiştir. Toplantıda okul rehber öğretmeni öğrencilerin derse katılımlarını artırmak için ne tür etkinlikler düzenleyebileceklerini anlatmış ve birtakım ilkeler benimsemeleri gerektiğini vurgulamıştır.

Okul rehber öğretmeninin bu çalışması rehberliğin temel işlevlerinden hangisiyle daha yakından ilgilidir?

A) Ayarlayıcı B) Tamamlayıcı
C) İyileştirici D) Krize müdahale
E) Önleyici

14. **Sena'nın anne ve babasının etkisinde kalarak onlar tarafından takdir edilme düşüncesiyle hukuk fakültesine girmesi meslek seçim kuramlarından hangisiyle daha iyi açıklanır?**

A) Özellik - faktör kuramı
B) Psikanalitik kuram
C) Roe'nun ihtiyaç kuramı
D) Ginzberg ve arkadaşlarının mesleki gelişim kuramı
E) Super'in benlik kuramı

15. Bir yatılı bölge okulunda göreve yeni başlayan rehber öğretmen Nesrin Hanım, yapmış olduğu bir uygulamanın sonucunda öğrencilerin kendisini değersiz olarak algıladığını ve kendilerini yeterince ifade edemediklerini görmüştür. Bunun üzerine sonuçtan yola çıkarak öğrencilerde bir sosyal beceri sorununun yaşandığını fark eder ve bunu aşmak için onlara sosyal beceri eğitimi uygulamaya karar verir.

Nesrin Hanım'ın uygulaması gereken problem alanlarına göre rehberlik türü ve işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

Rehberlik Türü	Rehberlik İşlevi
A) Psikolojik Danışma	Geliştirici
B) Kişisel Rehberlik	Çare Bulucu
C) Psikolojik Danışma	İyileştirici
D) Bilgi Toplama ve Sunma	Geliştirici
E) Kişisel Rehberlik	Geliştirici

16.
- Birey seçtiği alan veya okulla, yaptığı etkinliklerle mesleğe hazırlanmaya başlar.
- 18 - 21 yaşları arasına denk gelen bir dönemdir.
- Birey meslekle ilgili becerilerini geliştirmeye ve bilgi birikimi oluşturmaya başlar.

Bu etkinliklere yer veren bir birey Super'in benlik kuramına göre aşağıdaki evrelerden hangisinde yer almaktadır?

A) Deneme
B) Sağlamlaştırma
C) Sınama - test
D) Yetenek
E) Geçiş

17. **Aşağıdakilerden hangisi rehberlik türleriyle ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Rehberlik hizmetleri bir bütündür ancak bu hizmetlerin gözlemlenmesinin kolaylığını sağlamak için türlere ayrılmıştır.
B) Akran danışmanlığı ve akran ara buluculuğu gibi akran temelli uygulamalar ortaöğretim kademesinden itibaren verilmeye başlar.
C) Mesleki rehberlik hizmetlerinin en yoğun sunulduğu eğitim kademesi ilköğretim II. kademedir.
D) Grupla psikolojik danışmanlık uygulanacağından grupların homojen olmasına özen gösterilmelidir.
E) Öğretim kademelerine göre rehberlik hizmetlerinde amaç, yöntem ve teknikler öğrencilerin gelişim özelliklerine göre düzenlenir.

18. I. Zamanı doğru kullanmak adına öğrencilere eğitici seminerler düzenlemek
II. Öğrencilerin sınıfa ve uyum göstermelerini sağlamak
III. Öğrencilere verimli ders çalışma yollarını öğretmek
IV. Öğrencilere üst eğitim kurumları hakkında bilgi vermek
V. Özgüven sıkıntısından dolayı sınav kaygısı içinde olan öğrencilerin kaygı düzeylerini azaltmak

Yukarıdakilerden hangileri eğitsel rehberlik hizmetleri kapsamında yer almaz?

A) I ve II B) IV ve V C) Yalnız V
D) I ve V E) I ve IV

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Soruda sayısal yeteneği olan bir öğrencinin ilgi alanlarına uygun mesleklerden hangilerini seçmesinin daha uygun olduğu sorulmaktadır. Öncülleri incelediğimizde sosyal bilgiler öğretmenliği, gazetecilik ve hukuk alanları için sözel yetenek; ressamlık için şekil - uzay ve el – göz koordinasyonu yeteneği ve doktorluk ile matematik öğretmenliği için sayısal yetenek gereklidir. Bu yüzden III ve V. öncüller doğrudur.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

2. Kapsamlı psikolojik danışmanlık ve rehberlik programı ile amaçlanan durum, öğrencilere içinde bulundukları dönemin gelişimsel özelliklerini kazandırmak ve yaşanan gelişimsel krizlerin sağlıklı bir şekilde atlatılmasını sağlamaktır. Soru içerisinde ise "Günümüzde uygulanan kapsamlı psikolojik danışmanlık ve rehberlik programı ile öğrencilere içinde bulundukları dönemin özelliklerine göre o dönem özellikleri kazandırılmaya çalışılmaktadır." ifadesi yer almaktadır. Bu ifadelerin işlevsel boyutu ise geliştiricilik işlevidir. Geliştiricilik işlevi beraberinde önleyicilik işlevini de getirmektedir. Ancak seçenekler incelendiğinde önleyicilik işlevine yer verilmemiştir. Önleyicilik işlevine yer verilmiş olsa bile soru kökünde rehberlik işlevleri içerisinde en çok üzerinde durulan işlev sorulmaktadır. Bu nedenle önleyicilik işlevine göre geliştiricilik işlevi daha çok ön plandadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

3. Holland'ın belirlemiş olduğu altı kişilik tipi içerisinde sosyal tiplerin özellikleri aşağıdaki gibidir.

Sosyal Tip: Başkalarıyla iletişime geçmeyi onları bilgilendirmeyi seven, sosyal ve iş birliğine yatkın bireylerdir. Yardımsever, iş birlikçi, sorumluluk sahibi, empati kurabilen ve başkalarını eğitmek isteyen bireylerdir. Öğretmenler, sosyal hizmet çalışanları, hemşireler, din görevlileri, hasta bakıcıları, dadılar, insan kaynakları uzmanı, özel eğitimciler ve psikolojik danışmanlar sosyal tipin ön planda olduğu bireylerdir. Seçenekler incelendiğinde Aslı'nın sosyal tipi baskın olduğu görülmektedir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

4. **Super'in Benlik (Öz Ben) Kuramı**

1. Büyüme Evresi (0-14 yaş)

- Hayal basamağı (4-10 yaş)
- İlgi basamağı (11-12 yaş)
- Yetenek basamağı (13-14 yaş)

2. Araştırma (Keşfetme) Evresi (14- 24 yaş)

- Deneme Evresi (14-17 yaş): Bu dönem geçici denemelerin yapıldığı bir dönemdir. Birey güçlü ve zayıf yönlerinin farkına varır ve fantezi seçimler gerçekleştirir.
- Geçiş Evresi (18-21 yaş): Birey bu dönemde belirli bir meslek alanıyla ilgili bir eğitime başlar. Seçimlerde fantezi evresi bitmiş ve gerçek olgulara bağlı seçimler yer almaya başlamıştır. Benlik kavramını uygulamaya koymaya hazırlanır.
- Sınama – İzleme Evresi (22-24): Artık birey bu dönemde almış olduğu eğitimi tamamlar ve benlik kavramını uygulamak üzere bir mesleğe başlar. Kendini izler ve değerlendirir.

3. Yerleşme Evresi (25-44 yaş)

- Sınama Evresi (25-30 yaş)
- Sağlamlaştırma Evresi (31-44 yaş)

4. Koruma Evresi (45-64 yaş)

5. Çöküş Evresi (65 yaş ve üstü)

- Yavaşlama Evresi (65-70 yaş)
- Emeklilik Evresi (70 yaş ve üzeri)

Soruda Aslı üniversite 1. sınıf öğrencisidir (18-19 yaş). Aslı, artık hangi alanda eğitim alacağına karar vermiş ve eğitim almaya başlamıştır. Super'in benlik kuramına göre Aslı, araştırma-keşfetme (14-24 yaş) evresinin alt basamağı olan geçiş (18-21 yaş) evresi içindedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

5. Soruyu incelediğimizde Ersin'in yaşamış olduğu trafik kazası sonrası okul rehberlik servisinden psikolojik danışmanlık hizmeti almış böylelikle yaşadığı yas ve depresyon sürecini kısa sürede atlatmış olmasından bahsedilmektedir. Bu durumda yerine getirilen çalışma krize müdahale ediciliktir. Soruyu incelemeye devam ettiğimizde Ersin'e sunulan psikolojik danışmanlık hizmetinin fazla etkili olmadığı anlaşılmış ve Ersin tekrar depresif belirtiler yaşamaya başlamıştır. Bu durum izleme hizmeti sayesinde belirlenen bir sonuçtur.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

6. Krize müdahale işlevi, hiç beklenmedik bir anda meydana gelen ve bireyi önemli derecede etkileyen büyük yıkımlara yol açabilecek cinsten sorunlar yaşandığında bireye anında uygulanması gereken bir işlevdir. Soruda çocukların gözü önünde bir arkadaşlarının intihar etmesi de bu tür bir olaydır ve krize müdahale gerektirir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

7. Super'in benlik kuramına göre insanların meslek seçimine kendileriyle ilgili oluşturdukları benlik algısı belirler. Soruda Ceren'in "İnsan sağlığı ile çok ilgili birisiyim. Sağlık sorunlarıyla ilgili önemli kitaplar okudum. Bence bu yüzden ben doktor olabilirim." düşüncesi de bu durumu yansıtmaktadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

8. Sınav kaygısı eğitsel rehberlik konusu iken her alanda aşırı kaygı durumu kişisel rehberlik konusudur. Burada birey sadece sınav kaygısı yaşasa da bu kaygı yüzünden öz güven ve öz saygısının giderek azalması artık kişiliği de etkilemeye başladığı için yine de bu bireye kişisel rehberlik hizmeti sunulması gereklidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

9. Sorunun cevabı mesleki rehberlik gibi görünse de paragraf dikkatlice okunduğunda sorun bireyin mesleklerle ilgili bir yetersizliği değildir. Asıl sorun küçüklükten beri aşırı koruyucu bir tutumla yetişmiş bireyin bağımlı bir kişiliğe sahip olmasıdır. Bu yüzden kişilikteki sorunlardan kaynaklı olarak kendine en uygun kararı vermekte birey zorlanmaktadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

10. Rol karmaşası, bireyin farklı iki veya daha fazla seçenek arasında kararsızlığa düşmesidir. Bireyin yaşadığı bu kararsızlığın ardından, erteleme, askıya alma, boş vermişlik, çaba göstermeme, vazgeçme gibi davranışlar sergilemesi ise moratoryum kimliktir. Soruda bireyin sadece iki seçenek arasında ikilemde kalması durumu sorulmaktadır. Dolayısı ile cevap rol karmaşası olmalıdır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

11. Meslek seçimini etkileyen temel faktörlerden biri de "değer"dir. Bu özellik bireyin mesleği uyguladıktan sonra elde edeceği kazanç, statü, saygınlık ve prestiji ön plana çıkarır. Birey daha çok para kazanıp ileride rahat bir yaşam sürdürmek amacı ile meslek seçimi gerçekleştiriyorsa burada "değer" faktörü devreye girmiştir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

12. Erikson'un psikososyal kişilik gelişimi kuramında yer alan kimlik türleri aşağıdaki gibidir:

- Başarılı kimlik
- İpotekli kimlik
- Moratoryum kimlik
- Dağınık kimlik
- Gölgelenmiş kimlik
- Ters kimlik

Gölgelenmiş kimlik türünde bireyin kimlik bunalımı ve arayışı yaşadığı görülür. Ancak çevresindeki insanların baskısı üzerine kendi görüşlerini uygulamaya koymak yerine diğerlerinin benimsediği görüşleri yapmak zorunda kalırlar. Soru da Sena, öğretmen olmayı istediği hâlde ailesinin ısrarları üzerine onlarının kararlarını uygulamıştır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

13. Tamamlayıcı işlev kapsamında öğretmenler sınıfta ve diğer öğrenme ortamlarda yaşadıkları herhangi bir sorunun çözümü için okul rehber öğretmenlerinden yardım alır. Dolayısı ile soru da öğretmenlerin sınıfta yaşadıkları disiplin sorunlarının çözümü için okul rehber öğretmenlerinden yardım aldığı görülmektedir. Ayarlayıcı işlev ise okul rehber öğretmenlerinin plan ve program hazırlayan personele yardımcı olmak söz konusudur. Soruda böyle bir durum bahsedilmemektedir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

14. Roe'nun ihtiyaç kuramına göre çocukluk dönemindeki anne ve baba tutumları meslek seçiminde önemli bir role sahiptir. Roe, üç farklı anne baba tutumunun sonuçlarının bireyin meslek seçimi üzerindeki etkisini incelemiştir. Soruda Sena'nın meslek seçimi üzerinde anne ve baba tutumlarının ne derecede etkili olduğu vurgulanmıştır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

15.
- Kendini tanıma ve kabul etme
- Sosyal beceriler
- Kişiler arası ilişkiler
- Olumlu sosyal davranış
- Karşı cinsle ilişkiler
- Öz güven, öz saygı
- İletişim becerileri
- Karar verme becerileri
- Kaygı ve stresle baş edebilme becerileri
- Benlik kavramı
- Öfke kontrolü

gibi sorunlar kişisel rehberlik alanına girmektedir. Bu doğrultuda soruda sosyal becerilerde sıkıntı olan bireyden bahsedilmektedir. Aynı zamanda bu sorun aniden gerçekleşen ve bireyde travma yaratacak türden çok ciddi bir sorun olmadığı için iyileştirici (çare bulucu, düzeltici) işlev tercih edilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

16. Super'in benlik kuramında yer alan "geçiş" evresinde bireyler seçtikleri alan ya da okulla, yaptığı etkinliklerle mesleğe hazırlanmaya başlar. Birey meslekle ilgili bilgi veya becerileri edinmeye başlarlar. Hazırlık tamamlandıktan sonraki aşamada ise "sınama" evresine geçerler ve kendilerini test etmeye başlarlar.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

17. Eğitsel ve kişisel rehberlik hizmetleri okul öncesi-ilköğretim kademelerinde yoğun olarak uygulanmaktadır. Mesleki rehberlik hizmetleri ortaöğretim kademesinde yoğun olarak uygulanmaktadır. Kişisel rehberlik hizmetleri ise yükseköğretim kademelerinde yoğun olarak ihtiyaç duyulan problem alanlarına göre rehberlik türüdür.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

18. Eğitsel Rehberliğin Kapsamı
- Öğrencinin okula ve okulun çevresine uyum sağlamasına yardım etmek. (Oryantasyon)
- Öğrenmeyi öğrenme.
- Öğrenciye verimli ders çalışma becerilerini kazandırmak.
- Öğrencinin akademik başarısızlığına sebebiyet veren faktörleri ortadan kaldırmak.
- Öğrencinin okuldaki ders, alan ve üst eğitim kurumu seçimine yardımcı olmak.
- Öğrenme stillerini belirlemek.
- Öğrencinin eğitsel kol etkinliklerine katılımını sağlamak.
- Zamanı etkili kullanma becerisini kazandırmak.
- Sınav kaygısı ile baş etmeye yardımcı olmak.
- Çalışma ortamını düzenleme becerisi kazandırmak.
- Okuma ve öğrenme güçlüğü olan öğrencileri belirlemek ve uygun yardımı almalarını sağlamak.
- Üstün yetenekli öğrencileri belirlemek ve ilgili alanlara yönlendirmek.
- Öğrencilere mezun olduktan sonra gidebilecekleri üst eğitim kurumlarını tanıtmak.
- Dikkat toplama egzersizi yaptırmak.
- Hafızayı güçlendirme.
- Motivasyonu artırıcı çalışmalar yapmak.
- Etkili okuma, ders dinleme ve not tutma becerisi kazandırmak.
- Kaynaştırma eğitimindeki öğrencilerin gelişimini izlemek.
- Öğrencilerin eğitsel yaşantıları ile meslek yaşantıları arasındaki ilişkiyi fark etmelerini sağlamak.

V. maddede yer alan öz güven sıkıntısından dolayı sınav kaygısı içinde olan öğrencilerin kaygı düzeylerini azaltmak ifadesi eğitsel değil kişisel rehberlik konusudur.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Eğitim fakültesi son sınıfta okuyan Cemil, KPSS'ye hazırlanmaktadır. Sınav ve sınav kaygısı kendini iyiden iyiye göstermeye başlamıştır. Bu yüzden gündelik hayatında kendine ayırdığı zamanları birer zaman kaybı olarak görmeye ve geceleri uyuyamamaya başlamıştır.

Psikolojik danışmanın Cemil'e sunması gereken rehberlik işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Önleyici
B) Geliştirici
C) Krize müdahale
D) İyileştirici
E) Tamamlayıcı

2. Bir ilköğretim okulunda görev yapan okul rehber öğretmeni Şenay Hanım 1. sınıf öğretenleriyle yaptığı görüşme sırasında "Arkadaşlar 1. sınıfa başlayan öğrencilerimizden bazıları ilk defa okul yüzü görüyor ve ailesinden ilk defa ayrılıyor olabilir. Bu yüzden öğrencilerimize karşı sabırlı ve hoşgörülü olmalıyız. Çeşitli oyun ve aktivitelerle onların okula karşı olumlu bir tutum geliştirmelerini sağlamalıyız." demiştir.

Şenay Hanım'ın bu uyarıları aşağıdaki rehberlik işlevlerinden daha çok hangi ikisiyle ilgilidir?

A) Uyum sağlayıcı- Yönlendirici
B) Uyum sağlayıcı- Aydınlatıcı
C) Aydınlatıcı- Önleyici
D) Uyum sağlayıcı – Önleyici
E) Tamamlayıcı- Önleyici

3. Devletin verdiği yardımlarla kız çocuklarının okula devamlarının sağlanabildiği bir bölgede yaşayan ilköğretim 7. sınıf öğrencisi Ayten, okul rehber öğretmenine, müdür yardımcısının kendisine cinsel tacizde bulunduğunu anlatır. Rehber öğretmen sayesinde olay yargıya taşınır ve aynı okulda başka öğrencilerin de tacize uğradıkları saptanır. Bunun sonucunda Ayten ile aynı sınıfta öğrenim gören bazı kız öğrencileri aileleri okula göndermek istemez. Bu durumu fark eden okul rehber öğretmeni, diğer velilerde ve öğrencilerde aynı endişelerin oluşmasını istemez. Bu amaçla da veliler ve öğrencilerle yapacağı toplantılara ilişkin planlar yapar.

Rehber öğretmenin velilerle yapacağı görüşmeler rehberliğin öncelikle hangi işlevine yöneliktir?

A) Önleyici
B) Geliştirici
C) Ayarlayıcı
D) Tamamlayıcı
E) Uyum sağlayıcı

4. Birinci sınıf öğretmeni Zehra Hanım'ın Vural isminde aşırı hareketli, dikkatini uzun süre yoğunlaştıramayan bir öğrencisi bulunmaktadır. Zehra Hanım okul psikolojik danışmanından (okul rehber öğretmeninden) yardım ister. Rehber öğretmen, Vural'da "dikkat eksikliği hiperaktivite" davranış problemi olabileceğinden kuşkulanır. Zehra Öğretmen'den; Vural'ı, sınıfta pencereden uzak ve tahtaya yakın bir yerde oturtmasını, ödevlerini yaptırırken sıklıkla ara vermesini ister. Bu önerilere uyan Zehra Öğretmen bir süre sonra Vural'ın daha iyi öğrendiğini ve dikkatinin de daha az dağıldığını fark eder.

Zehra Öğretmen'in sınıfında gerçekleştirdiği çalışmalar rehberliğin hangi işleviyle daha yakından ilgilidir?

A) Tamamlayıcı
B) Krize müdahale
C) Yöneltici
D) Önleyici
E) Ayarlayıcı

5. Bir ilköğretim okulunun bahçesinde, bir öğrenci teneffüs sırasında bıçaklı saldırıya uğrar. Bu sırada bahçede bulunan diğer öğrenciler olaydan psikolojik olarak etkilenir. Hatta bazı öğrenciler travmatik durumlar yaşarlar.

Yaşanan bu psikolojik sorunu gidermede okul rehber öğretmeninin vermesi gereken en uygun hizmet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İyileştirme
B) Ayarlama
C) Geliştirme
D) Krize müdahale
E) Koruma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

6. İlköğretim 6. sınıf öğrencisi Ceyda, ağlayarak sınıf rehber öğretmeninin yanına gelir. Neler olduğunu soran rehber öğretmenine "Arkadaşlarımın boyu uzadı, bense kısa kaldım. Cüce gibiyim, kimse beni beğenmiyor." der ve ağlamaya devam eder.

Rehber öğretmenin bu durumda yapması gereken en uygun davranış aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ergenlik döneminde beden yapısındaki değişmeler hakkında bilgiler vererek Ceyda'nın rahatlamasını sağlamak

B) Ceyda'nın arkadaşlarını rehberlik servisine çağırarak davranışlarının çok yanlış olduğunu, Ceyda'yı incittiklerini anlatmak

C) Ceyda'nın ailesiyle görüşerek kızlarıyla ilgilenmeleri gerektiğini aksi hâlde sorunlar yaşayabileceğini anlatmak

D) Ceyda'yı inciten arkadaşlarının onu kıskandığını anlatarak onu teselli etmek

E) Ceyda'ya "Boyunla daha önce de alay ettiler mi?" diye sorarak sorunu abartıp abartmadığını araştırmak

7. İlköğretim yedinci sınıf öğrencisi Ahmet, okula bu yıl atanan stajyer öğretmen Ayşenur Hanım'a âşık olur ve ona bir e-posta göndererek duygularını anlatır.

Ahmet'in ilgisini öğrenen Ayşenur Hanım, aşağıdaki tepkilerden hangisini verirse rehberlik anlayışına uygun davranmış olur?

A) Ayşenur Hanım, bu durumla ilgili öğretmen arkadaşlarından yardım alırsa

B) Ahmet'in ailesini okula çağırıp sorunu iş birliği içerisinde çözmek isterse

C) Ahmet'le bu konuyu konuşup okul rehber öğretmeniyle görüşmesi için ısrar ederse

D) Ahmet'in yaşı gereği ilgisinin geçici olduğunu düşünüp durumu görmezden gelirse

E) Kendisinin öğretmen, onun da öğrenci olduğunu kesin bir dille anlatırsa

8. Üniversite sınavına hazırlanan lise son sınıf öğrencisi Salih, kendisine güvenen bir kişiliğe sahip olmasına ve derslerine çok çalışmasına karşın, deneme sınavlarında bile aşırı heyecanlanarak istediği puanları elde edememektedir.

Sınavlarda yaşadığı endişe yüzünden gelecekte başarılı bir avukat olamayacağını düşünen Salih'e sunulacak rehberlik hizmeti öncelikle aşağıdaki problem alanlarından hangisine yönelik olmalıdır?

A) Eğitsel rehberlik

B) Kişisel - sosyal rehberlik

C) Yönlendirici rehberlik

D) Akran eğitimi

E) Mesleki rehberlik

9. Batuhan, yeni başladığı Anadolu lisesinde, alanlardan kendi ilgi ve yeteneklerine uygun olanı seçmek istemektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Batuhan'a verilmesi gereken en uygun rehberlik hizmetidir?

A) Kişisel rehberlik

B) Eğitsel rehberlik

C) Bireysel psikolojik danışma

D) Bilgi toplama ve yayma

E) Oryantasyon

10. **Aşağıdakilerden hangisi üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerin sınav kaygısını azaltmada daha az etkilidir?**

A) Öğrenme stillerine uygun olarak çalışma

B) Sınavla ilgili yanlış inanç ve düşünceleri değiştirme

C) Bedeni kontrol etme ve gevşeme egzersizleri yapma

D) Ders çalışırken müzik dinleme

E) Zamanı iyi kullanma alışkanlığı kazanma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

11. Aşağıdaki mesleki gelişim görevlerinden hangisi bir bireyin kendini kabulüyle yakından ilgilidir?

A) Üst eğitim kurumlarına giriş koşullarını inceleme

B) Ulaşılabilir meslek hedefleri belirleme

C) İlgi duyulan meslekleri inceleme

D) Meslek değerleri geliştirme

E) Meslek hedefleriyle ilgili araştırmalar yapma

12. Lise 2. sınıfta sosyal bilimleri seçen öğrencilerin sosyal bilimler ilgisine ilişkin aşağıdaki durumlardan hangisi, "İlgiler, geçirilen yaşantılarla artar." ilkesini kesinlikle destekleyen bir ifadedir?

A) 2. sınıftaki genel yetenek puanları ve sosyal bilimler ilgisi arasındaki korelasyonun, 1. sınıftakinden yüksek olması

B) 2. sınıfta sosyal bilimler ilgisi ölçeğinden alınan puanların 1. sınıfta alınanlardan yüksek olması

C) 2. sınıfta sosyal bilimler alanını seçen öğrencilerin 1. sınıftaki genel başarı puanlarının, 2. sınıfta sosyal bilimler alanını seçmeyenlerinkinden yüksek olması

D) 2. sınıfta sosyal bilimler alanını seçen öğrencilerin sosyal bilimler derslerindeki puanlarının, 1. sınıftaki sosyal bilimler derslerindeki puanlarından yüksek olması

E) 2. sınıfta sosyal bilimler alanındaki öğrencilerin 1 ve 2. sınıftaki sosyal bilimler ilgisi ve genel başarı puanları arasındaki korelasyonun artmasına karşın diğer alanları seçenlerde düşmesi

13. Lise 1. sınıftaki bir öğrencinin yetenek testi ve ilgi envanterinden aldığı yüzdelik puanlar aşağıda verilmiştir.

Yetenek testi	Puan (%)	İlgi envanteri	Puan (%)
Sözel	65	Fen bilimleri	56
Sayısal	51	Sosyal bilimler	52
Mekanik	57	Edebiyat	74
Göz-el koordinasyonu	61	İş ayrıntısı	47
Bellek	67	Güzel sanatlar	49

Öğrencinin yetenek testi ve ilgi envanterinden aldığı yüzdelik puanlar dikkate alındığında bu öğrenciye lise birinci sınıfın sonunda aşağıdaki alanlardan hangisinin önerilmesi en uygundur?

A) Sosyal bilimler

B) Türkçe - Matematik

C) Güzel sanatlar

D) Fen bilimleri

E) Yabancı dil

14. Yapılan bir araştırmada, üniversite sınavına giren öğrencilerin tercih listeleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda, öğrencilerin %67'sinin ilk sıralarda tıp fakültelerini seçtikleri saptanmıştır.

Aşağıdaki faktörlerden hangisinin, üniversite sınavına giren öğrencilerin gerçekçi olmayacak bu hedefin belirlenmesinde daha çok etkili olduğu söylenebilir?

A) Değer

B) Benlik algısı

C) Akademik başarı

D) İlgi

E) Yetenek

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

15. **Kadınlara özgü cinsiyet rolüyle ilgili kalıplaşmış yargılara sahip olan bir kadının meslek seçiminde, aşağıda verilen etkenlerden hangisinin daha ön planda olması beklenir?**

A) İşinden yüksek kazanç elde etmek

B) İnsanlara yardımcı olmak

C) Üst düzey yönetici olmak

D) İnsanlarla rekabet etmek

E) Toplumda statü kazanmak

16. Mustafa 5 yaşındayken kendisine "İleride ne olmayı istiyorsun?" sorusu sorulduğunda basketbolcu olacağını söylemekteydi. Ancak Mustafa 13-14 yaşına geldiğinde basketboldan hâlâ hoşlanmasına rağmen basketbol oynamanın kendisine uygun olmadığını fark ederek basketbolcu olmaktan vazgeçmiştir.

Mustafa'nın bu kararı, Ginzberg ve arkadaşlarına göre aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilidir?

A) Değer

B) Keşfetme

C) İlgi

D) Yetenek

E) Belirleme

17. Lise 2. sınıf öğrencisi Aslı, okul rehber öğretmenine şunları anlatır: İlköğretim 8. sınıfta iken annemle liseleri gezerek bilgi toplamıştık. Çocuklarla çalışmak istediğim için meslek liselerini de ziyaret etmiştik. Bir rehber öğretmen, fikrimin ileride değişebileceğine dikkat çektiğinden meslek lisesini tercih etmedim. Geçen yaz bir kreşte gönüllü olarak çalıştım. O zaman anladım ki çocuklarla çalışmak bana göre değilmiş. Sanırım ben yardım etmekten çok insanları etkilemeyi ve ikna etmeyi seviyorum.

Yukarıdaki açıklamaları okul rehber öğretmenine anlatan Aslı'nın, Super'in benlik kuramına göre hangi mesleki gelişim basamağında yer aldığı söylenir?

A) Geçiş

B) Farkındalık

C) Büyüme

D) Deneme

E) Belirleme

18. Holland, insanların altı kişilik tipine sahip olduğunu ve bunlardan birinin baskın olacağının üzerinde durmuştur. Ancak Holland, insanların sadece tek bir tipe sahip olduklarını değil, baskın tipe uygun iki farklı tiplerin de bireylerde bulunabileceğini söylemiştir. Her insan bu kişilik tiplerine uygun bir meslek seçer diyen Holland, kişilik tiplerini yansıtabilecekleri çevre koşullarının da bulunduğunu açıklamıştır. Bu açıklamaya göre Holland'ın kişilik tiplerinden oluşturulan altıgen aşağıdaki gibidir.

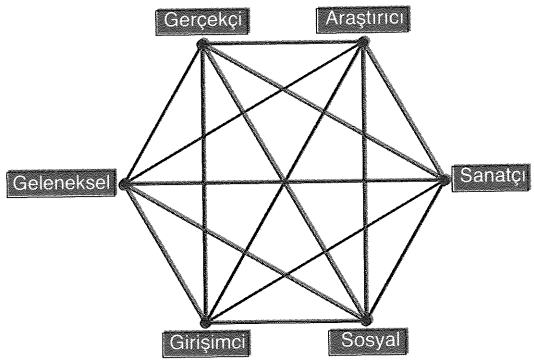

Yukarıdaki verilen altıgene göre, meslek seçim aşamasında olan bir bireyin hangi tiplerden aldığı puanların yüksek ve birbirine yakın olması bireyin tutarlı bir seçim yapabileceğini gösterir?

A) Geleneksel – Sosyal – Girişimci

B) Gerçekçi – Girişimci – Araştırıcı

C) Araştırıcı – Sosyal – Geleneksel

D) Sanatçı – Girişimci – Geleneksel

E) Gerçekçi – Sanatçı – Girişimci

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. **İyileştirici-Çare Bulucu Rehberlik:**

- Bu hizmet alanı öğrencilerin önceden kazanmış oldukları olumsuz davranışları ortadan kaldırarak bunların yerine uygun olan davranışların öğrencilere kazandırılmasını amaçlar.
- Bireyin eksik ya da hatalı davranışları üzerine odaklanarak bunların tamamlanması işlevini yerine getirir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Şenay Hanım'ın amacı okula yeni başlayan öğrencilerin uyumunu sağlamak ve ortaya çıkabilecek herhangi bir uyum probleminin önüne geçmektedir. Bu doğrultuda önemi vurgulanan hizmet oryantasyon, işlevi ise uyum sağlayıcılık ve önleyiciliktir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Okul rehber öğretmeni olayların ortaya çıkmasından sonra bazı velilerin çocuklarını okula göndermediklerini fark edince diğer velilerde ve çocuklarda aynı endişelerin oluşmaması için toplantılar yapmayı planlar. Bu toplantılar rehberliğin "önleyici" işleviyle ilgilidir. Çünkü önleyici rehberlik, ortaya çıkması muhtemel problemleri öngörerek buna göre tedbirler almaya yöneliktir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Zehra Öğretmen'in hiperaktivite problemi olan öğrencisi Vural için rehberlik servisinden yardım alarak ve psikolojik danışmanın önerilerini dikkate alarak Vural'ın daha iyi öğrendiğini ve dikkatinin de daha az dağıldığını görmesi rehberliğin tamamlayıcı işlevini oluşturur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Soruda aniden ortaya çıkan, beklenmedik bir durumdan bahsedilmektedir. Bu şekilde meydana gelen problemler ertelenemez ve acil çözüm gerektirir. Bu yüzden okul rehber öğretmeninin sunması gereken en uygun hizmet krize müdahaledir.

Not: Sorunun cevabının iyileştirici olabilmesi için devam eden mevcut olumsuz bir durumun ortadan kaldırılması gerekirdi. Ancak soruda devam eden bir problem değil birden ortaya çıkan olumsuz bir durumdan bahsedilmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. İlköğretim II. kademe ergenlik döneminin başlangıcıdır. Bu dönemde birçok ergenlik özelliklerinden biri de hızla gerçekleşen bedensel değişimdir. Öğrencinin yaşadığı problem bu döneme ait bir özellik olduğu için yapılması gereken en uygun davranış, öğrenciyi ergenlik dönemi özellikleri hakkında bilgilendirmektir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Bu dönem, ergenlik dönemi başlangıcıdır. Öğrencilerde bu dönemle birlikte duygusal gelişimlerde bir artış doğal bir durum olarak gözlenmektedir. Bu dönemdeki bireylerin bunun gibi geçici duygular yaşayabileceğini unutmamak gerekir. İzlenmesi gereken en uygun yol durumu görmezlikten gelmedir.

Not: İlerleyen zamanlarda bazı bireyler bu durumu aşırıya götürebilirler ve ısrarcı olabilirler. Yani davranış geçici bir davranış olmaktan çıkarsa şayet izlenmesi gereken en uygun yol öğretmenin; kendisinin öğretmen, onun da öğrenci olduğunu kesin bir dille anlatmasıdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Öğrencide probleme sebebiyet veren durum sınav esnasında yaşadığı aşırı heyecan yani sınav kaygısıdır. Gelecekte başarılı bir avukat olmak isteyen öğrencinin öncelikle sınav kaygısı ortadan kaldırılmalıdır. Sınav kaygısı ise eğitsel rehberliğin kapsamındadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Batuhan, yeni başlamış olduğu Anadolu lisesinde kendi özelliklerine uygun alanlara yönelmek istemektedir. Öğrencinin; önce kendi özelliklerini tanıması sağlanmalı, sonra öğrenciye gidebileceği alanlar tanıtılmalı ve son olarak da öğrencinin kendine uygun bir alan seçimi gerçekleştirmesi sağlanmalıdır. Öğrencinin, eğitim kurumu içerisinde bir seçim yapmasını sağlayan bu çalışmalar eğitsel rehberliğin kapsamında yer alacaktır.

Not: Batuhan, kendi ilgi ve yeteneklerinin farkında olarak kendi özelliklerine uygun alanlar hakkında bilgi isteseydi cevap bilgi toplama ve yayma olurdu. Ancak soruda öğrencinin kendi kişilik özelliklerini tanıdığından bahsedilmemiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Öğrencilerin yaşamış oldukları sınav kaygısını azaltmada ders çalışırken müzik dinleme en az etkilidir. Çünkü bu yaklaşım bireylerde dikkati dağıtan ve genel uyarılmışlık hâlini olumsuz etkileyen bir faktördür. Diğer seçenekler sınav kaygısını azaltmada etkilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

11. Kendini olduğu gibi kabul eden birey, kendisine erişilebilir meslek hedefleri belirler. Kendi yetersizliklerini, sınırlılıklarını kabul etmeyen kişi ise erişilemeyecek hedefler belirler. Buna göre, sorunun seçeneklerinde verilen meslek gelişim görevlerinden B seçeneği kişinin kendini kabulüyle yakından ilgilidir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

12. Sorunun B seçeneğinde verilen "Lise 2. sınıfta sosyal bilimler ilgisi ölçeğinden alınan puanların, lise 1. sınıfta alınanlardan yüksek olması" durumu, ilgilerin geçirilen yaşantılarla arttığı ilkesini kesinlikle desteklemektedir. Çünkü lise 1. sınıfta henüz alan seçimi yapılmamıştır ve belli bir alanda öğrenim görülmeye başlanmamıştır. Dolayısıyla lise 1. sınıfta sosyal bilimler alanıyla ilgili yaşantı, lise 2. sınıfta sosyal bilimler alanında okuyanlardan daha azdır. Öyleyse lise 1. sınıfta sosyal bilimler alanına ilişkin ortaya çıkan ilgi düzeyi ile lise 2. sınıfta sosyal bilimler alanında öğrenim görmeye başladıktan sonraki ilgi düzeyi kıyaslandığında sosyal bilimler alanına ilişkin ilgi düzeyi lise 2. sınıfta daha yüksekse olduğu ilgilerin geçirilen yaşantılarla arttığını bize verir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

13. Öğrencinin yetenek ve ilgilerini incelendiği zaman bu öğrencinin en yüksek yeteneği bellek yani sözel ve işlemsel terim, kavram, ilke, genelleme vb. akılda tutabilme becerisinde olduğu görülmektedir. Ayrıca öğrencinin sözel yeteneği de diğer yetenek türlerine göre iyi düzeydedir. Bu doğrultuda öğrencinin sözel becerilerini kullanmasını gerektirecek bir alana yönlendirilmesi uygundur. Sosyal bilimler alanına ilişkin düşük, edebiyat alanına ilişkin yüksek bir ilgisi olduğu için öğrenciye yabancı dil alanının önerilmesi uygundur.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

14. Karar durumlarında farklı faktörler ön planda yer alır. Bu faktörler; ilgi, yetenek, başarı özellikleridir. Bunlardan sadece birisinin verilecek bir mesleki kararda %67'lik bir yüzde ile etkili olması beklenemez. Ancak değerler toplum tarafından şekillendirilebilir. Toplum içerisinde doktorluk oldukça popüler, kazancı iyi, saygınlığı olan ve istenen bir meslektir. Üniversite sınavına giren öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ilk sıralarda tıp fakültelerini tercih etmesi ise bu mesleğe verilen değerle ilgilidir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

15. Kadınlara özgü cinsiyet rolüyle ilgili kalıp yargılara sahip bir genç kızın meslek seçiminde, insanlara yardımcı olmak düşüncesi diğer faktörlere göre daha çok rol oynar. İşinden çok para kazanmak, üst düzey yönetici olmak, insanlarla rekabet etmek, toplumda statü kazanmak düşünceleri erkeklere özgü kalıp yargılardır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

16. Mustafa; 5 yaşında basketbolcu olmayı isterken, 13 - 14 yaşlarına geldiğinde basketboldan hoşlanmasına rağmen (Bu açıklama hâlen basketbola ilgisinin olduğunu gösterir.) basketbol oynamanın kendisine uygun olmadığını fark etmiştir. Mustafa'nın basketbol oynamanın kendisine uygun olmadığını fark etmesi yetenekle açıklanır. Çünkü yetenekler ortalama 13-14 yaşlarında bağımsızlık kazanmakta ve bireylerin gerçekleştirecekleri seçimleri etkileyen temel bir faktördür.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

17. Soruda Aslı'nın lise 2. sınıf öğrencisi (16-17 yaş) olduğuna yer verilmiştir. Bu yüzden büyüme evresinde (14 yaşa kadar olan evre) olamaz. Aslı, araştırma- keşfetme dönemi (14-24 yaş) içinde yer almaktadır. Bu dönemin alt basamaklarına göre deneme ya da geçiş döneminde olabilir. Geçiş dönemi (18-21 yaş) bireyin bir mesleğe ya da bir meslek alanına hazırlayan eğitime başladığı dönemdir. Soruda ise Aslı'nın, bir kreşte gönüllü olarak çalıştığı (kendini, ilgisini denediği) ancak kendine uygun olmadığını gördüğü belirtilmektedir. Deneme döneminde (14-17 yaş) birey gereksinim, ilgi ve yeteneklerini dikkate alarak geçici kararlar almaktadır. Bu yüzden Aslı, deneme dönemi içerisinde yer almaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

18. Holland, kişilik tipolojisi kuramına göre altı farklı kişilik tipini bir altıgen üzerinde şematize etmiştir. Bu tiplerin birbirine yakın özelliğe sahip olanları birbirine yakın köşeleri, özellikleri zıt olanları birbirinden uzak köşelere yerleştirmiştir. Örneğin; Sosyal tip, Sanatçı ve Girişimci tiplere daha yakındır. Yani şema üzerinde ardışıklık gösterdiği görülmektedir. Aynı şekilde Sosyal tipin en yüksek düzeyde zıt özelliklere sahip olan kişilik tipi ise şemadan da görüldüğü gibi Gerçekçi tiptir. Meslek seçim aşamasında yer alan bir bireyin tutarlı seçimler yapabilmesi için sahip olacağı kişilik tiplerinin birbirine ardışık tipler olması gerekir. A seçeneğini incelediğimiz zaman; Geleneksel, Sosyal ve Girişimci tiplerin şemada ardışık olarak yer aldığını görmekteyiz. Diğer seçeneklerde böyle bir ardışıklık söz konusu değildir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Serpil Hanım; enerjik, dışa dönük, kendine güvenli ve ikna kabiliyeti yüksek olan bir kişidir. Sosyal ve eğlenceli faaliyetlerden hoşlanan bir kişi olan Serpil Hanım'ın organizasyon becerisi de yüksektir.

Buna göre Serpil Hanım'ın Holland'ın kişilik tiplerinden hangisine sahip olduğu söylenebilir?

A) Gerçekçi

B) Sosyal

C) Girişimci

D) Geleneksel

E) Araştırıcı

2. **Bir önceki soruya göre Aslı'nın, Holland'ın kişilik tiplerinden, baskın kişilik tipi ve kişilik tipine uygun meslekler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

Kişilik tipi	Meslek
A) Sosyal	Psikolojik danışman, Öğretmen, Özel eğitimci
B) Girişimci	Avukat, Pazarlamacı, Borsa uzmanı
C) Araştırıcı	Sosyolog, Antropolog, Biyolog
D) Sanatçı	Tiyatro sanatçısı, Müzisyen, Mimar
E) Gelenekçi	Muhasebeci, Finans uzmanı, Vergi uzmanı

3. Holland'a göre bireyler kişilik tiplerine uygun meslekler seçmektedirler. Araştırıcı tipler: beden güçleri yerine zihin güçlerini kullanmayı isteyen, esnek düşünceli, sabırlı, ısrarcı, bilimsel çalışmalara ilgi duyan, bağımsız kimselerdir. Sosyal tipler ise başkalarıyla bir arada bulunmaktan, onlara yardımcı olmaktan, insanları ve duygularını anlamaya çalışmaktan hoşlanırlar. İki tipin de başarma güdüleri yüksektir.

Buna göre hem araştırıcı hem de sosyal tip özelliklerini aşağıdaki mesleklerden hangisinde bir arada görme olasılığı en yüksektir?

A) Doktor

B) Kimyager

C) Muhasebeci

D) Jeolog

E) Ressam

4. Başarılı bir öğrenci olan Aylin, ilköğretim 7. sınıfa devam etmektedir. Sınıf öğretmeni son zamanlarda Aylin'in başarısında belirgin bir düşme olduğunu gözler ve okul rehber öğretmeniyle görüşmesini ister. Okul rehber öğretmeniyle yaptığı görüşmede Aylin "Annem, halamla konuşurken beni evlendirecekleri söyledi. Nasılsa beni liseye göndermeyecekler. Onun için kendimi derslere veremiyorum." der.

Rehber öğretmenin Aylin'le yapacağı görüşmeler öncelikle rehberliğin hangi problem alanına yönelik olmalıdır?

A) Kişisel-sosyal rehberlik

B) Vaka incelemesi

C) Mesleki rehberlik

D) Eğitsel rehberlik

E) Bireyi tanıma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5. Üç yıldır üniversite sınavını kazanamıyorum. Bu kez önceki yıllara göre çok iyi hazırlanıyorum ancak insanların "Sen hâlâ sınava mı hazırlanıyorsun", "Hâlâ bu sınavı kazanamadın mı?" diye sormaları, kendime olan güvenimi zedeliyor. Yine kazanamazsam diye düşündüğümde uykularım kaçıyor. Sağlığım artık gün geçtikçe bozuluyor. Çok istediğim hâlde biyolog olamayacak mıyım?

Yukarıdaki ifadeleri söyleyen bir öğrencinin kendine olan güvenini yeniden kazanması için verilecek yardım öncelikle rehberliğin hangi alanına yönelik olmalıdır?

A) Sağlık
B) Eğitsel
C) Sosyal – kültürel
D) Kişisel – sosyal
E) Mesleki

6. **Okul – eğitim programlarına hazırlayan programcılara, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak uygun bir eğitim programı geliştirmeleri konusunda yol gösterici işlevlerine göre rehberlik türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ayarlayıcı rehberlik
B) Önleyici rehberlik
C) Geliştirici rehberlik
D) Tamamlayıcı rehberlik
E) Yöneltici rehberlik

7. • İletişim sorunlarının çözümü ve sosyal becerileri geliştirme
• Zamanı etkili kullanmayı öğretme becerisinin kazandırılması
• Sınıf rehber öğretmenlerinin, öğrencilere çatışma çözme ve ara buluculuk hakkında eğitici seminerler vermesi
• Kaygı, korku ve stres gibi duygu durumu bozukluklarına çare bulunması

Yukarıdaki çalışmalardan hangileri kişisel rehberlik kapsamında değerlendirilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) I, II ve III E) I, III ve IV

8. I. Öğretim hedefleri uygulamalarında mesleki rehberliğin ilke ve amaçlarını benimsemek
II. Herkesin yeterli desteği aldığında her türlü meslekte başarılı olabileceği bilincini oluşturmak
III. Çocukların içinde bulunduğu gelişim dönemindeki mesleki gelişim görevlerini kazanmalarını desteklemek
IV. İlgi ve yeteneklerine uygun meslekler hakkında detaylı bilgi sahibi olmalarını sağlamak
V. Mesleklerin her birinin önemli olduğu ve cinsiyet ayrımının gözetilmemesi gerektiği bilincinin oluşmasını sağlamak

Yukarıdaki çalışmalardan hangileri ilköğretim I. kademedeki öğrencilere sunulacak mesleki rehberliğin temel sayıltılarından biri değildir?

A) II ve V B) II ve IV C) I, III ve V
D) Yalnız IV E) Yalnız II

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. I. Zenginleştirilmiş öğretim etkinlikleri uygulama
II. Okul fobisini önlemeye ya da ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapma
III. Verimli ders çalışma yolları hakkında bilgilendirme
IV. Not tutma, dinleme ve yönergeleri izleme becerileri kazandırma
V. Üst eğitim kurumlarına yöneltici çalışmalar gerçekleştirme

Yukarıdaki çalışmalardan hangileri ilköğretim II. kademede eğitsel rehberlik adına yürütülecek çalışmalar arasında yer almaktadır?

A) I, III ve V B) I, III, IV ve V C) II ve IV
D) I ve III E) III ve V

10. Okul rehber öğretmeni Büşra Hanım, uygulamış olduğu bireyi tanıma teknikleri sonucunda elde ettiği verilerden yola çıkarak Ece hakkında "Ece çok yetenekli bir çocuk olduğunu ve gerekli eğitimi aldığında teyzesi gibi başarılı bir diş hekimi olabileceğini düşünmektedir. Bu doğrultuda kendisini teyzesi ile özdeşleştirmiş ve onu kendisine örnek almıştır." şeklinde bir değerlendirme yapmıştır.

Okul rehber öğretmeninin Ece'nin mesleki gelişimine ilişkin bu görüşü aşağıdaki mesleki gelişim kuramlarından hangisinin görüşlerini temel almaktadır?

A) Roe'nun İhtiyaç Kuramı
B) Özellik Faktör Kuramı
C) Ginzberg ve Arkadaşlarının Gelişim Kuramı
D) Holland'ın Tipoloji Kuramı
E) Super'ın Benlik Kuramı

11. Bir ilde düzenlenen eğitim seminerine katılan psikolojik danışman Merve Hanım konuşmasında, "Öğretmenlerimiz öğrencilerin içinde bulunduğu gelişim dönemlerine özgü özelliklerinin farkında olmalı ve öğretim etkinliklerini ve sınıf yönetimi modellerini benimserken bunu göz önüne almalıdır. Böylece öğrencilerini derse daha iyi motive edebilecek, disiplin sorunları ile daha etkin bir mücadele örneği sergileyebilecek ve eğitim–öğretim hizmetinin daha verimli bir hâle gelmesini sağlayacaktır. Tüm bunlar aynı zamanda öğrencilerin hem bilişsel hem duyuşsal hem de psikomotor yönden gelişmelerine zemin hazırlayacaktır." sözlerine yer vermiştir.

Psikolojik danışman Merve Hanım'ın yaptığı konuşma aşağıda verilen rehberlik işlevlerinden hangisi ile daha yakından ilişkilidir?

A) Uyum sağlayıcı
B) Yöneltici
C) Önleyici
D) Tamamlayıcı
E) Ayarlayıcı

12. Bir ilköğretim okulunda, 8/B sınıfının sınıf rehber öğretmenliğini yapan Sedat Bey, öğrencilerinin mezuniyet sonrasında gidebilecekleri üst öğrenim kurumları hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıklarını görmüştür.

Rehberlik ders saatinde, üst öğrenim kurumları hakkında öğrencilerine bilgi vermek isteyen sınıf rehber öğretmeninin aşağıdakilerden hangisini yapması uygun olur?

A) Konsültasyon
B) Grup rehberliği
C) Bireysel psikolojik danışma
D) Grupla psikolojik danışma
E) Duruma alıştırma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Holland'ın kişilik tipleri içerisinde; maceracı, meraklı, ikna yeteneği yüksek, lider özellikli, atılgan vb özellikleri sergileyen tip girişimci tiptir. Bu yüzden Serpil Hanım'ın da girişimci tipin özelliklerine sahip olduğu söylenebilir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

2. Soruda Aslı, insanlara yardım etmekten çok onları etkilemeyi ve ikna etmeyi sevdiğini belirtmektedir. O hâlde Holland'ın kişilik tipolojisine göre Ayşe, girişimci kişilik tipinin özelliğini göstermektedir. Bu kişilik tipine uygun meslekler; pazarlamacı, avukat, borsa uzmanı vb.dir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

3. Soruda Holland'ın kişilik tipolojisine göre hem araştırıcı hem de sosyal tipin özelliklerini gösteren meslek üyesi sorulmaktadır. Hem insanlara yardımcı olmayı isteyen hem de gerekirse bağımsız çalışmalar yapabilen bireylerin icra edebileceği meslek seçenekler arasından doktorluktur.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

4. Soruda, rehber öğretmenin yapacağı görüşmelerin hangi problem alanında yer alması gerektiği sorulmuştur. Problem alanları eğitsel, kişisel-sosyal ve mesleki olmak üzere üçe ayrılmakta ve doğal olarak da seçenek sayısı üçe inmektedir. Aylin, derslerine kendisini veremediğinden bahsetmektedir. Bunun sebebi incelendiği zaman Aylin'in annesi tarafından evlendirilmek istediğini öğrenmesidir. Yaşanan bu sorun problem alanlarından kişisel - sosyal rehberliğin kapsamında yer almaktadır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

5. Bu soruda eğitsel kaynaklı bir problem ön plana gelmemektedir. Çünkü öğrenci; sınavlarda heyecanlandığından, verimli ders çalışamadığından, dikkatini toplayamadığından değil, çevresindeki insanların kendine karşı tutumundan ve bunun sonucu kendine olan güvenini yitirdiğinden bahsetmektedir. Kendine güvensizlikle bağlantılı heyecansal problemler kişisel - sosyal rehberliğin kapsamına girmektedir. Bu nedenle öz güven problemi yaşayan bireye sunulacak yardım kişisel - sosyal rehberliktir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

6. • Ayarlayıcı işlevde temel amaç eğitim planlayıcılarına ve programlayıcılarına yol göstermektir.
• Hem rehberlik hem de eğitim hizmetinin merkezinde birey yer almaktadır. Bunun gerçekleşebilmesi için bütün sürecin bireyin sorunları, ilgi ve ihtiyaçları üzerine inşa edilmesi gerekir.
• Ayarlayıcı işlev tam da bu noktada devreye girerek plan ve program hazırlayan bireylere yol gösterir.
• Rehberlik hizmetleri, bireyi tanıma hizmeti ile bireylerin sorunlarını, ilgi ve ihtiyaçlarını tespit eder. Plan ve program hazırlayan bireyler de bu tespitleri göz önüne alarak gerekli çalışmaları yürütür ve böylece sürecin merkezine birey alınmış olur. Bu durum rehberlik işlevlerinden ayarlayıcı işlev ile açıklanmaktadır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

7. • İletişim sorunlarının çözümü ve sosyal becerileri geliştirme. (**Kişisel rehberlik**)
• Zamanı etkili kullanmayı öğretme becerisinin kazandırılması. (**Eğitsel rehberlik**)
• Sınıf rehber öğretmenlerinin, öğrencilere çatışma çözme ve ara buluculuk hakkında eğitici seminerler vermesi. (**Kişisel rehberlik**)
• Kaygı, korku ve stres gibi duygu durumu bozukluklarına çare bulunması. (**Kişisel rehberlik**)

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

8. **İlköğretim I. kademede mesleki rehberlik adına;**
• Öğretim hedefleri uygulamalarında mesleki rehberliğin ilke ve amaçlarını benimsemek,
• Çocukların içinde bulunduğu gelişim dönemindeki mesleki gelişim görevlerini kazanmalarını desteklemek,
• Mesleklerin her birinin önemli olduğu ve cinsiyet ayrımının gözetilmemesi gerektiği bilincinin oluşmasını sağlamak,
• Bütün mesleklerin belli bir eğitim sürecinden geçerek kazanıldığı bilinci oluşturma,
• Herkesin ilerde yapabileceği en az bir mesleğin olduğunu kavramalarını sağlamak,
• Her mesleğin önemli ve gerekli olduğunu kavramalarını sağlamak

gibi çalışmalara yer verilmelidir.

Bu nedenle II ve IV. öncüllerde bahsedilen ifadeler doğruyu yansıtmamaktadır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. I. Zenginleştirilmiş öğretim etkinlikleri uygulama. **(ilköğretim II. kademe)**

II. Okul fobisini önlemeye ya da ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapma. **(Okul öncesi)**

III. Verimli ders çalışma yolları hakkında bilgilendirme. **(ilköğretim II. kademe)**

IV. Not tutma, dinleme ve yönergeleri izleme becerileri kazandırma. **(İlköğretim I. kademe)**

V. Üst eğitim kurumlarına yöneltici çalışmalar gerçekleştirme. **(ilköğretim II. kademe)**

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

10.
- Super'e göre birey kendini nasıl görüyorsa, kendini nasıl algılıyorsa o düzeyde bir meslek seçimi gerçekleştirecektir. Çünkü birey seçmiş olduğu meslekte kendini ifade etmek isteyecektir. Yani **benlik algısı** meslek seçiminde etkilidir.
- Super'e göre birey meslek seçmekle o güne kadar geliştirmiş olduğu "**ben**" kavramını ve kendini algılama biçimini uygulamaya koymaktadır.

Ece'nin kendisini yetenekli görmesi ve gerekli eğitimi aldığında teyzesi gibi ileride başarılı bir diş hekimi olabileceğini düşünmesi benlik algısı ile hareket ettiğini göstermektedir. Bu durum Super'ın benlik kuramının görüşlerinin temele alındığını göstermektedir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

11.
- Tamamlayıcı işlevin en temel amacı, eğitim-öğretim hizmetinin tam ve eksiksiz bir şekilde yürütülmesini sağlamaktır. Bu doğrultuda rehberlik ve eğitim hizmetleri birbirinin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçasıdır.
- Bir öğretmenin sınıf yönetiminde veya öğretim hizmetinde yaşadığı sorunları aşabilmek adına rehberlik servisinden aldığı destek rehberliğin tamamlayıcı işlevidir.

Soruda psikolojik danışman Merve Hanım'ın bahsettiği konu da tamamlayıcı işlevi ön plana çıkarmaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

12. **Grupla rehberlik:**
- Birden fazla öğrenciye yöneliktir.
- Çoğul bir kitleye ihtiyaç duydukları bir konu hakkında bilgi sunmak amacı ile tercih edilmektedir.
- Hizmeti sunanla ve gruptaki diğer bireylerle etkileşim vardır. Aitlik duygusu gelişir.
- Bireyin kendisi ile derinlemesine ilgilenmek zordur.
- Ortak ihtiyaçlar ve bilgi verme işlevi ön plandadır.
- Psikolojik danışmanın yanı sıra öğretmenler de sunabilir.

Uygulamanın grupla psikolojik danışma olabilmesi için duyuşsal alanla ilgili ortak sorunu olan küçük bir gruba müdahaleyi gerektiren bir sorun olması gerekirdi.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İngilizce öğretmeni Nihal Hanım, öğrencilerine uygulamış olduğu başarı testi sonuçları ile okul psikolojik danışmanından aldığı yetenek testleri sonuçlarını aşağıdaki şekilde tablolaştırmıştır.

Yetenek düzeyi		Başarı düzeyi				
Öğrenciler	%	10–20	21–40	41–60	61–80	81–100
Aslı	66					X
Serkan	45			X		
Yavuz	87			X		
Mehmet	37				X	
Sibel	56	X				
Fulya	75		X			
Âdem	18	X				
Elif	92					X

1. **Bu tabloya göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Serkan yeteneği ölçüsünde bir başarı göstermektedir.

B) Sibel kendisinden beklenen başarıyı veremeyen bir öğrencidir.

C) Yavuz, yeteneğinin altında bir başarı sergilemektedir.

D) Yavuz'un başarısı, Mehmet'in başarısından yüksektir.

E) Âdem, yeteneği ve başarısı uyumlu bir öğrencidir.

2. **Aslı'nın yetenek ve başarı testlerinden elde edilen sonuçlar değerlendirildiği zaman Aslı'ya aşağıdaki hizmetlerden hangisinin sunulması en uygundur?**

A) Aslı'da sınav kaygısı olabileceğini belirleyebilmek için onunla görüşme düzenlemek

B) Aslı'da okula uyum problemi olabileceği için Aslı'yı okul rehber öğretmenine yönlendirmek

C) Aslı'nın başarılarını pekiştirici etkinlikleri ona sunmak

D) Aslı'nın ailesiyle irtibata geçerek Aslı'nın başarısını artırma konusunda aileyle iş birliğine gitmek

E) Aslı'nın başarısının altında aile baskısı olabileceğini düşünerek araştırmalar yapmak

3. Bir ortaöğretim okulunda liseler arası düzenlenecek resim yarışması için öğrencilerin belirlenmesi ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir. Okul yönetimi sınıf rehber öğretmenlerini bu konuda bilgilendirerek yetenekli öğrencilerin seçilmesini öğretmenlerden istemiştir.

Sınıf rehber öğretmenlerinin öğrencileri belirlerken kullanması gereken en uygun teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Görüşme

B) Gözlem listesi

C) Özellik kayıt çizelgesi

D) Vaka incelemesi

E) Tutum ölçekleri

4. Bireyi tanıma amaçlı olarak birçok teknikten yararlanılmaktadır. Bu tekniklerden biri de günlüklerdir (hatıra kayıtları). Bireyler günlüklerine iç dünyalarını yansıtırlar. Doyurulmamış ihtiyaçlarını, arzularını, isteklerini günlükleri ile paylaşırlar.

Bireyler hakkında çok özel bilgilerin elde edilmesinde yararlanılan günlüklerin kullanımına ilişkin aşağıdaki kurallardan hangisine kesinlikle uyulmalıdır?

A) Sınıftaki bütün öğrencilerin günlük tutuyor olmasına

B) Öğrencinin habersiz olmamak koşulu ve öğrencinin izni ile günlüklerin incelenmesine

C) Günlükten elde edilen bilgilerin öğrenciye daha iyi yardımda bulunabilmek için okul yönetimiyle paylaşılmasına

D) Öğrencilerin yazdıkları günlüklerin haftada bir gün olmak üzere düzenli olarak okunmasına

E) Ailelerin öğrenci günlüklerinden elde ettikleri bilgileri mutlaka okul rehberlik servisi ile paylaşmasına

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5 ve 6. soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

Bir sınıfta uygulanan "Kimdir Bu?" tekniğinin sonuçları aşağıda verilmiştir. Tabloda öğrenci kendisini seçmişse "+", başkası tarafından seçilmişse "/" ile gösterilmiştir. İncelenen özellikler bakımından öğrencinin kendisi ve diğer arkadaşlarının değerlendirmeleri arasındaki tutarlılık (+/) ise bağdaşım hâli olarak belirtilmiştir.

Sorular	Öğrenciler				
	A	B	C	D	E
Yardımsever olan kimdir?	+////		+/	+	
Şakacı olan kimdir?	+////	+	+//		
Başarılı olan kimdir?			+//		+////
Kırıcı olan kimdir?		////			
Kimseyle konuşmayan kimdir?				+	///
Arkadaşlarına zarar veren kimdir?		///			

5. **Tabloya göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) C, bağdaşım düzeyi yüksek bir öğrencidir.

B) B öğrencisinin Johari penceresine göre kör alanı geniştir.

C) D öğrencisi kendisi hakkında doğru bir bilgiye sahip değildir.

D) A öğrencisi kendini şakacı olarak algılamaktadır.

E) E öğrencisi başarılı bir öğrencidir.

6. **B öğrencisi ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?**

A) Bağdaşım düzeyi yüksektir.

B) Bireyi tanıma ve psikolojik danışma hizmetleri onun için uygun hizmetler olabilir.

C) Arkadaşları tarafından yeterince tanınamamıştır.

D) Kendi hâlinde sessiz bir öğrencidir.

E) Kendini algılaması ve arkadaşlarına göre algılanışı uyumludur.

7. Okul rehber öğretmeni Bülent Bey, son zamanlarda içine kapanan öğrencisi Selin'i gözlemek ve sonuçları sınıf öğretmeniyle değerlendirmek istemektedir.

Bülent Bey, gözlem yaparken aşağıdakilerden hangisini yaparsa gözlemin güvenirliği düşer?

A) Gözlem sırasında gözleme yorumlarını katmazsa

B) Selin'i arkadaşlarıyla bir aradayken birden fazla kişiyi aynı anda gözlemlemeye özen gösterirse

C) Selin'in haberi olmadan gözlemi gerçekleştirmeye dikkat ederse

D) Aynı zamanda sınıf öğretmeninin de Selin'i gözlemesini isterse

E) Selin'in bütün davranışlarını gözlemek yerine belli bir davranışına odaklanırsa

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

8 ve 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sınıf rehber öğretmeni "En sevdiğiniz arkadaşlarınız kimlerdir? Sırasıyla üç tane arkadaşınızın isimlerini yazınız." sorusunu öğrencilerine yönelterek sosyometri tekniğini uygulamış ve sonuçları sosyometri çizelgesi üzerinde işaretlemiştir. Çizelgede öğrenci isimlerini baş harfleriyle göstermiştir. Her bir öğrencinin birinci, ikinci ve üçüncü dereceden seçimlerini "seçenler", "seçilenler" bölümünde rakamlarla belirtmiştir. Birinci dereceden seçimleri 3, ikinci dereceden seçimleri 2, üçüncü dereceden seçimleri 1 ile çarparak elde ettiği sonuçların toplamında her bir öğrencinin seçilme puanını hesaplamıştır.

Grup üyeleri		Seçenler						Toplam tercih derecesi			Seçilme puanları
		A	B	C	D	E	F	1.	2.	3.	
Seçilenler	A		1				3	1	–	1	4
	B	2		2	3	1		1	2	1	8
	C		3		1	3		1	1	2	5
	D	1	2	1		2	1	3	2	–	13
	E	3		3	2		2	–	2	2	6
	F							–	–	–	0

8. **Bu çizelgeye göre,**

I. Lider öğrenci D'dir.

II. En yakın arkadaşlık E ile A arasındadır.

III. F, arkadaşları tarafından istenmeyen bir öğrencidir.

IV. C, sınıfın geneli tarafından A'ya göre daha fazla kabul edilmektedir.

V. E en çok B'yi kendine yakın hissetmektedir.

VI. D ile C karşılıklı çekendir.

yorumlarından hangilerinin yapılması doğrudur?

A) I, II, IV B) I, IV, V C) III, IV, VI
D) I, III, IV, V E) I, II, III, V

9. Sınıf rehber öğretmeni proje çalışmasında oluşturulacak grupları elde ettiği sonuçlara göre belirlemiştir. Bir süre sonra aynı grup içerisinde yer alan öğrencilerin birbirleriyle anlaşamadıklarına şahit olan sınıf rehber öğretmeni sosyometri çalışmasının hatalı olduğunu düşünmüştür.

Sınıf rehber öğretmeninin sosyometri çalışmasını hatalı olarak düşünmesinin nedeni olan hata aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birbirlerini yeterince tanımayan öğrencilere sosyometri tekniğini uygulamış olması

B) Sınıfın çok kalabalık olması nedeniyle sosyometri sonuçlarını yorumlamaya hata karışması

C) Sosyometrinin sadece uygulama amacına yönelik sonuçlar verdiğine dikkat edilmemesi

D) Sosyometriden elde edilen sonuçların nedeni hakkında bilgi elde etme zorluğu

E) Sosyometri sonuçlarının üzerinden zaman geçtiği için uygulamanın hatalı olması

10. **Uzmanlar bir araya gelerek öğrenci problemini detaylı bir şekilde incelerler. Her uzman probleme kendi uzmanlık açısından bakarak olaya ortak bir çözüm bulmak amaçtır. Vaka incelemesi ardından uygulanan, öğrenci ailesi ve öğrencinin alınmadığı, tamamen uzmanların yer aldığı bu çalışma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Süpervizyon eğitimi

B) Vaka konferansı

C) Vaka temsili

D) Görüşme

E) Vaka kaydı

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

11 ve 12. soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

Bilgisayar mühendisliği son sınıf öğrencisi Aylin, üniversiteyi bitirdikten sonra özel bir şirkette çalışmak istemektedir. Üniversiteden mezun olduktan sonra mesleğini icra etmeye başlayan Aylin, kendisine uygun bir meslek seçtiğini ve bu mesleğin gerçekten de kendi özelliklerine uygun olduğunu belirtmiştir.

11. Aylin'in aşağıdaki yeteneklerden hangilerine sahip olduğu söylenir?

A) Sözel – Bellek

B) Şekil-uzay – Sözel

C) İş ayrıntısı – Sözel

D) Sayısal – El, göz koordinasyonu

E) Sayısal – Renk algısı

12. Super'in benlik kuramına göre Aylin'in hangi mesleki gelişim basamağı içerisinde yer aldığı söylenir?

A) Hayal

B) İlgi

C) Deneme

D) Geçiş

E) Sınama ve izleme

13. Bir sınıfta uygulanan yetenek ve başarı testi sonuçları aşağıdaki gibidir.

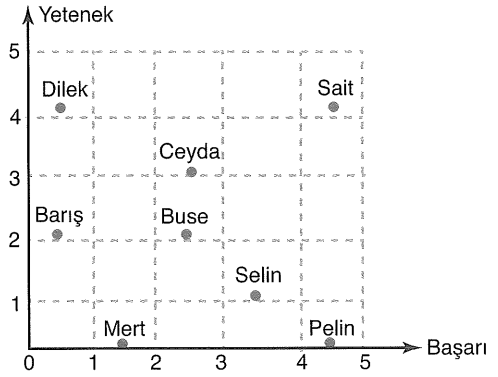

Yetenek – başarı tablosu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Sait hem yeteneği hem de başarısı yüksek bir öğrencidir.

B) Dilek'in yeteneğinin altında başarı gösterme nedeni okula devamsızlık olabilir.

C) Pelin'in yeteneğinin üzerinde başarılı olma sebeplerinden biri aşırı güdülenmişliği olabilir.

D) Mert, seviyesine uygun düşecek bir mesleğe yönlendirilmelidir.

E) Ceyda, Buse'den daha yüksek başarıya sahiptir.

14. Öğrencilerinin birbirleriyle uyumunu gözlemlemek isteyen bir sınıf öğretmeni okul rehberlik servisinden yardım ister. Okul rehberlik servisi sınıf rehber öğretmenine derecelendirme ölçeklerini tavsiye eder ve bu tekniği kullanma yollarını ve dikkat edilmesi gereken ilkeleri ona anlatır. Sınıf rehber öğretmeni öğrencilerinin grup etkinliklerinde birbirleriyle ilişkilerini gözlemler ve sonuçları derecelendirme ölçeklerine kaydeder. Ancak sonuçları değerlendirme aşamasında 1' den 5'e kadar olan puanlarda yapmış olduğu puanlamaları hep 3 puan düzeyinde yaptığını fark eder.

Sınıf rehber öğretmeninin gözlem sonuçlarını kaydederken yapmış olduğu hata aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mantık hatası

B) Merkeze yığma hatası

C) Bonkörlük hatası

D) Cimrilik hatası

E) Genelleme hatası

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

15 ve 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Fen bilgisi öğretmeni olarak görev yapan Belgin Hanım aynı zamanda 8/B sınıfının sınıf rehber öğretmenidir. Sınıfındaki öğrencilerinin birbirlerine karşı davranışlarını değerlendirmek isteyen Belgin Hanım öğrencilerini gözlemlemeye karar verir. Bu amaçla öğrenci davranışlarını "çok iyi", "iyi", "orta", "kötü" ve "çok kötü" olmak üzere beş basamağa ayırır ve elde ettiği sonuçları 1 ile 5 arasında oluşan rakamlarla ifade eder. Gerçekleştirdiği gözlem sonuçlarını değerlendirdiği sırada öğrencilerini çoğunlukla yüksek değerlerde (çok iyi ve iyi derecesinde) betimlediğini fark eder.

15. Belgin Hanım'ın kullanmış olduğu derecelendirme ölçekleri sonucunda aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Arkadaşlarıyla sorun yaşayan öğrencileri tespit etmek

B) Öğrenciler arası farklılıkları belirlemek

C) Problemli olan öğrencileri rehberlik servisine yönlendirmek

D) Öğrencilerin davranışlarının nedenlerini anlamasını sağlamak

E) Öğrencilerin kendi özelliklerini tanımasını sağlamak

16. Belgin Hanım'ın gözlem sonuçlarını değerlendirdiği sırada öğrencilerini çoğunlukla yüksek değerlerde betimlemesi, derecelendirme ölçeklerine karışan hatalardan hangisiyle açıklanabilir?

A) Mantık

B) Bonkörlük

C) Genelleme

D) Cimrilik

E) Merkeze yığılma

17. İlköğretim 7. sınıf öğrencisi Banu, anneannesini kalp krizi geçirmesi sonucu kaybetmiştir. Bu olaydan sonra içine kapanan ve hiç kimseyle iletişime geçmeyen Banu, öğretmenlerinin onu rehberlik servisine yönlendirmesi ile okul rehber öğretmeni Demet Hanım'la görüşür. Görüşme esnasında Demet Hanım, Banu'ya iç içe geçmiş 7 daireden oluşan bir çizelge vererek bu çizelgeye içten dışa doğru rakamlar vermesini ve bu rakamların kimi temsil ettiğini belirtmesini istemiştir. Böylelikle Banu'nun en yakınında görmek istediği bireyleri belirleyerek sosyal destek sistemini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Rehber öğretmen Demet Hanım'ın yapmış olduğu bu çalışma aşağıda verilen bireyi tanıma tekniklerinden hangisi kapsamında değerlendirilir?

A) Rol dağıtım listesi

B) Sosyal uzaklık ölçeği

C) Psikodrama

D) Sosyometri

E) Sosyal atom ölçeği

18. Üniversite giriş sınavlarına hazırlanan Seda, çok fazla ders çalışmasına rağmen ve sınavlarda herhangi bir heyecan problemi olmamasına rağmen deneme sınavlarında istediği puanı alamamaktadır. Bu durumu okul rehberlik servisi ile görüşen Seda'ya rehber öğretmen uygun ders çalışma yöntemini kullanmadığını söylemiştir. Bu durum sonucu sınavı kazanamayacağını düşünen Seda, ileride çok istediği doktorluk mesleğine ulaşamayacağını düşünür ve ders çalışmayı bırakır.

Seda'nın çok çalışmasına rağmen başarısız olmasına neden olan problemi öğrenebilmek ve Seda'ya uygun bir ders çalışma yöntemi belirleyebilmek amacı ile aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinin hangisinden faydalanılmalıdır?

A) Zaman çizelgesi

B) Problem tarama listesi

C) Otobiyografi

D) Derecelendirme ölçekleri

E) Ev ziyaretleri

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Tabloyu incelediğimiz zaman öğrencilerin yetenekleri ölçüsünde bir başarı gösterip göstermedikleri rahatlıkla belirlenebilir. Her zaman beklenen sonuç bireylerin yetenekleri düzeyinde bir başarı sergilemeleridir. Şayet öğrenciler yeteneklerinin altında veya üstünde bir başarı sergiliyorlarsa bu beklenmedik bir durumdur ve bu duruma müdahale edilmelidir. Tabloya baktığımız zaman Serkan'ın yeteneği ölçüsünde bir başarı gösterdiğini, Sibel'in yeteneğinin altında bir başarı göstermesi ile kendinden beklenen başarıyı sergileyemeyen bir öğrenci olduğunu, Yavuz'un yeteneğinin altında bir başarı gösterdiğini, Âdem'in ise yetenek düzeyi ile başarısının uyumlu olduğunu söyleyebiliriz. Ancak Mehmet'in başarısı 61-80 aralığındayken Yavuz'un başarısı 41-60 aralığındadır. Bu yüzden Yavuz, Mehmet'ten daha başarılıdır ifadesi yanlıştır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

2. Aslı'nın yetenek ve başarı düzeylerini incelediğimiz zaman onun yeteneğinin üstünde bir başarı sergilediğini söyleyebiliriz. Bu yüzden bu durum beklenmeyen bir sonuçtur ve müdahale edilmesi gerekir. Bir öğrenci; yeteneğinin üzerinde bir başarı gösteriyorsa ailesi ya da en yakınındaki başka kişiler tarafından başarılı olması için baskı ve zorlamaya maruz kaldığı, öğrencinin başarısız olma korkusu yüzünden ders çalışmaya çok fazla zaman ayırdığı veya aşırı güdülenmişlik gibi durumlarla karşı karşıya olabilir. Bu sebeple öğrencinin karşılaştığı bu olumsuz durumlar araştırılmalı ve ortadan kaldırılmalıdır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

3. Öğretmenlerden resim yeteneği olan öğrencilerin belirlenmesi istenmektedir.

Görüşme, bireyi tanıma ve bireye psikolojik yardım sağlama amacıyla gerçekleştirilen bir teknikken gözlem listeleri birden fazla alana ait özellikleri (karmaşık davranışları) belirlemede kullanılır. Vaka incelemesi, problemi olan bireylerde problemi derinlemesine ve bireyi bir bütün olarak incelemeyi amaç edinen bir tekniktir. Tutum ölçekleri ise öğrencilerin bir olay ya da nesneye karşı duygusal bir hazır oluş hâli veya eğilimidir. Kısaca bireylerin bir duruma karşı duygu, düşünce ve davranış boyutlarından oluşur. Bu öğrencileri belirlemede kullanılması gereken en uygun teknik özellik kayıt çizelgeleridir. Özellik kayıt çizelgeleri belli bir alanda yeteneği olan öğrencileri belirlemede, liderlik, yaratıcılık ve öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencileri tespit etmede kullanılır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

4. Günlükler öğrenciler için çok gizli bilgileri paylaşabilecekleri sırdaşlarıdır. Öğrencinin tutmuş olduğu günlükleri ondan habersiz okumak, içerisinde yer alan bilgileri başka kişilerle paylaşmak gizlilik ilkesini ihlal eder. Gizlilik ilkesinin ihlali öğrencinin günlüğü okuyan kişi veya en yakınındaki insanlara olan güvenini zedeleyecektir. Bu yüzden günlükleri öğrencilerin iznini aldıktan ve onlara gerekli güveni verdikten sonra incelemek uyulması gereken bir kuraldır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

5. C öğrencisi tablodaki 3 özellik bakımından tutarlılığa sahiptir. Kendini algılaması ve arkadaşları tarafından algılanışı arasında uyum vardır. Bu yüzden A seçeneği doğrudur. B öğrencisi kendini şakacı değerlendirirken arkadaşları onu kırıcı bulmaktadır. Dolayısıyla B kendi şakalarının kırıcı olduğunun farkında değildir. D öğrencisine geldiğimizde bazı davranışlarda kendini işaretlediğini görüyoruz. Arkadaşları tarafından desteklenmese de kendisi hakkında bir görüşe sahiptir. Bu görüşün arkadaşları tarafından desteklenmediğini ya da D öğrencisinin kendini yeterince arkadaşlarına tanıtamadığını bilemeyiz. Ama kendisini tanımıyor demek de doğru olmayacaktır. Bu yüzden C seçeneğindeki ifade yanlıştır. D ve E seçeneklerinde tutarlı ifadeler vardır. Bu nedenle onlar da doğrudur.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

6. B öğrencisi kendini şakacı olarak değerlendirmektedir. Ancak arkadaşlarının görüşü kendisinin aksine onun kırıcı ve zarar verici olduğu yönündedir. Bu durum onun tutarsız, bağdaşım düzeyi düşük biri olduğunu göstermektedir. Başka bir deyişle kendi davranışlarının farkında değil ya da kendisiyle uyumlu değildir. Bu noktada bireyi tanıma ya da psikolojik danışma hizmetleri uygun hizmetler olabilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

7. Gözlem tekniğini kullanırken uyulması gereken ilkeler:

- Öncelikle kimin, niçin, nerede, nasıl, ne kadar sürede gözleneceğine ilişkin bir gözlem planı yapılmalıdır.
- Belli bir gözlem sürecinde yalnızca bir kişi gözlenmelidir.
- Gözleme başlamadan önce sonuçların nasıl kaydedileceği ve bilgilerin nasıl değerlendirileceği belirlenmelidir.
- Birey kontrollü ve doğal ortamında gözlenmelidir.
- Gözlem, belli bir zaman dilimine yayılarak yapılmalıdır.
- Bireyin bir seferde uzun süre gözlenmesi yerine, kısa süreli ve farklı zaman dilimlerinde gözlem gerçekleştirilmelidir.
- Birey, gözlendiğinin farkına varmamalıdır.
- Gözlem sonuçlarına hata karışmaması için sonuçlar gözlemin hemen ardından kaydedilmelidir. Kayıt gerçekleştirilirken gözlemcinin olayı olduğu gibi aktarması ve kendi yorumlarını olaya karıştırmaması gerekir. Yani gözlemcinin objektif bir şekilde kaydı gerçekleştirmesi önemlidir
- Gözlemci hatalarını aza indirmek için mümkünse birden fazla gözlemci tarafından gözlem gerçekleştirilmelidir.
- Gözlemci belli bir zaman diliminde birden fazla öğrenciyi gözlemlemek yerine bir öğrenciyi gözlemlemesi gözleme karışan hataları aza indirir.
- Gözlem sonucundan elde edilen bilgiler diğer tekniklerden elde edilen bilgilerle birlikte kullanılmalıdır.
- Birey bir bütün olarak gözlenmelidir.

Verilen bu ifadelere göre B seçeneğinde yer alan "Selin'i arkadaşlarıyla birlikte iken birden fazla kişiyi aynı anda gözlemlemeye özen gösterirse" ifadesinin yanlış olduğu görülmektedir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

8. **Sırasıyla öncülleri inceleyelim.**

I. "Lider öğrenci D'dir". Sosyometri sonuçlarına göre en yüksek puanı alan öğrenci D olduğu için bu ifade doğrudur.

II. "En yakın arkadaşlık E ile A arasındadır." A, E öğrencisini 3. dereceden seçerken E öğrencisi A öğrencisine yönelik seçimde bulunmamıştır. Bu yüzden bu ifade yanlıştır.

III. "F, arkadaşları tarafından istenmeyen bir öğrencidir." Sosyometri tablosuna göre F öğrencisi hiçbir arkadaşı tarafından seçim almadığı için istenmeyen bir öğrencidir denilebilir. Bu ifade doğrudur.

IV. "C, sınıfın geneli tarafından A'ya göre daha fazla kabul edilmektedir." C öğrencisi 7, A öğrencisi 4 puan almıştır. Bu sonuca göre C öğrencisinin A'ya göre daha fazla kabul edildiği söylenebilir. Bu ifade doğrudur.

V. "E, en çok B'yi kendine yakın hissetmektedir." E birinci tercihini B öğrencisinden yana kullanmıştır. Bu yüzden bu ifade doğrudur.

VI. "D ile C karşılıklı çekendir." D ile C öğrencileri birinci tercihlerini birbirlerine yönelik olarak kullanmışlardır fakat karşılıklı çeken değildirler. Karşılıklı çeken öğrenciler sadece birbirlerini seçerler. D ve C öğrencileri başka öğrencilere yönelik seçimde bulunmuşlardır. Bu ifade yanlıştır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

9. Seçenekleri incelediğimiz zaman en uygun ifade C seçeneğinde yer almaktadır. Diğer seçeneklerdeki ifadeler sosyometrinin dezavantajlı yönleridir. Sosyometrinin uygulama amacına baktığımız zaman "En sevdiğiniz arkadaşlarınız kimlerdir? Sırasıyla 3 arkadaşınızın isimlerini yazınız." ifadesiyle karşılaşmaktayız. Ancak sınıf rehber öğretmeni bu sonuçları bir proje çalışmasında oluşturulacak grupları belirlemede kullanmıştır. Bu davranış yanlıştır. Sosyometri sonuçları sadece kullanım amacına yönelik sonuçlarda kullanılabilir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

10. Vaka incelemesinin devamında gerçekleştirilen vaka konferansı; bir grup uzmanın, karmaşık durumlar gösteren ve ciddi uyum problemleri sergileyen bireyler hakkında değerlendirmeler yapmak amacıyla bir araya gelmesidir. Vaka konferansında amaç, uzmanların fikir alışverişinde bulunmaları ve bireylere sunulacak tedavi yöntemlerini kararlaştırmalarıdır. Vaka konferansında birey ve ailesinden herhangi biri bu sürece katılmaz.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

11. Mesleki seçimde gerekli olan yetenek ve ilgi alanları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

ALAN	GEREKEN YETENEK	GEREKEN İLGİ
Matematik	Sayısal, Şekil–Uzay	Fen bilimleri, Mekanik
Fen Bilimleri	Sayısal	Fen Bilimleri, Ziraat
Sağlık	Sayısal, Göz–el koordinasyonu	Fen Bilimleri, Sosyal Yardım
Ticaret	Sayısal	İş Ayrıntısı, İkna
Mühendislikler (İnşaat, Makine)	Sayısal, Şekil –Uzay– Göz El Koordinasyonu	Fen Bilemleri, Mekanik
Mühendislikler (Bilgisayar, Elektronik)	Sayısal, Göz–El Koordinasyonu	Fen Bilimleri, Mekanik
Sosyal Bilimler	Sözel	Sosyal Bilimler, Sosyal Yardım, İkna
Yabancı Dil	Sözel, Bellek	Yabancı Dil, Edebiyat
Hukuk (Siyasal Bilimler)	Sözel	Sosyal Bilimler, İkna
Çocuk Gelişimi	Sözel	Sosyal Yardım, İkna
Turizm	Sözel–Sayısal	İkna, İş Ayrıntısı
İktisat–İş–İletme	Sözel–Sayısal	İkna, İş Ayrıntısı, Ticaret
Güzel Sanatlar	Şekil–Uzay, Göz–El Koordinasyonu	Güzel Sanatlar

Yetenekler incelendiği zaman bilgisayar mühendisliği için gerekli olan yetenekler Sayısal ve El-göz koordinasyonudur.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

12. Soruda Aylin'in üniversite eğitimini noktalandırdıktan sonra iş hayatına yeni atıldığı ve işinde kendi benlik algısını denemeye koymaya başladığı görülmektedir. Super'in benlik kuramına göre sınama – izleme evresinde (22-24) bulunan birey bu dönemde almış olduğu eğitimi tamamlar ve benlik kavramını uygulamak üzere bir mesleğe başlar. Mesleğin ilk yıllarıdır. Kendini izler ve değerlendirir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

13. A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan ifadeler doğrudur. Sait hem yeteneği hem de başarısı yüksek bir öğrencidir. Dilek ise yeteneği yüksek iken yeteneğinin çok altında bir başarı sergilemektedir. Pelin ise yeteneği çok düşükken kendinden beklenen başarının çok üstünde bir performans sergilemektedir. Bu durumun sebepleri aile baskısı, aşırı güdülenmişlik, diğer alanlardaki eksiğini ders başarısıyla kapatma gibi faktörler olabilir. Mert ise hem yeteneği hem de başarısı düşük bir öğrencidir ki bu öğrenci en kısa zamanda başarılı olabileceği bir mesleğe yönlendirilmelidir. Ancak E seçeneğindeki ifade hatalıdır. Ceyda, Buse'den yetenek olarak üstedir ancak başarıları aynıdır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

14. **Derecelendirme ölçeklerine karışan hatalar:**

Kişisel yanlılık hatası (Kişisel Eğilim Hatası): Gözlemcinin gözlemlediği kişileri benzer derecelere yığma durumudur. Kişisel yanlılık hatasında gözlemci, gözlediği özellikleri kaydederken ölçeğin bütün derecelerini kullanmak yerine sadece bir düzeyini kullanma eğilimindedir. Kullanılan bir düzeye göre hata kendi içerisinde üçe ayrılır.

- **Bonkörlük hatası:** Gözlemcinin, derecelendirme ölçeğinin sadece pozitif yönünü kullanmasıdır.
- **Cimrilik hatası:** Gözlemcinin derecelendirme ölçeğinin sadece negatif yönünü kullanmasıdır.
- **Merkeze yığma hatası:** Gözlemcinin pozitif ve negatif uçlardan kaçınarak kişileri derecelendirme ölçeğinin orta noktasına yığmasıdır.

Genelleme hatası: Gözlemcinin, gözlemlediği bireylerin bir özelliğinden etkilenerek bu etkiyi diğer özelliklerine de yansıtmasıdır. Yani gözlemlenen bir özellikten faydalanarak diğer özellikleri de bu kanı doğrultusunda yorumlamadır. Gözlemci bunu yaparken birey üzerindeki düşünce ve inanışları oldukça önemlidir. Halo etkisi ve hareleme etkisi ile paraleldir.

Mantık hatası: Gözlemcinin, dereceleyeceği kişilere ait benzer özellikleri birbirinden ayırt edemediği için aynı dereceye koyma eğilimidir.

Gözlem yetersizliği hatası: Gözlemcinin dereceleyeceği kişiler hakkında yeterli gözleme sahip olamamasından kaynaklanan hatalardır.

Anlam hatası: Gözlemcinin, derecelendireceği özelliği iyi anlamamış olmasından kaynaklanır. Gözlenecek özelliğin birkaç anlama gelmesi bu hataya sebebiyet verir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

15. Sınıf rehber öğretmeni öğrencilerinin birbirlerine karşı davranışlarını belirleme amacıyla derecelendirme ölçeklerinden faydalanmıştır. Bu ölçekler sayesinde bir davranışın veya belli bir alandaki yeterlilik durumunun düzeyi belirlenebilir. Derecelendirme ölçekleri gözleme dayalı bir tekniktir ve gözleme dayalı tekniklerin en önemli dezavantajı gözlenen davranışın nedenleri hakkında bilgi vermemesidir. Bu sebeple D seçeneğindeki yer alan ifade derecelendirme ölçekleri ile elde edilemez. Bir davranışın nedenlerini belirlemek için diğer tekniklerden (kişilik testleri, görüşme, otobiyografi, günlük vb.) faydalanılmalıdır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

16. Soruda, Belgin Hanım'ın derecelendirme ölçeğine ne tür bir hata karıştırdığı sorulmaktadır. Hataya sebebiyet veren durum ise Belgin Hanım'ın öğrencilerini çoğunlukla yüksek değerlerde betimlemesidir. Bu durum derecelendirme ölçeklerinde kişisel yanlılık hatalarından biri olan bonkörlük hatası ile açıklanabilmektedir.

Kişisel yanlılık hatası (Kişisel Eğilim Hatası): Gözlemcinin gözlemlediği kişileri benzer derecelere yığma durumudur. Kişisel yanlılık hatasında gözlemci, gözlediği özellikleri kaydederken ölçeğin bütün derecelerini kullanmak yerine sadece bir düzeyini kullanma eğilimindedir. Kullanılan bir düzeye göre hata kendi içerisinde üçe ayrılır:

- **Bonkörlük hatası:** Gözlemcinin, derecelendirme ölçeğinin sadece pozitif yönünü kullanmasıdır.
- **Cimrilik hatası:** Gözlemcinin derecelendirme ölçeğinin sadece negatif yönünü kullanmasıdır.
- **Merkeze yığma hatası:** Gözlemcinin pozitif ve negatif uçlardan kaçınarak kişileri derecelendirme ölçeğinin orta noktasına yığmasıdır.

Bu hata türlerine göre Belgin Hanım'ın yapmış olduğu hata kişisel yanlılık hatasıdır. Ancak seçenekler arasında kişisel yanlılık hatasının alt basamaklarına yer verilmiştir. Bu hatalar içerisinde Belgin Hanım'ın öğrencilerini olduğundan yüksek değerlerde betimlemesi bonkörlük hatası ile açıklanır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

17. Bireylerin sosyal destek sistemlerini belirlemede kullanılan teknik sosyal atom ölçeğidir. Çünkü bireyleri kendilerini her açıdan etkileyen bir toplumun üyesidir. Bireylerin, yaşamlarının her anında kendileri için gerekli olan desteği çevrelerindeki insanlardan alabilmeleri önemlidir. Bu insanlar en yakınındaki kişiler olabildiği gibi en uzağındaki bireyler de olabilir. Bu teknik sayesinde bireyler sosyal destek çevrelerini fark edebilmektedirler. Soruda yer alan ifadeleri incelendiği zaman Demet Hanım'ın yaptığı bu çalışma sosyal atom ölçeği kapsamında değerlendirilir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

18. Zaman çizelgesi, öğrencinin zamanını iyi kullanması amacıyla, günün saatlerine bölünmüş bir sayfaya, gösterdiği etkinliklerin türünü, süresiyle birlikte yazacağı bir çizelgedir. Öğrenciyi tanımada bize bir yol sağlayan zaman çizelgesi ile bireyin günlük zamanını nasıl değerlendirdiğini, hangi aktivitelere ne kadar zaman harcadığını ve buna ilişkin duygu ve düşüncelerini öğrenmede bize kolaylık sağlar. Zaman çizelgesinin en az 1-2 hafta uygulanması ve sonuçlarının bu şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu sebeple çok çalışmasına rağmen başarılı olamayan Seda'nın etkili çalışmasını sağlamak amacıyla bir plan hazırlamak için zaman çizelgesinden faydalanılabilir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sınıf rehber öğretmeni Mehmet Bey, öğrencilerine "Kimdir Bu?" tekniğini uygulamış ve uygulamadan elde ettiği sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki tabloyu oluşturmuştur. Tabloda "Kimdir Bu?" uygulamasından elde edilen sonuçlar öğrencinin bir özellik yönünden kendisini belirtmesi ya da başkası tarafından belirtilmesi yönünden ayrı ayrı kaydedilmiştir. Buna göre, bir öğrenci bir özellik yönünden kendisini anmışsa "+", başkası tarafından anılmışsa "/" ile kaydedilmiştir. Aynı özellikte tutarlılık varsa eğer "+/" sembolüyle ifade edilmiştir.

Öğrenciler / Betimsel Davranışlar	Özlem	Büşra	Ali	Dilek	Mert	Salih
Arkadaşları ile iletişimi iyi olan kimdir?	+			+///	+////	
Derslerinde başarısı yüksek olan kimdir?	+	+////		+////		
Arkadaş canlısı olan, herkese karşı anlayışlı davranan kimdir?				+//	+////	///
Daima kavgacı olan, başkalarına karşı sinirli olan kimdir?	/////	+///	+			
Başkalarıyla konuşmak istemeyen, en sessiz olan kimdir?			+			////
Sürekli hareket eden, yerinde durmaktan hoşlanmayan kimdir?	/////	////			+///	

1. **Uygulanan** "Kimdir Bu?" **tekniğinin sonuçlarından yararlanarak Joseph Luft ve Harry Ingram tarafından geliştirilen Johari penceresine (iletişim penceresi) göre Salih için aşağıdaki pencerelerden hangisinin geniş olduğu söylenebilir?**

A) Açık B) Gizli C) Kör D) Karanlık E) Bilinmeyen

2. **Bu tabloya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?**

A) Özlem, sınıf arkadaşlarıyla arasındaki sorunun farkında değildir.

B) Salih, kendi özelliklerinin farkında olmayan bir öğrenci olabilir.

C) Mert, bağdaşım düzeyi yüksek bir öğrencidir.

D) Büşra, kendini olumlu ve olumsuz özellikleriyle tanımaktadır.

E) Ali, kendi özelliklerinin farkında olduğu için psikolojik olarak sağlıklı bir bireydir.

3. Lise son sınıf öğrencisi olan Nesrin meslek seçimi yapmak için okul rehberlik servisine başvurmuştur. Okul rehberlik servisi tarafından Nesrin'e uygulanan yetenek ve ilgi testi sonuçları aşağıdaki gibidir.

Yetenek Testi	Puan (%)	İlgi Testi	Puan (%)
Sayısal	56	Güzel Sanatlar	84
Sözel	62	Sosyal Bilimler	66
Bellek	54	Fen Bilimleri	76
Şekil–Uzay	72	Sosyal Yardım	49
Göz–El Koordinasyonu	76	Mekanik	63

Uygulanan testler sonucu Arda'nın aşağıdaki alanlardan hangisine yönlendirilmesi en uygundur?

A) Resim öğretmenliği

B) Sağlık

C) Matematik öğretmenliği

D) Siyasal bilimler

E) İnşaat mühendisliği

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

4 ve 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir öğretmen öğrencileri arasındaki iletişimi belirlemek amaçlı sosyometri tekniğinden faydalanmış ve elde ettiği sonuçları aşağıdaki tabloya işlemiştir. (Hazırlanan tablonun küçük bir örneğine yer verilmiştir.) Hazırlanacak bir grup ödevinde "Aynı grubu paylaşmak istediğiniz arkadaşlarınız kimlerdir?" ve "Kiminle aynı grupta olmak istemezsiniz?" sorularına yönelik oluşturulan sosyometri uygulaması aşağıdaki gibidir.

Seçen / Seçilen	Selin	Kemal	İlkay	Mehmet	Aslı
Selin		+1	+1		+1
Kemal			−1		
İlkay	−1	+1		+1	−1
Mehmet		−1			+1
Aslı	+1		−1	+1	

Yukarıdaki uygulamaya göre; aynı grupta olma isteği +1 "⟶", aynı grupta olmayı reddetme −1 "- - - ➔" ile ifade edilmiştir. Karşılıklı seçimler ise "⟷" işareti ile gösterilmiştir.

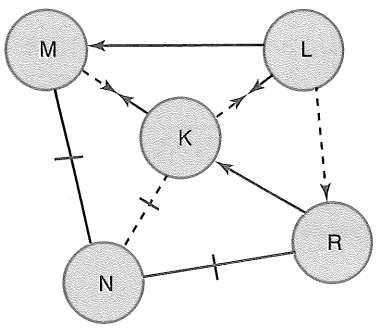

4. **Yukarıdaki tabloya göre Aslı'nın grup içindeki yerini sosyogramda hangi harf doğru olarak tanımlar?**

A) K B) L C) M D) N E) R

5. **Bu sosyometri ile aşağıdaki unsurlardan hangisi amaçlanmış olamaz?**

A) İlişki örüntüsünü ortaya çıkarmak

B) İlişki örüntüsü altında yatan nedenleri belirlemek

C) Sosyal ilişki içerisinde soyutlanan öğrencileri belirlemek

D) Öğrencilerin sosyalleşmesine katkıda bulunmak

E) Zamana dayalı sosyal ilişki değişimini görebilmek

6. Okul rehberlik servisine başvuran Ahmet Bey, ergenlik dönemi içerisinde olan oğlu ile iletişim kurmakta çok zorlandığını ve bunun için neler yapması gerektiğini okul rehber öğretmenine danışmıştır. Okul rehber öğretmeni ise Ahmet Bey'e, ergenlik dönemi özellikleriyle ilgili olan bir kitap okumasını ve böylelikle ergenlik özelliklerini öğrenerek oğlunu daha iyi anlayabileceğini söylemiştir.

Okul rehber öğretmeninin Ahmet Bey'e yardımcı olurken uyguladığı teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vaka konferansı

B) Sineterapi

C) Psikolojik danışma

D) Otobiyografi

E) Bibliyoterapi

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

7. Serdar, sınıf içi etkileşimde yetersiz, arkadaşları ile iletişime geçmekte sorun yaşayan bir öğrencidir. Arkadaşları ondan bir şey istediğinde onları kırmaktan çok çekinmekte ve bazı anlarda kendini zor duruma düşüreceğini bilmesine rağmen arkadaşlarının isteğini yerine getirmektedir. Sınıf rehber öğretmeni Serdar'la konuşarak onu rehberlik servisine yardım alması için yönlendirir.

Rehberlik servisi tarafından Serdar'a sunulması gereken çalışma aşağıdakilerden hangisi ile etkili bir sonuca ulaşır?

A) Vaka tarihçesi

B) Psikoterapi

C) Atılganlık eğitimi

D) Akran ara buluculuğu

E) Müşavirlik

8. Yapılan bir araştırma sonrasında bireylerin derecelendirme ölçekleri ile kendilerine sorulan sorulara içten geldiği gibi cevap vermedikleri belirlenmiştir. Bunun sebebini öğrenmek isteyen araştırmacılar, öğrencilerin kötü olan ilişki ve yaşam şartlarında verdikleri cevaplar ile bu durumun daha kötüye gideceğinden çekindikleri, öğretmenlerin ve ailenin hoşuna giden cevaplar vererek devam eden bu olumsuz durumları düzeltebilecekleri düşüncesinde olduklarını öğrenmişlerdir.

Bu durum aşağıdaki hata türlerinden hangisiyle daha iyi açıklanır?

A) Gözlem yetersizliği hatası

B) Sosyal kabul hatası

C) Kişisel yanlılık hatası

D) Genelleme hatası

E) Yanıltma hatası

9–11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir okulda görev yapmakta olan okul rehber öğretmeni Tekin Bey, bir grup öğrenciyle yaptığı görüşme sonrası bu öğrencilere uygulanmış yetenek ve başarı testi sonuçlarını incelemektedir.

Öğrenciler	Yetenek Testi	Başarı Testi
Serdar	62	88
Cengiz	58	70
Sevgi	82	52
Bertuğ	62	58
Arzu	78	64
Bengü	78	82

Yetenek testinden elde edilen standart sapma 4, başarı testinden elde edilen standart sapma 6'dır. İki testin de aritmetik ortalaması 70 puandır. Elde edilen bu sonuçlara göre oluşturulan yetenek – başarı karşılaştırma tablosu aşağıdaki gibidir.

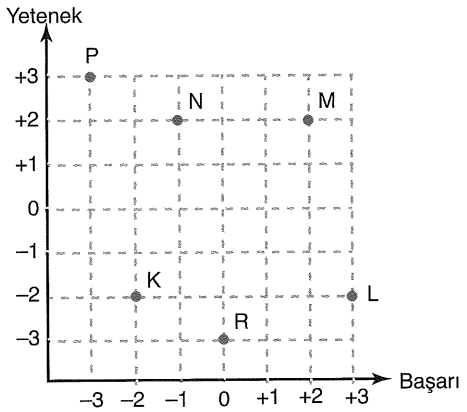

9. **Öğrencilerden Arzu, aşağıdaki sembollerden hangisi ile gösterilmektedir?**

A) K B) L C) M D) N E) P

10. **Hangi öğrenciler yeteneği üzerinde başarı göstermektedir?**

A) Serdar-Cengiz B) Cengiz-Bengü

C) Sevgi-Bertuğ D) Arzu-Serdar

E) Bengü-Arzu

11. **Hangi öğrenci ileri düzeyde bir akademik programa yönlendirilebilir?**

A) Bengü B) Arzu C) Cengiz

D) Bertuğ E) Sevgi

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

12. Bir sınıf rehber öğretmeni, öğrencilerinin özellikleri hakkında bilgi toplamak istemektedir. Ancak öğrencilerden elde edeceği bilgilerin daha detaylı ve gerçekten özel bilgiler olmasına özen göstermektedir. Öğrencilerinin özelliklerini nedenleri ile elde etmek isteyen öğretmen hangi teknikten yararlanacağını belirleyememiştir. Bu sebeple okul rehber öğretmeninden yardım almaya karar verir. Okul rehber öğretmeni ise sınıf rehber öğretmenine yardımcı olacağını ve önerdiği tekniğin yorumlanmasını kendisinin yapacağını belirterek sınıf rehber öğretmenine bir teknik önerir.

Okul rehber öğretmeninin sınıf rehber öğretmenine önermiş olduğu bu teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sosyodrama

B) Otobiyografi

C) Anket

D) Özellik - kayıt çizelgesi

E) Vaka kaydı

13. Bir sınıf rehber öğretmeni Seçil Hanım birinci dönem öğrencileri arasındaki arkadaşlık ilişkilerini incelemek için sosyometri tekniğini kullanmak istemiştir. Bu amaçla "En sevdiğiniz 3 arkadaşınızın isimlerini sırasıyla yazınız." sorusunun yer aldığı sosyometri tekniğini öğrencilerine uygulamıştır. Elde ettiği sonuçlardan yola çıkarak oturma planını düzenleyen Seçil Hanım, yaptığı bu dağılımdan belli bir müddet sonra öğrencilerinin uygun sıra arkadaşlarını seçmediklerini görmüş ve oturma planını yeniden düzenlemek zorunda kalmıştır.

Seçil Hanım'ın sosyometri tekniğinin uygulanmasına ilişkin aşağıdaki kurallardan hangisine dikkat etmediği için oturma planını tekrar düzenlemek zorunda kaldığı söylenebilir?

A) Sosyometri 25-30 kişiden daha kalabalık gruplara uygulanamaz.

B) Elde edilen sonuçlar uygulanan zaman dilimi için geçerlidir.

C) Sosyometriden elde edilen sonuçlar bireyin tüm özelliklerine genellenemez.

D) Sosyometri tekniğini uygulamak için öğrencilerin birbirlerini yeterince tanıyor olması önemlidir.

E) Sosyometri sonuçlarından elde edilen bilgilerin gizliliği korunmalıdır.

14. I. Öğrencilerin birbirleri hakkındaki algılamalarını belirlemede kullanılan bir tekniktir. Öğrencilere bir dizi özellik verilir ve bu özelliklerin karşısına özelliğe sahip olan kişinin isminin yazılması istenir.

II. Bireyin kendisi ile ilgili bilgilerin yine kendisi tarafından yazılı olarak ifade edilmesidir. Böylelikle bireyin kendisine ve olaylara bakış açısı ve düşünme tarzı çözümlenmeye çalışılır. Bu yolla bireyin iç dünyasına inmek amaçlanır.

III. Okulda yaşanan genel sorunları tespit etmede kullanılır. Her konu ile ilgili olabilir. Okulun fiziki yapısı hakkında, öğretmenler hakkında bireyin ne düşündüğü öğrenilmeye çalışılır. Elde edilen bu bilgilerden yola çıkılarak planlamalar yapılır.

IV. Bir kişinin çeşitli özellikleri hakkında mümkün olduğunca ayrıntılı bir biçimde bilgi toplama ve bu bilgileri anlamlı bir biçimde bütünleştirme işidir. Bireyi bir bütün olarak olayı tüm yönleriyle incelemeye dayalı bir yöntem olan bu teknikte başka teknikten elde edilen bilgilerden de yararlanılır.

Tanımları yapılan bireyi tanıma tekniklerinin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kimdir bu? – Otobiyografi – Problem tarama listesi – Vaka incelemesi

B) Sosyometri – Anket – Arzu listesi – Otobiyografi

C) Vaka konferansı – Günlük – Problem tarama listesi – Otobiyografi

D) Kimdir bu? – Günlük – Anket – Vaka konferansı

E) Arzu listesi – Otobiyografi – Zaman çizelgesi – Sosyometri

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

15-17. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Soru	Betimsel Davranışlar
1	Arkadaşlarına karşı saygılı olan kimdir?
2	Sevimli ve güler yüzlü olan kimdir?
3	Yardımlaşmayı seven kimdir?
4	Başkalarına karşı soğuk davranan kimdir?
5	Arkadaşlarına karşı kırıcı davranan kimdir?
6	İçine kapanık ve başkalarıyla konuşmayı sevmeyen kimdir?

Anan \ Anılan	Cem	Ayşegül	Şenay	Aylin	İrem	Ecem	Murat
Cem	1, 2, 3	1	3	6	4	6	2
Ayşegül	1	4	2	5	2	4	5
Şenay	1	5	1, 2	4	4	4	1
Aylin	3	3	1	2, 3	5	6	1
İrem	4	3	2	5	2, 3	5	6
Ecem	2	2	2	5	2	4, 5, 6	4
Murat	3	2	1	6	2	5	1
Uyma Sayısı	3	–	2	–	1	3	1

15. **Bağdaşım düzeyi <u>en yüksek</u> öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cem

B) Aylin

C) İrem

D) Ecem

E) Murat

16. **Tabloya göre aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Cem kendini sosyal biri olarak görmektedir.

B) Ayşegül'ün kendini algılaması ile arkadaşlarına göre algılaması arasında fark vardır.

C) Şenay kendini yardımsever olarak nitelendirmiştir.

D) Aylin olumlu bir benlik algısına sahiptir.

E) İrem kendini yardımsever olarak algılasa da arkadaşları aynı fikirde değildir.

17. **Ecem için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Kendini algılayışı ve arkadaşlarına göre algılanışı tutarlıdır.

B) Antisosyal davranışlar sergilemektedir.

C) Johari penceresine göre açık alanı geniştir.

D) Olumlu bir benlik algısına sahiptir.

E) Bağdaşım düzeyi yüksektir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

18. Bir öğretmen öğrenciler arası sosyal ilişkiyi belirlemek amacıyla öğrencilerine sosyometri tekniğini uygulamış ve uygulama sonrası elde ettiği sonuçları sosyometri tablosuna işlemiştir. Rehber öğretmen yapılan tercihlerden 1. tercihi 3 puan, 2. tercihi 2 puan ve 3. tercihi 1 puan olarak belirlemiştir.

Seçen / Seçilen	Zeynep	Mehmet	Ebru	Narin	Ali	Gül	Toplam Puan
Zeynep				2			2
Mehmet	3		1		1	3	8
Ebru	1	3		1	2	1	12
Narin	2		2				4
Ali		2		3		2	5
Gül		1	3		3		5

Elde edilen bu sonuçlara göre,

I. Öğrenciler arasında en iyi arkadaşlığı olan öğrenci yoktur.

II. Öğrencilerden Ebru, Narin ve Gül kliktir.

III. Sınıfın lider öğrencisi Ebru'dur.

IV. Zeynep, ailevi problemleri yüzünden arkadaşları tarafından dışlanmıştır.

bilgilerinden hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

19. Bir öğrenciye uygulanan "Kime Göre Ben Neyim?" tekniğine göre elde edilen tablo aşağıdaki gibidir.

Bireyler / Betimsel İfadeler	Arkadaşlarıma Göre	Öğretmenlerime Göre	Aileme Göre	Bana Göre
Başarılıyım		+	+	
Kavgacıyım	+			+
Neşeliyim		+	+	
Sabırlıyım		+	+	
Haşarıyım	+			+
Plansızım	+			+
Anlayışlıyım		+	+	
Somurtkanım	+			+

Bu tabloya göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

A) Aile, öğrenciyi olumlu algılamaktadır.

B) Öğrencinin kendini algılaması ile öğretmenlerine göre algılaması arasında tutarlılık vardır.

C) Öğrencinin sosyal çevresi tarafından kendisine yönelik yaptığı değerlendirmeler olumsuzdur.

D) Öğrencinin acilen psikiyatriste sevki yapılmalıdır.

E) Öğrencinin kendini ailesine ve öğretmenlerine göre algılaması uyumludur.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. İletişim penceresi sayesinde bireyler, kendilerini başkalarına aktarmaya veya başkalarını anlamaya ne kadar açık olduklarını değerlendirebilirler.

Pencerelerin özellikleri şöyle sıralanabilir:

- **Açık (Arena-Serbest) Alan:** Hem kendimizce hem de başkalarınca bilinenlerin yer aldığı alandır.
- **Kör Alan:** Kendimizce bilinmeyen ancak başkalarınca bilinenlerin yer aldığı alandır.
- **Gizli (Saklı) Alan:** Kendimizce bilinen fakat başkalarınca bilinmeyenlerin yer aldığı alandır.
- **Bilinmeyen (Karanlık) Alan:** Ne kendimizce ne de başkalarınca bilinmeyenlerin yer aldığı alandır.

Verilen "Kimdir bu?" tablosuna göre Salih'in kendisi hakkında herhangi bir değerlendirme yapmadığı ama arkadaşları tarafından başkalarıyla konuşmak istemeyen, en sessiz olan, arkadaş canlısı olan ve herkese karşı anlayışlı davranan kişi olarak değerlendirildiği görülmektedir. Bu yüzden Salih, kendi özelliklerinin farkında değildir ve iletişim penceresine göre kör alanı geniştir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

2. Oluşturulan "Kimdir bu?" tablosuna göre soruda yer alan seçenekleri sırasıyla inceleyelim. Özlem kendisini arkadaşları ile iletişimi iyi olan ve derslerinde başarı yüksek biri olarak görürken arkadaşları tarafından daima kavgacı olan, başkalarına karşı sinirli davranan kişi olarak değerlendirilmiştir. Özlem, arkadaşlarının kendisini değerlendirdiği özelliği kendisinde görmediği için arkadaşları ile arasındaki sorunun farkında olmadığı söylenir. Salih, arkadaşları tarafından arkadaş canlısı olan, herkese karşı anlayışlı davranan ve başkalarıyla konuşmak istemeyen, en sessiz olan kişi olarak nitelendirildiği hâlde kendi herhangi bir şekilde kendi özellikleriyle ilgili tercihte bulunmamıştır. Bu yüzden Salih için kendi özelliklerinin farkında olmadığı söylenebilir. Bir özellikte hem anma hem de anılmanın birlikte bulunması bu özelliğin bağdaşım hâlinde olduğunu gösterir. Mert, kendisi için işaretlediği 3 tane özellikte arkadaşları tarafından da nitelendirilmiştir. Bu yüzden Mert'in bağdaşım sayısı 3'tür ve yüksektir. Büşra hem kendisi hem de arkadaşları tarafından derslerinde başarı yüksek olan, daima kavgacı olan ve başkalarına karşı sinirli olan kişi olarak nitelendirilmiştir. Özelliklere baktığımız zaman Büşra'nın kendini olumlu ve olumsuz özelliklerle andığı ve bu özelliklerinin bağdaşım hâlinde olduğunu görmekteyiz. Ali ise kendini daima kavgacı olan, başkalarına karşı sinirli olan, başkalarıyla konuşmak istemeyen ve en sessiz olan kişi olarak değerlendirmiştir. Ancak arkadaşları tarafından herhangi bir şekilde işaretlenmediği için Ali'nin kendi özelliklerinin farkında olduğundan ve psikolojik olarak sağlıklı olduğundan bahsedilemez.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

3. Öğrenciye uygulanan yetenek ve ilgi testleri sonucunda öğrencinin hangi alana yönlendirilmesinin en uygun olduğu sorulmaktadır.

ALAN	GEREKEN YETENEK	GEREKEN İLGİ
Matematik	Sayısal, Şekil–Uzay	Fen bilimleri, Mekanik
Fen Bilimleri	Sayısal	Fen Bilimleri, Ziraat
Sağlık	Sayısal, Göz–el koordinasyonu	Fen Bilimleri, Sosyal Yardım
Ticaret	Sayısal	İş Ayrıntısı, İkna
Mühendislikler (İnşaat, Makine)	Sayısal, Şekil –Uzay– Göz El Koordinasyonu	Fen Bilimleri, Mekanik
Mühendislikler (Bilgisayar, Elektronik)	Sayısal, Göz–El Koordinasyonu	Fen Bilimleri, Mekanik
Sosyal Bilimler	Sözel	Sosyal Bilimler, Sosyal Yardım, İkna
Yabancı Dil	Sözel, Bellek	Yabancı Dil, Edebiyat
Hukuk (Siyasal Bilimler)	Sözel	Sosyal Bilimler, İkna
Çocuk Gelişimi	Sözel	Sosyal Yardım, İkna
Turizm	Sözel–Sayısal	İkna, İş Ayrıntısı
İktisat–İş–İletme	Sözel–Sayısal	İkna, İş Ayrıntısı, Ticaret
Güzel Sanatlar	Şekil–Uzay, Göz–El Koordinasyonu	Güzel Sanatlar

Öğrencileri yönlendirme çalışmalarında öncelikli olarak dikkat edilmesi gereken özellik yeteneklerdir. Yetenekler bireylerin gelecekteki başarılarını yordayıcı niteliktedir. Yetenekleri incelediğimiz zaman Nesrin'in "Şekil – Uzay" ve "Göz – El koordinasyonu" yeteneklerinin yüksek olduğu görülmektedir. Nesrin'in ilgi testlerinde aldığı sonuçlar arasında öncelikle "Güzel sanatlar" ilgisinin yüksek olduğunu görmekteyiz. Elde edilen bu sonuçlara göre Nesrin'in resim öğretmenliği bölümüne yönlendirilmesi uygundur.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

4. Sosyometri tablosu incelendiği zaman Aslı'nın seçimlerinde iki kişiyle aynı sırada oturmak istediği, bir kişiyle aynı sırada oturmayı reddettiği görülmektedir. Aslı'yı seçenlere baktığımızda iki kişi onunla aynı sırada oturmayı kabul etmekte, bir kişinin de bu isteği reddettiği görülmektedir. Yapılan bu seçimlere baktığımız zaman,

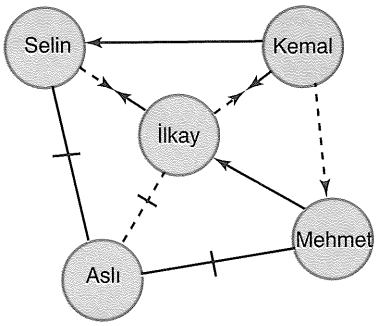

Aslı'nın N harfi ile tanımlandığı görülmektedir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

5. Sosyometri; bir grubu oluşturan bireylerin sosyal ilişkileri, grubun yapısı, birbirleriyle olan ilişkilerin duygusal biçimleri, grup içindeki alt gruplar, grubun genel görünümü ve grubun bütünlüğü hakkında objektif bilgi edinmek için kullanılan güvenilir bir tekniktir. Ancak sosyometri, grubun belli bir zamandaki sosyal dokusu ile ilişki biçimleri hakkında bilgi verse de ilişkilerin arkasındaki nedenler hakkında bilgi vermediğinden daha derin incelemelerin bir başlangıcı olarak kabul edilmelidir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

6. Bireyin sorunları ile ilgili konularda okuyarak kendisine psikolojik yardım sağlama tekniği bibliyoterapidir. Kişinin olaylarla ve çıkan sorunlarla baş etme becerilerini arttırması, kendini daha iyi hissetmesi, diğer bir deyişle kendine, çevresine ve geleceğine ilişkin daha olumlu bir bakış açısı kazanması ve kendini geliştirmesi için kitap ve dergi gibi basılı gereçlerin terapötik amaçlarla kullanılmasıdır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

7. Başkalarının haklarını koruyan, onları incitmeden, kırmadan ilişkiler geliştirebilen, aynı şekilde kendi haklarını da koruyan bireylere atılgan birey denir. Atılgan birey, ne başkalarının haklarını gasbeden saldırgan bir birey ne de başkalarının haklarını elinden almasına müsaade eden çekingen bir bireydir. Saldırganlığın ve çekingenliğin tam ortasında atılganlık yer alır. Saldırgan ve çekingen olan bireylere davranışlarını atılganlık düzeyine getirebilmeleri için gerekli konuların ele alındığı eğitime ise atılganlık eğitimi denilmektedir. Soruda Serdar'ın arkadaşlarını kırmaktan çok çekinmekte ve bazı anlarda kendini zor duruma düşüreceğini bilmesine rağmen arkadaşlarının isteğini yerine getirmeye çalıştığından bahsedilmektedir. Bu yüzden Serdar'ın atılganlık eğitimine tabi tutulması gerekmektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

8. Soruda yapılan bir araştırma sonucuna göre bireylerin kendilerine sorulan sorulara içlerinden geldiği gibi cevap vermek yerine öğretmenlerinin veya ailenin hoşuna gidecek şekilde cevap verdiklerinden bahsedilmektedir. Bu araştırma sonucuna göre elde edilmeye çalışılan hata türü sosyal kabul hatasıdır (sosyal istenirlik hatası). Sosyal kabul hatası, bireyin verdiği cevapla kendini riskli bir duruma düşürmemek için cevabını toplum tarafından kabul edilir yönde değiştirmesidir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

9. Bu sorunun çözümü için öncelikle tüm öğrencilerin yetenek ve başarı testinden elde ettiği Z puanları hesaplanmalıdır.

$$z = \frac{x - \bar{x}}{S_x}$$

Öğrenciler	Yetenek Testi	Başarı Testi
Serdar	62	88
Cengiz	58	70
Sevgi	82	52
Bertuğ	62	58
Arzu	78	64
Bengü	78	82

Öğrenciler	Yetenek Z	Başarı Z
Serdar	$\frac{62-70}{4} = -2$	$\frac{88-70}{6} = +3$
Cengiz	$\frac{58-70}{4} = -3$	$\frac{70-70}{6} = 0$
Sevgi	$\frac{82-70}{4} = +3$	$\frac{52-70}{6} = -3$
Bertuğ	$\frac{62-70}{4} = -2$	$\frac{58-70}{6} = -2$
Arzu	$\frac{78-70}{4} = +2$	$\frac{64-70}{6} = -1$
Bengü	$\frac{78-70}{4} = +2$	$\frac{82-70}{6} = +2$

Soruda Arzu'nun hangi sembolle gösterildiği sorulmaktadır. Tabloyu incelediğimizde Arzu'nun yetenek Z puanının +2, başarı Z puanının -1 olduğu görülmektedir.

Sorudaki tabloyu incelediğimizde

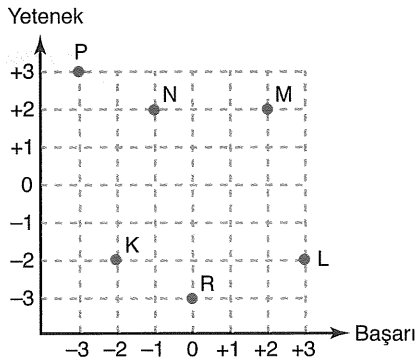

Arzu'nun N harfi ile sembolize edildiğine ulaşılır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

10. Bu soruda hangi öğrencilerin yeteneği üzerinde başarı gösterdikleri sorulmaktadır. Bu yüzden önceki soruda yer alan çözüm tablosunu tekrar incelememiz gerekmektedir. Tabloya göre R ve L öğrencileri yeteneği üzerinde başarılıdır. Bir önceki soruda yer alan çözüm tablosu incelendiğinde R öğrencisinin Cengiz, L öğrencisinin ise Serdar olduğuna ulaşılmaktadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

11. Soruda hangi öğrencinin ileri düzeyde bir akademik programa yönlendirilmesi gerektiğinden bahsedilmektedir. Sorudaki tablo incelendiği zaman bu öğrencinin M öğrencisi olduğu görülmektedir. Önceki sorudaki çözüm tablosuna tekrar baktığımızda M öğrencisinin Bengü olduğu görülmektedir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

12. Soruda okul rehber öğretmeninin sınıf rehber öğretmene önerdiği teknik sorulmaktadır. Verilen ifadeler incelendiğinde sınıf öğretmeninin öğrencilerinin özelliklerini nedenleri ile elde etmek istediğinden ve öğrencilerden elde edeceği bilgilerin daha detaylı ve gerçekten özel bilgiler olması gerekliliğinden bahsedilmektedir. Hatta bu tekniğin uygulanması ile ilgili okul rehber öğretmeni, sınıf rehber öğretmenine yardımcı olacağını ve önerdiği tekniğin yorumlanmasını kendisinin yapacağını belirtmesi bizim için önemli bir ipucudur. Bahsi geçen bu teknik otobiyografidir. Otobiyografinin amacı bireyin davranışlarının gerisinde yatan gereksinimlerini, geçmişteki ve bugünkü sorunlarını, geleceğe ilişkin düşüncelerini ve kaygılarını, arzu ve ihtiyaçlarını, bastırılmış duygularını, benliğine bakışını, tutumlarını ortaya çıkarmak ve baskı altında tutulan duygu ve düşüncelerini ifade ederek bireyin rahatlamasını sağlamak; bireyi dolaylı olarak farklı yönleriyle tanımaktır. Otobiyografi; bireye zayıf ve üstün yanlarını, başarı ve başarısızlıklarını, insan ilişkilerini ve yaşantılarını anımsama fırsatı vermektedir. Ayrıca otobiyografinin uygulanması uzmanlık istemezken yorumlanması psikolojik danışmanlarca yapılmaktadır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. Sosyometri tekniğinde dikkat edilmesi gereken kurallar aşağıdaki gibidir.

- Sosyometri grubun belli bir zamandaki sosyal dokusu ile ilişki biçimleri hakkında bilgi verse de ilişkilerin arkasındaki **nedenler hakkında ipucu vermediğinden** daha derin incelemelerin bir başlangıcı olarak kabul edilmelidir.
- Sosyometrinin amacı önceden saptanmalı ve uygulamada bireylere buna uygun bir durum verilmelidir.
- Sosyometri sonuçlarından yararlanılarak başka amaçlara yönelik genelleme yapılamaz.
- Sosyometrinin çok kalabalık gruplara uygulanması oldukça zordur.
- Sosyometri tekniği sonuçlarının güvenilir olması için grup üyelerinin birbirlerini iyi tanıması ve içten cevaplar vermiş olmaları gerekir.
- Güvenilir sonuçlar elde edebilmek için gizliliğe özen gösterilmeli ve buna dikkat edileceği uygulama sırasında bireylere bildirilmelidir.

Soruda yer alan ifadeler incelendiğinde, "En sevdiğiniz 3 arkadaşınızın ismini sırasıyla yazınız." sorusunun yer aldığı sosyometri tekniğini öğrencilerine uygulamış ancak bu sonuçlardan yola çıkılarak sınıf içi oturma planı düzenlenmiştir. Yapılan bu çalışma ile yukarıda yer alan "Sosyometri sonuçlarından yararlanılarak başka amaçlara yönelik genelleme yapılamaz." kuralına aykırı bir durum söz konusudur.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

14. Soruda verilen ifadeleri sırasıyla inceleyelim.

I. Öğrencilerin birbirleri hakkındaki algılamalarını belirlemede kullanılan bir tekniktir. Öğrencilere bir dizi özellik verilir ve bu özelliklerin karşısına özelliğe sahip olan kişinin isminin yazılması istenir. Açıklaması verilen bu teknik "Kimdir bu?" tekniğidir.

II. Bireyin kendisi ile ilgili bilgilerin yine kendisi tarafından yazılı olarak ifade edilmesidir. Böylelikle bireyin kendisine ve olaylara bakış açısı ve düşünme tarzı çözümlenmeye çalışılır. Bu yolla bireyin iç dünyasına inmek amaçlanır. Açıklaması verilen bu teknik otobiyografidir.

III. Okulda yaşanan genel sorunları tespit etmede kullanılır. Her konu ile ilgili olabilir. Okulun fiziki yapısı hakkında, öğretmenler hakkında bireyin ne düşündüğü öğrenilmeye çalışılır. Elde edilen bu bilgilerden yola çıkılarak planlamalar yapılır. Açıklaması verilen bu teknik problem tarama listesidir.

IV. Bir kişinin çeşitli özellikleri hakkında mümkün olduğunca ayrıntılı bir biçimde bilgi toplama ve bu bilgileri anlamlı bir biçimde bütünleştirme işidir. Bireyi bir bütün olarak olayı tüm yönleriyle incelemeye dayalı bir yöntem olan bu teknikte başka teknikten elde edilen bilgilerden de yararlanılır. Açıklaması verilen bu teknik vaka incelemesidir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

15. Bağdaşım düzeyini görebilmek için öğrencilerin kendini algılayış biçimine ve arkadaşları tarafından algılanışının tutarlı olup olmadığına bakmak gerekir. Tabloda Cem ve Ecem olmak üzere iki kişinin uyma sayısı yüksektir. Ancak Cem'de tutarsız olan İrem tarafından betimlenmiş bir 4 numaralı davranış varken Ecem'deki davranışların tamamı arkadaşları tarafından desteklenmektedir. Bu da Ecem'i bağdaşım düzeyi en yüksek öğrenci yapmaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

16. Cem kendini 1, 2 ve 3 numaralı davranışlarla betimlemiştir. Buradan kendini sosyal biri olarak gördüğünü söyleyebiliriz. Ayşegül'ün uyan davranış sayısının sıfır olduğunu görüyoruz ki bu durum B seçeneğini doğru kılıyor. D seçeneğindeki Aylin'in kendini olumlu algılaması da doğrudur ki kendini sevimli, güler yüzlü ve yardımsever nitelendirmiştir. Arkadaşları aynı fikirde olmasa da kendini algılaması olumludur. E seçeneğinde İrem'in kendini yardımsever algılaması ve arkadaşlarının onu desteklememesi de doğrudur. Çünkü kendini betimlerken 3 numaralı davranışı kullanmış lakin arkadaşları desteklememiştir. Sorumuzun doğru cevabı C seçeneği olacaktır. Çünkü Şenay kendini 1 ve 2 numaralı davranışlarla betimlemiş, 3 numaralı yardımseverlik davranışını kendine uygun görmemiştir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

17. Ecem'in bağdaşım düzeyi yüksek olmasına rağmen tutarlı davranışlar 4, 5 ve 6 numaralı davranışlardır. Bu durum Ecem'in hem kendini hem de arkadaşlarının Ecem'i kırıcı, soğuk, içe kapanık olarak nitelendirdiğini göstermektedir. Bu yüzden Ecem'in olumlu bir benlik algısına sahip olduğunu söyleyemeyiz.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

18. Uygulanan sosyometri tekniğinin sonuçlarına göre verilen öncülleri sırasıyla inceleyelim.

I. Öğrenciler arasında en iyi arkadaşlığı olan öğrenci yoktur. Bu ifade doğrudur. Çünkü öğrenciler arasında karşılıklı olarak birbirini birinci dereceden seçen öğrenciler yer almamaktadır.

II. Öğrencilerden Ebru, Narin ve Gül kliktir. Bu ifade yanlıştır.

III. Ebru, Narin ve Gül'ün klik olabilmesi için yalnızca birbirlerini seçmeleri, başkalarına yönelik seçimlerinin olmaması gerekmektedir. Ancak bu öğrenciler başkalarına yönelik seçimlerde bulunmuşlardır.

IV. Sınıfın lider öğrencisi Ebru'dur. Bu ifade doğrudur. Ebru'nun seçilme puanına bakıldığında puanı 12'dir ve en yüksek puandır.

V. Zeynep, ailevi problemleri yüzünden arkadaşları tarafından dışlanmıştır. Bu ifade yanlıştır. Çünkü sosyometri nedenler hakkında bilgi vermez.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

19. Seçenekleri incelediğimizde A seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır. "Kime göre ben neyim?" tekniğinden elde edilen bilgiler sadece öğrenciye aittir. Aile, öğretmen ve arkadaş bilgi kaynağı değildir. Bu yüzden ailenin öğrenci hakkında değerlendirme yapması hatalıdır. B seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır. Öğrencinin kendini algılaması ile öğrencinin öğretmenlerine göre kendini algılaması arasında tutarlılık yoktur. C seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır. Öğrencinin çevresindeki kişilere göre kendini değerlendirmesinin hepsi olumsuz değildir. D seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır. Öğrencinin psikiyatriste sevki söz konusu olamaz. Seçenekler içerisinde en son seçenekteki ifade ise doğrudur. Öğrenci kendini ailesine ve öğretmenlerine göre olumlu algılamaktadır ve sonuçlar birbiri ile uyumludur.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Bireyin kendi gerçek görüşleri yerine içinde yaşadığı toplumun benimseyebileceği görüşleri dile getirmesi sosyal kabul hatası olarak tanımlanır.

Buna göre aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinden hangisinde sosyal kabul hatasının görülme ihtimali çok daha düşüktür?

A) Derecelendirme ölçeği

B) Problem tarama listesi

C) Anket

D) Otobiyografi

E) Görüşme

2. **Öğrencilerinin maden kazasında babasını kaybeden çocuklarla ilgili duygu, düşünce ve davranış eğilimlerini ölçmek isteyen bir rehber öğretmenin aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinden hangisini kullanması onun amacına daha kolay ulaşmasını sağlayacaktır?**

A) İlgi envanterleri

B) Kişilik testleri

C) Başarı testleri

D) Tutum ölçekleri

E) Görüşme

3. **Aşağıdakilerden hangisi bireyi tanıma tekniklerinden elde edilen bilgilerin bireyle paylaşılması esnasında dikkat edilmesi gereken ilkelerle ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Test sonuçlarının kesin ve değişmez gerçekler olmadığı bireye ifade edilmelidir.

B) Uygulama sonuçlarını bireye söylemeye başlamadan önce bireyin buna hazır olup olmadığını bilmek gereklidir.

C) Bireyi tanımak için birden fazla bireyi tanıma tekniği uygulanmışsa sonuçların açıklanmasına yetenek testlerinden başlanması daha uygundur.

D) Uygulanan testlerin sonuçlarını açıklamaya başlamadan önce bireye kendisine uygulanan bu testlerden neler beklediğinin sorulmasında yarar vardır.

E) Testlerin geçerliliği ve güvenirliği açısından sonuçların açıklanması esnasında bireyin bu sonuçlarla ilgili yorum yapmasına müsaade edilmemelidir.

4. Bir ortaöğretim kurumunda görev yapan okul rehber öğretmeni Nevin Hanım, okulunda müzik yeteneği gelişmiş öğrencileri belirlemek ve onlara bu alanda önemli imkânlar sunulmasına yardımcı olmak için bir bireyi tanıma tekniği uygulamak istemektedir.

Okul rehber öğretmeninin uygulaması gereken en uygun bireyi tanıma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özellik kayıt çizelgesi

B) Derecelendirme ölçeği

C) Gözlem listesi

D) Problem tarama listesi

E) Vaka kaydı

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5. Arzu Öğretmen sınıfındaki öğrencilerin kendilerini ve birbirlerini nesnel bir biçimde değerlendirebildiklerini ya da değerlendiremediklerini görmek amacıyla bir bireyi tanıma tekniği uygulamak istemektedir.

Buna göre Arzu Hanım'ın aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinden hangisini kullanması onu bu amacına daha kolay ulaştırır?

A) Sosyometri
B) Kime göre ben neyim?
C) Psikodrama
D) Kimdir bu? (Bil-kim)
E) Sosyal uzaklık ölçeği

6. I. Seçilen tekniğin ekonomik ve kullanışlı olmasına özen gösterilmelidir.
II. Öğrencilerin merak edilen özelliklerini ortaya çıkarmalıdır.
III. Geçerliliği ve güvenirliliği yüksek teknikler kullanılmalıdır.
IV. Kullanılan tekniklerin sonuçları öğrencilerle paylaşılmalıdır.
V. Öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun olmalıdır.
VI. Tekniklerin sonuçları öğrenciyle hemen paylaşılmalıdır.

Yukarıdaki özelliklerden hangileri bireyi tanıma teknikleri uygulanırken dikkat edilmesi gereken konulardan biri değildir?

A) Yalnız II B) IV ve VI C) Yalnız VI
D) II, IV ve VI E) II ve VI

7. I. Sosyal kabul hatası
II. Yanıltma hatası
III. Derleme hatası
IV. Mantık hatası

Yukarıda verilen bireyi tanıma tekniklerine karışan hata türlerinden hangileri için bireye, kendisi hakkında elde edilen bilgilerle ilgili gizlilik güvencesi vermenin bir faydası olmayacaktır?

A) I ve II B) III ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) I ve IV

8. Bir sınıf öğretmeni sosyometri sonuçlarına göre birlikte oturmak istemeyi "1", birlikte oturmak istememeyi "–1" ile gösterdiği aşağıdaki tabloyu hazırlar.

Öğrenciler		Seçen				
		Mehtap	Sevda	Cem	Mert	Ali
Seçilen	Mehtap		1	–1	1	–1
	Sevda	–1		–1	1	–1
	Cem	1	1		1	–1
	Mert	1	–1	1		1
	Ali	–1	1	–1		

Bu tabloya göre bağlı olarak oluşturduğu aşağıdaki sosyogramda "birlikte oturma" isteğini düz, bunu reddetmeyi kesikli çizgilerle gösterir. Ayrıca çift yönlü istekleri "⟷" ile tek yönlü istekleri ise "⟶" ile belirtilir.

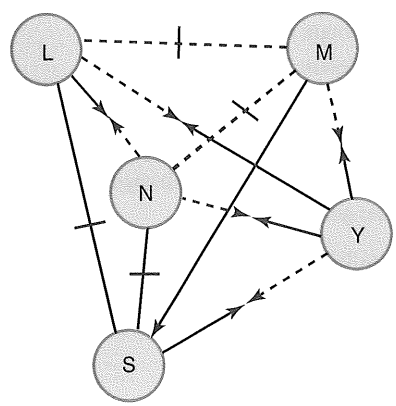

Buna göre Ali'nin grup içindeki yerini sosyogramdaki hangi harf tam olarak tanımlar?

A) L B) M C) N D) Y E) S

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. Sosyal kabul hatası kendini anlatmaya dayalı bireyi tanıma tekniklerine karışan hata türlerinden biridir. Bu tür tekniklerde bireyler bazen kendilerini olduğundan farklı gösterme ve toplum tarafından kabul görülen özellikleri sergileme davranışlarında bulunurlar. Kişilik testi de bu hata türünün karıştığı tekniklerden biridir.

Buna göre sosyal kabul hatasının kişilik testine karışmasını önlemek amacıyla aşağıdaki geçerlilik türlerinden hangisinin düşük olmasına ihtiyaç duyulur?

A) Yapı geçerliği

B) Görünüş geçerliği

C) Yordama geçerliği

D) Uygunluk geçerliği

E) Kapsam geçerliği

10. I. Derleme hatası
II. Yerini değiştirme hatası
III. Sosyal kabul hatası
IV. Yanıltma hatası
V. Tanıma hatası
VI. İhmal hatası
VII. Mantık hatası
VIII. Genelleme hatası
IX. Gözlem yetersizliği
X. Anlam hatası
XI. Kişisel yanlılık

Bireyi tanıma hizmeti kapsamında bireyi tanıma tekniklerinden elde edilen bilgilerin gizliliğine özen gösterilmeli ve bu konuda bireye gerekli güvenin verilmesi gerekir.

Aksi bir durumda eğer birey bilgilerin gizliliğine güvenmeyecek olursa yukarıdaki hata türlerinden hangilerinin görülme olasılığında artış meydana gelir?

A) I, II, V, VI

B) VII, VIII, IX, V

C) III ve IV

D) III, IV, VI, VII

E) VI, VII, VIII

11. Her öğrencinin kişilik özellikleri birbirlerinden farklıdır. Bu farklılıkları ortaya çıkarabilmek için birden fazla teknikten yararlanılır ve amaç, öğrencileri mümkün olduğunca tüm yönleriyle tanıyabilmektir.

Bireyi tanımak amacıyla kullanılan farklı yetenekleri belirleyen yetenek testlerini farklı gruplar üzerinde standartlaştırma yerine aynı grup üzerinde standartlaştırmanın rehberlik açısından en önemli yararı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Testlerin yetenekleri ölçmede yeterlilik derecelerinin saptanması

B) Bireylerin testlere verdiği yanıtların tutarlılık düzeyinin incelenmesi

C) Bir kişinin farklı yetenek alanlarındaki puanlarını karşılaştırma olanağı vermesi

D) Testlerden elde edilen sonuçların birbirleriyle karşılaştırma olanağının bulunması

E) Ekonomik ve kullanışlı olması

12. **Aşağıda verilen yargılardan hangisi psikolojik testlerin kullanılmasına ilişkin yanlış bir bilgidir?**

A) Psikolojik testler üzerinde öğrenci ve okulun ihtiyaçlarına göre değişiklik yapılamaz. Değişiklik yapıldığı anda testlerin geçerlik ve güvenirlikleri etkilenecektir.

B) Bireyleri bir alan ya da mesleğe yönlendirmede birinci sırada yetenek testlerinin sonuçları dikkate alınmalıdır. Daha sonra ilgi envanteri sonuçları ele alınır.

C) Çocuklukta kişilik çok sık değiştiğinden psikolojik testler lise ve sonrasında uygulanmalıdır.

D) Kişilik testleri uzmanlık ister. Uygulamada ve yorumlamada mutlaka okul psikolojik danışmanları tarafından kullanılmalıdır.

E) Öğrencilerin bugünkü performanslarını elde etmek için başarı, gelecekteki başarılarını yordamak için yetenek testlerinden yararlanılmalıdır.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13 ve 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir sınıftaki öğrencilere yetenek ve başarı testi uygulanmış ve iki testin puan ortalaması 50 olarak bulunmuştur. Yapılan hesaplamalar sonucu yetenek testi için standart sapma değeri 6, başarı testi için standart sapma değeri 4 olarak elde edilmiştir. Bu sınıftaki beş öğrencinin ham puanları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Öğrenci Adı	Yetenek	Başarı
Sevgi	44	54
Sedat	50	50
Mert	50	42
Büşra	44	46
Atahan	68	54

Sınıf rehber öğretmeni bu öğrencilerin almış oldukları ham puanlardan standart T puanlarını elde etmiştir. Elde ettiği T puanlarına göre oluşturduğu yetenek – başarı tablosundaki taralı alan yeteneği ölçüsünde başarılı kabul edilmektedir. (Grafikte her öğrenci bir harfle temsil edilmiştir.)

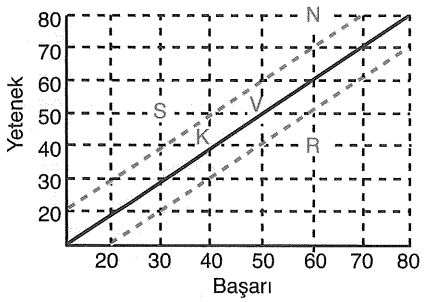

13. **Bu tabloya göre Mert'in sınıf içerisindeki yerini tanımlayan harf aşağıdakilerden hangisidir?**

A) K B) N C) R D) S E) V

14. **Yetenek-başarı tablosu dikkate alındığında aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?**

A) Atahan, yetenekli bir öğrenci olduğu için diğer öğrencilerin Atahan'ı model almaya teşvik edilmesi gerekir.

B) Sevgi, yakın çevresi tarafından baskı veya zorlamaya maruz kalıyor olabilir.

C) Sedat, kendi seviyesine uygun bir programa yönlendirilmelidir.

D) Büşra, yeteneği düzeyinde bir başarı göstermektedir.

E) Mert'in verimli ders çalışma yollarıyla ilgili bilgiye ihtiyacı olabilir.

15. Okul psikolojik danışmanı Sevda Hanım, öğrencilerine yetenek testi uygular ve yetenek testinden elde ettiği puanları öğrencilerin genel başarı ortalamalarıyla karşılaştırır. Karşılaştırma sonunda, öğrencilerden bir kısmının yeteneklerine göre beklenenin çok altında bir başarı gösterdiklerini fark eder.

Sevda Hanım, yeteneğinin altında başarı gösteren öğrencilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini yaparsa rehberlik anlayışına uygun davranmış olur?

A) Bu öğrencileri yeteneğinin üzerinde başarı gösteren öğrencilerle aynı gruba alarak başarılarını artırmalarını sağlarsa

B) Bu öğrencilerin aileleriyle görüşerek kendi seviyelerine uygun mesleklere yönlendirilmelerini sağlarsa

C) Baskı veya zorlanma altında bu başarıya ulaşmış olabileceklerini düşünerek bu öğrencilerle görüşürse

D) Bu öğrencilerin başarı düşüklüğünün nedenlerini araştırırsa

E) Bu öğrencilerden, yeteneğinin üzerinde başarı gösteren öğrencileri model almasını isterse

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

16. Bir sınıf rehber öğretmeni öğrencilerinin hazırlandıkları ortaöğretim sınavlarına ilişkin duygu, düşünce ve davranış eğilimlerini araştırmak istemektedir.

Sınıf öğretmeninin aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinden hangisini kullanması daha uygundur?

A) Anket

B) Tutum ölçeği

C) Görüşme

D) Gözlem

E) İlgi envanteri

17. Gözlemlerin kaydedilmesi için kullanılan araçlardan biri derecelendirme ölçekleridir. Gözlemi yapan bireyler derecelendirme ölçekleriyle gözledikleri bireyin, ölçekte bulunan davranışları gösterme düzeyini, hızını ve sürekliliğini kaydederler.

Derecelendirme ölçeklerinin kullanılmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Güvenilir sonuçlar elde etmek için aynı davranış birden fazla kişi tarafından gözlenmelidir.

B) Gözlem sonuçlarına hata karışma ihtimalini aza indirmek için gözlenen özelliklerin sayısı sınırlı tutulmalıdır.

C) Gözlenen davranışlar açığa vurulmayan duyguları ortaya çıkarmaya yönelik olmalıdır.

D) Aynı davranışın tek seferde gözlenmesi yerine birden fazla gözlenmesi daha güvenilir sonuçlar verir.

E) Gözlemci, gözlem sonuçlarını kimlerle paylaşacağına yönelik öğrencileri önceden bilgilendirmelidir.

18. Özel bir şirketin müdürü olan Mustafa Bey, iş başvurusunda bulunan birkaç adayla görüşmüş ve bu görüşmede izlenimlerini önceden hazırlamış olduğu bir derecelendirme ölçeğine kaydetmiştir. Daha sonra derecelendirme ölçeklerini gözden geçirdiğinde adaylara çoğunlukla yüksek puanlar verdiğini fark etmiştir.

Buna göre, şirket müdürünün adaylara yüksek puanlar vermesi, derecelendirme ölçeklerinin kullanılmasında karşılaşılan aşağıdaki hata türlerinden hangisiyle açıklanabilir?

A) Mantık

B) Bonkörlük

C) Gözlem yetersizliği

D) Cimrilik

E) Genelleme

19. Sınıf rehber öğretmeni Haldun Bey, liderlik özelliğine diğer öğrencilere göre üst düzeyde sahip olan öğrenciyi belirlemek istemiştir. Öğrencileriyle uygun zaman dilimlerinde görüşmüş ve görüşme sırasındaki izlenimlerini önceden hazırladığı bir derecelendirme ölçeğine kaydetmiştir. Bununla birlikte, ölçekte yer alan bazı özellikleri öğrencilerde tam olarak göremediği, bu özellikleri öğrencilerinin diğer özelliklerinden yordamak zorunda kalmıştır. Haldun Bey, görüşme sonunda lider olarak belirlediği öğrenci için doğru bir karar verdiğinden emin olamamıştır.

Bu bilgilere göre derecelendirme ölçeklerinin kullanılmasında karışan hata türlerinden hangisi Haldun Bey'in lider öğrenciyi seçmekte zorlanmasına neden olmuştur?

A) Gözlem yetersizliği

B) Genelleme

C) Kişisel yanlılık

D) Mantık

E) Yanıltma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Bireyin kendi gerçek görüşleri yerine içinde bulunduğu toplum tarafından kabul görebileceği görüşleri dile getirmesi sosyal kabul hatası olarak kabul edilmektedir. Bu durum daha çok bireyin kendini anlatmasına dayalı olan bireyi tanıma tekniklerinde görülür. Oysaki derecelendirme ölçeği gözleme dayalı bir bireyi tanıma tekniğidir.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

2. İlgi envanterleri, bireyin herhangi bir konu hakkındaki hoşlanma düzeyini tespit etmeye yarar. Tutum ölçekleri ise hem duygu hem düşünce hem de davranış örüntüsünü ortaya çıkarabilen bir bireyi tanıma tekniğidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

3. "Test sonuçlarının kesin ve değişmez gerçekler olmadığı bireye ifade edilmelidir. Uygulama sonuçlarını bireye söylemeye başlamadan önce bireyin buna hazır olup olmadığını bilmek gereklidir. Bireyi tanımak için birden fazla bireyi tanıma tekniği uygulanmışsa sonuçların açıklanmasına yetenek testlerinden başlanması daha uygundur. Uygulanan testlerin sonuçlarını açıklamaya başlamadan önce bireye kendisine uygulanan bu testlerden neler beklediğinin sorulmasında yarar vardır." ifadelerinde herhangi bir sorun yoktur. Testlerin geçerliliği ve güvenirliği açısından sonuçların açıklanması esnasında bireyin bu sonuçlarla ilgili yorum yapmasına müsaade edilmemelidir, bunun yerine bireyin bu noktada konuşmasına fırsat verilmelidir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

4. Özellik kayıt çizelgesinin diğer gözlem tekniklerinden farkı, sadece bir alana ait özelliklerinin gözlemlenerek hangi özelliğin bireyde var olduğunun ve bireyin bu özelliklerden kaç tanesine sahip olduğunun ayrı bir çizelge üzerine aktarılarak gösterilmesidir. Böylece bireyin bilgi sahibi olunmak istediği özellikte ne derecede etkili olduğu kanısına varır. Öğretmen müzik yeteneği gelişmiş öğrencileri saptamak için en uygun bu yöntemi kullanmalıdır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

5. "Kimdir bu?" tekniğinin temel amacı bireyin sınıf içerisinde arkadaşları tarafından hangi özellikle anıldığını ortaya çıkarmak veya hangi özelliğin kime ait olduğunu belirlemektir. Bu doğrultuda Arzu Öğretmen'in amacı zaten bunu sağlamaktır. Bu amaca ulaşabilmek için "Kimdir bu?" tekniğinde birtakım özelliklerin yazılı olduğu liste öğrencilere dağıtılır ve öğrencilerden bu listedeki isimlerin karşısına kendi ismi de dâhil, uygun gördüğü kişilerin isimlerini yazması istenir. Sonrasında ise bu özelliklerin uyma sayısı kontrol edilerek bireyin benlik algısının ne derecede sağlıklı olduğu da anlaşılır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

6. **Bireyi tanıma tekniklerinde dikkat edilmesi gerekenler:**

- Bireyi tanıma çalışmalarında temel amaç, öğrenciyi kendisine tanıtmaktır.
- Öğrenciler; yetenek, ilgi, ihtiyaç, meslekî değer ve başarı gibi bireysel özellikleri ile sosyal ve kültürel özellikleri açısından olabildiğince tüm yönlü olarak tanınmalıdır.
- Bireyi tanıma çalışmaları bir süreç dâhilinde yürütülür.
- Bireyi tanımanın bir ekip çalışması olduğu unutulmamalıdır.
- Elde edilen bilgiler bütünleştirilerek değerlendirilir.
- Bireyi tanıma hizmetleri tüm öğrencileri kapsamalıdır.
- Bireyi tanımada elde edilen özel ve önemli bilgilerin gizliliğine özen gösterilmelidir. Genel bilgiler ise gerekli kişilerle ve öğrencilerle paylaşabilmek için sistemli bir şekilde kayıt altına alınmalıdır. (Toplu Dosya)
- Bu çalışmalarda uygulanan ölçme aracı, yöntem ve tekniklerin kullanılması bir amaç değil, araçtır.
- Bireyi tanımada elde edilen bilgiler en kısa zamanda değerlendirilmelidir.
- Bir teknik, bireyi tanımada tek başına yeterli değildir. Birden fazla teknikten yararlanılmalıdır.
- Mevcut bilgilere katkı getirmeyecek tekniğin kullanılmasından kaçınılmalıdır.
- Bireyi tanımada kullanılacak teknikler bireylerin gelişim özelliklerine uygun olmalıdır.
- Bireyi tanımada diğer rehberlik ilkeleri de göz önünde bulundurulmalıdır. (gizlilik, gönüllülük)

II. öncüle bakıldığında bireyin sadece merak edilen değil mümkün olduğunca her yönüyle tanınması gerekir.

VI. öncülde ise sonuçların öğrenciyle hemen paylaşılması vurgulanmıştır ancak bu doğru değildir. Çünkü sonuçlar birey kendisini hazır hissettiği zaman paylaşılmalıdır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

7. Bireye kendisi hakkında elde edilen bilgilerin gizli kalacağına dair garanti verilmesi bireyin kendini anlatmasına dayalı tekniklerde daha yoğun bir şekilde görülmektedir. Bu hata türleri sosyal kabul hatası ve yanıltma hatasıdır. Bize gizlilik güvencesi vermenin hangi hata türlerini engellemede işe yaramayacağı sorulmaktadır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

8. Tabloda Ali'nin tercihleri incelendiğinde 3 kişiyi reddettiği ancak sadece 1 kişiye istek gönderdiği görülmektedir. Buradan yola çıkarak sosyograma bakıldığında 3 kişiyi reddedip sadece 1 kişiye istek gönderen bireyler 'M' ve 'N' harfiyle gösterilen kişilerdir. Ali'nin tercih ettiği Mert'in Ali'yi tercih etmediğine bakılırsa sosyogramda 'N' harfi de elenecektir çünkü 'N'nin istekte bulunduğu 'S'den karşılık bulduğu anlaşılmaktadır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

9. Sosyal kabul hatası, kendini anlatmaya dayalı bireyi tanıma tekniklerine karışan hata türlerinden biridir. Bu tür tekniklerde bireyler bazen kendilerini olduğundan farklı gösterme ve toplum tarafından kabul görülen özellikleri sergileme davranışlarında bulunurlar. Kişilik testi de bu hata türünün karıştığı tekniklerden biridir.

Buna göre bireyin kendisine uygulanan testlerin kişilik testi olduğunu anlamaması ve soruların da doğrudan kişiliği ölçüyormuş gibi görünmemesi gerekir. Bu doğrultuda eğer testin görünüş geçerliliği düşük olacak olursa birey kendisine kişilik testi uygulandığının farkına varmayacak ve dolayısıyla kendini farklı gösterme çabasına da girmeyecektir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

10. Gizlilik ilkesine uygun davranılmadığında karşılaşılacak en önemli sorunlardan birisi bireyin kendini gizlemesi ve ya farklı göstermeye çalışması olacaktır. Bu doğrultuda gizliliğe uygun davranılacağına dair gerekli güvence verilmediğinde hata öncelikle bireyin "kendini anlatmasına dayalı teknikler"e karışacaktır. Sorudaki öncüllere bakıldığında sadece III ve IV kendini anlatmaya dayalı tekniklere karışan hata türüdür.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

11. Soruda yer alan paragrafta öğrencileri tüm yönleriyle tanımanın gerekli olduğundan bahsedilmiştir. Öğrencileri tüm yönleriyle tanımada kullanılan tekniklerden biri olan yetenek testleri, öğrencilerin birden fazla yetenek alanına ait düzeyleri hakkında bilgi elde etmemizi sağlar. Bu testleri farklı gruplar üzerinde değil de aynı grup üzerinde standartlaştırmanın en önemli yararı öğrencinin mümkün olduğunca tüm yetenek alanlarına ait düzeyini görebilme şansını tanımasıdır. Bu sayede birden fazla yeteneğini karşılaştırma olanağı elde eden öğrenci güçlü ve zayıf yeteneklerini de böylelikle tanıyacaktır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

12. Soruda psikolojik testlerin kullanılmasına ilişkin yanlış olan ifade sorulmuştur. Seçenekleri incelediğimiz zaman A, B, D ve E seçeneklerindeki ifadeler doğrudur. Ancak C seçeneğinde yer alan "Çocuklukta kişilik çok sık değiştiğinden psikolojik testler lise ve sonrasında uygulanmalıdır." ifadesi yanlıştır. Çünkü bireyi tanıma teknikleri öğretim kademelerinin her kademesinde kullanılır ve bireyi tanıma süreklidir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

13. Öğrencilerin sırasıyla yetenek ve başarı testlerinden elde ettikleri T puanlarını hesaplayalım.

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S} \qquad T = 50 + 10 \cdot (Z)$$

Öğrenci Adı	Yetenek Z ve T Puanları	Başarı Z ve T Puanları
Sevgi	Z = –1, T = 40	Z = + 1, T = 60
Sedat	Z = 0, T = 50	Z = 0, T = 50
Mert	Z = 0, T = 50	Z = –2, T = 30
Büşra	Z = –1, T = 40	Z = –1, T = 40
Atahan	Z = +3, T = 80	Z = +1, T = 60

Elde edilen bu sonuçlara göre Mert'in yetenek testi T puanı 50, başarı testi T puanı 30'dur. Grafiğe bakıldığı zaman Mert'i temsil eden sembol "S" harfidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

14. Öğrencilerin yetenek ve başarı testlerinden elde ettikleri T puanlarını incelediğimiz zaman Atahan'ın "N" harfi ile temsil edildiğine ulaşırız. Atahan, elde edilen sonuçlara göre yeteneğinin altında bir başarı sergilemektedir. Bu yüzden Atahan'ın, kendinden beklenen başarıyı gösterememe sebebi araştırılmalı ve yeteneği ölçüsünde bir başarı sergilemesini sağlamak gereklidir. Yeteneğinin altında bir başarı sergileyen öğrenci diğer öğrencilere model teşkil edilemez.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

15. Sevda Öğretmen yaptığı çalışmalar sonucu yeteneği altında başarı gösteren öğrencileri tespit etmiştir. Bu öğrenciler kendilerinden beklenen başarıyı veremeyen öğrencilerdir. Bu yüzden bu öğrencilerin beklenen başarıyı gösterememe sebepleri araştırılmalı ve ortadan kaldırılmalıdır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

16. Tutum ölçekleri; bireylerin bir nesne ya da faaliyete karşı duygu, düşünce ve davranış eğilimlerini elde etmemizi sağlar. Bu yüzden öğretmenin uygulaması gereken teknik tutum ölçekleridir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

17. Gözleme dayalı tekniklerden biri olan derecelendirme ölçekleri davranışın gözlenme sıklığı, düzeyi ve hızı hakkında gözlemciye bilgi veren bir tekniktir. Derecelendirme ölçeklerinin kullanılmasıyla ilgili A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan ifadeler doğrudur. Ancak gözlem, nedenler hakkında bilgi vermeyen bir teknik olmasından dolayı gözlenen davranışlar altında yatan ve açığa vurulmayan duyguları ortaya çıkarmada kullanılmaz.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

18. Şirket yöneticisi Mustafa Bey, adaylarla gerçekleştirdiği görüşmeden elde ettiği izlenimleri önceden hazırlamış olduğu derecelendirme ölçeğine kaydetmiştir. Ancak kayıt işlemini gerçekleştirdikten sonra adayların çoğuna olduğundan daha yüksek bir puan verdiğini fark eder. Bu durum derecelendirme ölçeklerine karışan hatalardan kişisel yanlılık hatası kapsamındadır. Seçenekler arasında kişisel yanlılık hatasına değil de bu hatanın kapsamında yer alan alt hatalara yer verilmiştir. Bu alt hatalar; bonkörlük, cimrilik ve merkeze yığma hatasıdır. Mustafa Bey'in adaylara olduğundan yüksek puanlar vermesi bonkörlük hatası ile açıklanır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

19. Sınıf rehber öğretmeni Haldun Bey'in, lider öğrenciyi belirlerken öğrencilerde bazı özellikleri gözlemleyemediğinden ve bu özellikleri gözlenen diğer özelliklerden yordamak zorunda kaldığından bahsedilmiştir. Burada gözlemin eksik yapıldığından bahsedilmekte ve derecelendirme ölçeğine gözlem yetersizliği hatası karışmaktadır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Problem tarama listeleri, öğrencilerin gelişimini ve uyumunu engelleyen sorunları belirlemede kullanılan bir tekniktir.

Bir okul rehberlik servisinde, aşağıdaki durumlardan hangisinde problem tarama listesinin uygulanması uygun değildir?

A) Bir grup içerisinde ortak veya yaygın olan sorunların belirlenmesinde

B) Rehberlik hizmetlerinin planlanmasında ve değerlendirilmesinde

C) Problemlerin yaş ve cinsiyetlere göre nasıl değişkenlik gösterdiklerinin belirlenmesinde

D) Psikolojik danışmaya ihtiyaç duyan öğrencilerin tespit edilmesinde

E) Ailevi çatışmalar yüzünden rehberlik servisine başvuran öğrencinin probleminin teşhisinde

2. Rehberlik çalışmaları kapsamında ilköğretim 5. sınıf öğrencilerine arzu listesi uygulanır. Uygulama öncesinde öğrencilere en çok neyi istediklerini düşünmeleri, sonra da bu isteklerini arzu listesine yazmaları söylenir. Öğrencilerden Selin, listesine "En büyük arzum doktor olmak ve başta annem olmak üzere tüm insanları iyileştirmek." yazar.

Bu durumda, okul rehber öğretmeninin Selin'e yardım etmek için öncelikle başvurması gereken rehberlik hizmet türü ve kullanması gereken test dışı teknik aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Hizmet türü	Test dışı teknik
A) Bireyi tanıma	Kimdir bu?
B) Veli ile ilişkiler	Ev ziyareti
C) Müşavirlik	Otobiyografi
D) Bireyi tanıma	Görüşme
E) Araştırma ve değerlendirme	Vaka kaydı

3. Bir öğretmen, sınıf içi ilişkileri belirlemek için "Sınıfta birlikte oturmak istediğiniz 3 arkadaşınızı öncelik sırasına göre yazınız." sorusunun yer aldığı sosyometri tekniğini uygulamış ve elde ettiği sonuçları aşağıda yer alan sosyogramda göstermiştir. Sosyogramda kızları "△" erkekleri "○" sembolleriyle ifade etmiştir. Birinci tercihleri "düz", ikinci tercihleri "kesikli", üçüncü tercihleri ise "noktalı" çizgi ile göstermiştir. İlişkinin yönünü ortaya çıkarmak için ise ok işaretinden faydalanmıştır.

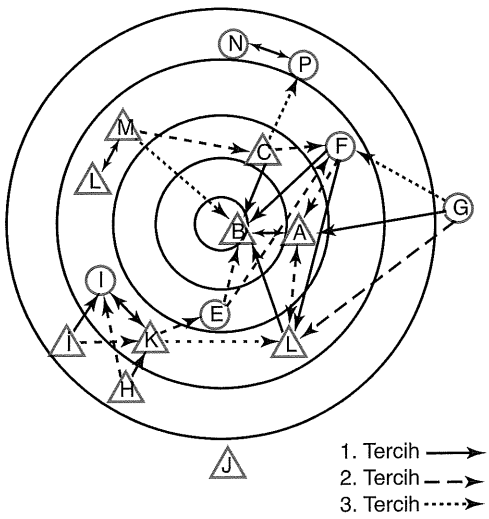

I. B lider bir öğrencidir ancak aynı zamanda çekimserdir.

II. H, I, İ ve K öğrencileri klik oluşturmuşlardır.

III. G ve J öğrencileri terk edilmişlerdir.

IV. L ve M öğrencileri karşılıklı çekendir.

V. F dengesiz bir öğrencidir.

VI. N ve P öğrencileri karşılıklı çekendir.

Yukarıdaki sosyograma göre verilen bilgilerden hangilerine ulaşılabilir?

A) I, V ve VI B) I, III ve V C) II, III ve IV D) I, II, IV ve V E) I, II, IV ve VI

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

4 ve 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir öğretmen sınıf içerisindeki ilişkiyi ortaya çıkarabilmek için sosyometri tekniği uygulamıştır.

Öğrenciler		Seçen				
		Ali	Zeynep	Yasin	Gül	Ezgi
Seçilen	Can		–1	–1	1	1
	Büşra	1		1		–1
	Çağatay	–1	–1		–1	
	Özlem	1	–1			–1
	Buse		–1	1	1	

Birlikte oturma isteği "1", birlikte oturmayı reddetme ise "–1" ile gösterilmiştir.

Aynı projede çalışmak istediğini "⟶", çalışmayı reddetme isteğini ise "- - - ➔" sembolüyle göstermiştir. Karşılıklı seçimi "⟷", tek yönlü seçimleri ise "⟶" sembolleriyle ifade etmiştir.

Yukarıdaki tabloda elde edilen sonuçlara göre oluşturulan sosyogram aşağıdaki gibidir.

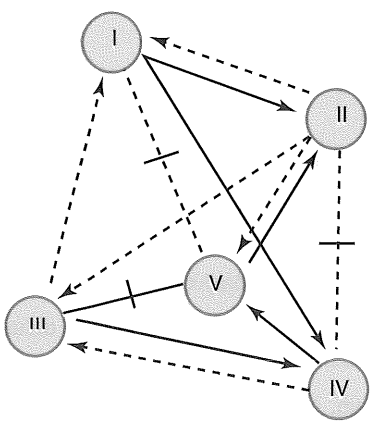

4. Oluşturulan bu sosyograma göre Çağatay hangi numarayla temsil edilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Uygulanan bu sosyometri tekniğine göre Büşra hakkında aşağıda yapılan yorumlardan hangisi en doğrudur?

A) Okula nakil yoluyla geldiği için seçim haklarını kullanmaktan çekinmiştir.

B) Arkadaşları tarafından kabul edilmeyen bir öğrencidir.

C) Arkadaşlarından kendisini dışlamaya yönelik bir seçim yapmıştır.

D) Arkadaşları tarafından şiddet olaylarına maruz kalmıştır.

E) Arkadaşlarına güvenmediği için onları reddetmiştir.

6. Okul rehber öğretmeni Cevdet bey, lise 1. sınıftaki 24 öğrencinin arkadaşlık ilişkilerini incelemek amacıyla birinci dönemin başında sınıfa sosyometri uygular. Bu uygulamanın sonunda terk edilmiş öğrencileri belirler. İkinci dönemin sonuna doğru bu öğrencilerle özel görüşür ve onları yapacağı beş haftalık sosyal beceri eğitimi grup çalışmasına davet eder. Çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden bir kısmı bu eğitime ihtiyaçları kalmadığını belirterek üçüncü haftadan sonra grup çalışmasına katılmak istemez.

Cevdet Bey'in, sosyometri tekniğinin uygulamasına ilişkin aşağıdaki kurallardan hangisine dikkat etmediği için öğrencilerin sosyal beceri eğitimine katılmak istemedikleri söylenebilir?

A) Sosyometri sonuçlarının kimlerle paylaşılacağı önceden öğrencilere bildirilmelidir.

B) Sosyometriden elde edilen verilen bireylerin tüm özelliklerine genellenemez.

C) Sosyometri 25 – 30 kişiden daha kalabalık gruplara uygulanmamalıdır.

D) Sosyometri uygulanan grup üyeleri birbirlerini yeterince tanıdıktan sonra sosyometri uygulanmalıdır.

E) Sosyometri tekniğinden elde dilen sonuçlar uygulanan zaman dilimi için geçerlidir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

7. Bir sınıf öğretmeni öğrencilerine "Kimdir Bu?" tekniğini uygulamıştır. Verilen özellikleri kendisine uygun gören öğrenciler kendilerini "+", diğer arkadaşlarına uygun ise "/" sembolüyle gösterilmiştir. Verilen özellikler bakımından hem öğrencinin kendisi hem de arkadaşlarının değerlendirmeleri arasında tutarlılık varsa bunu da bağdaşım (+/) olarak nitelendirmiştir.

	Ahmet	Aslı	Selin	Derya	Cemal
En çok sevilen kimdir?		/////	+//	//	+
Yalnız kalmaktan hoşlanan kimdir?	+////	+			//
Hiç sevilmeyen kimdir?	+//	+		+	//////
Sürekli arkadaşlarıyla birlikte olmak isteyen kimdir?		//	+/////		
Derslerinde en başarılı olan kimdir?		///	+////	+//	+//
En başarısız olan kimdir?	///	+			
Uyma sayısı	2	–	3	1	1

Bu tabloya göre,

I. Bağdaşım sayısı en yüksek olan öğrenci Selin'dir.

II. En çok sevilen öğrenci Derya'dır.

III. Kendini gerçekçi bir gözle algılama problemi olan öğrenci Aslı'dır.

IV. Cemal kendini en çok sevilen kişi olarak görürken arkadaşları onu hiç sevilmeyen öğrenci olarak tanımlamıştır.

V. Sürekli arkadaşları ile birlikte olmak isteyen kişi Ahmet'tir.

Yukarıda verilen yorumlardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I, II ve IV B) II, II ve V C) II, III ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve V

8. Bir okulda görev yapan sınıf rehber öğretmeni, öğrencilerini daha yakından tanımak ve öğrenciler arasındaki ilişki düzeylerini görmek için sosyometri tekniğini uygulamış ve sonuçlarını çizelge üzerine işaretlemiştir. Çizelgede seçen ve seçilen öğrencilerin isimleriyle bunların birinci, ikinci, üçüncü dereceden seçimleri tercihler bölümünde yer almaktadır. Toplam tercih derecesi bölümünde ise birinci, ikinci ve üçüncü tercihler sırasıyla 3, 2 ve 1 puanları ile çarpılarak tercih edilme (seçilme puanı) puanları hesaplanmıştır. Ancak sınıf rehber öğretmeni öğrencilerin tercih edilme puanlarını liste üzerine işaretlememiştir.

Öğrenciler		Seçenler						Tercih Derecesi			Tercih Puanı
		Aslı	Ali	Cem	Tunç	Sıla	İzel	1	2	3	PUAN
Seçilenler	Aslı			1	3			1	–	1	?
	Ali	3		3		2	1	1	1	2	?
	Cem		3		1	1	3	2	–	2	?
	Tunç	1	1	2			2	2	2	–	?
	Sıla	2	2		2			–	3	–	?
	İzel					3		–	–	1	?

Yukarıda verilen tabloya göre,

I. Lider öğrenci Tunç'tur.

II. Tunç en çok Sıla'yı kendine yakın hissetmektedir.

III. İzel, diğerleri tarafından en az tercih edilendir.

IV. Bir başkası tarafından seçilmesine rağmen karşılığında aynı kişiyi tercih etmeyenler vardır.

V. En güçlü arkadaşlık İzel ile Cem arasındadır.

VI. Sıla, Ali'ye göre sınıf içerisinde daha çok sevilendir.

VII. Cem, Aslı'ya yakınlık gösterirken aynı ilgiyi ondan görememektedir.

İfadelerinden hangileri doğru olur?

A) I, II, III ve V B) I, III, IV ve VII
C) II, III, V ve VI D) III, IV, V ve VI
E) IV, V, VI ve VII

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. Öğrencilerin, şimdiki durumları ve geçmişleriyle ilgili serbest bir yazı yazmaları, doyurulmamış ihtiyaç, arzu ve beklentilerini elde etmemizi sağlayabilir.

Bahsedilen bu teknik aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilmektedir?

A) Sosyometri

B) Kimdir bu?

C) Otobiyografi

D) Dereceleme ölçeği

E) Vaka incelemesi

10. Fatma Hanım, ortaöğretim 11. sınıf öğrencisi Özge'nin içe kapanıklığından rahatsız olmuş ve okul rehber öğretmeninden Özge'ye uygulamak için bir kişilik testi istemiştir. Psikolojiye ilgi duyan Fatma Hanım'a, okul rehber öğretmeni istediği testi vermiştir. Ondan testi yorumlamada norm puanlarını kullanmasını istemiş ve zorlanırsa kendisinin yardım edebileceğini söylemiştir. Fatma Hanım, Özge'ye testi vakit geçirmeden uygulamış ve sonucu merak eden öğrencisine "Özge, aldığın puanlar normun çok altında kaldı." demiştir.

Test uygulanmasına ilişkin bazı kuralların ihlal edildiği bu durumda, aşağıdakilerden hangisi yapılırsa bu kural hatası düzetilmiş olur?

A) Test puanı hakkında Fatma Hanım'ın Özge'ye değil okul rehber öğretmenine bilgi vermesi

B) Özge'ye test puanı hakkındaki açıklamayı okul rehber öğretmeninin yapması

C) Fatma Hanım'ın testi uyguladıktan sonra testin niteliği hakkında Özge'ye bilgi vermesi

D) Okul rehber öğretmenin, Fatma Hanım'a testi vermek yerine, kendisinin uygulaması ve sonuçlarını paylaşması

E) Özge'ye test puanını açıklamadan önce, Fatma Hanım'ın norm hakkında bilgi alması

11. Bu teknikte birey kendi duygu ve düşüncelerini, sorunlarını rol oynayarak anlatır. Özellikle grupla psikolojik danışmada, gerekli görüldüğünde bu teknikle bireyin sorunlarının ve duygularının daha iyi anlaşılmasına yardım edeceği düşünülerek bu teknikten yararlanılır.

Yapılan açıklamaya göre özelliğine yer verilen bu teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sosyometri

B) Oyun terapisi

C) Psikodrama

D) Sosyodrama

E) Kimdir bu?

12. 8 kişilik bir gruba sosyometri uygulanmış ve elde edilen sonuçlara göre değerlendirme tablosu oluşturulmuştur. Öğrencilerinden aynı sırayı paylaşmak istedikleri 3 arkadaşının ismini yazmalarını istemiştir. Tabloda, öğrencilerin kaçıncı dereceden seçildiklerine yer verilmiştir.

Seçilen / Seçen	Ali	Sevinç	Yasin	İlker	Mehmet	Ayla	Canan	Berrin
Ali		1	2		3			
Sevinç	1		2		3			
Yasin				1	2		3	
İlker			1		3		2	
Mehmet	3	2				1		
Ayla	3				1		2	
Canan			2	1	3			
Berrin				3	1	2		
Seçilme puanı	?	?	?	?	?	?	?	?

Bu tabloya göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) En çok puanı alan Mehmet'tir.

B) Berrin izole olmuştur.

C) Arkadaşları ile en çok beraber olmak isteyen Mehmet'tir.

D) Ali ve Sevinç'in aldığı puanlar eşittir.

E) Berrin'i kimse sıra arkadaşı olarak kabul etmemiştir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. Bir grup öğrenciye anket uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirmeye alınmıştır. Anketin 3. sorusu ise şöyledir: "Okulu ve öğretmenlerinizi seviyor musunuz?" Bu soruya neredeyse öğrencilerin tamamı "evet" seçeneğini işaretlemiştir. Öğretmen, öğrencilerden bazıları ile ders sonunda görüştüğünde, öğrencilerin bu soruya hayır diyecekleri hâlde öğretmenlerin tepkilerini almamak için evet dediklerini öğrenmiştir.

Bu parçada söz edilen hata türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mantık hatası

B) Sosyal kabul hatası

C) Bonkörlük hatası

D) Gözlem yetersizliği hatası

E) Cimrilik hatası

14. İlköğretim 4. sınıf öğrencisi Aylin oldukça neşeli ve güler yüzlü bir öğrencidir. Aylin, son zamanlarda bu neşesini kaybetmiş, oldukça üzgün bir kişiliğe bürünmüştür. Aylin'in bu durumuna çare bulmak isteyen sınıf rehber öğretmeni Aylin'in ailesiyle görüşmek ister. Ailesiyle yapılan görüşmeler sonucu öğretmen, Aylin'in düzenli bir şeklide günlük tuttuğunu öğrenmiştir. Aylin'in ailesiyle tekrar irtibata geçen öğretmen Aylin'den habersiz günlüğü almış ve okumaya başlamıştır. Günlüğü okuduktan sonra Aylin'in neden böyle bir üzüntü içerisinde olduğunu anlamıştır ve Aylin'i yanına çağırarak bu sorunu birlikte çözebileceklerini söylemiştir.

Sınıf rehber öğretmeninin bu tutumu sonucunda Aylin'in davranışının aşağıdakilerden hangisi gibi olması beklenir?

A) Aylin ile öğretmen arasında bir güven ortamı oluşacaktır.

B) Aylin artık her tür problemini öğretmeni ile paylaşacaktır.

C) Ailesi ile Aylin arasında olumlu bir ilişki ortamı oluşacaktır.

D) Aylin'in çevresindeki kişilere karşı olan güveni zedelenecektir.

E) Aylin artık günlüğünde sık sık öğretmenine ilişkin övgü dolu sözlere yer verecektir.

15. Okul rehber öğretmeni Gülay Hanım, sunduğu grupla psikolojik danışma esnasında öğrencilerinden Ayçin'in sosyal ilişkilerde yetersiz olduğunu öğrenir. Ayçin'in konuşmalarında onda güvensizlik ve yetersizlik algısı sonucu insanlarla iletişime geçmekte zorlandığını belirler. Bunun üzerine rehber öğretmen Gülay Hanım, Ayçin'in bu problemini diğer grup üyeleriyle canlandırmasını istemiştir. Bu oyunda Ayçin kendisini oynamış ve diğer grup üyeleri de Ayçin'in arkadaşlarını, babasını ve annesini canlandırmışlardır.

Gerçekleştirilen bu oyun aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinden hangisinin kapsamında yer almaktadır?

A) Sosyodrama

B) Rol dağıtım listesi

C) Psikodrama

D) Vaka temsili

E) Oyun terapisi

16. İlköğretim 6. sınıf öğrencisi Faruk, geçirmiş olduğu bir trafik kazası sonucu yürüyemediği için tekerlekli sandalye kullanmaya başlamıştır. Bu olaydan sonra hayata küsen ve çevresindeki insanlarla iletişim kurmaktan kaçınan Faruk'u ailesi okuldaki psikolojik danışma servisine götürmüştür. Okul psikolojik danışmanı Nihal Hanım, Faruk'a, içerisinde "Ben" yazan ve etrafında 7 tane çemberi bulunan bir kâğıt vermiştir. Uygulamayı ise Ben'e en yakın çemberden başlayarak numara vermesini, aynı çember içerisine birden fazla numara yazabileceğini veya bazı çemberleri isterse boş bırakabileceğini ve vermiş olduğu numaraların kime (anne – baba – kardeş – arkadaş) ait olduğunu belirtmesini Faruk'a söylemiştir.

Okul psikolojik danışmanı Nihal Hanım'ın, Faruk'un sosyal destek sisteminin farkına varması için uygulamış olduğu bu teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kime göre ben neyim?

B) Sosyogram

C) Sosyal uzaklık ölçeği

D) Kimdir bu?

E) Sosyal atom ölçeği

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Problem tarama listeleri, varlığı henüz bilinmeyen problemlerin tespitinde kullanılan bir tekniktir. Bu teknik, farklı alanlara ait konu başlıklarından oluşmakta ve öğrencilerde problem yaratabilecek tüm durumların tespitinde kullanılmaktadır. E seçeneğini incelediğimiz zaman buradaki ifadede öğrencinin problemi ortadadır. Problemi kesin olan bir öğrenciye farklı konu başlıklarının bulunduğu problem tarama listelerini uygulamak yersizdir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

2. Öğrencilerden Selin, uygulanan arzu listesinde en büyük arzusunun ileride doktor olarak başta annesi olmak üzere tüm insanları iyileştirmek olduğunu söylemiştir. Bu durum sonucu Selin'in annesinde bir sağlık problemi olduğu anlaşılabilmektedir. Bu durumun Selin'i ne derecede etkilediğini belirlemek için yararlanılması gereken teknik görüşmedir. Görüşme hem bireyi tanıma hem de psikolojik yardım sağlama amacıyla kullanılır. Görüşme, bireyi tanıma amacıyla da kullanılabildiği için sunulması gereken hizmette bireyi tanımadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

3. Sosyogram sonuçlarına göre verilen öncülleri sırasıyla inceleyelim:

I. B lider bir öğrencidir ancak aynı zamanda çekimserdir. Bu ifade doğrudur. Çünkü B öğrencisi diğer öğrenciler tarafından çok sayıda seçim aldığı için sosyogramın merkezindedir ve lider bir öğrencidir. Çekimserlik, kendine verilen tercih haklarının hepsini kullanmamadır. Bu yüzden B öğrencisi aynı zamanda çekimserdir.

II. H, I, İ ve K öğrencileri klik oluşturmuşlardır. Bu öğrenciler kendilerini ana gruptan soyutlamıştır. Ancak bu öğrencilerin klik oluşturmaları için kendi grubundaki bireyler dışında tercih yapmamaları gerekir. K öğrencisine baktığımız zaman hem E hem de D öğrencisine yönelik tercihte bulunmuştur. Bu yüzden bu öğrenciler klik değildirler ve bu öncül yanlıştır.

III. G ve J öğrencileri terk edilmişlerdir. J öğrencisi hiç kimse tarafından seçilmemiş ve aynı zamanda kimseye tercihte bulunmamıştır. Bu sebeple J öğrencisi terk edilmiştir. Ancak G öğrencisi kendine verilen tercih haklarını kullandığı hâlde arkadaşları tarafından seçilmemiştir. G öğrencisi terk edilmiş değil reddedilen öğrencidir. Bu öncül yanlıştır.

IV. L ve M öğrencileri karşılıklı çekendir. L ve M öğrencileri karşılıklı çeken öğrenciler değildirler. Çünkü M öğrencisi C ve B öğrencilerine yönelik tercihte bulunmuşlardır. Bu öncül yanlıştır.

V. F dengesiz bir öğrencidir. Bu ifade doğrudur. Çünkü F öğrencisini E, C ve G öğrencileri seçmişken F öğrencisi ise A, B ve D öğrencilerini tercih etmiştir. F öğrencisi kendini seçenleri değil de kendisini seçmeyenlere yönelik tercihte bulunmuştur.

VI. N ve P öğrencileri karşılıklı çekendir. N ve P öğrencileri sadece birbirlerini seçen öğrencilerdir. Bu ifade doğrudur.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

4. Sosyometri tablosuna bakıldığı zaman Çağatay; Büşra ve Buse ile birlikte aynı sırada oturmayı istemekte fakat Ali'yi reddetmektedir. Aynı şekilde Çağatay, Can, Büşra ve Özlem tarafından reddedilmiştir. Buradan yola çıkarak Çağatay; iki kişiyi kabul etmekte ve bir kişiyi reddetmekteyken aldığı 3 seçimin tamamında da arkadaşları tarafından reddedilmiştir. Sosyogram tablosunu incelediğimizde bu özellikleri sergileyen kişi "I" numaralı öğrencidir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

5. Uygulanan sosyometriye göre Zeynep, yaptığı seçimlerde bütün arkadaşlarını reddetme (-1) ile işaretlemiştir. Buradan yola çıkarak seçenekler arasında ulaşılabilecek en uygun yorum Zeynep'in kendini arkadaşlarından dışlamaya yönelik seçimler yapmasıdır.

Not: Sosyometri, nedenler hakkında bilgi vermeyen bir tekniktir. Zeynep'in herhangi bir nedenden dolayı bu şekilde seçim yaptığını söyleyemeyiz. Bu yüzden diğer seçeneklerdeki ifadelere ulaşılamaz.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

6. Cevdet Bey, birinci dönemin başında öğrencilerine sosyometri uygulamış ve buradan elde ettiği sonuçlara göre terk edilmiş öğrencilerle gerçekleştirdiği sosyal beceri eğitimine ikinci dönemde başlamıştır. Öğrenci sürekli gelişen ve değişen bir varlıktır. Cevdet Bey'in yapmış olduğu en büyük hata, sosyometri sonuçları üzerinden zaman geçtikten sonra çalışmalara başlamasıdır. Bu yüzden cevap "Sosyometri tekniğinden elde dilen sonuçlar uygulanan zaman dilimi için geçerlidir." olacaktır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

7. "Kimdir bu?" tablosundan elde edilen sonuçları sırasıyla inceleyelim.

I. Bağdaşım sayısı en yüksek olan öğrenci Selin'dir. Tabloya baktığımız zaman bağdaşım (uyma) sayısının Selin'de en yüksek olduğu görülmektedir. Bu ifade doğrudur.

II. En çok sevilen öğrenci Derya'dır. "En çok sevilen öğrenci kimdir?" ifadesine karşılık gelen işaretlere baktığımız zaman, arkadaşları tarafından en çok işaretlenen öğrencinin Aslı olduğu görülmektedir. Bu öncül yanlıştır.

III. Kendini gerçekçi bir gözle algılama problemi olan öğrenci Aslı'dır. Aslı; kendini yalnız kalmaktan hoşlanan, hiç sevilmeyen, en başarısız olan kişi olarak değerlendirirken, arkadaşları Aslı'yı, en çok sevilen, sürekli arkadaşlarıyla olmak isteyen, derslerinde en başarılı olan kişi olarak değerlendirmektedir. Bu yüzden Aslı kendini gerçekçi bir şekilde algılayamamaktadır. Bu ifade doğrudur.

IV. Cemal kendini en çok sevilen kişi olarak görürken arkadaşları onu hiç sevilmeyen öğrenci olarak tanımlamıştır. Tabloya baktığımız zaman Cemal kendisi için "En çok sevilen kimdir?" bölümünü işaretlemiş fakat arkadaşları tarafından Cemal için "Hiç sevilmeyen kimdir?" bölümü işaretlenmiştir. Bu ifade doğrudur.

V. Sürekli arkadaşları ile birlikte olmak isteyen kişi Ahmet'tir. Sürekli arkadaşlarıyla birlikte olmak isteyen Ahmet değil Selin'dir. Bu ifade yanlıştır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

8. Sosyometri, bir grubu oluşturan bireylerin sosyal ilişkileri, grubun yapısı, birbirleriyle olan ilişkilerin duygusal biçimleri, grup içindeki ait gruplar, grubun genel görünümü ve grubun bütünlüğü hakkında objektif bilgi edinmek için kullanılan güvenilir bir tekniktir. Sosyometri, grubun belli bir zamandaki sosyal dokusu ile ilişki biçimleri hakkında bilgi verse de **ilişkilerin arkasındaki nedenler hakkında ipucu vermediğinden** daha derin incelemelerin bir başlangıcı olarak kabul edilmelidir. Bu nedenle II, V ve VI. öncüllerde yer alan ifadeler doğruyu yansıtmayabilir. Çünkü birbirlerini güçlü arkadaşlıklarından dolayı mı yoksa çıkarları uğruna mı tercih ettiklerini bilemeyiz. Dolayısıyla bu öncülleri doğru kabul edemeyiz. Seçilme puanlarına baktığımızda en fazla puana sahip olan öğrencinin Tunç olduğu görülmektedir. Bu nedenle Tunç'un lider öğrenci olduğu anlaşılmaktadır. Seçilme puanı en düşük olan ve sınıfça en az tercih edilen öğrenci ise İzel'dir. Aslı'nın, arkadaşları Ali ve Sıla'yı tercih ettiği hâlde onlar tarafından tercih edilmediği görülmektedir. Bu nedenle IV. öncül doğru bilgi içermektedir. Yine tabloda Cem'in Aslı'yı tercih etmesine rağmen aynı karşılığı ondan göremediği anlaşılmaktadır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

9. Öğrencilerin, şimdiki durumları ve geçmişleriyle ilgili serbest bir yazı yazmaları, doyurulmamış ihtiyaç, arzu ve beklentilerini elde etmemizi sağlayacak bireyi tanıma tekniği otobiyografidir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

10. Kişilik testleri; hazırlanması, uygulanması ve yorumlanması uzmanlık gerektiren ve bu nedenle okullarda sadece okul rehber öğretmenleri (psikolojik danışman) tarafından kullanılabilecek bireyi tanıma tekniklerindendir. Soruda anlatılanlara bakıldığında rehber öğretmenin kişilik testini uygulaması için sınıf rehber öğretmenine vermesi ve onun uygulamasına zemin hazırlamış olması doğru bir adım değildir. Sonrasında ortaya çıkan sonucun paylaşılması farklı bir hata olarak göze çarpmaktadır. Doğru olan uygulama okul rehber öğretmeninin bu testi kendisinin uygulaması ve sonuçlarını da öğrenciyle bizzat kendisinin paylaşması olacaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

11. **Psikodrama tekniği:**

- Bireyin daha önce yaşadığı bir olayı, uzman bir terapist ve yardımcı oyuncular eşliğinde yine kendisinin oynayarak canlandırdığı bir etkinliktir.
- Temel amaç, bireyin bu sorunla yüzleşmesini ve çözüme ulaşmasını sağlamaktır.
- Uzmanlık şartı aranan bir bireyi tanıma tekniğidir.
- Bireyin aynı olayı tekrardan yaşıyormuş gibi hissetmesine neden olur ve terapistin yönlendirmesi ile bir duygu boşalımı gerçekleşir.
- Psikodrama hem bireyi tanıma hem de bir tedavi amaçlı kullanılabilen bir tekniktir.

Bu nedenle soruda da belirtildiği gibi bireyin yaşadığı sorunları hissettiği duygu ve düşünceleri yaptığı canlandırma ile anlatmaya çalıştığı tekniğin adı psikodrama tekniğidir. Sosyodrama da ise kendi yaşadığı değil de toplumsal bir olayı canlandırma söz konusudur.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

12. Tablodaki veriler incelendiğinde,

- Mehmet'in en yüksek tercih edilme puanına sahip olduğu görülmektedir.
- Berrin'in kendisi başkalarını seçtiği hâlde kendisi kimse tarafından seçilmemiş ve izole edilmiştir. Bu durum aynı zamanda kimsenin Berrin'le sıra arkadaşı olmayı istemediği kanısını da ortaya çıkarmaktadır.
- Puanlar hesaplandığında Ali ile Sevinç'in puanlarının eşit olduğu sonucuna varılmaktadır.
- "C" seçeneğinde belirtilen ifade doğru değildir. Bunun doğru olabilmesi için Mehmet haricindeki herkesin kendisine verilen üç tercih hakkının tamamını kullanmadığı gibi bir durumun ortaya çıkması gerekirdi. Ancak tabloya bakıldığında başkalarının da kendilerine verilen üç tercih hakkını da kullandığı görülmektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. Sosyal kabul hatası, bireyin çevresindeki insanlar tarafından onaylanmak ve kabul görmek için sahip olduğu gerçek duygu ve düşünceler yerine bu insanların benimseyip hoş karşılayacağı düşünceler paylaşarak kendisi hakkında yanlış bilgi edinilmesine sebep olduğu bir hata türüdür. Soruda belirtildiği üzere "Okulu ve öğretmenlerinizi seviyor musunuz?" sorusuna neredeyse öğrencilerin tamamının "evet" seçeneğini işaretlemesi ve buna gerekçe olarak da "hayır" seçeneğini işaretlediklerinde öğretmenlerinin göstereceği tepkiden çekindiklerini göstermeleri sosyal kabul hatasının ortaya çıktığını göstermektedir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

14.
- Günlükler, öğrencilerin yaşamış oldukları problem durumlarını, en gizli dilek, arzu ve sevinçlerini günü gününe not ettikleri sırdaşlarıdır.
- Karşılıklı güven ve iyi ilişkiler sağlandığında danışmanlar bu kayıtları öğrencinin gönüllülüğü çerçevesinde ondan alıp okuyabilirler ve birlikte bunlar etrafında konuşabilirler.
- Anı defterleri, psikolojik danışmada, danışanın davranışlarını ve problemlerini anlamada danışmana önemli kolaylıklar sağlar.

Ancak danışanın anı defterinin incelenmesinde rızasının olması gerekmektedir. Aksi hâlde danışmana ve çevresindekilere olan güveni sarsılacağı için sunulacak psikolojik danışma hizmetinin de verimliliği düşecek ve amacına ulaşmayacaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

15. **Psikodrama tekniği:**
- Bireyin daha önce yaşadığı bir olayı, uzman bir terapist ve yardımcı oyuncular eşliğinde yine kendisinin oynayarak canlandırdığı bir etkinliktir.
- Temel amaç, bireyin bu sorunla yüzleşmesini ve çözüme ulaşmasını sağlamaktır.
- Uzmanlık şartı aranan bir bireyi tanıma tekniğidir.
- Bireyin aynı olayı tekrardan yaşıyormuş gibi hissetmesine neden olur ve terapistin yönlendirmesi ile bir duygu boşalımı gerçekleşir.
- Psikodrama hem bireyi tanıma hem de bir tedavi amaçlı kullanılabilen bir tekniktir.

Okul rehber öğretmeninin Ayçin'in yaşadığı yetersizlik ve güvensizlik problemlerinin çözümü için başından geçen olayları sınıftan seçilen bazı arkadaşları ile canlandırmalarını istemesi psikodrama tekniğinin uygulanmaya çalışıldığını göstermektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

16. **Sosyal atom ölçeği:**
- İç içe geçen halkaların çizildiği ve bireyin kendi ismini merkezdeki halkanın içine yazdığı çevresindeki diğer halkalara ise çevresindekileri yakınlık veya uzaklık derecesine göre yerleştirdiği bir bireyi tanıma tekniğidir.
- Birey, kendisine en yakın gördüğü kişiden başlayarak en dış halkaya doğru çevresindeki insanları sıralar.
- En dış halkada kendisine en uzak gördüğü kişileri yazar.
- İnsanların yaşadığı olaylar çevresindeki insanlara bakış açısını değiştirebileceği için sosyal atom ölçeği belli aralıklarla tekrarlanmalı ve değişimlerin kaynağı incelenmelidir.

Okul rehber öğretmeni Nihal Hanım'ın Faruk'un sorununun çözümüne yardımcı olabilmek adına kullandığı bireyi tanıma tekniği sosyal atom ölçeğidir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Öğrencileri aile yaşamlarının içerisinde görebilmek, ailenin okula karşı tutumlarını belirleyebilmek için ev ziyaretleri düzenlenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi ev ziyaretleri ile ilgili yanlış bir bilgidir?

A) Ev ziyaretleri ile ailenin sosyoekonomik düzeyleri hakkında bilgi elde edilir.

B) Ziyaret, önceden planlanmalı ve ziyaret esnasında elde edilen bilgiler nesnel bir şekilde kaydedilmelidir.

C) Ziyaret esnasında formal bir dil kullanmaktan kaçınılmalıdır.

D) Öğrencinin akademik başarısı aileye bildirilerek diğer öğrencilere göre başarı sırası tartışılmalıdır.

E) Ziyaret sırasında ailenin tutumu başka ailelerle karşılaştırılmamalıdır.

2. "Kimdir bu?" tekniğinde öğrenciler kendilerine verilen bir davranış listesindeki ifadelerin karşısına kendi ya da uygun gördükleri bir başka arkadaşının isimlerini yazarlar. Bu sayede öğrencilerin kendini nasıl algıladıkları ve başkaları tarafından nasıl algılandıkları tespit edilmiş olur.

Bu duruma benzer bir amaç güden öğretmenin öğrencilerine vermiş olduğu bir hikâye üzerinden bu işlemleri uygulamak isterse ona önerilebilecek en uygun teknik aşağıdakilerden hangisi olur?

A) Psikodrama

B) Rol dağıtım listesi

C) Kime göre ben neyim?

D) Sosyodrama

E) Bil – Kim

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir sınıftaki öğrencilere yetenek ve başarı testi uygulanmış ve öğrencilerin test sonuçlarından aldıkları puanlar yüzdelik puana dönüştürülmüştür. Öğrencilerin yüzdelik puanları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

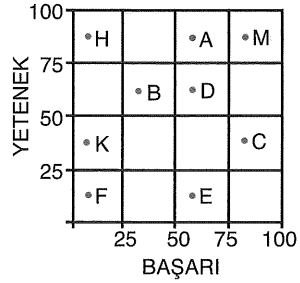

Yetenek – başarı puanlarının yorumlanmasında + ve – 25 yüzdelik puan farkının normal olduğu kabul edilmektedir.

3. **Bu tabloya göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?**

A) "D" öğrencisi yeteneği düzeyinde başarılıdır.

B) "M" öğrencisi ileri düzeyde akademik bir programı yürütebilecek yeterliğe sahiptir.

C) "H" öğrencisi yeteneğinin çok altında başarılıdır.

D) Sınıfın yarısından çoğu yeteneğinin üzerinde başarı göstermektedir.

E) "F" öğrencisi seviyesine uygun bir mesleğe yönlendirilmelidir.

4. "C" **ve** "E" **öğrencilerine sunulması gereken en uygun çalışma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Not tutma becerisini kazandırma

B) Baskı ve zorlamaya maruz kalabildiklerini düşünerek bu öğrencilerle görüşme

C) Verimli ders çalışma yolları hakkında bu öğrencileri bilgilendirme

D) Başarıları yüksek olduğu için diğer öğrencilere örnek gösterme

E) Bu öğrencilerin öğrenme engellerini belirleme ve ortadan kaldırma

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5. I. Devamsızlık ve okuldan kaçma gibi sorunlar yaşayan öğrencilerin bu durumlarıyla ilgili uzmanlar bir araya gelerek gerekli önlemlerin neler olabileceğine ilişkin karar vermişlerdir.

II. Selma Öğretmen, ders anlattığı sırada arka sıralarda oturan iki öğrencisinin birbiriyle tartıştıklarını ve birbirlerinin eşyasına zarar verdiklerini görmüş, sonrasında bütün yaşananları objektif bir şekilde kayıt altına almıştır.

III. Derslere ilgisini toplamakta zorlanan ve öğrenme güçlüğü yaşayan Ceren'in bu problemin nedenlerini belirlemeye yarayan, derinlemesine araştırmalardır.

IV. Rehber öğretmen, öğrencilerin gelişimini ve uyumunu engelleyen sorunları belirleyerek okul rehberlik programını bu bilgilere göre oluşturmak istemektedir.

Yukarıda bazı bireyi tanıma tekniklerine ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Buna göre aşağıdaki tekniklerden hangisiyle ilgili bir açıklama yapılmamıştır?

A) Görüşme

B) Problem tarama listesi

C) Vaka incelemesi

D) Vaka konferansı

E) Vaka kaydı

6. Sınıf öğretmeni Berrin Hanım, sınıfındaki öğrencilerini önceden hazırlamış olduğu bir derecelendirme ölçeğinde yer alan liderlik nitelikleri bakımından gözlemiş ve elde ettiği sonuçları ölçeğe kaydetmiştir. Bununla birlikte Berrin Hanım, sınıf içerisinde derse katılan öğrencilerin de gözlediği davranışları olduğundan daha yüksek puanlarla, derse katılımı az olan öğrencileri ise olduğunda daha düşük puanlarla ifade etmiştir.

Berrin Hanım, derecelendirme ölçeklerinin kullanılmasında karşılaşılan hata türlerinden hangisine sebebiyet vermiştir?

A) Mantık hatası

B) Gözlem yetersizliği hatası

C) Kişisel yanlılık hatası

D) Genelleme hatası

E) Merkeze yığma hatası

7. **Bireye, problemi ile ilgili olarak yazılı kaynakları okumasının tavsiye edildiği ve bu sayede kendi sorununu yine kendisinin çözmesinin amaçlandığı teknik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gözlem

B) Problem Tarama Listesi

C) Bibliyoterapi

D) Psikodrama

E) Görüşme

8. Bir öğretmen, sınıf içerisindeki sosyal ilişkiyi görebilmek için sosyometri tekniğini uygulamış ve elde ettiği sonuçları sosyogram üzerinde göstermiştir.

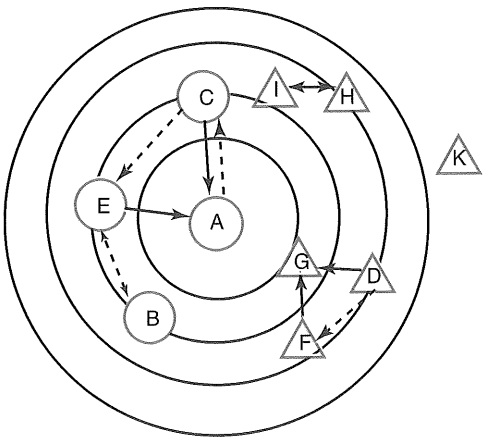

Erkek öğrencileri "daire", kız öğrencileri ise "üçgen" kullanarak ifade etmiş ve öğrencilerin isimlerinin başharflerini şekillerin içerisinde yazılmıştır.

1. düzeyde birbirlerini seçenleri "düz", 2 ve 3. düzeyde seçimleri ise kesikli çizgiler ile ilişkileri göstermiştir. Ayrıca seçim yönlerini kullanmak için oklardan yararlanmıştır.

Bu sosyograma göre,

I. En iyi arkadaşlık "I" ve "H" öğrencileri arasındadır.

II. "A" öğrencisi lider bir öğrencidir.

III. Cinsiyete bağlı gruplaşmalar vardır.

IV. "K" öğrencisi reddedilmiştir.

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) I ve IV E) III ve IV

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. **Aşağıdakilerden hangisi bireylere uygulanan tekniklerden olan otobiyografi için düşünüldüğünde doğru bir ifade değildir?**

A) Birey kendisi hakkındaki bilgileri yine kendisi yazılı olarak anlatır.

B) Her türlü özelliği hakkında kendi dilediği gibi yazmasına fırsat veren serbest bir anlatım tekniğidir.

C) Otobiyografiden elde edilen sonuçların ne şekilde kullanılacağı öğrencilere önceden bildirilerek öğrencilerin daha kesin bilgiler yansıtması sağlanabilir.

D) Bireyin doyurulmamış istek ve umutlarını açığa çıkararak kendi duygularını tanımasına yardımcı olur.

E) Otobiyografi oldukça objektif bir bilgi toplama yoludur. Bu sebepten yorumlaması oldukça kolay ve basittir.

10. Birtakım betimsel ifadelerin yer aldığı listeler öğrencilere verilir. Öğrencilerden betimsel ifadeleri okuyarak okudukları özelliğe uygun arkadaşlarının isimlerini özelliğin karşısına yazmaları istenir. Eğer okudukları özelliğin kendilerine uygun olduklarını düşünen öğrencilerin kendi isimlerini de özelliğin karşısına yazabilecekleri belirtilir. Bu sayede öğrencilerin birbirleri hakkındaki görüşleri elde edilmiş olur.

Uygulamasına yer verilen bireyi tanıma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kimdir bu?

B) Kime göre ben neyim?

C) Sosyometri

D) Otobiyografi

E) Gözlem

11. Öğrencilerden bir konu ya da olay hakkında genel görüşlerini elde etmede yararlanılan teknik ankettir. Anketler çok sayıda kişiye aynı anda uygulanabilme ve elde edilen sonuçları belli bir istatistiğe dökebilme şansı ile oldukça ekonomik tekniklerdir.

Bu teknikle ilgili,

I. Anketteki soru sayısı uygulanacak grubun eğitim düzeyine uygun olmalıdır.

II. Ankette yer alan soruların doğru cevapları önceden belirlenmelidir.

III. Anketteki sorular daha çok kapalı uçlu sorulardan oluşmalıdır.

IV. Ankette, açık uçlu sorulara çok fazla yer verilmemelidir.

V. Anketteki soruların nasıl cevaplanacağı bir yönerge dâhilinde cevaplayıcılara önceden bildirilmelidir.

yargılarından hangisi doğru değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Okul rehber öğretmeni Zeynep Hanım, ilköğretim 2. sınıf öğrencilerinin aile ilişkilerini anlatmaları için bir çalışma yapmayı kararlaştırır. Öğrencilere aile yaşamını anlatmaları için otobiyografi tekniğini seçer ve ders süresi içerisinde uygular. Elde ettiği sonuçlara göre öğrencilerden bazılarının otobiyografiye çok az şey yazdığını belirler. Zeynep Hanım daha sonra tespit ettiği bu öğrencilerin aileleriyle bir görüşme yapmayı planlamış ve onları okula davet etmiştir. Zeynep Hanım, ailelerle yapmış olduğu görüşmede herhangi bir olumsuz durumla karşılaşmamıştır.

Zeynep Hanım'ın bu tutumu ile bireyi tanıma ilkelerinden hangisine uygun bir şekilde davranmadığı söylenebilir?

A) Teknik sonuçlarını kısa bir zamanda yorumlamamıştır.

B) Elde ettiği sonuçların gizliliğini korumamıştır.

C) Öğrenci özelliğine uygun bir teknik seçmemiştir.

D) Aileyle irtibata geçmeden bu öğrencilere psikolojik danışmanlık uygulamamıştır.

E) Tekniğin uygulama süresini çok kısa tutmuştur.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

13. İlköğretimde görev yapmakta olan fen ve teknoloji öğretmeni Nuray Hanım, öğrencilerinin dersine karşı neler hissettiklerini öğrenmek istemektedir. Bu amaçla okul rehberlik servisiyle bağlantıya geçer ve okul rehber öğretmeni Muhsin Bey'den nasıl bir çalışma yapabilecekleri konusunda yardım ister. Muhsin Bey, bu konu hakkında bir çalışma düzenler ve bu çalışma kapsamında yararlanacağı teknik aşağıdaki gibidir. (Fen ve Teknoloji dersi kısaca FT olarak isimlendirilmiştir.)

Ad: **Soyad:**	**Sınıf:** **No:** **Tarih:**
Açıklama: Kendinize uygun olduğunu düşündüğünüz maddeyi işaretleyiniz.	
FT dersinden iyi notlar alacağımı düşünmüyorum ( ) FT dersinin gelmesini dört gözle beklerim ( ) FT derslerinde başarılı olduğumu düşünüyorum ( ) FT dersini diğer derslere göre daha çok severim ( ) FT dersinde etkinlik yapmanın gerekli olduğunu düşünürüm ( ) FT dersini diğer derslere göre sıkıcı buluyorum ( ) FT dersinde ilginç bilgiler öğrenmek bende merak uyandırır ( ) Zorunlu olmasam FT dersine girmem ( ) FT derslerinde etkinlik yapılmasını sıkıcı buluyorum ( ) FT dersinde yer alan konuları öğrenmekte zorlanırım ( )	

Oluşturulan bireyi tanıma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gözlem listesi

B) Özellik kayıt çizelgesi

C) Tutum ölçeği

D) Problem tarama listesi

E) Kişilik testi

14. Ailesiyle sürekli çatışma yaşayan Özgür, okulundaki psikolojik danışma servisine başvurur. Okul rehber öğretmeniyle görüşen Özgür'e, rehber öğretmen Zehra Hanım bir kitap tavsiye eder ve bu kitabı okumasını ister. Zehra Hanım'ın amacı Özgür'ün bu kitabı okuyarak kendi yaşadıkları ile farkındalık sağlamasını ve kitaptan elde ettiği sonuçları kendi yaşamına aktarmasını istemektedir.

Zehra Hanım'ın öğrencisinin problemiyle ilgili kullanmış olduğu bu teknik ve bu teknik sonucu öğrencisine kazandırmayı amaçladığı esas amaç aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Soru listesi – İçgörü kazanma

B) Bibliyoterapi – Katarsis (duygusal boşalım)

C) Oyun terapisi – Benlik imgesi

D) Oyun terapisi – Özdeşim kurma

E) Bibliyoterapi – İçgörü kazanma

15. **Okuldaki öğrencilerinin, yeni oluşturulan 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin duygu, düşünce ve davranış eğilimlerini belirlemek isteyen bir sınıf rehber öğretmeni aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinden hangisini kullanmalıdır?**

A) Tutum ölçeği

B) Anket

C) Mülakat

D) Gözlem

E) Otobiyografi

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

16. Bireylerin kendilerini yazılı olarak anlatmalarına dayalı olan teknik otobiyografidir. Otobiyografide bireyler kendi yaşamlarıyla ilgili; arzularını, beklentilerini, ihtiyaçlarını, sorunlarını vb. özelliklerini yazılarına yansıtırlar. Elde edilen bu bilgiler problemlere işaret edebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi otobiyografinin yorumlanmasında dikkat edilmesi gereken bir özellik değildir?

A) Yazının uzunluğu bireylerin paylaşacak çok şeyi olduğunu gösterir.

B) Önemli ayrıntılar atlanmışsa bunların konuşulmak istenmeyen türde rahatsız edici yaşantılar olduğu söylenebilir.

C) Yazının güzelliği, öğrencilerin ruh hâline ilişkin ipuçları verir.

D) Yazıdaki tutarsızlıklar, bilinçaltındaki çelişkileri elde etmemizi sağlar.

E) Yazının kısa olması bireyin içe dönük bir yapıya sahip olduğu hakkında bilgi verir.

17. Rehberlik hizmetlerinde bireyi tanıma ile ilgili çeşitli teknikler kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisi bireyi tanımada dikkat edilmesi gereken ilkelerden biri değildir?

A) Öğrenciyi tanıma hizmeti sürekli bir hizmettir.

B) Bilgilerin toplanmasında kullanılan teknikler güvenilir ve geçerli olmalıdır.

C) Bilgiler, bireysel toplanmasından ziyade geçerliliği yüksek olduğu için gruplar hâlinde toplanmalıdır.

D) Okullarda tüm öğrencileri kapsayıcı şekilde tanıma hizmetleri yapılmalıdır.

E) Bireyi tanımadaki asıl amacın bireyin kendisini tanımasına yardım etmek olduğu unutulmamalıdır.

18. Derinlemesine bir bilgi toplama işlemidir. Bireyin tüm yönleri ile ayrıntılı bir şekilde araştırılması tekniğidir. Bu teknik ile özel problemleri, öğrenme güçlükleri, sosyal uyum zorlukları olan ve normal yardımların dışında özel ilgi ve dikkat isteyen bireylere ya da öğrencilere yardımda bulunulabilir.

Özelliklerinden bahsedilen bu teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bibliyoterapi

B) Vaka incelemesi

C) Vaka konferansı

D) Dereceleme ölçeği

E) Vaka kaydı

19. Belli bir zamanda bir grubun bütün üyeleri arasında mevcut tüm sosyal ilişkileri ortaya koyması bakımından pratik ve kullanışlı bir yöntemdir.

Öğrenciler arasındaki arkadaşlık ilişkilerini belirlemede, öğrenciler arası gruplaşmaları ortaya çıkarmada önemli bir yer tutan bu teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Psikodrama

B) Sosyodrama

C) Sosyometri

D) Otobiyografi

E) Bibliyoterapi

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. **Ev ziyaretleri:**
   - Bireyin çevresi, yaşam koşulları ve aile ortamı hakkında bilgi elde etmek ve bunun yanı sıra bu faktörlerin bireyin gelişimine nasıl etki ettiğini yakından görmek amacıyla uygulanmaktadır.
   - Ebeveynlere yerinde eğitim imkânı sağlayan bu uygulama öncesinde aileye haber verilmeli ve izin alınmalıdır. Bu durum doğal ortamın gözlemlenmesini zorlaştırır.
   - Tek başına bir kadın ya da erkek gözetmen yerine ekip hâlinde düzenlenmelidir.
   - Gözlem sonuçları nesnel bir şekilde kaydedilmelidir.
   - Ziyaret esnasında formal bir dil kullanmaktan kaçınılmalıdır.
   - Ailenin gözlemlenen tutumu başka ailelerin tutumu ile karşılaştırılmaz.
   - Öğrenci hakkında aile ile bilgi paylaşımı sırasında diğer öğrencilerin başarıları ile karşılaştırma ve kıyaslama yapılmaz.
   - Sonuçlar bir form üzerine kaydedilir.
   - Ev ziyaretleri ailenin sosyoekonomik düzeyi hakkında bilgi elde etmeyi sağlayabilir.

   *Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

2. "Kimdir bu?" tekniğinin bir hikâye ile uygulanan hâline rol dağıtım listesi denir. "Kimdir bu?" tekniği gibi öğrencilerin belirgin özelliklerini dolaylı yolla ortaya çıkarmaya yarayan bu teknik aracılığıyla öğrenciler tanınmak istendiğinde belli tiplerin tanınmasına yardımcı olacak bir oyun seçilmektedir.

   *Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

3. Bu tarz grafik sorularında kimlerin yeteneğinin üzerinde kimlerin ise yeteneğinin altında başarı göstermiş olduğunu doğru tespit edebilmek adına en kolay yol her öğrenciden hem yetenek hem de başarı çizgisine dik bir çizgi çizmek olacaktır. Örneğin "H" öğrencisinden hem yetenek hem de başarı çizgisine dik birer çizgi çizdiğimizde başarısının 25 puandan daha düşük ama yeteneğinin 75 puan üstünde oluğu görülecektir. Dolayısıyla "H" öğrencisi yeteneğinin altında başarı göstermiş olacaktır. Sorunun açıklama kısmında 25 puanlık bir sapmanın olağan karşılandığı vurgulanmaktadır.

   Bu doğrultuda,
   - D öğrencisi yeteneği ölçüsünde başarı göstermiştir.
   - M öğrencisi hem yeteneği hem de başarısı yüksek olduğu için ileri düzeyde akademik bir programı yürütebilecek yeterliğe sahiptir.
   - H öğrencisi yeteneğinin oldukça altında başarı göstermiştir.
   - F öğrencisinin hem yeteneği hem de başarı seviyesi düşük olduğu için kendisine uygun bir mesleğe yönlendirilmesi en doğru adım olacaktır.

   "D" seçeneğinde belirtildiği gibi öğrencilerin çoğu yeteneğinin üzerinde değil aksine yeteneği ölçüsünde başarı göstermiştir. Bunlar; K, B, A, F, D ve M öğrencileridir. **(25 puanlık sapma dâhil edilir.)**

   *Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

4. "C" ve "H" öğrencileri yeteneğinin üstünde başarı göstermiştir. Öğrencilerin yeteneklerinin üzerinde başarı göstermesi sanılanın aksine istenen bir durum değildir. **Bu durum öğrencilerin;**
   - Baskı veya zorlama etkisi altında olabileceğini,
   - Başarısızlık korkusu yaşadıkları için çok fazla çaba sarf ediyor olabileceklerini,
   - Başarıya aşırı güdülenmiş olabileceklerini,
   - Diğer alanlardaki eksikliklerini ders çalışarak telafi ediyor olabileceklerini (ödünleme mekanizması) gösterebilir.

   Bu durumlar göz önüne alındığında öğrencilerle görüşülerek psikolojik danışma hizmeti uygulamak en doğru adımlardan biri olacaktır.

   *Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

5. I. Devamsızlık ve okuldan kaçma gibi sorunlar yaşayan öğrencilerin bu durumlarıyla ilgili uzmanlar bir araya gelerek gerekli önlemlerin neler olabileceğine ilişkin karar vermişlerdir. **(Vaka konferansı)**

   II. Selma öğretmen ders anlattığı sırada arka sıralarda oturan iki öğrencisinin birbiriyle tartıştığını ve eşyalarına zarar verdiğini görmüş ve bütün yaşanılanları objektif bir şekilde kayıt altına almıştır. **(Vaka kaydı / Anekdot)**

   III. Derslere ilgisini toplamakta zorlanan ve öğrenme güçlüğü yaşayan Ceren'in bu problemin nedenlerini belirlemeye yarayan derinlemesine araştırmalardır. **(Vaka incelemesi)**

   IV. Rehber öğretmen öğrencilerin gelişimini ve uyumunu engelleyen sorunları belirleyerek okul rehberlik programını elde ettiği bilgilere göre oluşturmak istemektedir. **(Problem tarama listesi)**

   Bu durumda eşleşmeler yapıldığında görüşme / mülakat tekniğine ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiştir.

   *Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

6. **Genelleme hatası:**

Gözlemcinin; bireyde gözlemlediği bir özellikten etkilenerek bu etkiyi bireyin diğer özelliklerine de yansıtmasıdır. Yani gözlemlenen bir özellikten faydalanarak diğer özellikleri de bu kanı doğrultusunda yorumlamadır. Gözlemcinin bunu yaparken birey üzerindeki düşünce ve inanışları oldukça önemlidir.

Örnek: Öğretmenin dersinde başarılı olan bir öğrencisi hakkında aynı zamanda efendi, çalışkan ve dürüst yorumu yapması gibi.

Soruda Berrin Hanım'ın liderlik özelliklerini gözlemlediği ancak bu noktada derse katılım gösteren öğrencilere yüksek, derslerde pasif kalan öğrencilere ise düşük puan verdiğinden bahsedilmektedir. Burada derse katılım derecesinden yola çıkarak farklı bir özellik olan liderlik üzerine bir çıkarımda bulunulmuştur. Bu durum **genelleme** (hareleme) **hatası** ile açıklanmaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

7. **Bibliyoterapi:**

- Bireyin seçilen özel kitaplarla tedavi olmasını amaçlayan bir bireyi tanıma tekniğidir.
- Bireyin sorunları ya da ihtiyaçlarına uygun kitaplar belirlenerek bu kitapları okuması, öykudeki kahramanla empati kurması ve yüzleşmesi sağlanarak tedavi olması amaçlanır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

8. Sosyometri; bir grubu oluşturan bireylerin sosyal ilişkileri, grubun yapısı, birbirleriyle olan ilişkilerin duygusal biçimleri, grup içindeki ait gruplar, grubun genel görünümü ve grubun bütünlüğü hakkında objektif bilgi edinmek için kullanılan güvenilir bir tekniktir. Sosyometri grubun belli bir zamandaki sosyal dokusu ile ilişki biçimleri hakkında bilgi verse de **ilişkilerin arkasındaki nedenler hakkında ipucu vermediğinden** daha derin incelemelerin bir başlangıcı olarak kabul edilmelidir.

Bu doğrultuda,

- "I" ve "H" öğrencilerinin birbirlerini seçmelerini aralarında iyi bir arkadaşlık var şeklinde yorumlamak doğru olmayabilir.
- "A" öğrencisi sınıfta en çok tercih edilen öğrenci olduğu ve sosyogramın merkezinde yer aldığı için lider öğrenci pozisyonundadır.
- Sosyogram incelendiğinde cinsiyete bağlı gruplaşmalar olduğu görülmektedir.
- "K" öğrencisi reddedilen değil terk edilen öğrenci konumundadır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

9. **Otobiyografi:**

- Bireyin geçmiş ve şimdiki yaşantısı ile geleceğe ilişkin planlarını yine **kendisinin yazılı olarak anlatmasına dayanan** bir tekniktir.
- Otobiyografinin temel amacı; bireyin davranışlarının gerisinde yatan gereksinimlerini, geçmişteki ve bugünkü sorunlarını, geleceğe ilişkin düşüncelerini ve kaygılarını, arzu ve ihtiyaçlarını, bastırılmış duygularını, benliğine bakışını, tutumlarını ortaya çıkarmak ve baskı altında tutulan duygu ve düşüncelerini ifade ederek bireyin rahatlamasını sağlamak; bireyi dolaylı olarak farklı yönleriyle tanımaktır.
- Ayrıca otobiyografi bireye zayıf ve üstün yanlarını, başarı ve başarısızlıklarını, insan ilişkilerini ve yaşantılarını anımsama fırsatı vermektedir.
- Otobiyografilerin uygulanması, yorumlanması ve değerlendirilmesi uzmanlık gerektirmektedir.
- Otobiyografi **serbest** ve **sınırlı** olmak üzere iki farklı şekilde uygulanır.

"E" seçeneğinde belirtilenin aksine sonuçların yorumlanmasında objektifliği sağlamak oldukça güçtür.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

10. **"Kimdir bu?" tekniği;**

Sosyometride öğrencilerin **neden lider, terk edilen, reddedilen veya çekinden olduğunu**, bunun yanında **neden cinsiyete bağlı gruplaşmalar** veya **klikler oluştuğunu tespit etmek amacıyla** bu tekniğe destek olarak kullanılabilen bir tekniktir.

"Kimdir bu?" tekniği; bir grubun sosyal dokusu içerisinde bireylerin kendilerini ve içerisinde bulundukları **gruptaki diğer bireyler tarafından nasıl algılandıklarını, ilişki biçimlerini, kabul ve ret derecelerini anlamaya ve böylece bireylerin birbirlerini ve kendilerini değerlendirmesine yarayan** bir tekniktir.

"Kimdir bu?" tekniğinden birey hakkındaki **bilginin kaynağı hem bireyin kendisi hem de sınıftaki diğer arkadaşlarıdır.** "Kime göre ben neyim?" tekniğinde ise **bilginin kaynağı sadece bireyin kendisidir**. Çünkü kendisini hem kendinin hem de başkalarının gözünden nasıl algıladığını yine kendisi dile getirmektedir.

Uygulanışında;

- Birtakım betimsel ifadelerin yer aldığı listeler öğrencilere verilir.
- Öğrencilerden betimsel ifadeleri okuyarak okudukları özelliğe uygun arkadaşlarının isimlerini özelliğin karşısına yazmaları istenir.
- Eğer okudukları özelliğin kendilerine uygun olduklarını düşünen öğrencilerin kendi isimlerini de özelliğin karşısına yazabilecekleri belirtilir.
- Bu sayede öğrencilerin birbirleri hakkındaki görüşleri elde edilmiş olur.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

11. Anket (Survey) tekniği:

- Anket tekniğinin **temel amacı**; bir kişi ya da grubun herhangi bir konu hakkında kısa sürede duygu, düşüncelerini ve görüşlerini elde etmektir.
- **Kısa zamanda daha fazla kişinin görüşlerine ulaşabilmek** anketin **en önemli** özelliğidir.
- Ankette toplanan bilginin **geçerli ve güvenilir olması** öncelikle anketin konu hakkında **bilgili kişiler tarafından hazırlanmasına** bağlıdır.
- Anket geliştirilirken anketin başına kim tarafından ne amaçla düzenlendiğinin açıklanması gerektiği unutulmamalı ve sonuçların gizliliğine dikkat edileceği, amaç dışında kullanılmayacağı belirtilerek güven ortamı sağlanmalıdır. Aksi hâlde bilgilerin güvenirliği düşecektir.
- Anket, okullarda bilgi toplamak amacı dışında öğretmenlerle öğrencilerin belli bir konudaki görüşlerini öğrenmek gibi amaçlarla da kullanılabilir.

Bu doğrultuda,

- Anketteki soru sayısı uygulanacak grubun eğitim düzeyine uygun olmalıdır.
- Anketteki sorular daha çok kapalı uçlu sorulardan oluşmalıdır.
- Ankette, açık uçlu sorulara çok fazla yer verilmemelidir.
- Anketteki soruların nasıl cevaplanacağı bir yönerge dâhilinde cevaplayıcılara önceden bildirilmelidir.

Anketteki soruların doğru cevabının önceden belirlenmesi gibi bir kriter söz konusu değildir. Amaç zaten insanların sahip olduğu farklı duygu ve düşünceleri tespit etmektir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

12. Bireyi tanıma teknikleri uygulanırken dikkat edilmesi gereken hususlar:

- Bireyi tanıma temel amaç, öğrenciyi kendisine tanıtmaktır.
- Öğrenciler; yetenek, ilgi, ihtiyaç, meslekî değer ve başarı gibi bireysel özellikleri ile sosyal ve kültürel özellikleri açısından olabildiğince tüm yönlü olarak tanınmalıdır.
- Bireyi tanıma çalışmaları bir süreç dâhilinde (sürekli) yürütülür.
- Elde edilen bilgiler en kısa zamanda değerlendirilmelidir.
- Bir teknik, bireyi tanımada tek başına yeterli değildir. Birden fazla teknikten yararlanılmalıdır.
- Elde edilen bilgiler bütünleştirilerek değerlendirilir.
- Bu çalışmalarda uygulanan ölçme aracı, yöntem ve tekniklerin kullanılması bir amaç değil, araçtır.
- Bireyi tanıma hizmetleri tüm öğrencileri kapsamalıdır.
- Bireyi tanımada diğer rehberlik ilkeleri de göz önünde bulundurulmalıdır. **(Gizlilik, gönüllülük)**

Dikkat edilmesi gereken bir diğer husus ise seçilecek bireyi tanıma tekniğinin bireyin yaş ve gelişimsel özelliklerine uygun olmasıdır. Soruda 2. sınıf öğrencileri için otobiyografi tekniğinin seçildiğini görmekteyiz. Bu teknik bu eğitim kademesindeki öğrenciler için çok da uygun değildir. Normalde otobiyografinin kısa olması bireyin tekniği uygulayan kişiye yeterince güvenmediği ve kendisini anlatmayı yeterince istemediği şeklinde yorumlanır. Buna rağmen Zeynep Hanım'ın ailelerle görüşmesinde herhangi bir olumsuz durumla karşılaşmamıştır. Bu durum uygulanan bireyi tanıma tekniğinin bireyin yaş ve gelişimsel özelliklerine yeterince uygun olmadığını göstermektedir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

13. Problem tarama listesi:

- Bireylerin **uyum ve gelişimlerini engelleyen sorunların ve ihtiyaçların tespit edilmesi amacıyla** kullanılan bir bireyi tanıma tekniğidir.
- Bir listeye bireyin içinde bulunduğu gelişim döneminin özelliklerini de göz önüne alarak birtakım problem durumları yazılır.
- Öğrencilerden, bu problemlerden hangisinin kendisinde var olduğunu düşünüyorsa yanına işaret koyması istenir.
- Öğrencilerin problemlerinin yaş, cinsiyet, sosyoekonomik durum gibi değişkenler bakımından nasıl farklılaştığını incelemede kolaylıkla kullanılabilmektedir.
- Problem tarama listeleri uygulanacak grubun özelliklerine, okulun özelliklerine ve kademesine göre değişkenlik gösterir.
- Problem tarama listelerinde **sağlık ve beden sorunları, okul ve derslerle ilgili sorunlar, ev ve aile yaşamı sorunları, arkadaş ilişkileri ve toplumla ilgili sorunlar, karşı cinsle ilgili sorunlar, para, meslek ve gelecekle ilgili sorunlar, kişilikle ilgili sorunlar** yer almaktadır.

Nuray Hanım'ın isteği üzerine rehberlik servisinin uygulamış olduğu bireyi tanıma tekniği **problem tarama listesi**dir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

14. Bibliyoterapi:

- Bireyin seçilen özel kitaplarla tedavi olmasını amaçlayan bir bireyi tanıma tekniğidir.
- Bireyin sorunları ya da ihtiyaçlarına uygun kitaplar belirlenerek bu kitapları okuması, öykudeki kahramanla empati kurması ve yüzleşmesi sağlanarak tedavi olması amaçlanır.
- Bu tekniğin öncelikli hedefi bireyin içgörü kazanmasını sağlamaktır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

15. Tutum ölçekleri:

Tutum; bireyin bir nesne veya duruma yönelik duygusal, düşünsel ve davranışsal **eğilimlerini** ifade eder. Tutum testlerinin unutulmaması gereken üç boyutu; **duygu, düşünce** ve **davranışlardır**.

Öğrencilerinin, yeni oluşturulan 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin **duygu, düşünce** ve **davranış eğilimlerini** belirlemek isteyen bir sınıf rehber öğretmeninin bu doğrultuda kullanması gereken en uygun bireyi tanıma tekniği tutum ölçekleri olacaktır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

16. Otobiyografiler yorumlanırken dikkat edilmesi gereken hususlar:

- **Yazının genel havası:** Yazıdaki genel izlenim öğrencinin hangi duygu ve düşüncede olduğunu tespit edebilmek adına, olayları iyimser mi yoksa karamsar bir havada mı ele alıp anlattığına baktığımız bir aşamadır.
- **Yazının uzunluğu ya da kısalığı:** Verilen süre yeterli olduğu takdirde yazının uzun olması; öğrencinin bir şeyleri paylaşmakta istekli olduğunu, okuyucuya güvendiğini gösterir. Yazının kısa oluşu ise öğrencilerin bir şey sakladığını veya okuyucuya güvenmediğinin göstergesi olabilir. Ancak buradan otobiyografisi uzun olan öğrencilerin her anlattığı doğru sonucuna varılmamalıdır.
- **Yazının tutarsızlığı:** Öğrencinin anlatmış olduğu olaylarda ortaya çıkan tutarsızlıklar önemlidir. **Örneğin** öğrenci otobiyografinin bir kısmında kardeşini çok sevdiğini söylerken diğer kısmında ise ailesi ve kardeşinden nefret ettiğini söyleyebilir. Meydana gelen bu tutarsızlıklar daha çok bilinç dışıdır veya bizden bir şeyleri saklama çabasıdır.
- **Yazıdaki eksiklikler:** Birey, bir olay hakkında yazı yazarken önemli kısımları atlamış olabilir. **Örneğin** ailesi hakkında otobiyografi yazan bir birey annesinden hiç bahsetmeyebilir. Bu durum sonucu bireyin annesinden bahsetmeme sebebini araştırmaya iter.
- **Yazının düzeni (olayların sıralanışı):** Öğrencinin yazmış olduğu otobiyografide ilk sırayı verdiği olay veya üzerinde en çok yoğunlaştığı kısımlara dikkat edilmelidir. Mesela sınırlı otobiyografide dört konu başlığı verilsin ve öğrencilerden bunlar hakkında otobiyografi yazmaları istensin. Öğrenci bu dört konudan özellikle birine öncelik verebilir, bu konulardan biri üzerinde uzun bir yazı yazabilir veya tam tersi bu konulardan biri hakkında çok kısa yazabilir. Bu durumlarda otobiyografi incelenirken dikkat edilmelidir.
- **Anlatım düzeyi:** Öğrencinin anlatım düzeyi, yaşına ve görmüş olduğu öğrenim düzeyine göre değişir. Burada **önemli olan husus kişinin otobiyografisini ne derece ciddiye aldığıdır**.

Dolayısıyla yazının güzelliği ya da çirkinliği kişilik hakkında bilgi verse de otobiyografilerin yorumlanmasında bu kritere bakılmamaktadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

17. Bireyi tanıma teknikleri uygulanırken dikkat edilmesi gereken hususlar:

- Bireyi tanıma temel amaç; öğrenciyi kendisine tanıtmaktır.
- Öğrenciler; yetenek, ilgi, ihtiyaç, meslekî değer ve başarı gibi bireysel özellikleri ile sosyal ve kültürel özellikleri açısından olabildiğince tüm yönlü olarak tanınmalıdır.
- Bireyi tanıma çalışmaları bir süreç dâhilinde (sürekli) yürütülür.
- Elde edilen bilgiler en kısa zamanda değerlendirilmelidir.
- Bir teknik, bireyi tanımada tek başına yeterli değildir. Birden fazla teknikten yararlanılmalıdır.
- Elde edilen bilgiler bütünleştirilerek değerlendirilir.
- Bu çalışmalarda uygulanan ölçme aracı, yöntem ve tekniklerin kullanılması bir amaç değil, araçtır.
- Bireyi tanıma hizmetleri tüm öğrencileri kapsamalıdır.
- Bireyi tanımada diğer rehberlik ilkeleri de göz önünde bulundurulmalıdır. **(Gizlilik, gönüllülük)**

Bireyi tanıma hizmetinde bireyin kendisini daha rahat hissetmesi ve kendisini daha fazla açabilmesi adına sürecin danışan ve danışman arasında geçmesi önemlidir. Devreye üçüncü kişilerin girmesi süreci olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle "C" seçeneğinde belirtilen ifade doğru değildir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

18. Vaka incelemesi:

- Sorunu olan bireyi bir bütün hâlinde tüm yönleriyle ayrıntılı olarak derinlemesine incelenmesidir.
- **Tekniğinin amacı**, toplanan bilgiler ışığında bireyin sorununun nedenlerini ortaya koymak ve uygun çözümler üretmektir.
- Vaka incelemesinde birçok test ve test dışı teknik bir arada kullanılarak sorunu olan bireyin sağlık durumu, aile durumu, arkadaşlık ilişkileri gibi konularda çeşitli bilgiler toplanır.
- Vaka incelemesi ancak uzman kişiler tarafından yürütülebilecek bir tekniktir ve bireyin kendisi de bu sürece katılır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

19. Sosyometri; bir grubu oluşturan bireylerin sosyal ilişkileri, grubun yapısı, birbirleriyle olan ilişkilerin duygusal biçimleri, grup içindeki ait gruplar, grubun genel görünümü ve grubun bütünlüğü hakkında objektif bilgi edinmek için kullanılan güvenilir ve kullanışlı bir tekniktir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. "Yılanın zehri yıl
ana hayattır,
Fakat insana ölümdür.
Gece ve gündüz görünüşte zıttır,
Fakat aynı gayeye hizmet eder."

Hz. Mevlâna

Hz. Mevlâna'nın bu sözünde aşağıdaki rehberlik kavramlarından hangisine vurgu yapılmıştır?

A) Saydamlık
B) Bağdaşım
C) Sempati
D) Varoluşsal yaşama
E) Özerklik

2. **Aşağıdakilerden hangisinde iletişim engeli içeren bir ifade bulunmamaktadır?**

A) Benim zamanımda böyle şeyler yoktu. Şimdiki nesil ne kadar şanslı. Ben olsam elimdeki imkânları kullanmaya çalışırdım.
B) Dönem sonu sınavlarına çok az kaldı. Hazırlansan iyi edersin.
C) Bundan sonra dersimde gürültü istemiyorum. Bu kurala uymayan sonuçlarına katlanır.
D) Yasin neden kardeşin gibi uslu bir çocuk olamıyorsun anlayamıyorum.
E) Benim sana karşı olan davranışlarım karşısında neler düşünüyorsun? Gerçekten merak ediyorum.

3. İlköğretim 6. sınıf öğrencisi Mustafa, okuldan kaçmaya çalışan arkadaşlarını görerek onlara engel olmak istemiştir. Fakat bu esnada nöbetçi öğretmen bu durumu fark etmiş, okuldan kaçmaya çalıştığını düşündüğü Mustafa ve arkadaşlarını okul müdür yardımcısının odasına götürmüştür. Bu durumda ne yapacağını bilemeyen Mustafa olayın ardında sınıf rehber öğretmeni ile görüşerek "Okuldan kaçmayı düşünmüyordum. Sadece arkadaşlarıma engel olmaya çalıştım." demiştir.

Buna göre sınıf rehber öğretmeni aşağıdaki tepkilerden hangisini verirse Mustafa ile etkili empati kurmuş olur?

A) Öğrencilik yıllarımda ben de birçok kez öğretmenlerim tarafından yanlış anlaşılmıştım.
B) Seni yanlış anladığı için nöbetçi öğretmenden nefret ediyorsun.
C) Anlaşılmadığını düşünerek haksızlığa uğradığını söylüyorsun.
D) Okuldan kaçmaya çalışan arkadaşlarına kızgınsın.
E) Yaşanan bu olaydan ailenin haberdar olmasından korkuyorsun.

4. **Aşağıdakilerden hangisi bir sınıf öğretmeninin öğrencilerine karşı sergilememesi gereken bir davranıştır?**

A) Öğrencilerini herhangi bir problem durumunda eleştirmeden dinlemek
B) Karar aşamasında zorluk çeken öğrencilerine yardımcı olmak amacıyla onlar adına seçimler yapmak
C) Öğrencilerinin yaptığı hataları değerlendirirken onların kişiliğine değil, davranışlarına yönelik dönütler vermek
D) Öğrencilerin sadece başarılarını artırıcı etkinlikler yerine onların tüm yönleriyle gelişmelerini sağlayıcı etkinlikleri sınıfında uygulamak
E) Hatalı bireyleri hatasız bireyler kadar değerli görerek bireyler arasında ayrım yapmamak

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5 - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Okul rehber öğretmeni arkadaşlarıyla sürekli kavga eden Sude'yle görüşerek onun neden böyle davrandığını öğrenmek istemiş ve aralarında şöyle bir konuşma yaşanmıştır:

Rehber öğretmen: Arkadaşlarınla kavga etmenin neden kaynaklanıyor? Öğrenebilir miyim?

Sude: Arkadaşlarımın hepsi uyumsuz. Ne söylesem bana karşı geliyorlar. Bende kavgacı olarak biliniyorum ama asıl kavgası onlar.

Rehber öğretmen: Bütün sorunun arkadaşlarında olduğunu ve kendinin suçsuz olduğunu söylüyorsun. Doğru mu anladım?

Sude: Evet, asıl kavgayı başlatan onlar. Ailem de anlamıyor beni.

Rehber öğretmen: Ailenle aranda neler yaşandı? Paylaşmak ister misin?

Sude: Ailemle de sürekli kavga ediyorum. Onlar da benimle anlaşamıyorlar. Onlara göre de kavgacı yine benim.

Rehber öğretmen: Ailenin de seni kavgacı olarak gördüğünü söylüyorsun.

Sude: Evet. Ailem de arkadaşlarım da beni kavgacı olarak görüyorlar.

Rehber öğretmen: Peki. Ailenin ve arkadaşlarının seni kavgacı olarak görmesi birbirine benziyor gibi. Ne dersin?

Sude: Haklısınız. Aslında ben çok fazla karşı çıkıyorum her şeye. Galiba ben başkalarıyla uyumlu olmada sıkıntı yaşıyorum.

Rehber öğretmen: İstersen bu problemini ailenle ve arkadaşlarınla konuşarak çözebilirim. Ne dersin?

5. **Okul rehber öğretmeni, Sude ile konuşmasında aşağıdaki tekniklerden hangisine yönelik bir ifade <u>kullanmamıştır</u>?**

A) İçerik yansıtma
B) Yorumlama
C) Açıklama
D) Duygu yansıtma
E) Kapı aralayıcılar

6. **Rehber öğretmen ile Sude arasında yaşanan konuşma sonucunda Sude'nin son olarak ifade ettiği sözler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilidir?**

A) Farkındalık
B) Rapport kurma
C) Özdeşim kurma
D) Bastırma
E) Yüzleştirme

7. **Rehber öğretmenin son ifadesinde aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisine aykırı davrandığı <u>kesinlikle</u> söylenir?**

A) Süreklilik
B) Birey merkezlilik
C) Özerklik
D) Gizlilik
E) Gönüllülük

8. Arkadaşlarıyla gittiği halı saha maçında en yakın arkadaşıyla kavga eden Burak, ertesi gün durumu okul psikolojik danışmanıyla konuşur.

Psikolojik danışmana, arkadaşıyla bugüne kadar birçok kez maça gittiklerini ancak bugüne kadar hiç kavga etmediklerini söyleyen Burak'a, psikolojik danışman aşağıdakilerden hangisini söylerse ona anlaşıldığı hissini etkili bir şekilde yaşatır?

A) Arkadaşınla bir daha maça gitmek istemiyorsun.
B) Arkadaşlarınla hiç böyle bir olay yaşadın mı?
C) Yaşanan bu olaydan sonra arkadaşına kızgınsın.
D) Ben de öğrencilik yıllarımda birkaç kez arkadaşlarımla kavga etmiştim.
E) En yakın arkadaşınla kavga etmen seni şaşkınlığa uğratmış.

9. Bir sınıf rehber öğretmeni öğrencilerinin sorunlarını öğrenmek, onları anlamak, onlarla iletişimini güçlendirmek istemektedir.

Hümanistik anlayışa sahip olan sınıf rehber öğretmeninin aşağıdaki ilkelerden hangisi bu söylediklerini yapmada temel şarttır?

A) Empati
B) Saydamlık
C) Etkin dinleme
D) Koşulsuz kabul
E) Dürüstlük

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

10. Okullarda sistemli rehberlik çalışmaları olması için görev dağılımı son derece önemlidir. Her yıl Rehberlik Araştırma Merkezleri, il genelinde ihtiyaçları belirleyerek hazırladıkları çerçeve programları okullar açılmadan önce okullara gönderirler.

Çerçeve programdan yola çıkarak okul rehberlik programını hazırlama ve bu programa son şeklini verme görevlerini sırasıyla yerine getirenler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Psikolojik danışman – Sınıf rehber öğretmeni

B) Okul müdürü – Okul rehberlik servisi

C) Psikolojik danışman – Okul yürütme komisyonu

D) RAM müdürü – Okul yürütme komisyonu

E) Okul müdürü – Sınıf rehber öğretmeni

11.
- Okula nakil yoluyla gelen öğrencilerin gelişim dosyasını geldiği okuldan talep etmek
- Öğrenci özelliklerine uygun bir şekilde sınıfına uygun rehberlik programını hazırlamak
- Hazırlanan okul rehberlik programına son şeklini vermek amacıyla gerekli önlemleri almak

Rehberlik hizmetleri ile ilgili bu görevler sırasıyla aşağıdakilerden hangilerine aittir?

A) Psikolojik danışman - Koordinatör rehber öğretmen - Okul yürütme komisyonu

B) Okul müdürü - Sınıf rehber öğretmeni - Koordinatör rehber öğretmen

C) Psikolojik danışman - Branş öğretmeni - Okul müdürü

D) Müdür yardımcısı - Psikolojik danışman - Okul müdürü

E) Okul müdürü - Sınıf rehber öğretmeni - Okul yürütme komisyonu

12. İnsan temelde iyi bir varlıktır. Doğuştan iyi olan birey çevresel faktörler sonucu kötü olabilir. Çevresel faktörler bireyleri bazen savunmaya iter ve yaşanan olayları bireyler gerçekliğine göre değil de algıladıkları şekilde yorumlamaya eğilimindedirler. Bireyleri anlamada objektifliğimizi kaybetmeden kendimizi onların yerine koymak ve olaylara karşımızdaki birey açısından bakmak son derece önemlidir. Böylelikle bireylerin çevrelerine yükledikleri anlamı daha kolay anlamamız ve onların öznel dünyalarına inmemiz mümkün olacaktır.

Yapılan bu açıklamaya göre bireyleri anlamada yararlanılan kuram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Davranışçı kuram

B) Fenomenolojik kuram

C) Psikanalitik kuram

D) Akılcı – duygusal kuram

E) Gestalt kuram

13. Psikolojik danışma hizmetinde danışan ve danışman arasında etkili bir iletişim sürecinin oluşabilmesi için danışanın danışmana güvenmesi son derece önemlidir. Bireyin bu süreçte kendisini tüm gerçekliği ile ifade edebilmesi adına bu oldukça önemli bir adımdır. Güven ortamında kurulan ilişki ile öğrenci sorununa daha iyi nüfus edilebilmekte ve böylelikle bireylere daha iyi bir psikolojik yardım sunulabilmektedir.

Psikolojik danışmanlık esnasında etkileşim sürecinin daha etkili olabilmesi adına aşağıdaki psikolojik danışma tekniklerinden hangisinin öncelikli olarak yerine getirilmesi gerekir?

A) Yansıtma

B) Gizlilik

C) Yüzleştirme

D) Rapport kurma

E) Onaylama

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

14. Öğretmeninin verdiği ev ödevini hastalandığı için yapamayan Ali, öğretmeninin kendisine inanmadığını ve ödevi vermediği için notunu düşük vereceğini belirtmektedir. Bunun üzerine Ali, okul rehber öğretmeninin yanına giderek durumu ona anlatmıştır.

Yaşanan bu durum karşısında okul rehber öğretmeninin aşağıdaki ifadelerden hangisini kullanması Ali ile empati kurduğunu gösterir?

A) Olayı bu kadar büyütmen doğru değil.

B) Öğretmenine karşı çok sinirlenmişsin ve ondan nefret ediyorsun.

C) Öğretmenin gerçekten hatalı davranmış.

D) Öğretmeninin yalan söylediğini düşünmesine kırılmışsın.

E) Öğrencilik yıllarımda ben de böyle bir olayla karşılaşmıştım.

15. Özel eğitim gereksinimi olan bireylere, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitim ve öğretimlerini sürdürmesi, akranları ile birlikte sosyalleşmesi ve gerekli görülen zamanlarda akranlarından destek alabilmesi için imkânlar sunulmaktadır. Böylelikle bu öğrenciler; okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında destek eğitim hizmetini alabilmektedirler.

Özel eğitime gereksinim duyan bu öğrencilerin almış oldukları destek eğitim hizmeti aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

Özel öğretim — Özel yetiştirme

Birleştirilmiş eğitim — Kaynaştırma eğitimi

Rehabilitasyon eğitimi

16. Duygusal zekâ; bireyin, öz denetimini sağlaması, kendi kendini güdülemesi, isteklerini erteleyebilmesi, duygusal değişimleri düzenleyebilmesi, kendisine karşı yönelen engellemelere karşı direnç gösterebilmesi, diğer kişilere karşı sevgi, anlayış, hoşgörü gösterebilmesi ve sevecen bir tavırda yaklaşması, insanların en derin duygularına karşı empatik bir anlayış ve tutum içerisinde olması ve kişiler arası ilişkilerde rahat, esnek ve saydam olabilmesidir.

Aşağıdakilerden hangisi duygusal zekâ içerisinde yer alması beklenmeyen bir kavramdır?

A) Kendi duygularının farkında olma

B) Başkalarının duygularını anlama

C) Kendini başarıya doğru güdüleme

D) Karşılıklı bağımlılık içinde olma

E) Temel sosyal becerilere sahip olma

17. Çatışma bir ya da birden fazla kişinin herhangi bir konu üzerinde anlaşamadığı zamanlarda ortaya çıkar. İnsanların ihtiyaçları, özellikleri birbirine ters düştüğü zaman çatışma yaşanır. Çatışma yaşamın doğal bir parçasıdır. Ancak çatışma sürecinde iki yol vardır. Bu yollardan birisi çatışmaya devam etmek, diğeri ise problemi çözmektir. Çatışma çözme becerilerine sahip olan bireyler karşısındaki bireyleri suçlamadan, aşağılamadan soruna odaklanırlar. Çatışma süreciyle başa çıkmada ve başarılı bir biçimde çatışmaları çözebilmede temel iletişim becerilerinin kazanılmış olması gerekir.

Bu açıklamaya göre çatışma sürecinde bireylerin sahip olması gereken temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Saydamlık

B) Özdeşim

C) Empati

D) Koşulsuz kabul

E) Sempati

18. Kaynaştırma eğitimi sunulmasındaki temel amaç, özel eğitime gereksinimi olan öğrencilerin normal programdan yararlanabilen arkadaşları ile bir arada eğitim almalarını sağlamaktır. Bu doğrultuda özel eğitim alacak öğrenciler normal programa değil ayrı bir programa tabi olurlar ki bu programlara bireyselleştirilmiş eğitim programları denilmektedir. Özel eğitim hizmeti veren okullarda bu programlar için bir komisyon oluşturulur ve gerekli çalışmalar bu komisyonlar tarafından yürütülür.

Aşağıdakilerden hangisi bireyselleştirilmiş eğitim programları için okullarda oluşturulan komisyonlarda yer alacak üyelerden biri değildir?

A) Özel eğitim görevi verilen öğretmen

B) Öğrenci velisi

C) Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci

D) Okul rehber öğretmeni

E) Okul aile birliği temsilcisi

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Saydamlık, bireyin duygu ve düşüncelerini karşısındaki kişilere onları kırmadan ve incitmeden uygun bir ifade ile aktarabilmesidir. Sempati ise duygudaşlık demektir. Bireyin objektifliğini kaybederek karşısındaki bireyle aynı duyguları yaşamasıdır. Varoluşsal yaşama, anı yaşama olarak da açıklanabilir. Geçmişin pişmanlıklarına veya geleceğin kaygılarına fazla takılıp kalmadan bugünü dolu dolu yaşamayla açıklanır. Özerklik, bağımsızlıktır. Bireylerin kendi kararlarını kendisinin vermesi, kendi ayakları üzerinde durabilecek yeterliliğe ulaşabilmesidir. Sorudaki verilen sözden bu kavramlara ulaşılamaz. Bağdaşım hâlinde olma tutarlı bir şekilde davranabilmedir. Bireylerin içiyle dışıyla bir bütün olmasıdır. Yukarıdaki ifadeden bağdaşım kavramına ulaşılabilir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

2. Yukarıdaki soruda yer alan seçenekleri sırasıyla incelediğimiz zaman; A seçeneğinde öğüt vermek, B seçeneğinde nutuk çekmek, akıllıca düşünceler önermek, C seçeneğinde gözdağı vermek, uyarmak, D seçeneğinde ise kıyaslamak, başkalarıyla karşılaştırmak biçiminde ortaya çıkan iletişim engellerinden bahsedilebilir. E seçeneğindeki ifadede herhangi bir şekilde iletişim engeli bulunmamaktadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

3. Etkili empati; yaşanan bir olayı çarpıtmadan, bireye yol göstermeden, yorum katmadan olduğu gibi karşı tarafa durumu aktarmaktır. Yukarıdaki örnek durumda Mustafa, okuldan kaçmaya çalışan arkadaşlarına engel olmaya çalışırken bu davranışı nöbetçi öğretmen tarafından yanlış değerlendirilmiştir. Burada Mustafa "Okuldan kaçmayı düşünmüyordum. Sadece arkadaşlarıma engel olmaya çalıştım." diyerek haksız yere suçlandığını anlatmaya çalışmaktadır. Bu durumda Mustafa ile etkili bir empati kurmak isteyen sınıf rehber öğretmeni C seçeneğinde yer alan "Anlaşılmadığını düşünerek haksızlığa uğramış olduğunu söylüyorsun." şeklinde tepki vermesi en uygundur. Diğer seçeneklerde ise öğrenciyi sürekli yönlendiren ifadelerle karşılaşmaktayız.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

4. Soruda bir sınıf öğretmeninin uygun olmayan davranışını hangisi olduğu sorulmaktadır. Bir öğretmenin öğrencilerini eleştirmeden dinlemesi, öğrencilerinin hatalı davranışlarına yönelik dönütler verirken onların kişiliğini zedelememeye özen göstermesi, öğrencilerinin tüm yönleriyle gelişimini desteklemesi ve öğrenciler arasında ayrım yapmadan hatalı öğrencileri de hatasız öğrenciler kadar değerli görmesi uygun bir davranıştır. Ancak bir öğretmenini öğrencilerinin vereceği kararlarda onların adına kararlar vermesi veya öğrencinin karşısındaki alternatifleri onun adına elemesi bireylerin seçme özgürlüğünü ellerinden alan bir durumdur ve demokratiklik ilkesiyle bu durum çelişmektedir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

5. **Psikolojik danışma esnasında birçok teknikten yararlanılmıştır.**
Açıklama: Danışanın duygu ve düşüncelerinin danışman tarafından daha anlaşılır bir şekilde anlaşılması için tepki vermesidir. Bilgi verme değildir.
Örnek: Bütün sorunun arkadaşlarında olduğunu ve kendinin suçsuz olduğunu söylüyorsun. Doğru mu anladım?
Kapı aralayıcılar-Konuşmaya açık davet: Bireyler konuşmalarına başlamak veya konuşmalarını devam ettirebilmek için basit yüreklendirmeye ihtiyaç duyarlar. İşte bu durumlarda kapı aralayıcılar kullanılır.
Örnek; Ailenle aranda neler yaşandı? Paylaşmak ister misin?
İçerik yansıtma: Danışanın söylediği veya anlatmaya çalıştığı konuyu ona yansıtmaktır.
Örnek: Ailenin de seni kavgacı olarak gördüğünü söylüyorsun.
Yorumlama: Danışanın sözlü ve sözsüz aktardığı bilgi, duygu ve düşüncelerden çıkarılan anlamlar arasında bağlantı kurularak danışana aktarılmasıdır. Yorumlama, sözel ifadelerin ve davranışların altında yatan duyguları belirlemeyi sağlar. Fazla kullanılmamalıdır.
Örnek: Ailenin ve arkadaşlarının seni kavgacı olarak görmesi birbirine benziyor gibi. Ne dersin?
Duygu yansıtma: Danışanın yaşadığı duyguları ona yansıtmaktır.
Örnek; Öğretmeninle kavga ettiğin için üzülmüşsün.
Sorudaki ifadeler incelendiği zaman duygu yansıtma ile ilgili herhangi bir ifade yer almamaktadır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

6. Psikolojik danışmanın kullandığı teknikler sayesinde Sude, yaşadığı olaylar arası bağlantı kurarak sorunun kendinden kaynaklı olabileceğine yönelik "Haklısınız. Aslında ben çok fazla karşı çıkıyorum her şeye. Galiba ben başkalarıyla uyumlu olmada sıkıntı yaşıyorum." ifadesini kullanmıştır. Bu ifade Sude'nin farkındalık (içgörü) kazandığının göstergesidir. Farkındalık kazanma yorumlama tekniğinin sonucunda ulaşılması hedeflenen bir kavramken soruda dikkat edilirse Sude'nin farkındalık kazandığını gösteren ifadeler yorumlama tekniğinin ardından oluşmuştur.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

7. Soruda rehber öğretmenin son ifadesinin hangi rehberlik ilkesi ile çeliştiği sorulmaktadır. Rehber öğretmenin son ifadesi "İstersen bu sorunu ailenle ve arkadaşlarınla konuşarak çözebilirim." şeklindedir. Bu ifade rehberlikte özerklik esastır, ilkesi ile çelişmektedir.
Özerklik: Rehberliğin temelini oluşturan insancıl anlayışa göre her birey kendine yetebilecek bir potansiyele sahiptir. Bu yüzden bireylerin problemlerini çözmek yerine onlara problem çözme becerisi kazandırmak, kendi ayakları üzerinde durabilen ve kendilerine yetebilen bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

8. Soruda psikolojik danışmanın öğrenciye verdiği tepkilerden hangisinin onun daha etkili bir şekilde anlaşıldığı hissini yaşatacağı sorulmaktadır. Bu yüzden psikolojik danışmanın etkili empatiden yararlanması gerekmektedir. A ve C seçeneklerinde yönlendirici ifadeler yer aldığı için doğru cevap olamaz. B seçeneğinde ise öğrencinin sorunun daha ayrıntılarıyla anlaşılmasına yönelik bir ifade yer almaktadır. D seçeneğindeki ifade ise kendini açmadır. Kendini açma öğrenciye yalnız olmadığını değerli olduğu hissini yaşatır. En uygun ifade E seçeneğinde yer almaktadır. Çünkü öğrenci daha önceleri de arkadaşıyla maçlara gittiklerini ve böyle bir olayın önceden yaşanmadığını ilk defa olduğunu bahsetmektedir. Bu ifadede bulunan öğrenciye etkili bir şekilde anlaşıldığını hissettirmek için "En yakın arkadaşınla kavga etmen seni şaşkınlığa uğratmış." şeklinde cevap verilmelidir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. Bireylerle iletişime geçebilmek, onları anlayabilmek için öncelikle ve temelde sergilenmesi gereken davranış koşulsuz kabuldür. Koşulsuz kabul, insanı insan olduğu için kabul etmektir. İnsanı değerli kılan onun davranışları değil kendisidir. Hatalı olsun ya da olmasın bütün insanları olduğu gibi kabul etme, hatalı olan öğrenciye de hatasız öğrenciler gibi saygı gösterme koşulsuz kabul ilkesiyle açıklanır. Bu ilke yerine getirildikten sonra ancak diğer iletişim teknikleri kullanılabilir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

10. Okullara RAM tarafından gönderilen programdan yola çıkarak okul programını hazırlama görevi okul psikolojik danışmanınındır. Okul psikolojik danışmanı hazırladığı programı son şeklini alması için okul yürütme komisyonuna sunar ve bu komisyon, hazırlanan programı inceler ve uygulanması için gerekli tedbirleri alır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

11. Okula nakil yoluyla gelen öğrencilerin gelişim dosyasını geldiği okuldan talep etmek okul müdürünün, öğrenci özelliklerine uygun bir şekilde sınıfa uygun rehberlik programını hazırlamak sınıf rehber öğretmeninin, hazırlanan okul rehberlik programına son şeklini vermek amacıyla gerekli önlemleri almak ise okul yürütme komisyonunun görevidir.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

12. Hümanistik kuramda fenomenal alan önemli bir kavramdır. Fenomenal alan, bireylerin algı dünyasıyla açıklanır. Bireyler dışarıdan bakılarak anlaşılamaz. Bireyin davranışları anlaşılmak isteniyorsa eğer onun iç dünyasına bakılmalıdır. Fenomenal alana göre insan çevreye olduğu gibi değil, algıladığı şekliyle tepkide bulunur. İnsan gerçek dünyayı değil, algıladığı dünyayı, fenomenal dünyasını bilir. Etrafındaki uyarıcıları, nesneleri nasıl görürse onlara öyle tepkide bulunur. Yani yaşantıları onun gerçeğini oluşturur. Bir tepki gerçeğe değil gerçeğin algısına yapılır. Algı gerçeklikle sıkı bir ilişki içerisinde olabilir ancak gerçeğin kendisi değildir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

13. Psikolojik danışmanlık esnasında etkileşim sürecinin daha etkili olabilmesi adına öncelikle danışman ve danışan arasında; samimiyete, içtenliğe, dürüstlüğe ve güvene dayalı bir ilişkinin kurulması gerekir. Bu ilişkinin kurulmasına ise "rapport kurma" denir. Eğer danışan ve danışman arasında "rapport" dediğimiz, bu güvene dayalı sağlıklı ilişki kurulamaz ise danışan kendisini açmak istemeyecektir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

14. Empati; bir kişinin kendi bakış açısını kaybetmeden kendisini karşındaki bireylerin yerine koyması, onların ben hissettiği duygu ve düşünceleri anlamaya çalışmasıdır. Empatide objektiflik önemlidir. Birey kendisini karşısındaki bireyin yerine koyarken asla objektifliğini yitirmemelidir. Yukarıdaki verilen açıklamaya göre öğretmenin sergileyeceği en uygun ifade "Öğretmeninin yalan söylediğini düşünmesine kırılmışsın." ifadesidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

15. Kaynaştırma yoluyla eğitim; özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte resmî ve özel; okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır. (Özel eğitim hizmetleri mad.23) Böylelikle öğrencilere bireyselleştirilmiş eğitim programları hazırlanır. Yapılan bu uygulamalar ile ulaşılmak istenen nokta engelli ve normal çocukların eğitsel ve sosyal yönden bütünleşmelerini sağlamaktır.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

16. **Goleman'ın duygusal zekâ kuramı beş ögeden oluşmaktadır:**

- **Öz bilinç:** Kendi duygularının farkında olma
- **Duyguları idare edebilme:** Sıkıntı verici duygularla başa çıkma
- **Kendini harekete geçirme:** Kendini başarıya doğru güdüleme
- **Empati:** Başkalarının duygularını anlama
- **İlişkileri yürütebilme:** Temel sosyal becerilere sahip olma

Yukarıdaki özellikler duygusal zekâ kapsamında bulunmasına rağmen D seçeneğinde yer alan karşılıklı bağımlılık özelliği duygusal zekâ ile desteklenemez.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

17. Verilen paragrafta çatışma çözme becerisinden bahsedilmektedir. Bu süreçte bireylerin birtakım özelliklere sahip olması gerekir. Paragraf incelendiğinde "Çatışma çözme becerilerine sahip olan bireyler karşısındaki bireyleri suçlamadan, aşağılamadan sorunun üzerine odaklanırlar." ifadesi bize özelliği vermektedir. Çatışma çözme becerisine sahip olan bireylerin sahip olması gereken bu temel özellik koşulsuz kabuldür.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

18. Bireyselleştirilmiş eğitim programlarında,

- Müdür ve müdür yardımcısı
- Psikolojik danışman
- Sınıf rehber öğretmeni
- Branş öğretmeni
- Özel eğitim öğretmeni
- Öğrenci velisi
- Öğrenci

bulunmaktadır.

Okul aile birliği temsilcisi, okul rehberlik hizmetleri yürütme komisyonunda yer almaktadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. Lise 4. sınıf öğrencisi Meltem, sınıf rehber öğretmeni Necla Hanım'ın yanına giderek sınava hazırlanmaktan artık çok yorulduğunu ve bu yüzden ailesi ile arasındaki ilişkilerinde çok kötüye gittiğini söylemiştir. Bunun üzerine Necla Hanım, öğrencisi Meltem'e "Ben de öğrencilik yıllarımda sınavlara hazırlanırken senin gibi yıpranmıştım. Ailem sınavı kazanmam için sürekli baskı yapıyordu. Ancak ben bununla hep baş edebileceğimi düşündüm ve yılmadım." demiştir.

Necla Hanım'ın kullanmış olduğu rehberlik tekniği aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Kendini açma

B) Sempati

C) Kendini katma

D) Özdeşim

E) Saydamlık

2. Burhan Bey ve oğlu Burak arasında şöyle bir konuşma geçer:

Burak: Artık okula gitmek istemiyorum. Nefret ediyorum okuldan.

Burhan Bey: Neden böyle düşünüyorsun? Okulu seviyordun ne oldu?

Burak: Aslında okulu seviyorum. Ben asıl arkadaşlarıma kızıyorum. Dün hep birlikte halı saha maçına gitmişler ve bundan benim haberim yok.

Bu durumda Burhan Bey aşağıdakilerden hangisini söylerse "empati" **tanımına <u>en uygun</u> tepkiyi vermiş olur?**

A) Bu konuyu arkadaşlarınla konuşmayı denedin mi?

B) Sanırım arkadaşların seni dışlamış, bu konuda sana yardım edebilirim.

C) Arkadaşlarının sana haber vermemiş olmalarına kırılmışsın.

D) Geçenlerde ben de böyle bir durumla karşılaşmıştım.

E) Yerinde olsam bu duruma ben de çok kırılırdım.

3. İl düzeyinde rehberlik hizmetlerinin teknik boyutu İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı olarak çalışan Rehberlik Araştırma Merkezleri tarafından Millî Eğitim Müdür Yardımcısı ya da Şube Müdürü sorumluluğunda sürdürülmektedir. Rehberlik Araştırma Merkezi, eğitim-öğretim kurumlarında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ve özel eğitim hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.

Aşağıdakilerden hangisi RAM'daki Özel Eğitim Hizmetleri bölümünün görevlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Özel eğitim hizmetlerinin sunulması aşamasında gerekli olan ölçme araçlarını temin eder.

B) Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin ailelerine gerekli seminer ve konferansları verir.

C) Kaynaştırma eğitimi veren okulların çalışmalarını izler ve değerlendirir.

D) Özel eğitim hizmeti veren okulların personeline seminer ve konferanslarla hizmet içi eğitimlerin verilmesini sağlar.

E) Özel eğitim bölümünde yer alan eğitim programcıları ile il çerçeve programını hazırlar.

4. **Aşağıdakilerden hangisi rehberlik ve araştırma merkezlerinin görevlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) İl ve ilçe için genel bir çerçeve program hazırlamak

B) Bağlı bulunduğu bölgenin rehberlik gereksinimlerini tespit etmek

C) Çeşitli ölçme araçları hazırlayarak okullara iletmek

D) Özel eğitim gerektiren öğrencilerin ailelerine rehberlik etmek

E) Okullarda yürütülen rehberlik hizmetlerine ait programları belirlemek

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5. **Hümanist yaklaşımı benimseyen bir öğretmenin** "saydamlık" **ilkesinin bir gereği olarak dersine geç gelen bir öğrenciye aşağıdakilerden hangisini söylemesi daha uygun olacaktır?**

A) Bir daha geç kaldığında seni derse almayacağım.

B) Acaba bu kez bahanen ne, çok merak ediyorum doğrusu.

C) Dersime geç gelmeyi alışkanlık hâline getirdin.

D) Bir kez daha dersime geç gelmeyi başardığın için seni kutlarım.

E) Derse geç gelmen benim derse olan konsantrasyonumu dağıtıyor.

6. Nimet ve Seher çok iyi iki arkadaştır. Seher'in Nimet'ten daha başarılısı olması ve Nimet'in anne ve babasının Seher'i kızlarına sürekli örnek göstermesi, Nimet'in de arkadaşını kıskanmasına yol açmıştır. Seher'in hep daha başarılı olmasını içine sindiremeyen Nimet, bu durumu kimseye söyleyemese de rehber öğretmeniyle görüşmeye karar vermiştir.

Rehber öğretmen aşağıdaki tepkilerden hangisini verirse Nimet'e kendini açmış olur?

A) Arkadaşının gerisinde kalmak seni bir hayli üzmüş.

B) Bu kadar hırslı olmana anlam vermekte zorlanıyorum.

C) Bu kıskançlığın karşısında senin adına kaygılanıyorum.

D) Öğrenciyken bende arkadaşlarımdan daha başarılı olabilmek adına onlarla hep bir yarışın içindeydim.

E) Seher'den daha başarılı olmak istiyorsan daha çok çalışmalısın.

7. **Psikolojik danışma sürecinde danışanın eylemleri ile söylemleri arasındaki tutarsızlığı fark ettirmek için kullanılan danışma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Soru sorma

B) Destekleme

C) Yüzleştirme

D) Yorumlama

E) Açıklama

8. Johari penceresi, kişinin kendisi hakkında bildiklerini ve farkında olduklarını ortaya koyması ve bilmediklerini öğrenerek geliştirebilmesi için açık iletişim kurmada kullanılan bir yöntemdir. Bireyin kendisi ile ilgili bildikleri ve diğerlerinin birey hakkında edindikleri bilgileri şeklinde iki boyutu vardır. Bu durum aşağıdaki gibi şekillendirilebilir.

	Kişi tarafından bilinen	**Kişi tarafından bilinmeyen**
Başkaları tarafından bilinen	**1 AÇIK ALAN**	**2 KÖR ALAN**
Başkaları tarafından bilinmeyen	**3 GİZLİ ALAN**	**4 BİLİNMEYEN ALAN**

I. Ahmet kendisini çok agresif biri olarak görmezken arkadaşlarının onu çok agresif bulması.

II. Nermin Hanım'ın samimi olduğu kişilere özel bilgilerini açması.

III. Nişanlısıyla arası açılan ve nişanı bozmayı düşünen Ayça'nın bunu ailesine söylemekle söylememek arasında kararsızlığa düşmesi.

IV. Daha önce başından hiçbir trafik kazası geçmeyen Seval ilk defa kaza yaptığında çok abartılı tepkiler verince arkadaşlarının "Neden böyle davranıyorsun?" demesi.

Yukarıda verilen özellikler sırasıyla hangi alanlarla ilgilidir?

	Açık alan	**Kör alan**	**Gizli alan**	**Bilinmeyen alan**
A)	II	I	III	IV
B)	III	II	I	IV
C)	IV	I	III	II
D)	II	III	I	IV
E)	I	II	IV	III

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. Johari penceresi, bireyin özelliklerinin kendisi tarafından bilinip bilinmemesiyle ilgili bir değerlendirmenin yapıldığı tekniktir. Sağlıklı iletişim ve ilişkiler içerisinde olabilmek için insanın kendisini tanıması gerekir.

Buna göre aşağıda Johari penceresiyle ilgili sonuçları verilen bireylerden hangisinin bireysel farkındalığı yüksek ve aynı zamanda psikolojik açıdan sağlıklı bir birey olma ihtimali daha yüksektir?

A)

	Kendine açık	Kendine kapalı
Başkasına açık	Açık	Kör
Başkasına kapalı	Gizli	Karanlık

B)

	Kendine açık	Kendine kapalı
Başkasına açık	Açık	Kör
Başkasına kapalı	Gizli	Karanlık

C)

	Kendine açık	Kendine kapalı
Başkasına açık	Açık	Kör
Başkasına kapalı	Gizli	Karanlık

D)

	Kendine açık	Kendine kapalı
Başkasına açık	Açık	Kör
Başkasına kapalı	Gizli	Karanlık

E)

	Kendine açık	Kendine kapalı
Başkasına açık	Açık	Kör
Başkasına kapalı	Gizli	Karanlık

10. "İnsanlar kıyafetleriyle ağırlanır, fikirleriyle uğurlanır." **sözü hümanistik kuramla ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisine aykırıdır?**

A) Koşulsuz kabul

B) Saydamlık

C) Ben dili

D) Öz saygı geliştirici dil

E) Empati

11 ve 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir ortaöğretim kurumunda akran ara buluculuğu hizmeti sunan Nevin; aralarında birtakım anlaşmazlıklar çıkan öğrencileri uzlaştırmaya çalışmakta ve onlara iki tarafın da kendi isteklerinin bir kısmında vazgeçmeleri gerektiğini aksi takdirde bu anlaşmazlığın ortadan kaldırılamayacağını söylemektedir. Ancak bazı öğrenciler buna rağmen kendi isteklerinden taviz vermek istememekle birlikte karşı tarafın alttan almasını beklemektedir.

11. Nevin Hanım'ın akran ara buluculuğu hizmetinde kullanmaya çalıştığı çatışma çözme tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Köpek balığı B) Baykuş

C) Kaplumbağa D) Tilki

E) Ayıcık

12. Nevin Hanım'ın kullandığı taktiğe rağmen bazı öğrencilerin karşı tarafın alttan almasını isterken kendi taleplerinden taviz vermek istememesi onların Kohlberg'e göre aşağıdaki ahlak gelişimi evrelerinden hangisinde olduklarını gösterir?

A) İyi çocuk olma

B) Saf çıkarcı

C) Kanun ve düzen

D) Evrensel ahlak

E) İtaat ceza

13. Rafet Öğretmen ikinci dönemin son dersinde öğrencileriyle birlikte dersle ilgili bir değerlendirme yapmıştır.

Bu değerlendirme sırasında, Rafet Öğretmen aşağıdaki ifadelerden hangisini kullanırsa kendisini "ben diliyle" **ifade etmiş olur?**

A) Bu dönem işlemiş olduğumuz dersin sizlere katkı getirdiğini düşünmüyorsunuz, öyle mi?

B) Ders içeriğini çok geniş tuttuğum için yaptığınız eleştiriler karşısında haksızlığa uğradım ve hayal kırıklığı yaşıyorum.

C) Sürekli beni eleştirmenizin sebebi nedir, öğrenebilir miyim?

D) Benim verdiğim bilgileri ve derste kazandığınız deneyimleri kullanırsanız başarılı olursunuz.

E) Derste anlatılanları anlamadığınızı düşünmenize ben de üzüldüm.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

14. Bir öğrenci, okul rehber öğretmeninin yanına gelerek "Babam annemle sürekli tartışmaları nedeniyle bunalıma girdi, dün evi terk etti. Babamın başına bir şey gelirse biz ne yapacağız?" diyerek ağlamıştır.

Bu öğrenciye, okul rehber öğretmeni aşağıdakilerden hangisini söylerse onunla empati kurmuş olur?

A) Üzüntünü anlıyorum, keşke elimden bir şey gelse. Ama babanın eve dönmesini beklemekten başka çare yok.

B) Her şey yakında düzelir bak görürsün, umutlarını kaybetme.

C) Baban için endişeleniyor, ne yapacağını bilemiyorsun. Kendini çaresiz hissediyorsun.

D) Bu zor gününüzde baban sizi terk etmemeliydi bence. Ancak yakında baban eve döner merak etme.

E) Baban yanınızda olmasa da onun sizleri çok sevdiğinden eminim. Keşke bu olaylar yaşanmasaydı.

15. Öğrencilerin kimi davranışları hem onların gelişimlerini kötü yönde etkileyebilir hem de öğretmeni rahatsız edebilir. Öğretmen, bu davranışlara ilişkin duygu ve düşüncelerini öğrencilerine iletebilir. Ancak bunu yaparken öğrencilerin hazır bulunuşluğuna dikkat etmeli ve incitici bir dil kullanmaktan kaçınmalıdır.

Bir öğretmenin sergilemiş olduğu bu tutum, insancıl kuramın aşağıdaki ifadelerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Saygı
B) Koşulsuz kabul
C) Empati
D) Özerklik
E) Saydamlık

16. "Biz dile ve söze değil, öze ve hâle bakarız. Özünle, gözünle, sözünle ve işinle ol."

Hacı Bektaş Veli'nin bu sözü, insancıl yaklaşıma göre aşağıdaki kavramlardan hangisiyle <u>en iyi</u> açıklanır?

A) İdeal benlik

B) Psikolojik iyi olma hâli

C) Kendini tanıma ve kabul

D) Tutarlılık

E) Sempati

17. Annesiyle sürekli olarak kavga ediyor olmasından yakınmaya başlayan bir öğrenci rehberlik servisine başvurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi rehber öğretmen tarafından bu öğrenciye sorulursa insancıl yaklaşıma göre rehber öğretmenin bireye saygı ilkesine aykırı davrandığı söylenebilir?

A) Annene duyduğun kırgınlığı açıklamanın yolları neler olabilir?

B) Annenle kavga ettiğin zamanlarda ona karşı hangi duyguları hissediyorsun?

C) Annenle yaşadığın kavgaları çözmek için neler yapabilirsin?

D) Annenle hangi konularda çatışma yaşıyorsun?

E) Annenin sana karşı davranışlarını abartıyor olabilir misin?

18. Okul zorbalığı; bir ya da birden çok öğrencinin kendilerinden daha güçsüz öğrencileri (kurban) kasıtlı ve sürekli olarak rahatsız ettiği ve kurbanın kendisini koruyamayacak durumda olduğu bir istismar türüdür.

Bir öğrencisinin zorbalığa maruz kaldığını fark eden bir sınıf rehber öğretmenin aşağıda verilen davranışlardan hangisini yapması problemin rehberlik anlayışına uygun şekilde çözülmesini sağlamış olur?

A) Zorbalığı büyüme çağı davranışı olarak değerlendirmek ve zorbalık davranışlarını görmezlikten gelmek

B) Zorba ve kurban öğrencilerin zorbalığa ilişkin tutum ve inanışlarının ne olduğunu belirlemek

C) Kişiler arası sorun ve çatışma çözme becerileri, kendini denetleme stratejileri gibi konularda öğrencilere verilecek eğitimleri düzenlemek

D) Çeşitli testler ve test dışı teknikler kullanarak sorunun kaynağını saptamak ve çözümünde okul rehber öğretmeni (psikolojik danışman) ve velilerden yardım almak

E) Öğrencilerin zorbalık içeren davranışları fark etmelerini sağlamak ve zorbalıkla baş edebilmek için belirlenmiş kuralları uygulamak

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Soruda Necla Hanım'ın öğrencisiyle diyaloğunda hangi rehberlik tekniğini kullandığı sorulmaktadır. Paragrafta verilen "Ben de öğrencilik yıllarımda sınavlara hazırlanırken senin gibi yıpranmıştım. Ailem sınavı kazanmam için sürekli baskı yapıyordu. Ancak ben bununla hep baş edebileceğimi düşündüm ve yılmadım." ifadesine göre kullanılan teknik kendini açmadır. Kendini açma tekniği, bireyin geçmiş yaşantılarından örnekler vererek karşısındaki bireye kendisinin daha rahat ifade etmesini ve rahatlamasını sağlamak amacıyla kullanılır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

2. Empati; bir kişinin kendi bakış açısını kaybetmeden kendisini karşındaki bireylerin yerine koyması, onların hissettiği duygu ve düşünceleri anlamaya çalışmasıdır. Empatide objektiflik önemlidir. Birey kendisini karşısındaki bireyin yerine koyarken asla objektifliğini yitirmemelidir. Öğretmenler de, kendilerini öğrencilerin yerine koyarak onların neler hissettiğini anlamaya çalışmalıdır. Empatik dinleme sağlıklı insan ilişkileri için çok önemlidir. Soruda Burak, "Aslında okulu seviyorum. Ben asıl arkadaşlarıma kızıyorum. Dün hep birlikte halı saha maçına gitmişler ve bundan benim haberim yok." demektedir. Buna göre "Arkadaşlarının sana haber vermemiş olmalarına kırılmışsın." en uygun empatik tepki olacaktır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

3. **Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü Başkanlığı;**

- Özel Eğitimci,
- Psikolog,
- Psikometrist,
- Çocuk Gelişim Uzmanı,
- Psikolojik Danışmanlar,
- Sosyal Çalışmacıdan oluşur.

Görevleri:

- İlde bulunan ve özel eğitime muhtaç çocukları tespit eder ve bireylere uygun hizmetler sunar.
- Özel eğitim hizmetlerinin sunulması aşamasında gerekli olan ölçme araçlarını temin eder.
- Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin ailelerine gerekli seminer ve konferansları verir.
- Kaynaştırma eğitimi veren okulların çalışmalarını izler ve değerlendirir.
- Özel eğitim veren okulların personeline seminer ve konferanslarla hizmet içi eğitimlerin verilmesini sağlar.

Görevler incelendiği zaman E seçeneğinde yer alan ifadenin yanlış olduğu görülmektedir. Çünkü eğitim programcısı rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümünde görevli bir personeldir ve il çerçeve programını rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümü hazırlar.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

4. RAM, il ve ilçe düzeyinde çerçeve programları hazırlayan ve bunları okullar açılmadan ileten birimdir. Okul müdürleri bu programları alarak okul rehber öğretmenlerinden bunu kendi okulunun amaç ve ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlemesini ister. Yani okullarla ilgili olan rehberlik programını RAM değil okul rehber öğretmenleri hazırlamaktadır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

5. Saydamlık ilkesi, rehber öğretmenin danışanıyla ilgili görüşlerini onu incitmeden uygun bir dille iletmesi ve içinden geçenlerin karşısındakiler tarafından bilinmesini sağlamasıdır. Soruda dersine geç gelen bir öğrencisi ile ilgili en uygun ifade "Derse geç gelmen benim derse olan konsantrasyonumu dağıtıyor." sözüdür.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

6. **Kendini Açma:** Danışanın yalnız olmadığını hissettirmek, rahatlamasını sağlamak ve kendini daha rahat ifade etmesine yardımcı olmak amacıyla zaman zaman danışmanın geçmiş yaşantılarından örnekler vermesidir. Ancak bu tekniği fazla kullanmamalıdır. Çünkü odak noktası danışan yerine danışman olur.

Soruda bu açıklamaya en uygun olan seçenek "Öğrenciyken ben de arkadaşlarımla daha başarılı olabilmek adına hep bir yarışın içindeydim." ifadesidir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

7. Yüzleştirme tekniği, danışanın anlattıkları ile ilgili uyuşmayan noktaların ona fark ettirilmesidir. Bu doğrultuda danışman, danışanının eylem ve söylemlerinin birbiriyle uyuşmadığı noktaları ona uygun bir dille iletir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

8. **Johari Penceresi (İletişim Penceresi)**

Joseph Luft ve Harry Ingram tarafından geliştirilen bu modelde dört ayrı pencere vardır. İletişim penceresi sayesinde bireyler, kendilerini başkalarına aktarmaya veya başkalarını anlamaya ne kadar açık olduklarını değerlendirebilirler.

Pencerelerin özellikleri şöyle sıralanabilir:

Kendisini tanıyan ve başkalarınca tanınan bireylerin açık alanı geniş olacaktır. Kendini tanıyan birey güçlü ve zayıf yönlerinin farkındadır. Bu yüzden kendileri için belirlediği hedefler gerçekçidir. Ne istediğini, neler yapabileceğinin farkında olan birey çevresindeki bireylerle iş birliğine gidebilirler. Bu bireyler aynı zamanda başkalarından da gerekli desteği alabilirler.

Kör bölmesi geniş olan birey kendini yeterince tanımamaktadır. Kendine gerçekçi hedefler koyamaz. Başarabileceği işlere girişmekten kaçar, yeterliliklerini aşan hedeflere ulaşmak için çaba sarf eder. Kendini tam anlamıyla bilmediği için genellikle bu bireyler başkaları tarafından kontrol edilirler. Kör bölmeyi daraltmak için bireylerin eleştirilere açık olması önemlidir. Bu sayede bireyler kendi özelliklerini tanıyabilirler.

Gizli bölmesi geniş olan birey kendi özelliklerinin farkındadır ancak bunları çevresindeki insanlara yansıtmazlar. Başkaları, bu bireyden neler bekleyeceklerini bilmezler. Gizli bölmesi geniş olan bireyler çoğunlukla başkalarını şaşkınlığa uğratacak davranışlar sergilerler. Zamansız yerlerde beklenmedik tepkiler gösterebilirler. Gizli bölmeyi daraltmak bireyin kendini çevresindeki bireylere tanıtmasıyla mümkündür. Yani bu bireylerde duygu ve düşüncelerini paylaşma becerisi geliştirilmelidir.

Kendi özelliklerinin farkında olmayan ve başka insanlara fazla bilgi vermeyen bireylerin karanlık bölmesi geniş olacaktır. Bu bireyler gelişmeye kapalıdırlar. Bu bölmede daha çok bilinç dışı yaşantılar mevcuttur. Bastırılmış, unutulmaya yüz tutan davranışlar ne kendimizce ne de başkalarınca bilinir.

Dolayısı ile:

I. öncül: Kör alan

II. öncül: Açık alan

III. öncül: Gizli alan

IV. öncül: Bilinmeyen alandır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

9. Pencerelerin özellikleri şöyle sıralanabilir:

Açık (Arena-Serbest) Alan: Hem kendimizce hem de başkalarınca bilinenlerin yer aldığı alan,

Kör Alan: Kendimizce bilinmeyen ancak başkalarınca bilinenlerin yer aldığı alan,

Gizli (Saklı) Alan: Kendimizce bilinen fakat başkalarınca bilinmeyenlerin ye aldığı alan,

Bilinmeyen (Karanlık) Alan: Ne kendimizce ne de başkalarınca bilinmeyenlerin yer aldığı alandır.

	Kendimizce Bilinenler	Kendimizce Bilinmeyenler
Başkalarınca Bilinenler	AÇIK	KÖR
Başkalarınca Bilinmeyenler	GİZLİ	BİLİNMEYEN

Soruda bireyin farkındalığı gelişmiş ve aynı zamanda sağlıklı bir kişi olduğu düşünülecek olursa denmiştir. Bu yüzden bireyin açık alanının geniş olması gerekmektedir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

10. Koşulsuz kabul ilkesi gereği insanları olduğu gibi kabul etmek, zengin - fakir, güzel - çirkin ve siyah - beyaz ayrımı yapmamak gerekir. Ancak soruda "İnsanlar kıyafetleriyle ağırlanır, fikirleriyle uğurlanır." denmektedir. İnsanlara sırf insan oldukları için değer vermek yerine kıyafetlerine göre değer vermek bu ilkeye aykırıdır.

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

11. Çatışma çözme taktikleri; baykuş, ayıcık, tilki, kaplumbağa ve köpek balığı uygulamalarından oluşmaktadır. Bu taktiklerin özelliklerini gösteren tablo aşağıdaki gibidir.

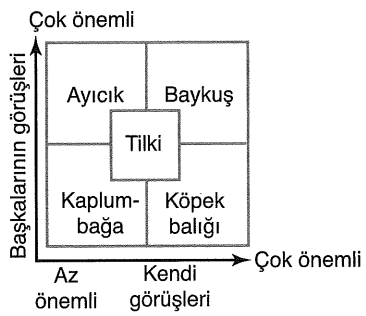

Bu tabloya göre tilki uzlaşmacıdır ve biraz kendi taleplerinden vazgeçebilir. Ancak biraz da karşı tarafın taleplerinden vazgeçmesini bekler. Böylece iki tarafın da taleplerinden bir kısmını gözden çıkardığında uzlaşabileceğini düşünür.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

12. Saf çıkarcı evredeki bireyler kendi çıkarları söz konusu olmadığı müddetçe adım atmazlar ve kişiliklerinde İd'in daha baskın olduğu görülür. Soruda öğrencilerden bazıları karşı tarafın isteklerinin vazgeçmesini isterken kendi taleplerinden vazgeçmek istemektedir.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

13. Başka bir bireyin duygu, düşünce ve davranışlarının bizim üzerimizdeki etkisini karşı tarafa onu kırmadan, incitmeden ifade etmemiz ben diliyle açıklanır. Ben dili üç basamaktan oluşmaktadır. Bunlar; davranış, davranışın üzerimizdeki etkisi ve davranışın oluşturduğu duygudur. B seçeneğindeki ifadeyi ben diline göre inceleyelim. "Ders içeriğini çok geniş tuttuğum için yaptığınız eleştiriler karşısında (davranış) haksızlığa uğradım (davranışın etkisi) ve hayal kırıklığı yaşıyorum (davranışın duygusu)." Dolayısıyla B seçeneğindeki ibare ben dili kapsamındadır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

14. Empatik anlayışla nasıl konuşulur? Bunun için karşımızdaki kişiyi etkin bir şekilde dinlemeli, objektifliğimizi kaybetmeden kendimizi onun yerine koymalı, onun yaşantılarına onun açısından bakmalı, onun ne yaşadığını ve hissettiğini anlayarak ona ne hissettiğini duygularının niteliğini bozmadan geri yansıtmadır. Seçenekler arasından baktığımız zaman C seçeneğindeki ibare karşıdaki bireyin anlaşıldığını gösterir ve empati ile açıklanır.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

15. Öğretmenin, öğrencilerin bazı davranışlarından rahatsız olması durumunda bu rahatsızlığını, duygu ve düşüncelerini öğrencilerine iletirken öğrencilerin hazır bulunuşluğunu dikkate alıyorsa, onlara karşı incitici bir dil kullanmaktan kaçınıyorsa bu durum insancıl anlayışın saydamlık ilkesi ile açıklanır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

16. Hacı Bektaş Veli'nin "Biz dile ve söze değil, öze ve hâle bakarız. Özünle, gözünle, sözünle ve işinle ol." sözü, en çok "tutarlılık" kavramıyla ilişkilidir. Kişiyi yalnız sözüyle değil, özü ve davranışlarıyla değerlendirmek, kişinin tutarlılık gösterip göstermediğine bakmaktır. "Özünle, gözünle, sözünle, işinle ol." demek, tüm bunlar arasında tutarlılık göster demektir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

17. Her bireyin kendisi hakkında karar alma hak ve sorumluluğuna sahip olduğuna inanma, kişisel tecrübeleri aktararak tavsiye vermeme, bireyin kendi problemlerine çözüm yolu bulabilme gücüne sahip olduklarına inanma, duygu ve düşünceleri küçümsememe "saygı" ilkesiyle ilgilidir. Bu yüzden E seçeneğinde yer alan " Annenin sana karşı davranışlarını abartıyor olabilir misin?" ifadesi bireye saygı ilkesine aykırıdır.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

18. Okul zorbalığı; bir ya da birden çok öğrencinin kendilerinden daha güçsüz öğrencileri (kurban) kasıtlı ve sürekli olarak rahatsız ettiği ve kurbanın kendisini koruyamayacak durumda olduğu bir istismar türüdür. Bir öğrencisinin zorbalığa maruz kaldığını fark eden bir sınıf rehber öğretmeninin öğrencilerin zorbalık içeren davranışları fark etmelerini sağlamak ve zorbalıkla baş edebilmek için belirlenmiş kuralları uygulayarak sorunun rehberlik anlayışına uygun şekilde çözümüne yardımcı olması gerekmektedir. Ayrıca zorbalık davranışları gelişim dönemi özelliği olarak görülemez ve görmezden gelinemez.

*Doğru yanıt **"E"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

1. **Aşağıdakilerden hangisi, okul rehber öğretmeninin görevlerinden biri değildir?**

A) İhtiyaç duyan öğrencilere psikolojik danışmanlık sunmak

B) Okul içerisinde rehberlik araştırmalarını yapmak

C) Okulun rehberlik programını çerçeve programdan yola çıkarak öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlamak

D) Öğrencilere eğitsel ve mesleki etkinlikleri uygulamak için rehberlik derslerine girmek

E) Rehberlik hizmetlerine ilişkin öğrenci gelişim dosyalarını ve diğer gerekli kayıtları tutmak

2. I. Sınıfındaki öğrencilere problem tarama listesi uygulamak
II. Okul rehber öğretmeniyle irtibata geçmek
III. Veli toplantısı yaparak ailelere beklentilerini anlatmak
IV. Sınıfındaki öğrencilere oryantasyon çalışması sunmak
V. Sınıf rehberlik planını öğrencilerinin ihtiyaçlarına göre hazırlamak
VI. Rehber öğretmenin rol ve sorumluluklarını öğrenmek

İlköğretim 7. sınıf, sınıf rehber öğretmeni olarak görevlendirilen Özgür Bey, yukarıda verilen çalışmaları hangi sırayla yaparsa rehberlik anlayışına en uygun davranmış olur?

A) II - IV - III - VI - I - V

B) III - I - V - IV - II - VI

C) II - VI - IV - I - V - III

D) I - V - VI - III - II - IV

E) IV - II - VI - III - I - V

3. **Rehberlik anlayışına sahip bir sınıf rehber öğretmeninin aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilemesi beklenmez?**

A) Öğrencileri tanıma çalışmalarına katılmak

B) Sınıfında etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak

C) Okul rehberlik programından yola çıkarak sınıfına uygun bir yıllık program oluşturmak

D) Öğrencilerin kendilerini geliştirebilmeleri için etkinlikler düzenlemek

E) Sorun yaşayan ve sorununu kendi çözemeyen öğrenciye psikolojik yardım vermek

4. **Sınıfta durumu zayıf olan bir öğrenciye öğretmenin aşağıdakilerden hangisini söylemesi öz saygıyı geliştirici dile örnektir?**

A) Sen tembel bir öğrencisin.

B) Ders çalışmaktan ziyade başka işlerle uğraşıyorsun.

C) Evde oyun oynamaktansa derslerine çalış.

D) Sanırım derslerine çalışmamanın bazı nedenleri var.

E) Kendine çalışan öğrencileri örnek al.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

5. Rehberlik hizmetlerininin il düzeyinde örgütlenmesi ile ilgili aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İl düzeyinde verilen rehberlik hizmetleri il millî eğitim müdürlüğünün sorumluluğunda yürütülür.

B) İl düzeyinde yer alan ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında gerçekleştirilen rehberlik hizmetlerinin planlaması "rehberlik ve araştırma merkezi"nin görevlerindendir.

C) İl danışma kurulu eylül, şubat ve haziran aylarında olmak üzere üç kez toplanır.

D) İl düzeyinde rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi için rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri il danışma kurulu oluşturulmalıdır.

E) İl danışma kurulu haziran ayı toplantısında, yapılan rehberlik ve psikolojik danışma çalışmaları değerlendirilir.

6. Okul düzeyinde psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin örgütlenmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Okul rehberlik hizmetleri yürütme komisyonunu toplayan ve buna başkanlık eden kişi okul müdürüdür.

B) Okul rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinden en üst düzeyde sorumlu kişi okul müdürüdür.

C) Tüm sınıf rehber öğretmenlerinin ve branş öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesinde sorumlulukları bulunmaktadır.

D) Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerininin planlanmasında "okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu" söz sahibidir.

E) Okul rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde görev alacak sınıf rehber öğretmenlerinin seçimini il millî eğitim müdürlüğü gerçekleştirir.

7. Aşağıdakilerden hangisi koordinatör rehber öğretmenin görevleri arasında yer almaz?

A) Rehberlik hizmetleri bürosu ile okul yönetimi arasındaki eş güdümü sağlamak

B) Disiplin kurulu toplantılarında kararlara katılmak

C) Rehberlik programının gerçekleşme derecesi hakkında öğretmenler kuruluna bilgi vermek

D) Uygulanacak test ve diğer araç gereçlerle ilgili çalışmaları planlamak

E) Ruhsal sağaltıma ihtiyacı olan öğrencilerin ilgili kurumlara sevk kararını almak

8. Empati (eş duyum) ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden bahsedilemez?

A) Empati, insanların dünyalarını onlara göründüğü biçimde algılayabilmektir.

B) Bireyin başka kişiyle empatiye girebilmesi için kendini o kişiymiş gibi tasarlayabilmesi gereklidir.

C) Kişi eş duyumu gerçekleştirdiğinde kendini karşısındakinin yerine koyup onun duygularını duyumsama yoluyla içgörü kazanır.

D) Empati, ancak karşımızdaki kişinin sorununu kendi sorunumuz durumuna getirebilirsek ve o kişiyle özdeşim kurabilirsek gerçekleşebilir.

E) Empatik beceriler eğitimle geliştirilebilir. Bu doğrultuda uzmanlık kazanmaları için insanların eğitim almaları sağlanabilir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. I. "Öğretmenin sınıfta seni azarlamasına çok üzüldün ve utandın, seni çok iyi anlıyorum."
II. "Öğretmeninin seni azarlamasına ben de çok üzüldüm."
III. "Senin yerinde olsam bu duruma ben de çok üzülür ve utanırdım."

Yukarıda verilen açıklamalar sırasıyla hangi kavramlarla açıklanır?

A) Empati - Sempati - Özdeşim kurma
B) Sempati - Empati - Özdeşim kurma
C) Özdeşim kurma - Empati - Sempati
D) Empati - Özdeşim kurma - Sempati
E) Empati - Sempati - Antipati

10. **Aşağıdakilerden hangisi öğretmenlerin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri ile ilgili görevlerinden değildir?**

A) Sağlıklı insan ilişkilerine dayalı bir sınıf ortamı oluşturmak
B) Psikolojik danışma ve rehberlik birimi için gerekli olan yer, araç gereç ve parasal olanaklar sağlamak
C) Öğrencileri karşılıklı saygı ve güven esasına dayalı bir ilişki çerçevesinde dinlemek ve yönlendirmek
D) Öğrencilerin her türlü iş ve meslekle ilgili olumlu tutum geliştirmelerine yardımcı olmak
E) Öğrencilerine bazı özel yeteneklerinin ortaya çıkarılabilmesi için yardımcı olmak

11. I. Yıllık çalışma planı çerçevesinde sınıfı için bir çalışma planı hazırlamak
II. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre eğitici kol çalışmalarına yönlendirilmesini sağlamak
III. Okulda idari işlere yardımcı olmak
IV. Rehberlik ders saatlerinde derse girmek

Yukarıdakilerden hangileri sınıf rehber öğretmenlerinin görevleri arasında yer almaz?

A) II ve III B) I, II ve IV C) Yalnız III
D) III ve IV E) Yalnız IV

12. **KPSS'ye hazırlanan öğrencilerini gözlemleyen bir öğretmenin aşağıdaki tepkilerden hangisini vermesi kendini açmaya örnektir?**

A) Deneme sınavında dikkatli olun, gerçekten zor sorular sordum.
B) Hafta sonunda yapacağım ek derse herkes gelecek, bahane istemiyorum.
C) Tatile az kaldı arkadaşlar, biraz daha sabredin. Güzel günler yakında.
D) Sınavlara hazırlanırken ben de sizin gibi yıl sonunu iple çekerdim.
E) Sizin için önemli olan sınava hazırlık sürecinde bu denli sorumsuzca davranmanıza anlam veremiyorum.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

ÇÖZÜMLER

1. Rehberlik derslerine girerek öğrencilere eğitsel ve mesleki etkinlikleri uygulama sınıf rehber öğretmenlerinin görevidir. Öğrencinin hayatını çok daha fazla etkileyen üst eğitim kurumu veya meslek seçiminde ise okul rehber öğrenmenleri görev yapar.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Sınıf rehber öğretmeni olarak görevlendirilen bir öğretmenin yapması gereken davranışlar sırasıyla aşağıdaki gibidir:
   - Okul rehber öğretmeniyle irtibata geçmek
   - Rehber öğretmenin rol ve sorumluluklarını öğrenmek
   - Sınıfındaki öğrencilere oryantasyon çalışması sunmak
   - Sınıfındaki öğrencilere problem tarama listesi uygulamak
   - Sınıf rehberlik planını öğrencilerinin ihtiyaçlarına göre hazırlamak
   - Veli toplantısı yaparak ailelere beklentilerini anlatmak

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Sınıf rehber öğretmenlerine, rehberlik çatısı altında birtakım görevler düşmektedir. A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan görevler sınıf rehber öğretmenlerine aittir. Ancak sınıf rehber öğretmenleri sorun yaşayan öğrencilerin sorunlarını çözebilmeleri için onlara psikolojik yardım sunamaz. Psikolojik danışmanlık hizmetini, ancak bu alanda eğitim almış psikolojik danışmanlar (okul rehber öğretmenleri) sunabilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Öz saygı geliştirici dil, iletişim hâlinde olduğumuz kişideki eksiklikleri, olumsuzlukları ve hataları onu küçümsemeden, hakaret etmeden ve olumlu benlik algısına zarar vermeden anlatabilmektir. Bu doğrultuda derslerinde zayıf olan bir öğrenciye "Sanırım ders çalışmamanın bazı nedenleri var." ifadesi öz saygı geliştirici bir dil olarak kabul edilebilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. **Rehberlik hizmetlerinde il düzeyindeki örgütlenmede;**
   - İl düzeyinde verilen rehberlik hizmetleri il millî eğitim müdürlüğünün sorumluluğunda yürütülür.
   - İl düzeyinde yer alan ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında gerçekleştirilen rehberlik hizmetlerinin planlaması "rehberlik ve araştırma merkezi"nin görevlerindendir.
   - İl düzeyinde rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi için rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri il danışma kurulu oluşturulmalıdır.
   - İl danışma kurulu haziran ayı toplantısında, yapılan rehberlik ve psikolojik danışma çalışmaları değerlendirilir.

   Ancak "C" seçeneğinde belirtilen "il danışma kurulu eylül, şubat ve haziran aylarında olmak üzere üç kez toplanır." ifadesi yanlıştır. İl danışma komisyonu eylül ve haziran olmak üzere yılda en az iki kez toplanmaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. **Okul düzeyinde psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin örgütlenmesinde,**
   - Okul rehberlik hizmetleri yürütme komisyonunu toplayan ve buna başkanlık eden kişi okul müdürüdür.
   - Okul rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinden en üst düzeyde sorumlu kişi okul müdürüdür.
   - Tüm sınıf rehber öğretmenlerinin ve branş öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesinde sorumlulukları bulunmaktadır.
   - Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin planlanmasında "okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu" söz sahibidir.

"E" seçeneğinde belirtilen "Okul rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde görev alacak sınıf rehber öğretmenlerinin seçimini il millî eğitim müdürlüğü gerçekleştirir." ifadesi doğru değildir. Her okulda kimlerin sınıf rehber öğretmeni olacağını rehberlik servisi ile iş birliği yaparak okul müdürleri belirler.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. **Koordinatör rehber öğretmenlerin görevleri:**
   - Birden fazla okul rehber öğretmeninin (psikolojik danışman) bulunduğu bir okulda bunlardan en deneyimlisi (süpervizör) okul müdürü tarafından koordinatör rehber öğretmen olarak seçilir.
   - Koordinatör rehber öğretmenler normal bir rehber öğretmenin yapması gereken her şeyi yapabilmekle birlikte, rehberlik servisi ile okul idaresi arasındaki eş güdümü sağlamakla da görevlidir.
   - Rehber öğretmenlerle birlikte okul rehberlik programını ve programın yıllık uygulama planını hazırlayarak okul müdürünün onayına sunar.
   - Okuldaki rehberlik uygulamalarını değerlendirir ve bu konuda okul müdürüne tekliflerde bulunur.
   - Ders yılı sonunda rehberlik uzmanları ile toplantı yaparak gelecek yıl için toplu dosya, araç gereç, test ve diğer ihtiyaçları tespit eder ve bunların temini için gerekli tedbirleri alır.
   - Diğer rehber öğretmenlerin yönlendirdiği öğrencilerde sevk kararında son söz koordinatör rehber öğretmendedir. Onay yetkisi ise okul müdürüne aittir.

Rehber öğretmenler disiplin kuruluna katılsalar da karar almada bulunmaz, sadece görüş bildirirler.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Empati, iletişimin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi adına kullanılması gereken en önemli tekniklerden biridir. İnsanların dünyalarını onlara göründüğü biçimde algılayabilmek ve onların hislerini anlayabilmek daha sağlıklı bir iletişimin en temel yapı taşlarından biri olacaktır. "D" seçeneğinde belirtilen açıklamalar özdeşim kurmaya ait bir açıklamadır ve özdeşim kurma danışma sürecinde kullanılamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ

9. • Empati, kendimizi karşımızdaki bireyin yerine koyarak **onun hissettiği duygu ve düşünceleri anlamaya çalışmak ve kendisini anladığımızı ona uygun bir şekilde yansıtmaktır**.

• Sempati aynı zamanda duygudaşlık demektir. İletişim kurduğumuz kişiye sempati duymak, **onunla aynı duyguları paylaşmaktır**. Ancak bu durumda birey kendi bakış açısını kaybederek karşısındaki birey gibi hissetmeye ve ona hak vermeye başlar. Böyle bir durum söz konusu olduğunda birey kendi duygularına kapılarak karşısındaki bireyin duygularını anlamlandıramaz hâle gelir. Bu nedenle sempati danışma sürecinde kullanılmamalıdır.

• Birey, benlik algılarını tamamen ortadan kaldırarak kendisini karşısındaki birey ile bir tutar. Onun kişilik özelliklerini ve davranışlarını içselleştirerek onun gibi davranır ve onun gibi hisseder. Bunun sonucunda danışanına "Senin yerinde ben de olsam aynını düşünür ve aynını yapardım." şeklinde ifadeler kullanır. Bu nedenle danışma sürecinde **özdeşim kurma** tekniğine de yer verilmemelidir.

Bu doğrultuda,

I. "Öğretmenin sınıfta seni azarlamasına çok üzüldün ve utandın, seni çok iyi anlıyorum." **(Empati)**

II. "Öğretmeninin seni azarlamasına ben de çok üzüldüm." **(Sempati)**

III. "Senin yerinde olsam bu duruma ben de çok üzülür ve utanırdım." **(Özdeşim Kurma)**

*Doğru yanıt **"A"** seçeneğidir.*

10. **Branş öğretmenlerinin rehberlik sürecinde yerine getirmesi gereken bazı sorumlulukları bulunmaktadır.**

• Sağlıklı insan ilişkilerine dayalı bir sınıf ortamı oluşturmak

• Öğrencileri karşılıklı saygı ve güven esasına dayalı bir ilişki çerçevesinde dinlemek ve yönlendirmek

• Öğrencilerin her türlü iş ve meslekle ilgili olumlu tutum geliştirmelerine yardımcı olmak

• Öğrencilerine bazı özel yeteneklerinin ortaya çıkarılabilmesi için yardımcı olmak

• Kendi derslerine olan ilgiyi artırmak

• Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun öğrenme ortamını sağlamak

• Öğrencilerle empati kurarak onları koşulsuz kabul etmek

Ancak psikolojik danışma ve rehberlik birimi için gerekli olan yer, araç-gereç ve parasal olanaklar sağlamak okul müdürünün görevleri arasında yer almaktadır.

*Doğru yanıt **"B"** seçeneğidir.*

11. **Sınıf rehber öğretmenleri:**

• Sınıf rehber öğretmenleri, sınıfların derslerine giren öğretmenler içerisinden okul müdürü tarafından seçilen ve sınıf rehber öğretmeni olarak görevlendirilen öğretmenlerdir.

• Bu nedenle rehberlik hizmetlerine dair görevlerinin yanı sıra bir de öğrencilerinin girdikleri derslerin akademik bilgi ve becerilerini en iyi şekilde kazanmalarını sağlamak gibi bir görevi bulunmaktadır.

• Psikolojik danışma servisince verilen yıllık çalışma planı çerçevesinde kendi sınıfı için yıllık bir çalışma planı hazırlar.

• Sorumlu olduğu sınıfla ilgili çalışmalarda, iş birliği yaptığı psikolojik danışmana her türlü yardımda bulunur.

• Okul müdürü seçtiği sürece okulun rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonuna katılırlar.

• Rehberlik ders saatlerinde bu derslere girmek ve planlanan rehberlik etkinliklerini uygulamak sınıf rehber öğretmenlerinin görevidir ancak gerek gördüğünde psikolojik danışmanlar bu ders saatlerini alarak uzmanlık gerektiren rehberlik etkinliklerini yapabilirler.

• Toplu dosyalara bilgi aktarılması noktasında psikolojik danışmana yardım ederler ve dosyaları birlikte tutarlar.

• Psikolojik danışmanla iş birliği yaparak seçmeli ders, bölüm, okul, iş ve meslek seçimlerinde öğrencilere yardım eder.

• Öğrencilerin yetenek ve ilgilerine göre eğitici kol çalışmalarına etkin bir şekilde katılmalarını sağlar.

• Kendi sorumluluk düzeyini aşan sorunlarda öğrencileri psikolojik danışmana yönlendirirler.

Bu doğrultuda sınıf rehber öğretmenlerinin okul idari işlerine yardım etmek gibi bir görevi söz konusu değildir.

*Doğru yanıt **"C"** seçeneğidir.*

12. **Kendini açma:**

• Bireyin anlattıklarına benzer bir olay eğer daha öncesinde danışmanın da başından geçmişse bu yaşantıyı bireyle paylaşması durumuna kendini açma adı verilmektedir.

• Birey böyle bir durumda, sorun yaşayan tek kişinin kendisi olmadığını, böyle bir durumun başkalarının da başına gelebileceğini anlar ve yalnızlık duygusundan kurtulur. Ancak bu tekniğin abartılı bir şekilde kullanılmaması gerekmektedir.

Bu doğrultuda "D" seçeneğinde verilen "Sınavlara hazırlanırken ben de sizin gibi yıl sonunu iple çekerdim." ifadesi kendini açmaya örnek bir söylemdir.

*Doğru yanıt **"D"** seçeneğidir.*

İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ • BULUT VURDUM • İNDEKSAKADEMİ